

ДОКЛАД

ЗА

**ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ
НА**

ПРОЕКТ НА

**ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ
НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ**

**В ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН
ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ**

2016-2021 Г

(Вариант 0)

Октомври 2016 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Анотация.....	11
1.1 Описание на ПУРБ	11
1.2 Алтернативи	16
2. ППП, които в съчетание с ПУРБ могат да окажат неблагоприятно въздействие върху ЗЗ.....	16
3. Елементи на ПУРБ, които самостоятелно или в комбинация с други ППП биха могли да окажат значително въздействие върху ЗЗ или техните елементи.....	17
3.1. Неструктурни мерки за целия водосбор на ВТ	20
3.2. Неструктурни мерки за конкретни защитени зони	21
3.3. Неструктурни мерки за определени обекти в границите на ВТ	21
3.4. Структурни мерки за целия водосбор на определени ВТ	22
3.5. Структурни мерки за определени обекти в границите на ВТ	22
4. Защитени зони в обхвата на ПУРБ.....	23
5. Описание и анализ на степента на въздействие на ПУРБ върху предмета и целите на опазване на защитените зони	25
A. Въздействия върху ЗЗ по Директива за местообитанията	28
Природни местообитания	28
Бозайници	43
Риби	45
Земноводни	49
Безгръбначни	56
5.1. Защитена зона “Долна Места” (BG0000220)	64
5.1.1. Природни местообитания.....	64
5.1.2. Бозайници (без прилени).....	66
5.1.3. Прилени	67
5.1.4. Земноводни и влечуги	68
5.1.5. Риби.....	68
5.1.6. Безгръбначни.....	69

5.1.7.	<i>Растения</i>	71
5.1.8.	<i>Кумулативни въздействия</i>	71
5.2.	Защитена зона “Земен” (BG0001012)	72
5.2.1.	<i>Природни местообитания</i>	73
5.2.2.	<i>Бозайници (без прилепи)</i>	75
5.2.3.	<i>Прилепи</i>	76
5.2.4.	<i>Земноводни и влечуги</i>	76
5.2.5.	<i>Риби</i>	77
5.2.6.	<i>Безгръбначни</i>	77
5.2.7.	<i>Растения</i>	77
5.2.8.	<i>Кумулативни въздействия</i>	77
5.3.	Защитена зона “Кършалево” (BG0000294)	79
5.3.1.	<i>Природни местообитания</i>	80
5.3.2.	<i>Бозайници (без прилепи)</i>	80
5.3.3.	<i>Прилепи</i>	81
5.3.4.	<i>Земноводни и влечуги</i>	81
5.3.5.	<i>Риби</i>	82
5.3.6.	<i>Безгръбначни</i>	83
5.3.7.	<i>Растения</i>	83
5.3.8.	<i>Кумулативни въздействия</i>	83
5.4.	Защитена зона “Кресна - Илинденци” (BG0000366)	84
5.4.1.	<i>Природни местообитания</i>	84
5.4.2.	<i>Бозайници (без прилепи)</i>	85
5.4.3.	<i>Прилепи</i>	86
5.4.4.	<i>Земноводни и влечуги</i>	87
5.4.5.	<i>Риби</i>	88
5.4.6.	<i>Безгръбначни</i>	88
5.4.7.	<i>Растения</i>	89
5.4.8.	<i>Кумулативни въздействия</i>	89
5.5.	Защитена зона “Конявска планина” (BG0000298)	90
5.5.1.	<i>Природни местообитания</i>	91
5.5.2.	<i>Бозайници (без прилепи)</i>	92
5.5.3.	<i>Прилепи</i>	92

5.5.4.	<i>Земноводни и влечуги</i>	93
5.5.5.	<i>Риби</i>	93
5.5.6.	<i>Безгръбначни</i>	94
5.5.7.	<i>Растения</i>	94
5.5.8.	<i>Кумулативни въздействия</i>	94
5.6.	Защитена зона “Огражден - Малешево” (BG0000224)	96
5.6.1.	<i>Природни местообитания</i>	96
5.6.2.	<i>Бозайници (без прилепи)</i>	97
5.6.3.	<i>Прилепи</i>	98
5.6.4.	<i>Земноводни и влечуги</i>	98
5.6.5.	<i>Риби</i>	98
5.6.6.	<i>Безгръбначни</i>	99
5.6.7.	<i>Растения</i>	99
5.6.8.	<i>Кумулативни въздействия</i>	99
5.7.	Защитена зона “Осоговска планина” (BG0001011)	101
5.7.1.	<i>Природни местообитания</i>	101
5.7.2.	<i>Бозайници (без прилепи)</i>	102
5.7.3.	<i>Прилепи</i>	103
5.7.4.	<i>Земноводни и влечуги</i>	104
5.7.5.	<i>Риби</i>	105
5.7.6.	<i>Безгръбначни</i>	105
5.7.7.	<i>Растения</i>	106
5.7.8.	<i>Кумулативни въздействия</i>	106
5.8.	Защитена зона “Острица” (BG0001375)	107
5.8.1.	<i>Природни местообитания</i>	107
5.8.2.	<i>Бозайници (без прилепи)</i>	108
5.8.3.	<i>Прилепи</i>	108
5.8.4.	<i>Земноводни и влечуги</i>	108
5.8.5.	<i>Риби</i>	108
5.8.6.	<i>Безгръбначни</i>	108
5.8.7.	<i>Растения</i>	109
5.8.8.	<i>Кумулативни въздействия</i>	109
5.9.	Защитена зона “Пирин” (BG0000209)	110

5.9.1.	<i>Природни местообитания</i>	110
5.9.2.	<i>Бозайници (без прилепи)</i>	110
5.9.3.	<i>Прилепи</i>	110
5.9.4.	<i>Земноводни и влечуги</i>	111
5.9.5.	<i>Риби</i>	111
5.9.6.	<i>Безгръбначни</i>	112
5.9.7.	<i>Растения</i>	112
5.9.8.	<i>Кумулативни въздействия</i>	112
5.10.	Защитена зона “Река Места” (BG0001021)	113
5.10.1.	<i>Природни местообитания</i>	113
5.10.2.	<i>Бозайници (без прилепи)</i>	114
5.10.3.	<i>Прилепи</i>	115
5.10.4.	<i>Земноводни и влечуги</i>	116
5.10.5.	<i>Риби</i>	116
5.10.6.	<i>Безгръбначни</i>	117
5.10.7.	<i>Растения</i>	118
5.10.8.	<i>Кумулативни въздействия</i>	118
5.11.	Защитена зона “Рила” (BG0000495)	119
5.11.1.	<i>Природни местообитания</i>	120
5.11.2.	<i>Бозайници (без прилепи)</i>	120
5.11.3.	<i>Прилепи</i>	121
5.11.4.	<i>Земноводни и влечуги</i>	121
5.11.5.	<i>Риби</i>	121
5.11.6.	<i>Безгръбначни</i>	122
5.11.7.	<i>Растения</i>	122
5.11.8.	<i>Кумулативни въздействия</i>	122
5.12.	Защитена зона “Рилски манастир” (BG0000496)	124
5.12.1.	<i>Природни местообитания</i>	124
5.12.2.	<i>Бозайници (без прилепи)</i>	124
5.12.3.	<i>Прилепи</i>	125
5.12.4.	<i>Земноводни и влечуги</i>	125
5.12.5.	<i>Риби</i>	126
5.12.6.	<i>Безгръбначни</i>	126

5.12.7.	<i>Растения</i>	126
5.12.8.	<i>Кумулативни въздействия</i>	127
5.13.	Защитена зона “Родопи - Западни” (BG0001030)	128
5.13.1.	<i>Природни местообитания</i>	128
5.13.2.	<i>Бозайници (без прилепи)</i>	128
5.13.3.	<i>Прилепи</i>	129
5.13.4.	<i>Земноводни и влечуги</i>	129
5.13.5.	<i>Риби</i>	130
5.13.6.	<i>Безгръбначни</i>	130
5.13.7.	<i>Растения</i>	131
5.13.8.	<i>Кумулативни въздействия</i>	131
5.14.	Защитена зона “Рупите - Струмешница” (BG0001023)	132
5.14.1.	<i>Природни местообитания</i>	133
5.14.2.	<i>Бозайници (без прилепи)</i>	133
5.14.3.	<i>Прилепи</i>	134
5.14.4.	<i>Земноводни и влечуги</i>	134
5.14.5.	<i>Риби</i>	135
5.14.6.	<i>Безгръбначни</i>	135
5.14.7.	<i>Растения</i>	136
5.14.8.	<i>Кумулативни въздействия</i>	136
5.15.	Защитена зона “Скрино” (BG0001013)	138
5.15.1.	<i>Природни местообитания</i>	139
5.15.2.	<i>Бозайници (без прилепи)</i>	139
5.15.3.	<i>Прилепи</i>	140
5.15.4.	<i>Земноводни и влечуги</i>	140
5.15.5.	<i>Риби</i>	141
5.15.6.	<i>Безгръбначни</i>	141
5.15.7.	<i>Растения</i>	141
5.15.8.	<i>Кумулативни въздействия</i>	141
5.16.	Защитена зона “Среден Пирин - Алиботуш” (BG0001028)	143
5.16.1.	<i>Природни местообитания</i>	143
5.16.2.	<i>Бозайници (без прилепи)</i>	144
5.16.3.	<i>Прилепи</i>	145

5.16.4. Земноводни и влечуги	146
5.16.5. Риби	146
5.16.6. Безгръбначни.....	147
5.16.7. Растения	147
5.16.8. Кумулативни въздействия.....	147
Б. Въздействия върху ЗЗ по Директива за птиците	149
5.17. Защитена зона “Западни Родопи” (BG0002063)	149
5.17.1. Въздействия върху видовете и техните местообитания.....	150
5.17.2. Кумулативни въздействия.....	151
5.18. Защитена зона “Места” (BG0002076)	152
5.18.1. Въздействия върху видовете и техните местообитания.....	152
5.18.2. Кумулативни въздействия.....	161
5.19. Защитена зона “Кресна” (BG0002003)	163
5.19.1. Въздействия върху видовете и техните местообитания.....	163
5.19.2. Кумулативни въздействия.....	169
5.20. Защитена зона “Рупите” (BG0002098)	170
5.20.1. Въздействия върху видовете и техните местообитания.....	170
5.20.2. Кумулативни въздействия.....	171
5.21. Защитена зона “Кочериново” (BG0002099)	172
5.21.1. Въздействия върху видовете и техните местообитания.....	172
5.21.2. Кумулативни въздействия.....	172
5.22. Защитена зона “Славянка” (BG0002078)	174
5.22.1. Въздействия върху видовете и техните местообитания.....	174
5.22.2. Кумулативни въздействия.....	175
5.23. Защитена зона “Пирин буфер” (BG0002126)	176
5.23.1. Въздействия върху видовете и техните местообитания.....	176
5.23.2. Кумулативни въздействия.....	176
5.24. Защитена зона “Рила” (BG0000495)	178
5.24.1. Въздействия върху видовете и техните местообитания.....	178
5.24.2. Кумулативни въздействия.....	178
5.25. Защитена зона “Рилски манастир” (BG0000496)	180

5.25.1. Въздействия върху видовете и техните местообитания.....	180
5.25.2. Кумулативни въздействия.....	180
5.26. Защитена зона “Осогово” (BG0002079)	181
5.26.1. Въздействия върху видовете и техните местообитания.....	181
5.26.2. Кумулативни въздействия.....	182
5.27. Защитена зона “Пирин” (BG0000209)	183
5.27.1. Въздействия върху видовете и техните местообитания.....	183
5.27.2. Кумулативни въздействия.....	184
5.28. Защитена зона “Долна Козница” (BG0002100)	186
5.28.1. Въздействия върху видовете и техните местообитания.....	186
5.28.2. Кумулативни въздействия.....	187
5.29. Защитена зона “Мелнишки пирамиди” (BG0002072)	188
5.29.1. Въздействия върху видовете и техните местообитания.....	188
5.29.2. Кумулативни въздействия.....	188
6. Смекчаващи мерки.....	190
6.1.Общи.....	190
6.2.Специфични	192
8. Алтернативни решения	196
7.1. Нулева алтернатива	196
7.2. Предлагани алтернативи	196
8. Остатъчни въздействия	196
9. Компенсиращи мерки	196
10. Трансгранични въздействия.....	197
11. Заключение.....	197
12. Приложения	197
Приложение 1	198
Методи на изследване, прогноза и оценка, източници на информация, трудности при събирането на информация	198
Приложение 2	204
Програма от мерки, заложи в ПУРБ.....	204
Приложение 3	Error! Bookmark not defined.
Картен материал	Error! Bookmark not defined.

Приложение 4 Error! Bookmark not defined.
Документи по чл. 9 от Наредбата за ОС..... Error! Bookmark not defined.

СЪКРАЩЕНИЯ

Съкращение	Дефиниция
БАН	Българска академия на науките
БД	Басейнова дирекция
ВТ	Водно тяло
ВЕЦ	Водоелектрическа централа
ЗБР	Западнобеломорски район за басейново управление
ЕО	Екологична оценка
ЕС	Европейски съюз
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗВ	Закон за водите
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗЗ	Защитена зона (по смисъла на ЗБР)
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗТ	Защитена територия (по смисъла на ЗЗТ)
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
ОС	Оценка за съвместимост
ПоМ	Програма от мерки
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПУРБ	План за управление на речните басейни
ПУРН	План за управление на риска от наводнения
РБУ	Район за басейново управление
РДВ	Рамкова директива за водите
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите

1. Анотация

1.1 Описание на ПУРБ

Проектът на План за управление на речните басейни в Западнобеломорски район за басейново управление (ПУРБ в ЗБ РБУ) 2016-2021 е изготвен в съответствие с изискванията на чл. 85, ал. 1 от ЗООС и на основание глава X, чл. 157, ал.1 и чл. 159 от Закона за водите (ЗВ) и чл.13 от Директива 2000/60/ЕС – Рамкова директива за водите (РДВ). При изготвянето на проекта на ПУРБ са взети предвид и разпоредбите на Глава X, Раздели III, IV и V от ЗВ, както и изискванията на чл.4,5,6,8 и 11 на РДВ.

Съгласно изискванията на член 14 от РДВ и чл. 159, ал. 1 от ЗВ, ПУРБ се преразглежда и актуализира на всеки шест години след първоначалното му публикуване.

Оценката за съвместимостта на актуализирания за новия планов период ПУРБ в Западнобеломорски РБУ е съобразена с предмета и целите на опазване на защитените зони от мрежата НАТУРА 2000, като е изготвена в съответствие с изискванията на Закона за опазване на околната среда (Обн. ДВ. бр.91/2002г.); Закона за биологичното разнообразие (Обн. ДВ. бр.77/2002г.), изискванията на Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна и Директива 79/409/ЕЕС за опазване на дивите птици (кодифицирана версия Директива 2009/147/ЕО).

Западнобеломорски район за басейново управление (ЗБ РБУ) е един от четирите района за басейново управление на водите, определени на основание чл. 152 от Закона за водите. Районите за басейново управление са представени на Карта 1.1.а.

ЗБ РБУ обхваща територията на югозападна България или около 11 % от територията на страната (11 965 кв.км). Административен център на района е град Благоевград и включва водосборните области на основните реки Струма, Места и Доспат.

На изток граничи с Източнобеломорски район, на север – с Дунавски район, на юг и запад границите съвпадат съответно с държавните граници на Република България с Република Гърция, Република Сърбия и Република Македония.

Основните реки Струма, Места и Доспат са трансгранични. Реките Струма и Места пресичат държавната граница и се вливат в Егейско море на територията на Република Гърция. Река Доспат пресича държавната граница и се влива в река Места на територията на Република Гърция. Реките Струмешница и Лебница (притоци на река Струма) са трансгранични между Р България и Р Македония. Река Драговищица (приток на Струма) е трансгранична между Р България и Р Сърбия. Като административно-териториален обхват ЗБ РБУ покрива изцяло или частично 6 области на Република България, 33 общини и 600 населени места.

В териториалния обхват на Западнобеломорски район са разположени голям брой естествени езера, основно в алпийския пояс на планините Рила и Пирин. Голяма част от тях дават началото на реките в двете най-големи поречия, а други са безотточни. Езерното подхранване на реките има голямо значение за формиране на по равномерен воден отток в тях особено в периода на лятното маловодие.

Съгласно Приложение XI на Европейската рамкова директива за водите (РДВ), Западнобеломорски район попада в Екорайон № 7 – “Източни Балкани” (Eastern Balkan).

Планът за управление на речните басейни (ПУРБ) е основен инструмент за управление на водите на басейново ниво и постигане на целите на РДВ.

Съгласно изменение на точка 3 от чл. 152. (1) от ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г. Западнобеломорски район за басейново управление на водите с център Благоевград включва водосборните области на реките Струма, Места и Доспат.

- Водосбор на р. Струма - Река Струма извира на 2 246 m надморска височина, на 250 m южно от вр. Черни връх (2 290 m) във Витоша. Дължината е 415,2 km. Площта на водосборния басейн на р. Струма възлиза на 17 300 km² и засяга територии от четири балкански държави — Република България, Република Гърция, Република Македония и Република Сърбия. Той обхваща цялата област Кюстендил, западната част на област Благоевград, около 80 % от област Перник и много малка част от област София. В него попадат 21 общини, от които 18 изцяло и 3 частично. В нея се вливат общо 90 притока с дължина над 5 km.
- Водосбор на р. Места – Река Места се образува от сливането на реките Черна Места (лява съставяща) и Бела Места (дясна съставяща). Дължината на реката е 273 km. Водосборният басейн на реката попада изцяло в Екорегия №7 "Източни Балкани". Притоците на река Места водят началото си от най-високите български планини — Рила, Пирин и Западни Родопи. Тя има около 30 по-големи и около 20 по-малки притока, най-големият от които е река Доспат, която се влива в река Места на гръцка територия.
- Водосбор на р. Доспат - Река Доспат е ляв приток на река Места. Площта на водосборния басейн на река Доспат на българска територия е 633,5 km², което представлява 22,89 % от водосборния басейн на река Места, само на българска територия. На югозапад и запад водосборния басейн на река Доспат граничи с водосборните басейни на реките Бистрица, Канина и Златарица, леви притоци на р. Места и с още няколко по-малки нейни притоци, на север — с водосборния басейн на Чепинска река, десен приток на Марица, а на-североизток и изток — с водосборния басейн на река Въча, десен приток на р. Марица. Най-големият ляв приток на река Доспат е река Сърнена (Караджа дере), течаща през Виденишкия рид с дължина 39,2 km. Площа на водосборната област 181,1 km², катоустието е при с. Барутин на разстояние 24,9 km от държавната граница. Други по-големи нейни притоци са реките Беладеново дере, Черешковица (ляв приток на река Сърнена), Владово дере, Гърчаво дере, Осинска, Барутинска река (ляв приток на река Осинска) и Жижовска.

Целта на плана, като стратегически документ, свързан с управлението на водите за шестгодишния период, е да осигури рамка за съхранение и подобряване на водните тела, като в него е отделено особено внимание на зоните с особен статут, които се нуждаят от специална защита.

В проекта на актуализация на ПУРБ за Западнобеломорски район са формулирани цели в съответствие с разпорежданията на чл.4 на Рамковата директива за водите. Общата цел е дългосрочно устойчиво управление на водите, основано на висока степен на защита на водната среда, т.е. постигане на добро състояние, като се въвежда принципът за предотвратяване на допълнително влошаване на състоянието.

Съгласно чл.4(1) от РДВ основните екологични цели в ПУРБ са насочени към:

- Недопускане на влошаване на състоянието на повърхностните и подземни води и защита, подобряване и възстановяване на всички водни тела;
- Постигане на добро състояние през втория планов период, т.е. добро екологично състояние (или потенциално такова), както и добро химическо състояние на повърхностните води и добро химическо и количествено състояние на подземните води;
- Постепенно намаляване на замърсяването от определени вещества и поетапно спиране на изпускането на приоритетни опасни вещества в повърхностните води, както и превенция и ограничаване на въвеждането на замърсители в подземните води;
- Преустановяване на всякакви значителни възходящи тенденции в замърсяването на подземните води;
- Постигане на стандартите и целите за защитените територии, определени в законодателството на Общността;

Определянето на целите за опазване на околната среда е описано в Глава X, Раздел III от Закона за водите(ЗВ), по-конкретно в чл.156а до 156ж.

Съгласно чл.156а, ал.1, т.1 от ЗВ, целите за опазване на околната среда при повърхностните води са насочени към:

- предотвратяване влошаването на състоянието на всички повърхностни водни тела;
- опазване, подобряване и възстановяване на всички повърхностни водни тела за постигане добро състояние на водите;
- опазване и подобряване качеството на водите във всички изкуствени и силно модифицирани водни тела и постигане на добър екологичен потенциал и добро химично състояние на повърхностните води;
- предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване наведнъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества.

По отношение на силно модифицираните и изкуствени водни тела, съгласно член 4(1)(а)(iii), се определят „специфични цели“ за тези конкретни водни тела. В член 4(3) на РДВ са описани строги критерии за определянето на изкуствени или силно модифицирани водни тела.

Целите, които са свързани с подобряване на екологичното и химично състояние на водните тела са заложили като „подобряване на състоянието по съответните показатели“, за които не е постигнато добро състояние (стойностите съответстващи на доброто състояние), съгласно Наредба Н4 от 2012г. за характеризирани на повърхностните води и Наредба от 2010 г. за стандарти за качество на околната среда (СКОС) за приоритетни вещества и някои други замърсители.

В случаите, когато по силата на даден нормативен акт някои водни тела изискват по-голяма защита, включително зоните за питейно-битово водоснабдяване, чувствителните и нитратно-уязвими зони, зоните за защита на местообитанията и видове се залагат допълнителни цели.

Изключенията от постигане на целите за опазване на околната среда на ПВТ се определят в съответствие с чл.156 б-чл.156 г от ЗВ. За 25 броя ПВТ, категория „река” през първия планов период не са достигнати целите за „добро” състояние, поради което е определено отлагане за постигането на тези цели за 2021г. в съответствие с изискванията на чл.4, т.4 от РДВ.

Общо за 32 броя ПВТ са определени изключения в ПУРБ Западнобеломорски район 2016-2021г. В ПУРБ Западнобеломорски район дейностите за постигане на целите за повърхностните води са съгласувани с дейностите, заложи в плана за управление на риска от наводнения (ПУРН), главно при съгласуването на мерките от ПУРН с целите на ПУРБ. Избраните мерки за намаляване риска от наводнения трябва да подкрепят целите на РДВ и да предотвратят влошаване на състоянието и ако е възможно да съдействат за постигането на добро екологично състояние /потенциал на водните тела, включително намаляване риска от замърсяване.

Екологичните цели на повърхностни водни тела, включващи или определени като зони за отдих, водни спортове и/или къпане трябва да се съобразени със стандарт за качество по показатели за оценка на състоянието им, регламентиран в действащите нормативни документи - Наредба № 5 от 30.05.2008г., Наредба № Н-4 от 14.09.2012г. и Наредбата за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители - добро химично състояние по отношение на приоритетни вещества.

Цели за зоните, в които водите са чувствителни към биогенни елементи, са регламентирани в ЗВ и се припокриват с целите за защита на водите от еутрофикация.

Специфични екологични цели за тези зони не се определят.

Цели за зони за защита на водите с цел опазване на местообитания, при които поддръжката или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за опазването им, включително съответните обекти от екологичната мрежата „Натура 2000“, определени съгласно Директива 92/43/ЕИО и Директива 2009/147/ЕО.

Подходът за определяне на целите е обвързан с целите и предмета на обявяване на защитените зони и защитените територии.

За защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000, съгласно Директивата за птиците (Директива 2009/147/ЕО), целта е обща - „Опазване на водите с оглед подобряване и опазване на благоприятното природозащитно състояние на предмета на опазване в защитената зона”, а за зоните с изготвени планове за управление са определени конкретни цели за ЗЗВ в съответния план.

При определянето на целите за защитени зони от екологичната мрежа „Натура 2000“ съгласно Директивата за хабитатите (Директива 92/43/ЕИО) за територията на ЗБР са посочени параметрите и техните стойности, които са от значение за постигане на благоприятно природозащитно състояние на водните тела.

Съгласно чл. 156а, ал.1, т.2 от ЗВ целите за опазване на околната среда при подземните води са насочени към:

- Недопускане или ограничаване отвеждането на замърсители в подземните води и предотвратяване влошаването на състоянието на всички подземни водни тела;
- Опазване, подобряване и възстановяване на всички подземни водни тела, осигуряване на баланс между водовземаването и подхранването на подземните води и постигане доброто им състояние;

- Идентифициране и насочване в обратна посока на всяка значима и устойчива тенденция за повишаване на концентрацията на всеки замърсител с цел непрекъснато намаляване замърсяването на подземните води.

Основната цел за подземните води е всичките 38 броя подземни водни тела да са в „добро състояние”. Екологичните цели на ПВТ, включващи или определени като зони за защита на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване (ПБВ) са в изпълнение на чл.119а, ал.1, т.1 от ЗВ. Съгласно чл.156а, ал.1, т.3 от ЗВ целите за опазване на околната среда при зоните за защита на водите по чл.119а се определят за постигане на целите на законодателството, по силата на което е определена или обявена зоната.

Екологичните цели на подземните водни тела, определени като зони за защита на водите, предназначени за ПБВ трябва да се съобразени с по-строгия стандарт за качество по показатели за оценка на химичното им състояние, регламентиран в действащите нормативни документи - Наредба №1от 10.10.2007г и Наредба № 9 от 16.03.2001г.

Изключенията от целите за опазване на околната среда по чл.156а от ЗВ, които са приложени в ПУРБ, се основават на продължителни периоди от време, необходими за постигане на доброто състояние на водите, предвид малката самопречиствателна способност на водните тела, оценени в по-лошо от добро състояние, което води до бавно възстановяване на доброто състояние на водните тела. Обосноваването на изключенията в Раздел 5 на ПУРБ се отразяват единствено на времевата рамка за постигане на целите за добро състояние на водните тела, което не означава, че за постигане на тези цели не са предприети всички възможни мерки в ПУРБ. Съгласно одобрената Методика за прилагане на изключения по чл.156в – 156г от Закона за водите, изключения се обосновават когато не съществуват възможни мерки; необходимо е по-дълго време за изпълнение на мерките; наличие на неизвестен вид и/или източник на натиск, за което са необходими проучвания; времето, за което водното тяло ще се възстанови, времето от прилагането на мерките до реализиране на въздействието върху водното тяло (екосистемата). Когато естествените условия са такива, че ефектът от прилагане на мерките ще се прояви по-късно и възстановяването на водното тяло ще се забави, срокът се удължава до момента, в който е оценено, че водното тяло ще се възстанови до добро състояние.

Например: Изключение по чл. 156в до 2021г. Стартирала е следната основна мярка: ПСОВ за населеното място е в процес на изграждане. За недопускане на влошаване на състоянието и постигане на екологичната цел са планирани мерки, част от които са в изпълнение. В актуализирания ПУРБ са планирани и нови мерки. За пълното прилагане и изпълнение на всички мерки е необходимо време, поради което ефектът от прилагането им се очаква след 2015г.

Единствено в случаите на изключения по чл.156е, които са в резултат на нови изменения на физичните характеристики на водното тяло е възможно новото изменение да повлияе върху местообитания и видове предмет на опазване на защитените зони. Но в тези случаи съгласно чл.156е, новите модификации се разглеждат в процедурата по ОВОС и за тях се изисква да бъдат предприети всички практически мерки за намаляване на неблагоприятното въздействие върху състоянието на водното тяло и причините за тези изменения или отклонения да са в интерес на обществото.

1.2 Алтернативи

Нулевата алтернатива представлява съществуващото състояние, т.е. текущото състояние на аспектите на околната среда без прилагане на ПУРБ. При тази опция се очаква статусът на видовете и природните местообитания, предмет на опазване в разглежданите в ДОСВ защитени зони да остане непроменен или да претърпи промени в хода на неповлияното си от ПУРБ развитие под въздействието на останалите фактори (природни и антропогенни), които оказват влияние върху тях.

Освен нея спрямо ПУРБ в Западнореломорски РБУ се очертават следните алтернативи:

- Алтернативи по отношение на броя и съдържанието на мерките

ПУРБ е в процес на консултации и ДОСВ се изготвя паралелно с финализирането на окончателната програма от мерки (ПоМ) в ПУРБ. Към момента на изготвяне на настоящия доклад се разглеждат 1486 мерки, избрани чрез мулти-критериален анализ.

2. ПШЦ, които в съчетание с ПУРБ могат да окажат неблагоприятно въздействие върху ЗЗ

В проекта на ПУРБ 2016–2021 г. за Западнореломорски РБУ са описани следните планове и програми, които имат отношение към него: 25 национални стратегии, планове и програми, 2 регионални плана за развитие, 10 регионални генерални плана за водоснабдяване и канализация, 4 областни стратегии за развитие, 23 общински плана за развитие, 4 плана за управление на защитени територии и 2 плана за управление на защитени зони.

Съгласно изискванията на чл.146о от Закона за водите проектът на ПУРБ е разработен съгласувано и в координация с проекта на ПУРН и включва мерки, допринасящи едновременно както за постигане на добро състояние на водите (цел на РДВ 2000/60/ЕС), така и за намаляване на риска от наводнения (цел на Директива 2007/60/ЕО). Като цяло се очаква изпълнението на ПУРБ да способства всички мерки за интегрирано управление на природните ресурси и устойчиво развитие на икономиката, заложиени в различните стратегически документи на национално и местно ниво.

Координацията с РДВ 2000/60/ЕС е отчетена още на ниво разработване на Национален каталог от мерки за управление на речните басейни и разработване на Национален каталог от мерки за управление на риска от наводнения. В каталога е отчетено наличието на синергия на типовете мерки допринасящи за постигане на целите едновременно и на двете директиви.

Постигането на набелязаните цели за всяко водно тяло е възможно след изпълнение на комбинация от различни мерки. При планирането и избора на мерки е следван подход, при който предимство се дава на мерки, които минимизират конфликтите и добавят синергия при преследване на поставените цели (напр. неструктурните мерки, които са щадящи спрямо околната среда и водят до синергични ефекти).

Изпълнението на ПУРБ се очаква да съобрази всички аспекти на управление на природните ресурси и устойчивото развитие на икономиката, заложен в посочените по-горе планове, програми и стратегии както на национално, така и на местно ниво.

Макар да не са идентифицирани стратегически документи, които в съчетание с ПУРБ могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони, може да се очаква потенциално кумулативно въздействие върху речните и езерните местообитания и местообитания на видове като ключови елементи в зоните от едновременното въздействие на инвестиционни предложения (напр. за изграждане на канализационни системи, ГПСОВ, бентове, прагове и др.) от прилагането на мерките, заложен в плана и по-специално описаните в следващия раздел.

3. Елементи на ПУРБ, които самостоятелно или в комбинация с други ППП биха могли да окажат значително въздействие върху ЗЗ или техните елементи

Елементите на ПУРБ в Западноромански РБУ са обединени в програма от мерки (ПоМ). Като продължение на ПоМ 2010-2015, ПоМ 2016-2021 има значително сходство с нея. Актуализираната ПоМ е изготвена в резултат на анализ на характеристиките на района за басейново управление на водите, натиска и въздействието на замърсителите и техните източници върху водите, поставените екологични цели за повърхностните и подземни водни тела, и с оглед на идентифицираните проблемни области. Нов компонент в нея е, че информацията за всяка индивидуална мярка е отнесена към конкретно повърхностно или подземно водно тяло и едновременно с това към определените движещи сили: урбанизация, селско стопанство, енергетика – ВЕЦ, аквакултури, защита от наводнения, горско стопанство, индустрия, туризъм и рекреация, транспорт, изменение в климата и др. Има и случаи, в които дадена мярка е съотнесена към повече от една движеща сила.

Разработени са ПоМ за повърхностните води (*Приложение 7.2.a на ПУРБ*) и ПоМ за подземните води (*Приложение 7.2.b на ПУРБ*). Предвидени са също мерки, насочени към зоните за защита на водите по чл. 119а, ал.1, т.5 от ЗВ (*Приложение 7.2. на ПУРБ*). Програмата от мерки на актуализирания ПУРБ включва основни мерки (в т.ч. и тези, които не са изпълнени в първия планов период) и допълнителни мерки за случаите, когато цялостното прилагане на основните мерки не е достатъчно за постигане на целта: „добро състояние до 2021г.“. Мерките са планирани за да бъдат постигнати всички цели на РДВ, включително целите за зоните за защита на водите и мерки с цел постепенно намаляване на замърсяването с приоритетни вещества, пълно или поетапно елиминиране на емисиите, заустванията и загубите на приоритетни вещества.

Основните елементи на актуализирания ПУРБ са със специфична насоченост спрямо съответните типове натиск:

- **Елементи на ПУРБ, насочени към намаляване на замърсяването от точкови източници**

В ПоМ са включени мерки, насочени към намаляване на натиска от органични замърсители, азот, фосфор и микрозамърсители от точкови източници от градски отпадъчни води и са свързани с изграждане, доизграждане и реконструкция на канализационната мрежа, изграждане на пречиствателни станции за пречистване на отпадъчни води от населени места и решаване на проблеми с отпадъци.

Актуализираният ПУРБ съдържа и мерки, насочени към индустриални източници на замърсяване. Такива мерки се отнасят за привеждане на налични големи индустриални предприятия и инсталации в съответствие със законовите изисквания за изпълнение на Директива за комплексен контрол и предпазване от замърсяване 96/61/ЕС (IPPC), намаляване и преустановяване на замърсяването от предприятия, изпускащи чрез отпадъчните си води приоритетни вещества, както и модернизация на пречиствателните станции и съоръжения на предприятия, предизвикващи проблеми във водите с различни вещества – биогени, мазнини, нефтопродукти, соли, органични вещества, специфични замърсители и др.

Мерки за защита и опазване на питейните води са свързани с допълнителни защити, произтичащи от зоните за защита на водите (описани в Раздел 3 на ПУРБ) и целят запазване или подобряване на състоянието на зоната и на водите, които са важен фактор за зоната. За опазване на водоизточниците са формулирани допълнително мерки в питейните водни тела (ВТ, от които има водоземане за консумация повече от 10 куб. м/ден или за повече от 50 жители).

Замърсяването на водите от минни дейности за въгледобив е основният фактор на натиск от индустриалния сектор в Западнобеломорски район. Налице са и стари замърсявания, както неработещи рудници за добив и предприятия за обогатяване на цветни метали и уранова руда, които е възможно да формират непречистени води, причиняващи замърсяване на водите. Основната цел на мерки, свързани с това, е намаляване на замърсяването с приоритетни и специфични вещества, метали и други химични вещества от точкови и дифузни индустриални източници.

При съоръжения за водоземане с цел захранване на индустриални площадки и производства са предвидени мерки за изграждане на рибни проходи във връзка със свободното преминаване на рибната фауна.

- **Елементи на ПУРБ, свързани с натиск от дифузни източници на замърсяване**

В предишния планов период (2010-2015г.) за Западнобеломорския район селското стопанство не е идентифицирано като източник на значим натиск и в него не са заложили мерки, насочени към този вид източник на замърсяване. Прилагани са обаче изискванията на добрите земеделски практики и са разработвани програми за действия, насочени към намаляване на нитратите в земеделието.

В актуализираната ПоМ (2016-2021г.) такъв тип мерки са насочени към подобряване на качеството на подземните води, но също така има и планирани мерки за повърхностните водни тела, за които е установен значим натиск от земеделието и животновъдството. В уязвимите зони (повърхностни и подземни водни тела) е заложено изискване за задължително прилагане на добри земеделски практики, включващи основни мерки по съхранение на торове, период на торене, привеждане на животновъдните ферми в уязвимите зони към специфичните изисквания, обучение на фермерите и земеделците за прилагане на „добри практики“. Целта на тези мерки е

намаляване на товарването с нитрати и фосфати, причинено от дифузно замърсяване от селското стопанство.

В последните години в ЗБ РБУ интензивното отглеждане на аквакултури е добре развита стопанска дейност. Основни видове риби, отглеждани обикновено са пъстърва, за планинските и полупланински райони, а за равнинните - шаран. До момента не е извършвано подробно изследване за количествените аспекти на оказвания натиск и степента на въздействие върху водните тела от този вид стопанска дейност. С цел съхранение на качеството на водите в язовирите, с идентифициран натиск, са заложили мерки за преразглеждане на издадените разрешителни за ползване на воден обект за интензивно отглеждане на аквакултури.

- **Елементи на ПУРБ, свързани с хидроморфологичния натиск**

Тези елементи са свързани с редуциране на ефекта върху екосистемите от водовземанията, регулирането на оттока, с ефекта от изградени хидротехнически съоръжения в реките, редуциране на влиянието върху екосистемите от различни дейности в речното легло и крайречната тераса, редуциране на ефекта върху рибните популации от изградени съоръжения в реките, които препятстват свободното им движение (миграция), като прагове, баражи, язовирни стени и др.

По отношение на водовземането за различни цели (ВЕЦ, напояване, промишленост и др.) са предвидени мерки за редуциране на ефекта върху водните екосистеми, в т.ч. осигуряване на екологичен минимум, контрол върху водовземането, изграждане на рибни проходи.

- **Елементи на ПУРБ, насочени специално към опазване на зоните от екологичната мрежа Natura 2000 и защитените територии, за които водите са важен фактор**

В ПоМ са формулирани специфични мерки за опазване и възстановяване на природни местообитания и местообитания на видове. Тези мерки целят недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичните характеристики (ВЕЦ, баластриери, хидромелиорация, свързани с нови водовземания, отводнявания и др.); обезпечаване на съществуващи съоръжения, нарушаващи биокоридорните функции на реките, с рибни проходи; ограничаване на водовземането при сезонно намаление на оттока с оглед осигуряване на минимално допустим отток след водовземането; забрана за извършване на водовземане при невъзможност за осигуряване на минимално допустим отток след мястото на водовземане.

Изброените мерки се прилагат единствено към площта от водното тяло, попадаща в частта от защитената зона, за която поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване.

- **Елементи, свързани с адаптация към климатичните промени**

Съответните мерки са насочени към преодоляване и смекчаване на ефекта от влиянието на изменението на климата, което за страната се изразява в покачване на средните температури, намаляване на количеството на валежите, промяна в оттока на реките и в екосистемите и засушаване от една страна, а от друга до проблеми, свързани с изменение на режимите на нарушения, в т.ч. внезапни наводнения. Подходящи са мерки, целящи проучване на проявленията на изменението на климата, определяне на засегнати територии и компоненти, ефекта върху икономическите дейности и

определяне на индикатори за оценка и мониторинг. Тук могат да се причислят и мерки, свързани с прилагане на водоспестяващи техники в производството и водоспестяващи технологии за напояване; обновяване и доизграждане на напоителните системи; поддържане на язовири и възстановяване на първоначалния обем на язовирите с цел съхраняване на водни количества; контрол на водоземанията, стопанисване горите и залесяване на голи площи във вододайните зони.

За целите на оценката на съвместимост заложените в ПУРБ мерки се поделят условно на две групи – неструктурни и структурни.

Неструктурните мерки включват т.нар. административни или „меки“ мерки, както и мерки за осъществяване на контролни функции по отношение на състоянието на околната среда. Тези мерки не са свързани с преки физически интервенции по отношение на компонентите на околната среда, но се очаква да имат общ положителен ефект както по отношение на състоянието на водните тела, така и по отношение на свързаното с тях биоразнообразие. Част от тях са предвидени за целия водосбор на конкретни водни тела, други – за конкретни защитени зони, а останалите – за определени обекти в границите на конкретни водни тела.

Елементите на ПУРБ, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти или инвестиционни предложения биха могли да окажат в известна степен отрицателно въздействие върху защитените зони или техните елементи са предвижданите в ПУРБ мерки, считани от екологична гледна точка за структурни/строителни, т.е. мерки, за осъществяването на които се налагат строителни дейности или дейности, свързани с физическа интервенция по отношение на компонентите на околната среда. Част от структурните мерки са предвидени за целия водосбор на конкретни водни тела, а останалите – за определени места или обекти в границите на конкретни водни тела.

3.1. Неструктурни мерки за целия водосбор на ВТ

В ПУРБ се предвиждат следните неструктурни мерки за целия водосбор на конкретни водни тела:

- Осигуряване на подходящо пречистване на производствени отпадъчни води
- Ограничаване на замърсяването на повърхностните води
- Намаляване и предотвратяване на замърсяването с устойчиви органични замърсители/приоритетни вещества
- Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници
- Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води
- Осъществяване на контрол и превенция срещу замърсяване с химични, биологични, бързо разпадащи се, лесно разградими и силно сорбируеми вещества, както и по дейности, водещи до намаляване на ресурсите на водоизточника и други дейности, водещи до влошаване качествата на добиваната вода и/или състоянието на зоната за защита на водите, предназначена за питейно-битово водоснабдяване

- Подобряване на контрола за химичното състояние на повърхностните води
- Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
- Осигуряване на екологичния отток
- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите (Въвеждане на условие в разрешителните за водоземане и/или ползване на ВТ на задължителен мониторинг от титуляра на разрешителните, за оценка осигуряването на непрекъснатост на реката и общо хидроморфологично въздействие)
- Оптимизиране на водоземането с цел недопускане влошаване на състоянието на водите
- Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за водоземане от повърхностни води
- Проучване за установяване на замърсяване на повърхностни и подземни води
- Ограничаване на замърсяването от минали дейности
- Разработване на програми за ограничаване и ликвидирание на замърсяването в чувствителните зони

3.2. Неструктурни мерки за конкретни защитени зони

В ПУРБ се предвижда една неструктурна мярка от този тип, а именно:

- Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките (Недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водоземания и др.) във водните тела определени като или попадащи в зони за защитана водите)

3.3. Неструктурни мерки за определени обекти в границите на ВТ

В ПУРБ се предвиждат следните неструктурни мерки за определени обекти в границите на конкретни водни тела:

- Издаване на забрана за издаване на нови разрешителни за МВЕЦ на водопровод за питейно-битово водоснабдяване след ПСПВ
- Намаляване и предотвратяване на замърсяването с устойчиви органични замърсители/приоритетни вещества
- Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници
- Изпълнение на програма за собствен мониторинг във връзка с отглеждане на аквакултури
- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите
- Оптимизиране на водоземането с цел недопускане влошаване на състоянието на водите
- Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за водоземане от повърхностни води

- Проучване за установяване на замърсяване на повърхностни и подземни води
- Осигуряване на измерване на количеството повърхностните води
- Осигуряване на екологичния отток
- Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
- Изменение или прекратяване на разрешителни за водоземане от повърхностни води, в резултат от преразглеждането им.
- Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води
- Опазване на количественото състояние на подземните води
- Подобряване на мониторинга на количественото състояние на подземните води
- Подобряване на контрола на разрешителните за водоземане от подземни води
- Опазване на водите от замърсяване с препарати за растителна защита
- Изменение или отнемане на разрешителни за водоземане от подземни води, в резултат от преразглеждането им.
- Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за водоземане от подземни води с цел постигане на целите за водното тяло
- Прилагане на ОВОС при водоземане от подземни водни тела

3.4. Структурни мерки за целия водосбор на определени ВТ

В ПУРБ се предвиждат две мерки от този тип:

- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите
- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия

3.5. Структурни мерки за определени обекти в границите на ВТ

В ПУРБ се предвиждат следните структурни мерки за определени обекти в границите на конкретни водни тела:

- Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места (Изпълнение на проекти за закриване на общинските депа за битови отпадъци, които не отговарят на нормативните изисквания)
- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места (включва дейности по: Изграждане, реконструкция или модернизация на ГПСОВ за агломерации с над 2 000 е.ж.; Изграждане, реконструкция или модернизация на канализационна мрежа за агломерации с над 2 000 е.ж.; Изпълнение на проекти за изграждане, реконструкция или модернизация на канализационна система вкл.ГПСОВ, определени за конкретните агломерации с над 2000 е ж., съгласно приложение № 5 към Националния каталог от мерки)

- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите (включва дейности по реконструкция на изградени рибни проходи в съответствие с изискванията на Наредбата за изискванията към рибните проходи, а до издаването и ръководството на ФАО и по изграждане на съоръжения за осигуряване на непрекъснатостта на реката (рибни проходи, байпаси и др.)
- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия (включва дейности по биологично укрепване и възстановяване на естественото състояние на речното дъно)
- Рекултивация на участъци засегнати от добив на инертни материали

Към горепосочените мерки се отнасят и мерките от ПУРБ за предходния планов период, тъй като продължаването на дейностите по неизпълнените мерки от ПУРБ за предишния планов период е необходимо условие за постигане на положителен ефект върху състоянието на водните тела и на защитените зони в ЗБ РБУ, към които имат отношение.

4. Защитени зони в обхвата на ПУРБ

Съгласно Решенията на Министерски съвет, с които са приети списъците на защитените зони от мрежата „Натура 2000“ окончателните граници на защитените зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна се определят със заповедите за обявяването им, след съобразяването им с актуалните имотни граници от Картата на възстановената собственост (КВС)/Кадастралните карти (КК).

При определянето на границите на защитените зони вносителите са използвали картографска основа (топографски карти в мащаб 1:100 000), а не цифровата ортофото карта и КВС/КК (в мащаб 1:5 000). Поради тази причина за целите на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза Г“ (наричан по-долу за краткост проект „Картиране – Фаза Г“) и за постигане на по-голяма точност е извършена корекция на част от защитените зони спрямо имотните граници по КВС/КК.

Тъй като в момента е в ход подготовката на проекто-заповедите за обявяване на защитените зони за опазване на природните местообитания и в рамките на този процес границите на защитените зони се отлагат по имотни граници в мащаб 1:5 000, с което установеното разминаване се отстранява, с оглед на плановия период на ПУРБ за целите на настоящата оценка са ползвани коригираните граници на защитените зони.

Спрямо тези граници в териториалния обхват на Западнобеломорски РБУ попадат изцяло или частично следните защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 по смисъла на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

Таблица 4.1. Защитени зони, попадащи изцяло или частично в Западнобеломорски РБУ

Код на ЗЗ	Наименование на ЗЗ	Тип ЗЗ
BG0000167	Беласица	SCI
BG0000308	Верила	SCI

BG0000113	Витоша	SPA&SCI
BG0000220	Долна Места	SCI
BG0000295	Долни Коритен	SCI
BG0001012	Земен	SCI
BG0000625	Изворо	SCI
BG0000298	Конявска планина	SCI
BG0000366	Кресна - Илинденци	SCI
BG0000626	Круше	SCI
BG0001017	Кървав камък	SCI
BG0000294	Кършалево	SCI
BG0000224	Огражден - Малешево	SCI
BG0001022	Орановски пролом - Лешко	SCI
BG0001011	Осоговска планина	SCI
BG0001375	Острица	SCI
BG0000209	Пирин	SPA&SCI
BG0001021	Река Места	SCI
BG0000495	Рила	SPA&SCI
BG0000496	Рилски манастир	SPA&SCI
BG0001030	Родопи - Западни	SCI
BG0001023	Рупите - Струмешница	SCI
BG0001013	Скрино	SCI
BG0001028	Среден Пирин - Алиботуш	SCI
BG0000134	Чокльово блато	SCI
BG0002003	Кресна	SPA
BG0002078	Славянка	SPA
BG0002079	Осогово	SPA
BG0002089	Ноевци	SPA
BG0002099	Кочериново	SPA
BG0002100	Долна Козница	SPA
BG0002101	Мещица	SPA
BG0002107	Бобошево	SPA
BG0002108	Скрино	SPA
BG0002072	Мелнишки пирамиди	SPA
BG0002076	Места	SPA
BG0002098	Рупите	SPA
BG0002113	Триград - Мурсалица	SPA
BG0002063	Западни Родопи	SPA
BG0002126	Пирин буфер	SPA

Забележка: Оцветените зони са с промяна на границите.

Целите на опазване на защитените зони по Директива за местообитанията са:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Целите за опазване на защитените зони по Директива за птиците са:

- Опазване и поддържане на местообитанията на видовете птици, предмет на опазване в зоната, за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние.
- Възстановяване на местообитания на видовете птици, предмет на опазване в зоната, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

Природните местообитания и видовете, които са предмет на опазване в горепосочените зони и могат да бъдат засегнати от прилагането на предвидените в ПУРБ мерки, са разгледани в следващия раздел при оценката на въздействията върху тях.

5. Описание и анализ на степента на въздействие на ПУРБ върху предмета и целите на опазване на защитените зони

Оценката на въздействията върху защитените зони и предмета на тяхното опазване е изготвена съобразно степента на подробност на разработване на програмата от мерки, заложи в ПУРБ.

Потенциалното отрицателно въздействие от реализирането на елементите на ПУРБ за предишен и следващия планов период е свързано с факторите на натиск върху ЗЗ, за които могат да допринесат идентифицираните в Раздел 3 структурни мерки.

Анализът сочи, че от заложените в ПУРБ структурни/строителни мерки могат да бъдат засегнати 26 защитени зони от мерки за следните водни тела:

Таблица 5.1. Защитени зони и водни тела с предвидени в зоните структурни мерки

Код на ЗЗ	Наименование на ЗЗ	Тип ЗЗ	Код на водно тяло	Екологично състояние	Химично състояние
BG0000209	Пирин	SPA&SCI	BG4ME800R087	умерено	неизвестно
			BG4ST200R075	умерено	неизвестно
			BG4ST500R1067	добро	добро
BG0000220	Долна Места	SCI	BG4ME200R115	умерено	неизвестно
			BG4ME500R107	добро	неизвестно
BG0000224	Огражден - Малешево	SCI	BG4ST500R069	умерено	неизвестно
BG0000294	Кършалево	SCI	BG4ST700R019	умерено	неизвестно
			BG4ST700R1020	умерено	недостигащо добро
BG0000298	Конявска планина	SCI	BG4ST700R021	лошо	неизвестно
			BG4ST900R1009	умерено	недостигащо добро
BG0000366	Кресна - Илинденци	SCI	BG4ST500R057	умерено	неизвестно
			BG4ST500R059	умерено	неизвестно

			BG4ST500R060	добро	неизвестно
			BG4ST500R064	добро	неизвестно
			BG4ST500R1056	неизвестно	неизвестно
			BG4ST500R1067	добро	добро
BG0000495	Рила	SPA&SCI	BG4ME800R1088	умерено	неизвестно
			BG4ST600R037	добро	добро
			BG4ST600R038	добро	добро
			BG4ST600R1032	умерено	добро
BG0000496	Рилски манастир	SPA&SCI	BG4ST500R1042	добро	неизвестно
			BG4ST500R1142	добро	добро
			BG4ST500R1242	добро	добро
			BG4ST500R1342	добро	неизвестно
			BG4ST500R1542	добро	добро
BG0001011	Осоговска планина	SCI	BG4ST700R021	лошо	неизвестно
			BG4ST700R1020	умерено	недостигащо добро
			BG4ST700R1023	умерено	неизвестно
BG0001012	Земен	SCI	BG4ST900R015	умерено	неизвестно
BG0001013	Скрино	SCI	BG4ST700R021	лошо	неизвестно
BG0001021	Река Места	SCI	BG4ME500R107	добро	неизвестно
			BG4ME700R097	добро	добро
			BG4ME700R100	добро	неизвестно
			BG4ME700R101	добро	неизвестно
			BG4ME700R102	умерено	неизвестно
			BG4ME700R105	умерено	неизвестно
			BG4ME700R1104	добро	неизвестно
BG0001023	Рупите - Струмешница	SCI	BG4ST300R073	умерено	неизвестно
			BG4ST400R1072	лошо	неизвестно
			BG4ST500R069	умерено	неизвестно
BG0001028	Среден Пирин - Алиботуш	SCI	BG4ST200R075	умерено	неизвестно
			BG4ST200R076	умерено	неизвестно
			BG4ST500R069	умерено	неизвестно
			BG4ST500R070	добро	добро
			BG4ST500R1067	добро	добро
BG0001030	Родопи - Западни	SCI	BG4DO135R1118	умерено	неизвестно
			BG4DO900R116	умерено	неизвестно
BG0001375	Острица	SCI	BG4ST900R1009	умерено	недостигащо добро
BG0002003	Кресна	SPA	BG4ST500R057	умерено	неизвестно
			BG4ST500R059	умерено	неизвестно
			BG4ST500R060	добро	неизвестно
			BG4ST500R063	умерено	неизвестно
			BG4ST500R064	добро	неизвестно
BG0002063	Западни Родопи	SPA	BG4DO900R116	умерено	неизвестно
BG0002072	Мелнишки пирамиди	SPA	BG4ST500R069	умерено	неизвестно
BG0002076	Места	SPA	BG4ME100R113	добро	неизвестно
			BG4ME200R115	умерено	неизвестно
			BG4ME500R107	добро	неизвестно
			BG4ME500R1109	много лошо	неизвестно

			BG4ME700R100	добро	неизвестно
			BG4ME700R102	умерено	неизвестно
			BG4ME700R105	умерено	неизвестно
BG0002078	Славянка	SPA	BG4ME400R112	добро	неизвестно
BG0002079	Осогово	SPA	BG4ST700R1020	умерено	недостигащо добро
			BG4ST700R1023	умерено	неизвестно
BG0002098	Рупите	SPA	BG4ST300R073	умерено	неизвестно
			BG4ST500R063	умерено	неизвестно
			BG4ST500R068	много лошо	неизвестно
			BG4ST500R069	умерено	неизвестно
BG0002099	Кочериново	SPA	BG4ST500R1043	добро	неизвестно
BG0002100	Долна Козница	SPA	BG4ST700R021	лошо	неизвестно
BG0002126	Пирин буфер	SPA	BG4ME700R097	добро	добро
			BG4ME700R101	добро	неизвестно
			BG4ME700R1104	добро	неизвестно
			BG4ST200R075	умерено	неизвестно
			BG4ST200R076	умерено	неизвестно
			BG4ST500R059	умерено	неизвестно
			BG4ST500R069	умерено	неизвестно
			BG4ST500R1067	добро	добро

Различията в териториалния обхват на защитените зони по новите и старите им граници не се отразяват на идентифицираното засягане от определените структурни мерки, т.е. предвижданите в ПУРБ структурни мерки попадат изцяло в припокриващата се площ в обхвата на зоните. Съответно оценката на въздействията от тях и предлаганите мерки за смекчаването им е валидна както за стария, така и за новия териториалния обхват на защитените зони.

В ПУРБ са предвидени административни/управленски мерки, които включват превантивни действия, изпълняващи основните задължителни изисквания по отношение на нормативната обезпеченост на предвидените дейности.

Приложима е следната превантивна мярка:

- Всички инвестиционни предложения или проекти по ПУРБ, за които се изисква ОВОС/ЕО (по реда на глава шеста на ЗООС) и оценка на степента на въздействие с предмета и целите на опазване на защитени зони (по реда на ЗБР) да се одобряват по реда на съответния специален закон само след произнасяне с акт за съгласуване от компетентните органи по околна среда и при съобразяване с препоръките от извършените оценки, както и с условията в съответния акт.

Тъй като екологичното състояние/потенциал на водните тела се отразява пряко на състоянието на свързаната с тях биота, в т.ч. конзервационно-значимите видове и природни местообитания, с цел предотвратяване на влошаването или подобряване на природозащитното състояние на съответните видове или природни местообитания, предмет на опазване в защитените зони се препоръчва:

- За всички водни тела, чието екологично състояние е определено като по-ниско от добро да се въведе рестриктивен режим при издаване на нови и подновяване на стари разрешителни за водоползване, недопускащ влошаване на природозащитното състояние на видове или природни местообитания, предмет на опазване в защитените зони, както следва:

- Неразрешаване на водовземане от водни тела, когато това водовземане може да влоши екологичното им състояние и/или е предпоставка за влошаване на природозащитното състояние на водозависими природни местообитания и/или местообитания на видове, предвид натиска от водовземания.
- Въвеждане на условия в разрешителните по реда на ЗВ за осигуряване на функционалната свързаност на водното тяло по отношение на фрагментиращи структури, функциониращи без съоръжения за осигуряване на непрекъснатост и проходимост на реката или с неефективни такива.
- Въвеждане на условия при издаване на разрешителни за изграждане на ВЕЦ и при преразглеждане на разрешителни за ВЕЦ да бъде осигурено техническо решение и план за регулирано и контролирано изпускане на дънни утайки в речните течения.

Предвид, че в границите на защитените зони попадат защитени територии (ЗТ) по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ), следва при прилагане на ПУРБ да се съблюдават изискванията на ЗЗТ, режимите за опазване на ЗТ съгласно заповедите за обявяването им и плановете за тяхното управление.

А. Въздействия върху ЗЗ по Директива за местообитанията

Предвид големия брой защитени зони в обхвата на ПУРБ при оценката на въздействията върху природните местообитания и видовете, предмет на опазване в тях, с оглед на природозащитното им състояние се възприема общ подход за определяне на взмоиморвзката между опазваните водозависими видове и предвижданите в ПУРБ мерки за съответните водни тела.

За целта на оценката по-долу е направен кратък обзор на целевите видове и основните заплахи за влошаване на природозащитния им статус, разгледани спрямо мерките, заложи в ПУРБ.

Природни местообитания

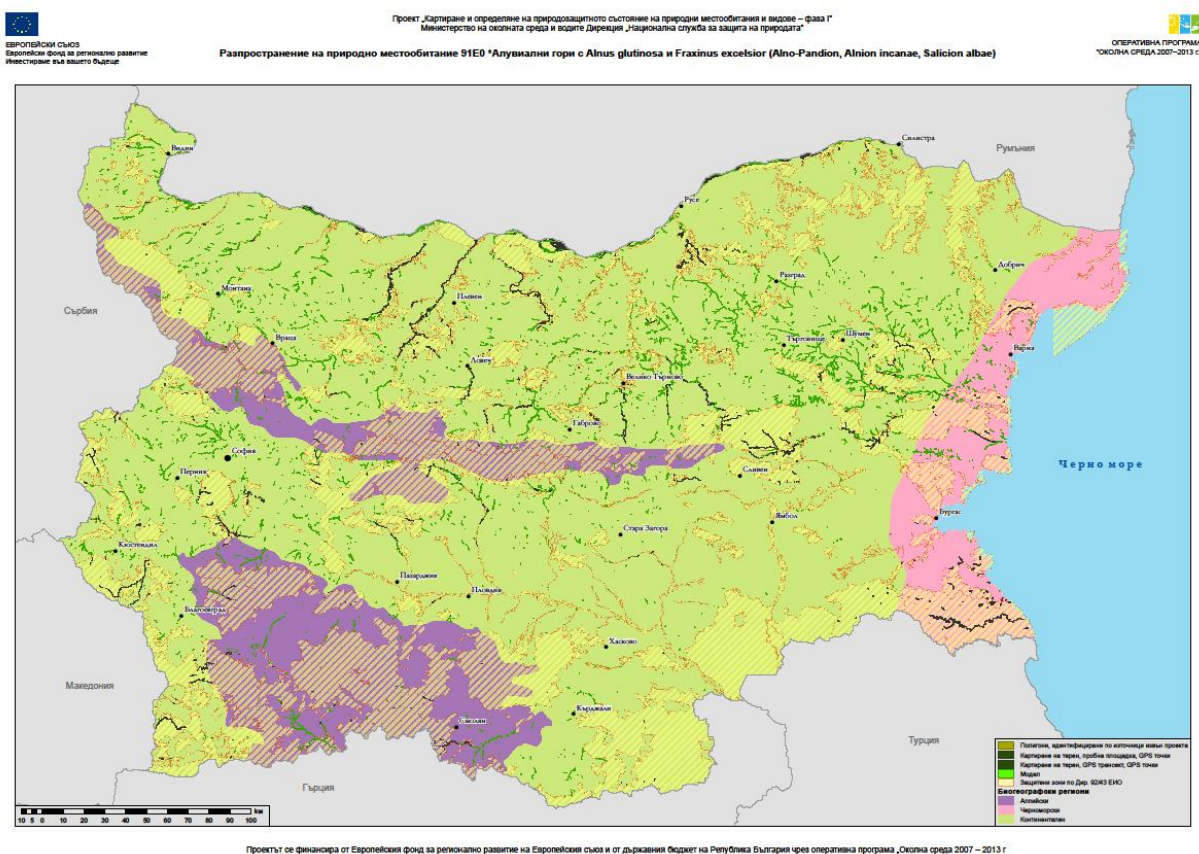
Природно местообитание 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion, Alnionincanae, Salicionalbae*)

Съгласно данните от картирането ПМ 91E0 е регистрирано в **123** защитени зони от мрежата „Натура 2000“. Развива се на богати алувиални почви, периодично наводнявани от сезонното прииждане на реките до около 1500 м н.в. Разпространено е в три биогеографски региона – континентален, алпийски и черноморски. Различават се четири подтипа на природното местообитание:

- Крайречни гори на елши и планински ясен - имат фрагментарно разпространение около реките в предпланините и долния планински пояс на повечето планини в България при надморска височина от около 300 до около 1000 м н.в.

- Планински галерии от бяла елша - срещат се в повечето български планини - Стара планина, Витоша, Рила, Западни Родопи, Западни гранични планини и др., от 800 до 1500 м н.в.
- Крайречни върбово-тополови гори - разпространени в Северна България и Софийското поле - до около 800 (1000) м н.в.
- Заливни гори от черна елша - срещат се ограничено, по долното течение на реките Батова, Камчия, Ропотамо, Велека, Резовска, Тунджа и др.

Спрямо границите на басейновите дирекции за управление на водите ПМ 91Е0 е разпространено най-вече в Дунавски, Черноморски и Западноромански район.

Цялостната оценка на природозащитното състояние на ПМ 91Е0 е „неблагоприятно – незадоволително състояние“.

Сред основните негативни въздействия върху природозащитното му състояние са : добив на пясък и чакъл и черпене от повърхностни води (определени като главни заплахи с ниска до висока значимост). Други основни заплахи са нерегламентирани сечи, прочистване на речните корита от дървесна растителност и масово навлизане на инвазивни видове. Хидромелиоративните мероприятия - андигиране, пресушаване, коригиране на речните течения, строителство на водоелектрически централи, добив на инертни материали, водят до промяна на водния режим и влошаване на условията на алувиалните гори.

Прилагането на мерките от ПУРБ – възстановяване на влажни зони, възстановяване на напречната и надлъжна свързаност на реката, прилагане на мерки за ограничаване на

добива на инертни материали, преразглеждане на разрешителни за водоползване и заустване в границите на защитените зони, в които местообитанието е предмет на опазване, ще съдейства за подобряване на природозащитното му състояние.

Природно местообитание 6430 Хидрофилни съобщества от високи тревни в равнините и в планинския до алпийския пояс

Съгласно данните от картирането ПМ 6430 е регистрирано в **45** защитени зони от мрежата „Натура 2000“. Широко разпространено е навсякъде в страната в поречията на реките и край потоци, в заливани поляни и ливади, по-рядко в постоянно овлажнявани от течаща вода участъци под скални разкрития в планините. Разпространено е в три биогеографски региона – континентален, алпийски и черноморски. Различават се три подтипа на природното местообитание:

- Съобщества формирани в заливаеми поляни и ливади;
- Влажни и нитрофилни тревни съобщества край водните течения и по границите на горите в ниските територии на страната
- Високотревните фитоценози локализирани в планините до около 1900–2200 m надм. вис., рядко достигащи до 2500 m надм. вис., представени от клас *Betulo-Adenostyletea*

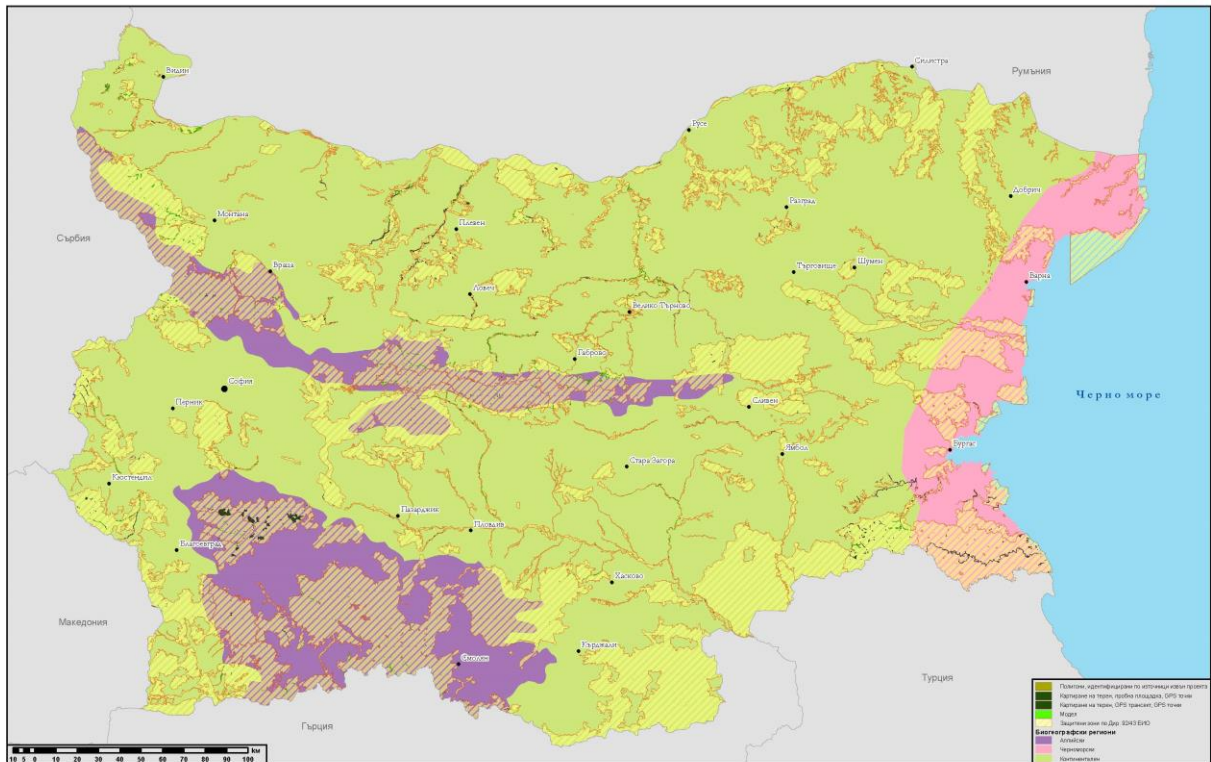
Спрямо границите на басейновите дирекции за управление на водите ПМ 6430 е разпространено и в четирите района за басейново управление - Дунавски, Черноморски, Източноромански и Западноромански райони.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за регионално развитие
Инвестиране във вашето бъдеще

Проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза Г“
Министерство на околната среда и водите Дирекция „Национална служба за защита на природата“

Разпространение на природно местообитание 6430 - Хидрофилни съобщества от високи тревни в равнините и в планините до алпийския пояс

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007–2013“

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие на Европейския съюз и от държавния бюджет на Република България чрез оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013“

Цялостната оценка на природозащитното състояние на ПМ 6430 е „неблагоприятно – незадоволително състояние“.

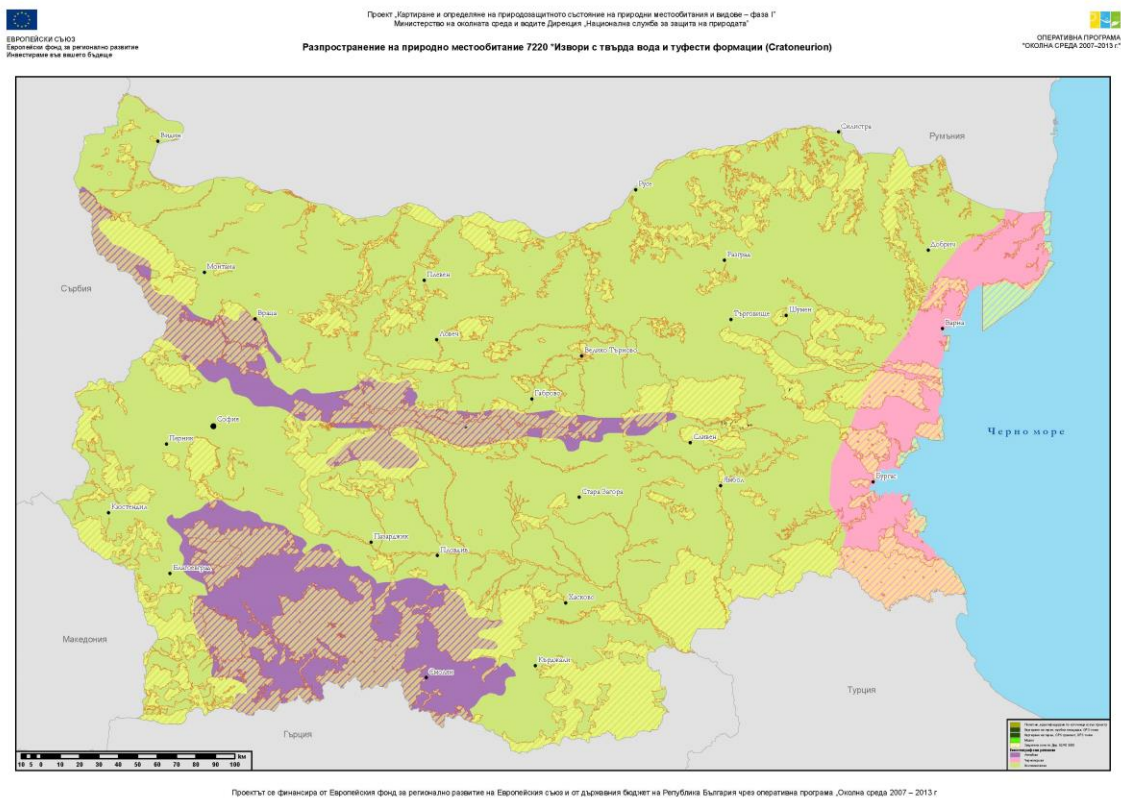
Сред основните негативни въздействия върху природозащитното му състояние са : непрекъснатата урбанизация, замърсяване на повърхностни води от точкови източници, замърсяване с боклук и твърди отпадъци, изсъхване, суша и намаляване на валежите (определени като главни заплахи с ниска до средна значимост). Други основни заплахи са промяна във водния режим на местообитанията и унищожаване на коренната растителност предимно чрез строителство.

Прилагането на мерките от ПУРБ – възстановяване на влажни зони, възстановяване на напречната и надлъжна свързаност на реката, прилагане на мерки за ограничаване на добива на инертни материали, преразглеждане на разрешителни за водоползване и заустване в границите на защитените зони, в които местообитанието е предмет на опазване, ще съдейства за подобряване на природозащитното му състояние.

Природно местообитание 7220* Извори с твърда вода с туфести формации (Cratoneurion)

Съгласно данните от картирането ПМ 7220 е регистрирано в **31** защитени зони от мрежата „Натура 2000“. Местообитанието представлява извори с твърда вода с високо съдържание на калциев карбонат, с активно формиране на бигорни образувания в съответните карстови райони с надморска височина до около 1 800 м. Разпространено е в три биогеографски региона – континентален, алпийски и черноморски.

Спрямо границите на басейновите дирекции за управление на водите ПМ 7220 е разпространено най-вече в Дунавски район.

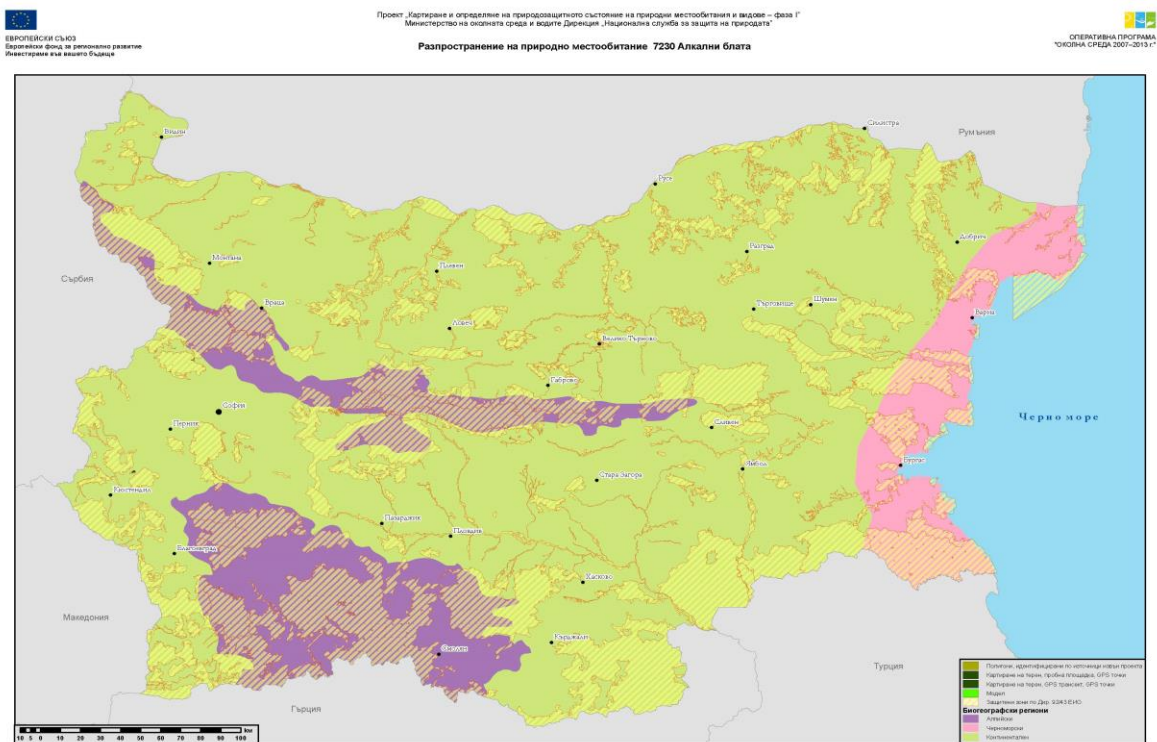
Цялостната оценка на природозащитното състояние на ПМ 7220 е „неблагоприятно – незадоволително състояние“.

Сред основните негативни въздействия върху природозащитното му състояние са : проучване и добив на нефт или газ, зауствания, замърсяване на повърхностни води (сладки, вътрешни, морски и бракични), замърсяване на подземни води (точкови и разредоточени източници), предизвикани от човека промени на хидравличните условия, ерозия и изменение на абиотичните условия (определени като главни заплахи с ниска до висока значимост). Други основни заплахи са глобалното затопляне и засушаване, ерозия, инфраструктурно развитие, селищно строителство, промени в хидрологичния режим. Най-силно се повлияват от човешка дейност, напр. изграждане на водохващания, корекции и/или подприщване на речните течения, строеж на мини ВЕЦ, напояване, добив на мрамор и варовик в каменни кариери и др.

Прилагането на мерките от ПУРБ – възстановяване на влажни зони, възстановяване на напречната и надлъжна свързаност на реката, прилагане на мерки за ограничаване на добива на инертни материали, преразглеждане на разрешителни за водоползване и заустване в границите на защитените зони, в които местообитанието е предмет на опазване, ще съдейства за подобряване на природозащитното му състояние.

Природно местообитание 7230 Алкални блат

Съгласно данните от картирането ПМ 7230 е регистрирано в **7** защитени зони от мрежата „Натура 2000“. Развива се върху постоянно преовлажнени почви, подхранвани с твърда вода. Имат облика на мочурища и преовлажнени ливади. Разпространено е в два биогеографски региона – континентален и алпийски. Спрямо границите на басейновите дирекции за управление на водите ПМ 7230 е разпространено най-вече в Дунавски, Източнобеломорски и Западнобеломорски райони.

Цялостната оценка на природозащитното състояние на ПМ 7230 е „неблагоприятно – незадоволително състояние“.

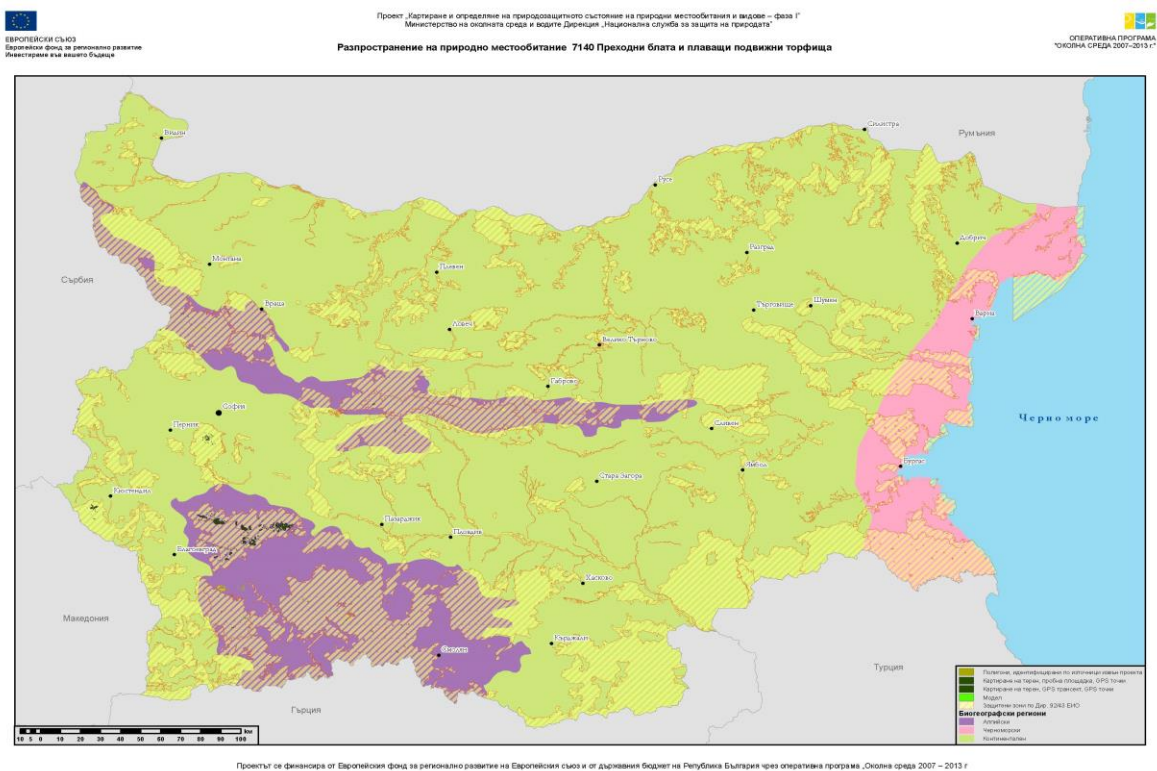
Сред основните негативни въздействия върху природозащитното му състояние са: замърсяване с боклук и твърди отпадъци, изменения на хидрографските функции, изсъхване, еутрофикация (естествена), суша и намаляване на валежите (определени като главни заплахи с ниска до средна значимост). Други основни заплахи са засушаване, разораване и застрояване.

Прилагането на мерките от ПУРБ – възстановяване на влажни зони, възстановяване на напречната и надлъжна свързаност на реката, прилагане на мерки за ограничаване на добива на инертни материали, преразглеждане на разрешителни за водоползване и заустване в границите на защитените зони, в които местообитанието е предмет на опазване, ще съдейства за подобряване на природозащитното му състояние.

Природно местообитание 7140 Преходни блата и плаващи подвижни торфища

Съгласно данните от картирането ПМ 7140 е регистрирано в **13** защитени зони от мрежата „Натура 2000“. Среща се по високите планини Рила, Пирин, Западна и Средна Стара планина, Витоша, Осоговска планина, по-често над горната граница на гората. В Западни Родопи и в Средна гора – при по-малка надморска височина. Разпространено е в два биогеографски региона – континентален и алпийски.

Спрямо границите на басейновите дирекции за управление на водите ПМ 7140 е разпространено най-вече в Източнобеломорски и Западнобеломорски район.

Цялостната оценка на природозащитното състояние на ПМ 7140 е „неблагоприятно – незадоволително състояние“.

Сред основните негативни въздействия върху природозащитното му състояние са : извличане на торф, замърсяване с боклук и твърди отпадъци, изменения на хидрографските функции, изсъхване, еутрофикация (естествена), суша и намаляване на валежите (определени като главни заплахи с ниска до средна значимост). Други основни заплахи са засушаване и рудерализация.

Прилагането на мерките от ПУРБ – възстановяване на влажни зони, възстановяване на напречната и надлъжна свързаност на реката, прилагане на мерки за ограничаване на добива на инертни материали, преразглеждане на разрешителни за водоползване и заустване в границите на защитените зони, в които местообитанието е предмет на опазване, ще съдейства за подобряване на природозащитното му състояние.

Природно местообитание 3160 Естествени дистрофни езера

Съгласно данните от картирането ПМ 3160 е регистрирано в **5** защитени зони от мрежата „Натура 2000“. Езерата и блатата, отнасящи се към този тип хабитат се характеризират с малки дълбочини, кафяво оцветена вода, поради наличието на торф и високо съдържание на хумусни киселини. Киселинността е ниска (рН 3-4,8). Естественото им развитие е в посока на образуване на торфища. Липсва фитопланктон и зообентос. Разпространено е в два биогеографски региона – континентален и алпийски.

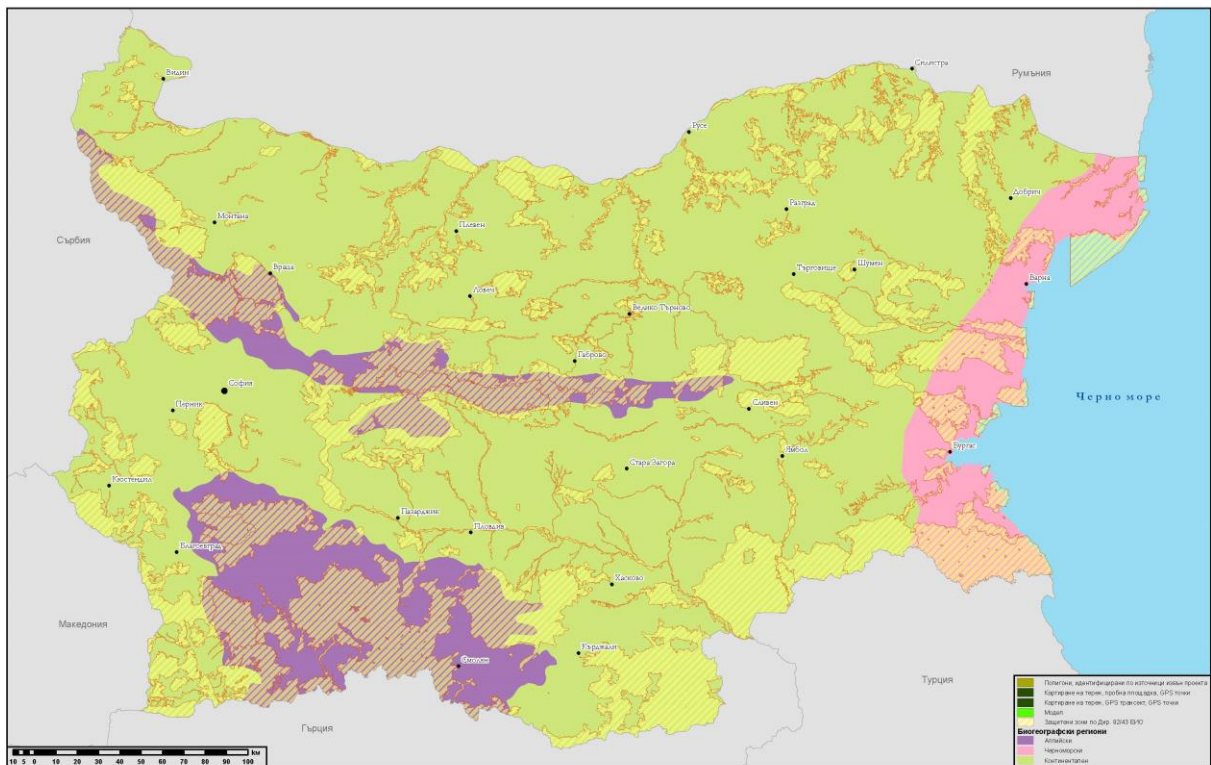
Спрямо границите на басейновите дирекции за управление на водите ПМ 3160 е разпространено най-вече в Източнобеломорски и Западнобеломорски район.

Проект: Измерване и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза Г
 Министерство на околната среда и водите Дирекция „Национална служба за защита на природата“

Разпространение на природно местообитание 3160 Естествени дистрофни езера

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие на Европейския съюз и от държавния бюджет на Република България чрез оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.“

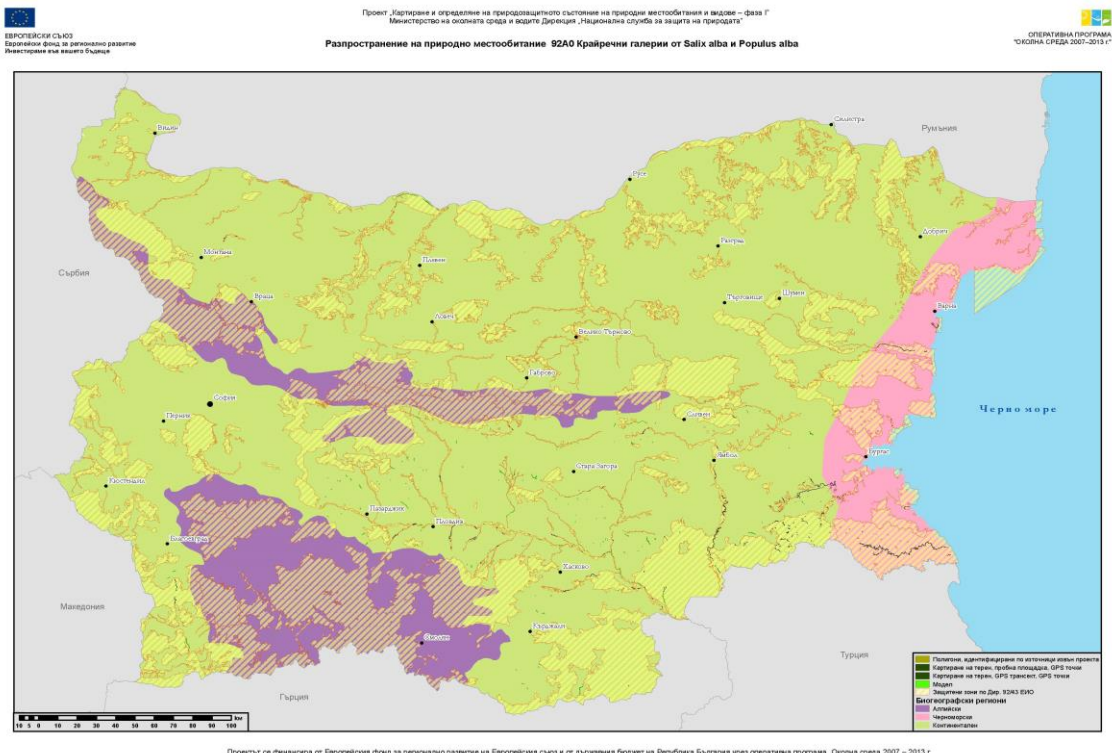
Оценката на природозащитното състояние на ПМ 3160 за алпийския биогеографски район, където основно е разпространено ПМ е „неблагоприятно – незадоволително състояние“.

Сред основните негативни въздействия върху природозащитното му състояние са: добив на пясък и чакъл, проучвателно сондиране, зауствания – преки и дисперсни, риболов за отход, замърсяване на повърхностни води (сладки, вътрешни), замърсяване на подземни води (точкови и разсредоточени източници), предизвикани от човека промени на хидравличните условия, ерозия, биоценолична еволюция, сукцесия и изменение на абиотичните условия (определени като главни заплахи с ниска до висока значимост). Други основни заплахи са глобалното затопляне и засушаване, промени в хидрологичния режим, атмосферно замърсяване, еутрофизация в следствие на туризъм и животновъдство.

Прилагането на мерките от ПУРБ – възстановяване на влажни зони, възстановяване на напречната и надлъжна свързаност на реката, прилагане на мерки за ограничаване на добива на инертни материали, преразглеждане на разрешителни за водоползване и заустване в границите на защитените зони, в които местообитанието е предмет на опазване, ще съдейства за подобряване на природозащитното му състояние.

Природно местообитание 92A0 Крайречни галерии от Salix alba и Populus alba

Съгласно данните от картирането ПМ 92A0 е регистрирано в **35** защитени зони от мрежата „Натура 2000“. Разпространени са на преовлажнени места край реките в низините и долните части на планинските склонове. Почвите са торфено блатни или алувиални. Разпространено е в три биогеографски региона – континентален, алпийски и черноморски. Спрямо границите на басейновите дирекции за управление на водите ПМ 92A0 е разпространено най-вече в Черноморски и Източноромски район.

Цялостната оценка на природозащитното състояние на ПМ 92А0 е „неблагоприятно – незадоволително състояние“.

Сред основните негативни въздействия върху природозащитното му състояние са : залесяване с екзоти и неместни видове, обезлесяване, добив на пясък и чакъл, черпене от повърхностни води, бури (определени като главни заплахи с ниска до висока значимост). Други основни заплахи са нерегламентирани и неправилно проведени сечи, изнасяне на мъртва дървесина, залесяване с екзоти и неместни видове и произходи, пожари, рекреация и туризъм, строителство и инфраструктура (пътища, просеки, лифтове, влекае, ски писти, хотели), паша, природни нарушения и тенденции, сукцесии. Залесяване с екзоти и хибридни тополи, изхвърляне на отпадъци и замърсяване на водите. Инвазия на нетипични видове (*Acer negundo*, *Amorpha fruticosa* и др.), паразитизъм (бял и черен имел). Селскостопанска дейност - превръщането на крайречните гори в обработваеми площи, паша. Корекции и прочистване на речните корита. Строителство на мВЕЦ.

Прилагането на мерките от ПУРБ – възстановяване на влажни зони, възстановяване на напречната и надлъжна свързаност на реката, прилагане на мерки за ограничаване на добива на инертни материали, преразглеждане на разрешителни за водоползване и заустване в границите на защитените зони, в които местообитанието е предмет на опазване, ще съдейства за подобряване на природозащитното му състояние.

Природно местообитание 6410 Ливади с *Molinia* на карбонатни, торфени или глинести почви (*Molinion caeruleae*)

Съгласно данните от картирането ПМ 6410 е регистрирано в 9 защитени зони от мрежата „Натура 2000“. Среща се ограничено в планинския и субалпийския пояс на Витоша, Рила, Пирин, Родопи и някои високи полета.

Съобществата се образуват на заравнени участъци около торфища, или в близост до планински реки и потоци. Разпространено е в два биогеографски региона – континентален и алпийски.

Спрямо границите на басейновите дирекции за управление на водите ПМ 6410 е разпространено най-вече в Източнобеломорски и Западнобеломорски район.

Оценка на природозащитното състояние на ПМ 6410 за алпийския биогеографски район, където основно е разпространено ПМ е „неблагоприятно – незадоволително състояние“.

Сред основните негативни въздействия върху природозащитното му състояние са : непрекъснатата урбанизация, друго замърсяване на повърхностни води от точкови източници, замърсяване с боклук и твърди отпадъци, изсъхване, суша и намаляване на валежите (определени като главни заплахи с ниска до средна значимост). Други основни заплахи са засушаване и рудерализация.

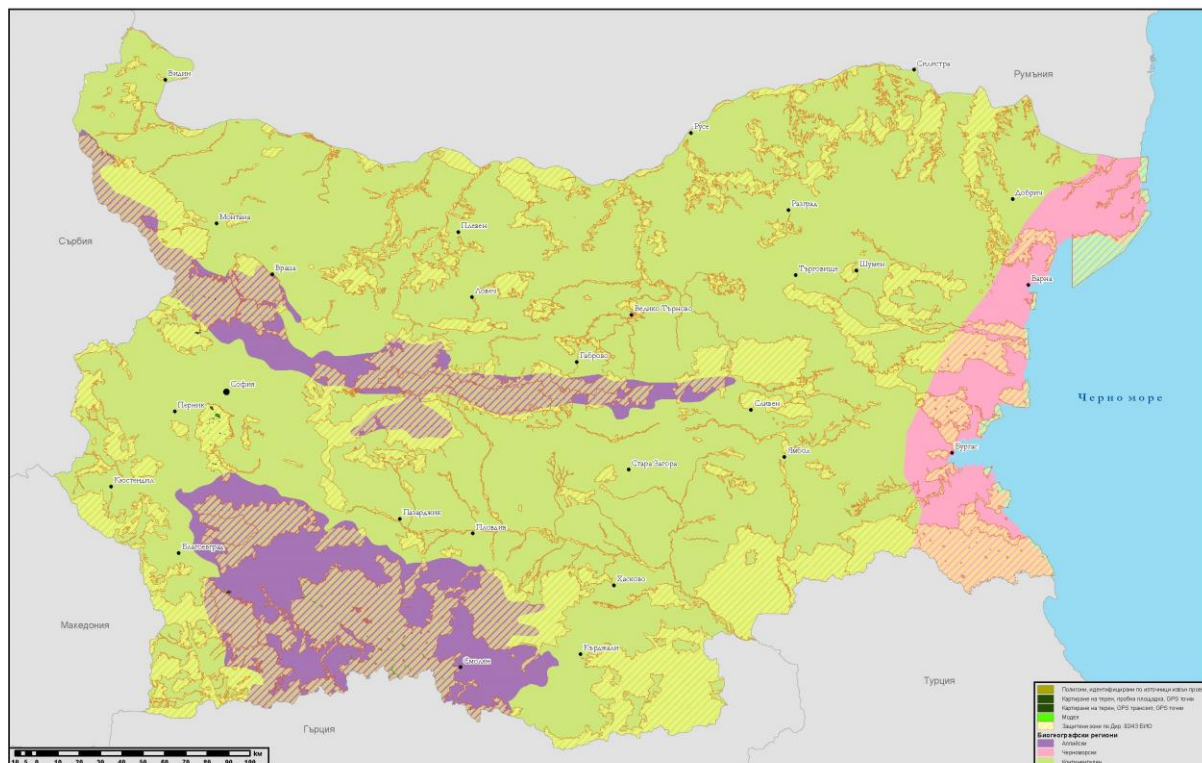
ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за регионално развитие
Инициатива за нашето бъдеще

Проект „Картiranje и определение на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза Г“
Министерство на околната среда и водите/Дирекция „Национална служба за защита на природата“

Разпространение на природно местообитание 6410 Ливади с *Molinia* на карбонатни, торфени или глинести почви (*Molinia caeruleae*)

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007-2013 г.“

Проектът се финансира от Европейски фонд за регионално развитие на Европейски съюз и от държавния бюджет на Република България чрез оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.“

Прилагането на мерките от ПУРБ – възстановяване на влажни зони, възстановяване на напречната и надлъжна свързаност на реката, прилагане на мерки за ограничаване на добива на инертни материали, преразглеждане на разрешителни за водоползване и заустяване в границите на защитените зони, в които местообитанието е предмет на опазване, ще съдейства за подобряване на природозащитното му състояние.

Природно местообитание 6420 Средиземноморски влажни тревни съобщества от високи треви от съюза *Molinio-Holoshoenion*

Съгласно данните от картирането ПМ 6420 е регистрирано в **2** защитени зони от мрежата „Натура 2000“. Развива се пясъчни субстрати, но по екологични характеристики се отнасят към съобщества, характерни за умерено влажни субстрати с по-стабилизирана тревна покривка. Разпространено е в два биогеографски региона – континентален и алпийски.

Спрямо границите на басейновите дирекции за управление на водите ПМ 6420 е разпространено най-вече в Западнобеломорски район.

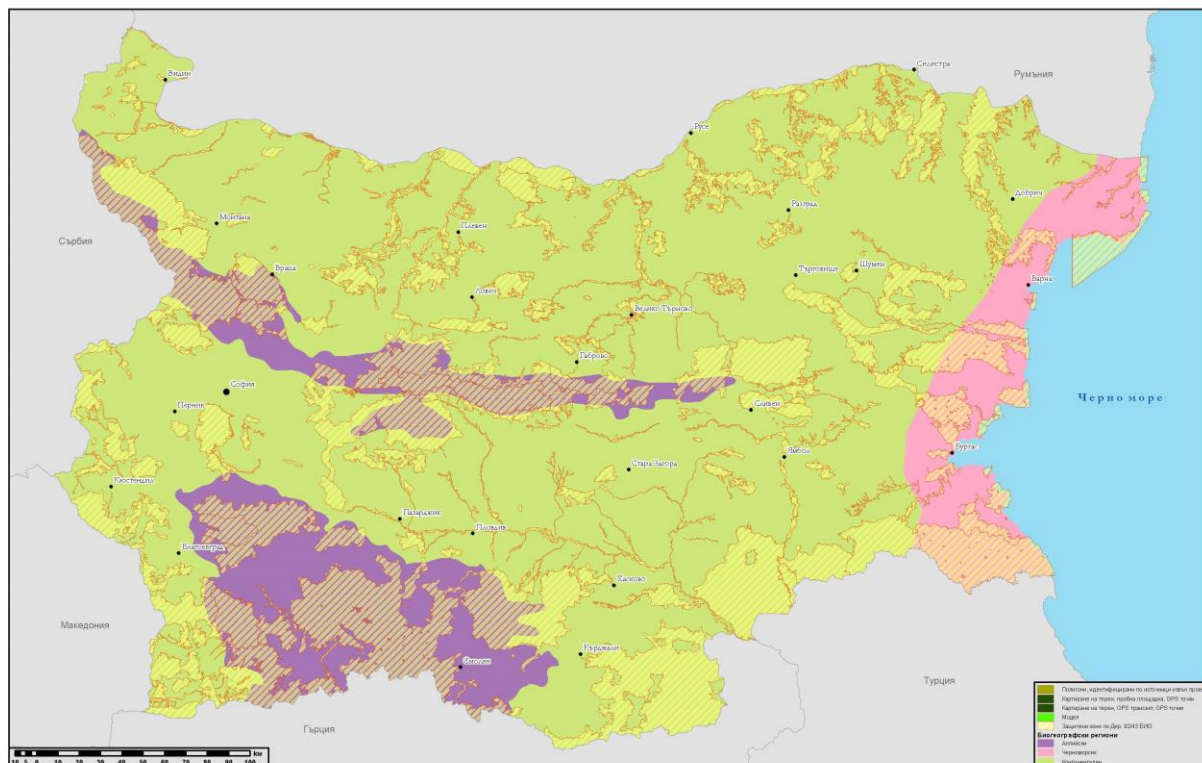
ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за регионално развитие
Инициатива във вашето бъдеще

Проект „Картiranje и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза Г“
Министерство на околната среда и водите/Дирекция „Национална служба за защита на природата“

Разпространение на природно местообитание 6420 Средиземноморски влажни тревни съобщества на високи тревни от съюза Molinio-Holoschoenion

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007-2013 г.“

Проектът се финансира от Европейски фонд за регионално развитие на Европейски съюз и от държавния бюджет на Република България чрез оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.“

Цялостната оценка на природозащитното състояние на ПМ 6420 е „благоприятно състояние“.

Сред основните негативни въздействия върху природозащитното му състояние са: непрекъснатата урбанизация, друго замърсяване на повърхностни води от точкови източници, замърсяване с боклук и твърди отпадъци, изсъхване, суша и намаляване на валежите (определени като главни заплахи с ниска до средна значимост). Други основни заплахи са изграждане на туристическа инфраструктура, промяна на хидрологичния режим на водоемите, захранвачи с подпочвени води местообитанието, залесяване с инвазивни видове - *Amorpha fruticosa* и *El aeagnus angustifolia*, опожаряване и добив на инертни материали..

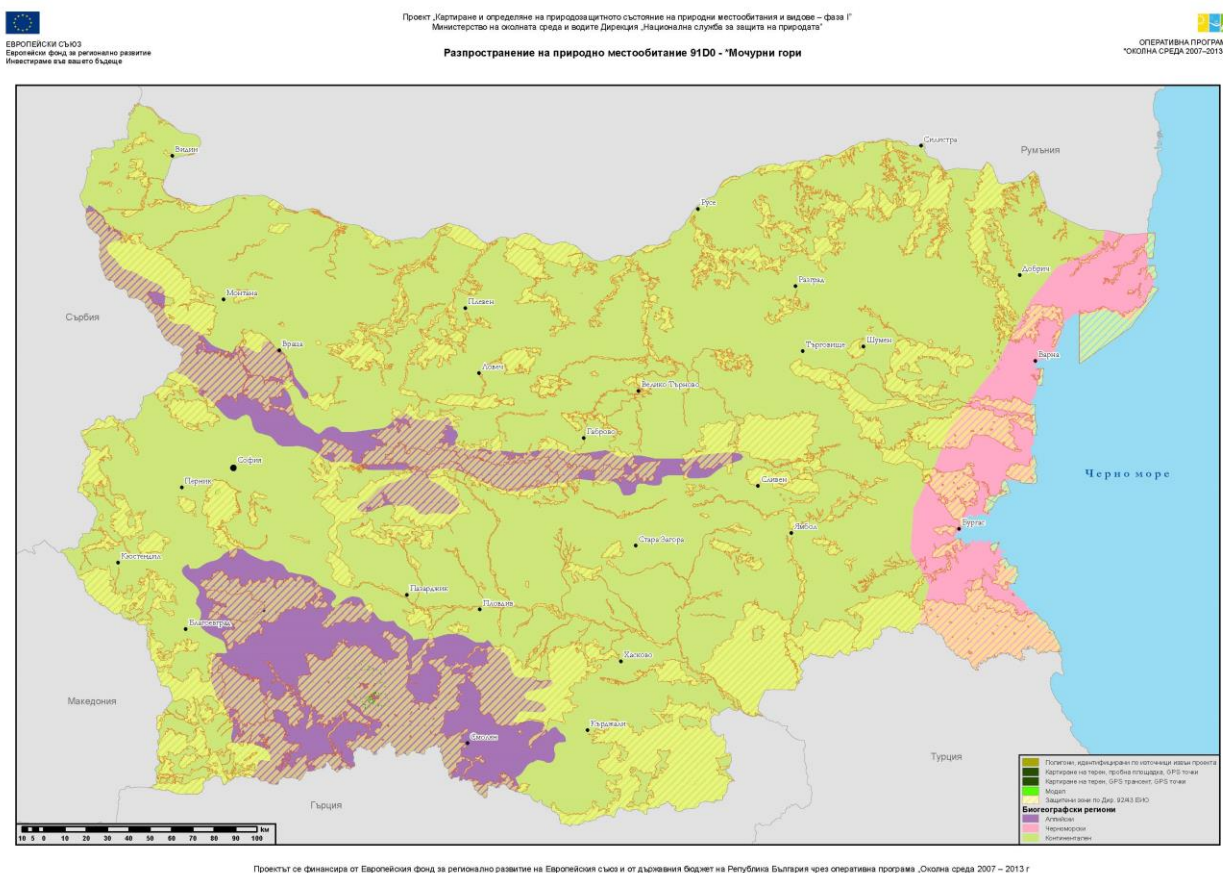
Прилагането на мерките от ПУРБ – възстановяване на влажни зони, възстановяване на напречната и надлъжна свързаност на реката, прилагане на мерки за ограничаване на добива на инертни материали, преразглеждане на разрешителни за водоползване и заустване в границите на защитените зони, в които местообитанието е предмет на опазване, ще съдейства за подобряване на природозащитното му състояние.

Природно местообитание 91D0* Мочурни гори

Съгласно данните от картирането ПМ 91D0 е регистрирано в **5** защитени зони от мрежата „Натура 2000“. Иглолистни гори върху влажни до мокри торфени субстрати, където нивото на водата е непрекъснато високо и дори по-високо от обкръжаващата водна повърхност. Разпространено е в два биогеографски региона – континентален и алпийски. Различават се три подтипа на природното местообитание:

- Мизийски заблатени бял-борови гори в Западните Родопи с участие на *Picea abies*;
- Клекови торфища/мочури;
- Смърчови или смърчово-бялборови гори върху торфени субстрати.

Спрямо границите на басейновите дирекции за управление на водите ПМ 91D0 е разпространено най-вече в Западнобеломорски район.

Цялостната оценка на природозащитното състояние на ПМ 91D0 е „неблагоприятно – незадоволително състояние“.

Сред основните негативни въздействия върху природозащитното му състояние са : изменения на хидрографските функции и бури (определени като главни заплахи с ниска до средна значимост). Други основни заплахи са природни нарушения и тенденции. Промяна във водния режим в резултат от строителство на сгради и изграждане на инфраструктурни съоръжения. Нерегламентирано и неправилно добиване на недървесни горски ресурси (торф).

Прилагането на мерките от ПУРБ – възстановяване на влажни зони, възстановяване на напречната и надлъжна свързаност на реката, прилагане на мерки за ограничаване на добива на инертни материали, преразглеждане на разрешителни за водоползване и заустване в границите на защитените зони, в които местообитанието е предмет на опазване, ще съдейства за подобряване на природозащитното му състояние.

Природно местообитание **92D0** Южни крайречни галерии и храсталаци (*Nerio-Tamaricetea* и *Securinegion tinctoriae*)

Съгласно данните от картирането ПМ 92D0 е регистрирано в **8** защитени зони от мрежата „Натура 2000“. Обитават предимно най-широките части на речните долини, с чакълести, пясъчни и глинести наноси. Разпространено е в три биогеографски региона – континентален, алпийски и черноморски.

Спрямо границите на басейновите дирекции за управление на водите ПМ 92D0 е разпространено най-вече в Западноромански район.

Цялостната оценка на природозащитното състояние на ПМ 92D0 е Неблагоприятно незадоволително състояние.

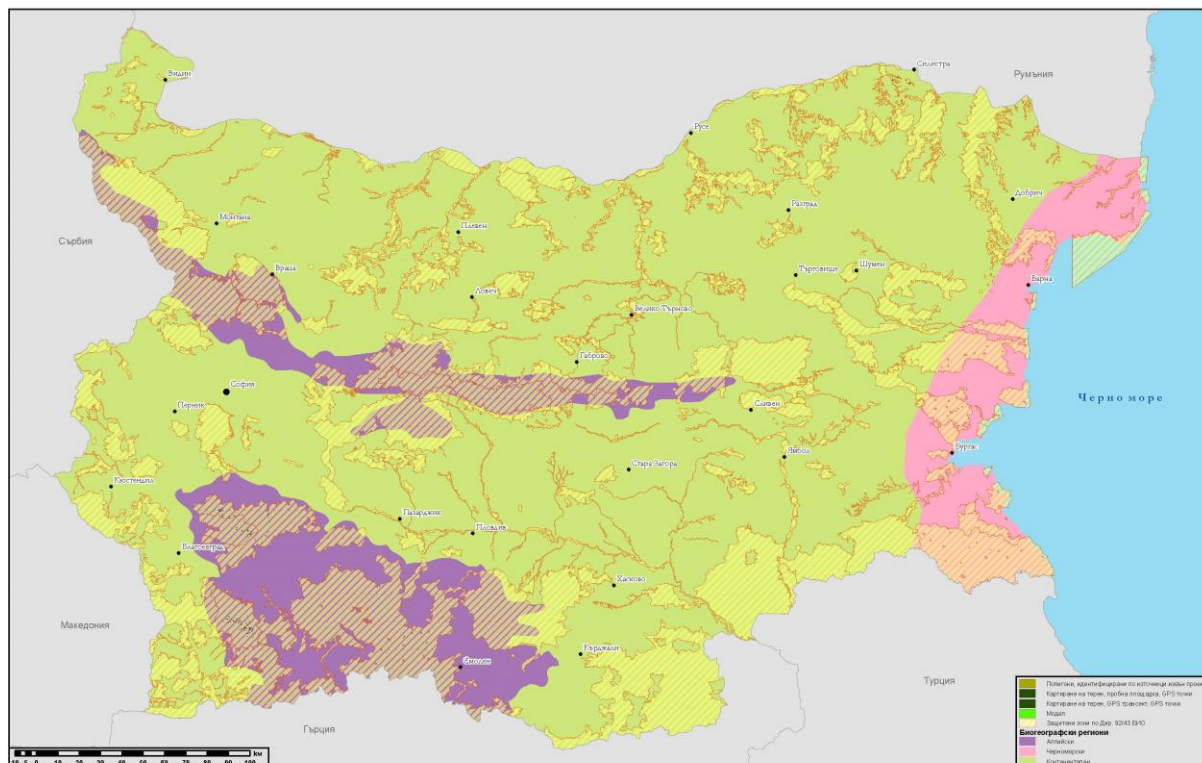
Сред основните негативни въздействия върху природозащитното му състояние са : добив на пясък и чакъл и черпене от повърхностни води (определени като главни заплахи със средна до висока значимост). Други основни заплахи са естествената динамика на съобществата, свързана с динамичните наноси, промени в хидрологичния режим (водохващания за различни цели, добив на баластра и др.).

Прилагането на мерките от ПУРБ – възстановяване на влажни зони, възстановяване на напречната и надлъжна свързаност на реката, прилагане на мерки за ограничаване на добива на инертни материали, преразглеждане на разрешителни за водоползване и заустване в границите на защитените зони, в които местообитанието е предмет на опазване, ще съдейства за подобряване на природозащитното му състояние.

Природно местообитание 3130 Олиготрофни до мезотрофни стоящи води с растителност от тина *Littoreletea uniflorae* и/или *Isoeto-Nanojuncetea*

Съгласно данните от картирането ПМ 3130 е регистрирано в **4** защитени зони от мрежата „Натура 2000“. Местообитанието представлява сладководни езера, басейни и мочурища разположени на надморска височина от 1850 до 2710м.н.в. във връзка с местообитание 3260 равнинни или планински реки с растителност *Ranunculion fluitantis*, *Callitricho-Batrachion*. Разпространено е в два биогеографски региона – континентален и алпийски.

Спрямо границите на басейновите дирекции за управление на водите ПМ 3130 е разпространено най-вече в Източноромански и Западноромански район.

Проектът се финансира от Европейски фонд за регионално развитие на Европейски съюз и от държавния бюджет на Република България чрез оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.“

Оценката на природозащитното състояние на ПМ 3130 за алпийския биогеографски район, където основно е разпространено ПМ е „неблагоприятно – незадоволително състояние“.

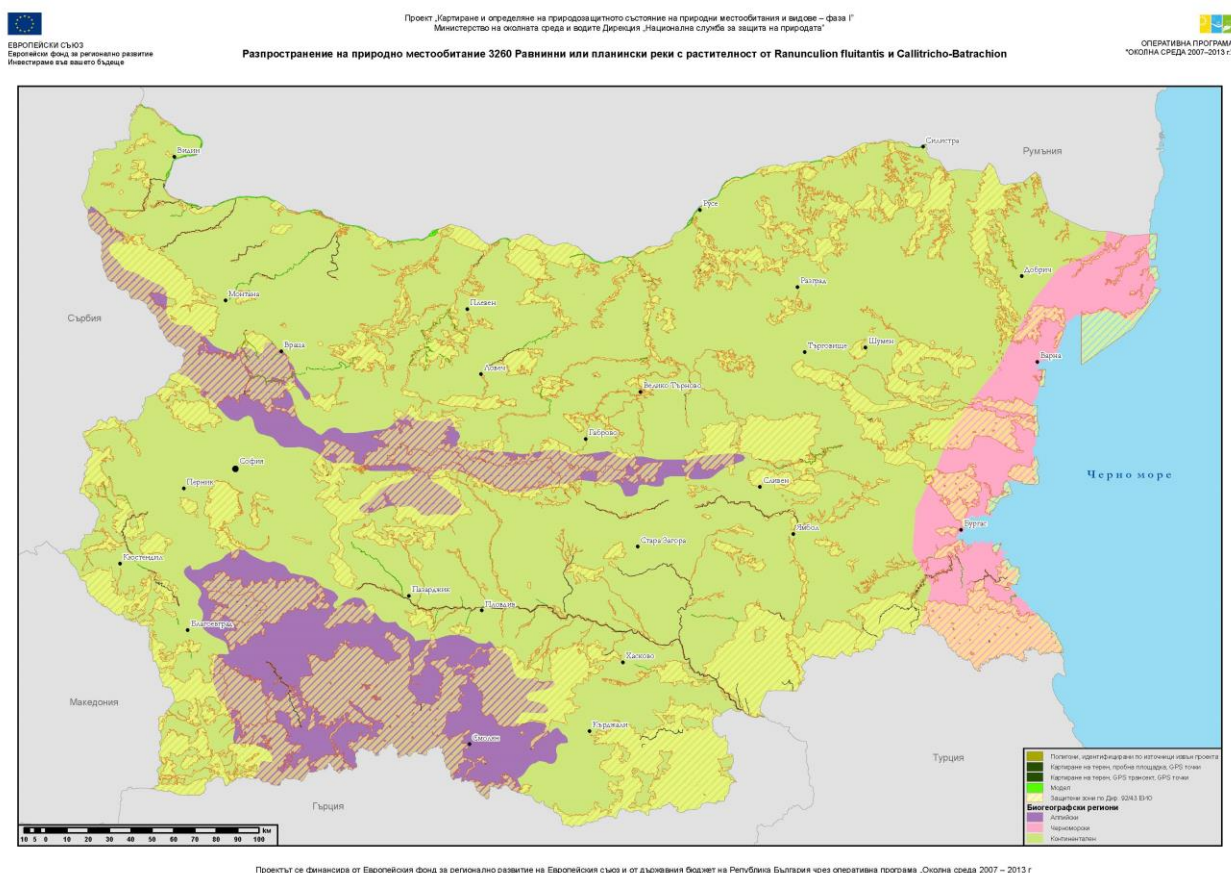
Сред основните негативни въздействия върху природозащитното му състояние са : добив на камъни, пясък, чакъл, проучване и добив на нефт или газ, зауствания – преки и дисперсни, замърсяване на повърхностни води (пресни, вътрешни, морски и бракични), замърсяване на подземни води (точкови и разредоточени източници), предизвикани от човека промени на хидравличните условия, ерозия (определени като главни заплахи с ниска до средна значимост). Други основни заплахи са туризъм – чрез ерозиране на бреговете, замърсяване с органични и други отпадни продукти (метали, пластмаси, хранителни остатъци), както и строеж и експлоатация на хижи, хотели, ски писти. Водостопански дейности (отнемане на води за водохващания). Планинско животновъдство. Всички изброени фактори ускоряват еутрофизацията на езерата.

Прилагането на мерките от ПУРБ – възстановяване на влажни зони, възстановяване на напречната и надлъжна свързаност на реката, прилагане на мерки за ограничаване на добива на инертни материали, преразглеждане на разрешителни за водоползване и заустване в границите на защитените зони, в които местообитанието е предмет на опазване, ще съдейства за подобряване на природозащитното му състояние.

Природно местообитание 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculum fluitantis* и *Callitriche-Batrachion*

Съгласно данните от картирането ПМ 3260 е регистрирано в **51** защитени зони от мрежата „Натура 2000“. Развива се в речни участъци в средните и долни течения (в равнини и низини от 0 до 1000 м н. в.), с прикрепена водна растителност. Разпространено е в три биогеографски региона – континентален, алпийски и черноморски.

Спрямо границите на басейновите дирекции за управление на водите ПМ 3260 е разпространено и в четирите района - Дунавски, Черноморски, Източнобеломорски и Западнобеломорски район.

Цялостната оценка на природозащитното състояние на ПМ 3260 е „неблагоприятно – незадоволително състояние“.

Сред основните негативни въздействия върху природозащитното му състояние са : добив на пясък и чакъл, проучване и добив на нефт или газ, зауствания, замърсяване на повърхностни води (пресни, вътрешни, морски и бракични), замърсяване на подземни води (точкови и разсредоточени източници), предизвикани от човека промени на хидравличните условия, ерозия (определени като главни заплахи с ниска до висока значимост). Други основни заплахи са заустване на отпадъчни води (битови и промишлени) причинява замърсяване и еутрофизация на водите, отлагане на устойчиви замърсители в седиментите и предаването им по хранителните вериги. Замърсяване с твърди отпадъци. Еутрофикация от пренос на високо количество азотни вещества и други биогени в територии от непосредствения водосбор - торене на обработваеми

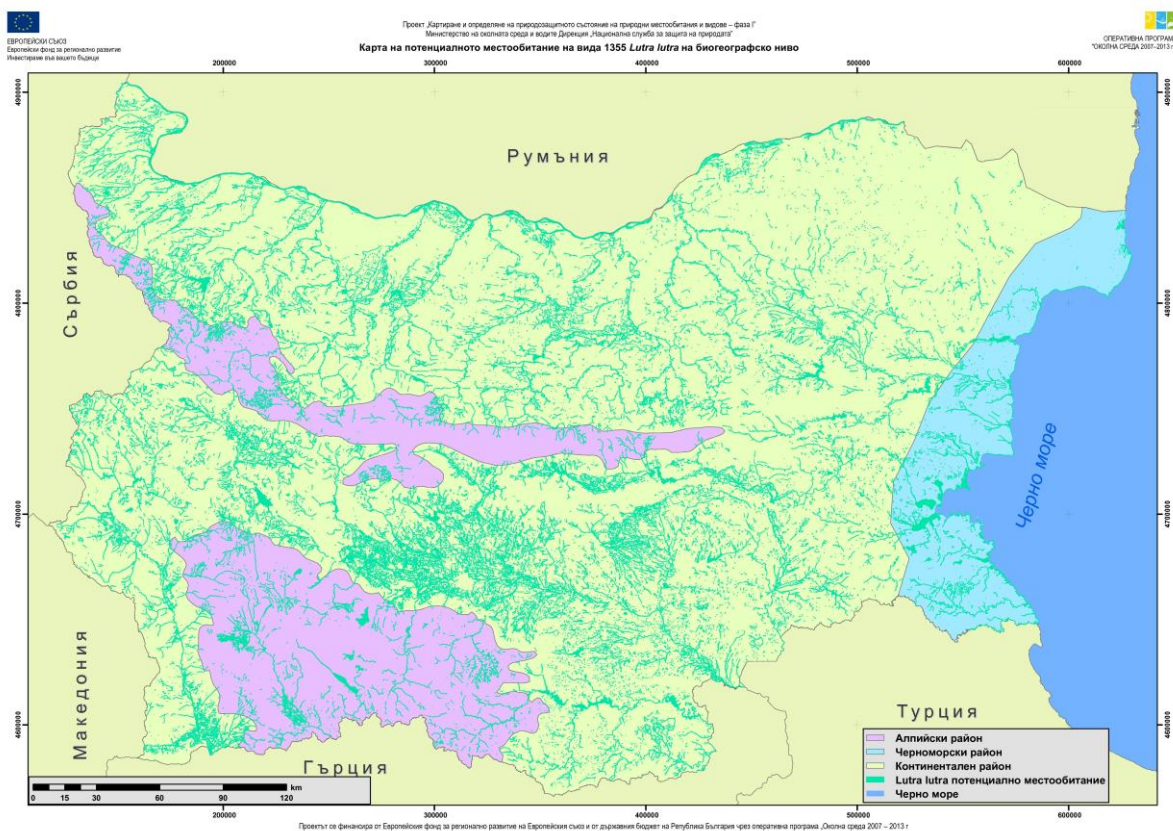
площи, фермено животновъдство и др. Промени в хидрологичния режим в резултат на корекция на речните корита, изграждане на язовири, ВЕЦ, баластриери, отнемането на води от реките, преграждане с диги или прокопаване на канали. Промените в оттока на реките удължават периода на стратификация и способстват за формирането на анаеробен слой над дъното. Строителство и инфраструктура - брегови съоръжения като кейове и др., които променят естествения характер на бреговата ивица или водните течения. Опазването им зависи от мерки за опазване на цялото речно течение.

Прилагането на мерките от ПУРБ – възстановяване на влажни зони, възстановяване на напречната и надлъжна свързаност на реката, прилагане на мерки за ограничаване на добива на инертни материали, преразглеждане на разрешителни за водоползване и заустване в границите на защитените зони, в които местообитанието е предмет на опазване, ще съдейства за подобряване на природозащитното му състояние.

Бозайници

Видра (*Lutra lutra*)

Съгласно данните от картирането видът е регистриран в 152 защитени зони, като в 5 от тях е новоустановен (BG0000106 Хърсовска река, BG0000107 Суха река, BG0000119 Трите братя, BG0000134 Чокълново блато, BG0000242 Залив Ченгене скеле), а от 8 следва да бъде изключен.

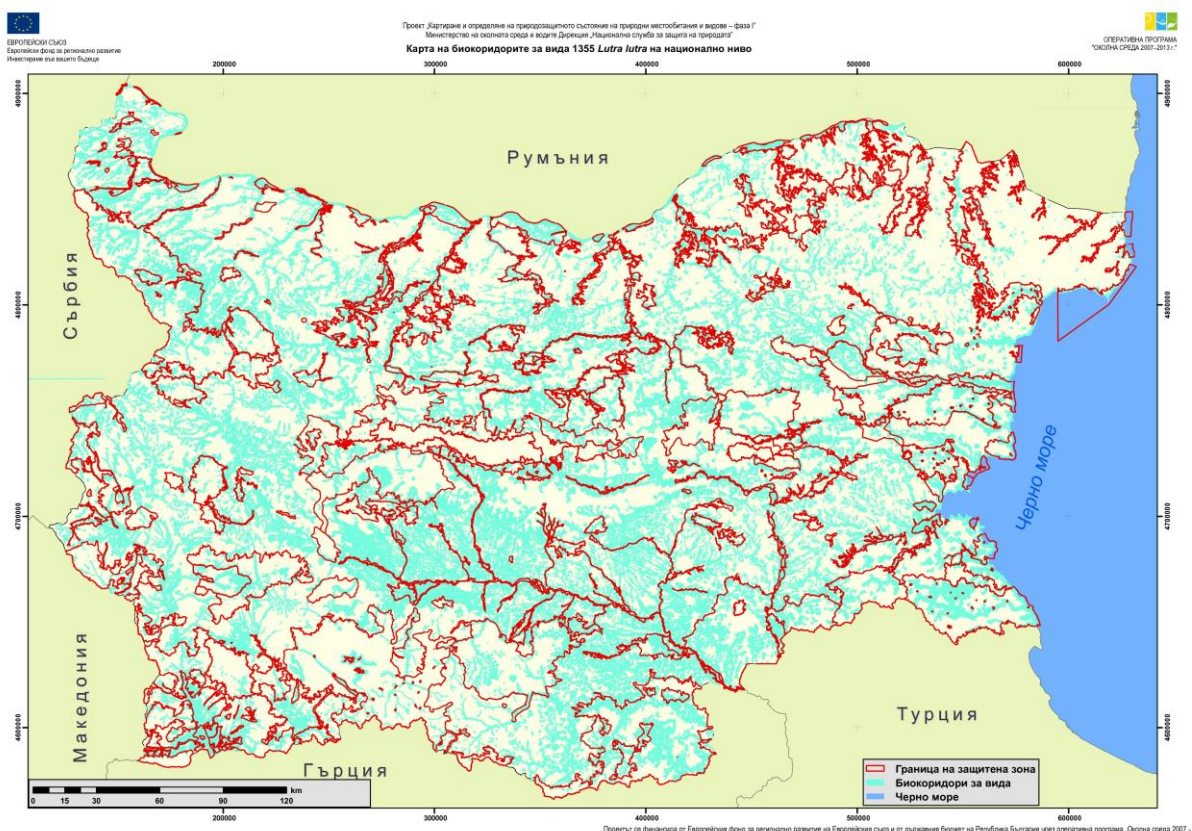

Видът обитава течащи и стоящи водоеми със сладка, бракична или солена вода и прилежащата им брегова ивица с ширина 20 - 100 метра. От особено значение са пълноводни реки, канали, както и микроязовири. В пълноводните водоеми като

правило има по-богата хранителна база. В най-високите части на планините разпространението на видрата е възпрепятствано от липсата на достатъчно количество вода и храна в най-горните речни течения; рядкото срещане на вида в по-ниските части на планинския район се обяснява с липсата на рибни запаси, поради прекомерен риболов (Georgiev, 2005).

Състоянието на вида в трите биорегиона се оценява като благоприятно,

Като биокоридори за вида служат всички течащи води – реки, потоци, канали, а също и понижени части на релефа – суходолія, дерета, горски пътеки и др., свързващи водоемите посочени като водни местообитания на вида.

Като бариери за вида са идентифицирани вододелните била на планинските вериги, огради с височина повече от 1,5 м., натоварени пътища, а като заплахи се определят обезлесяването на гористи брегове и замърсяването на водите.

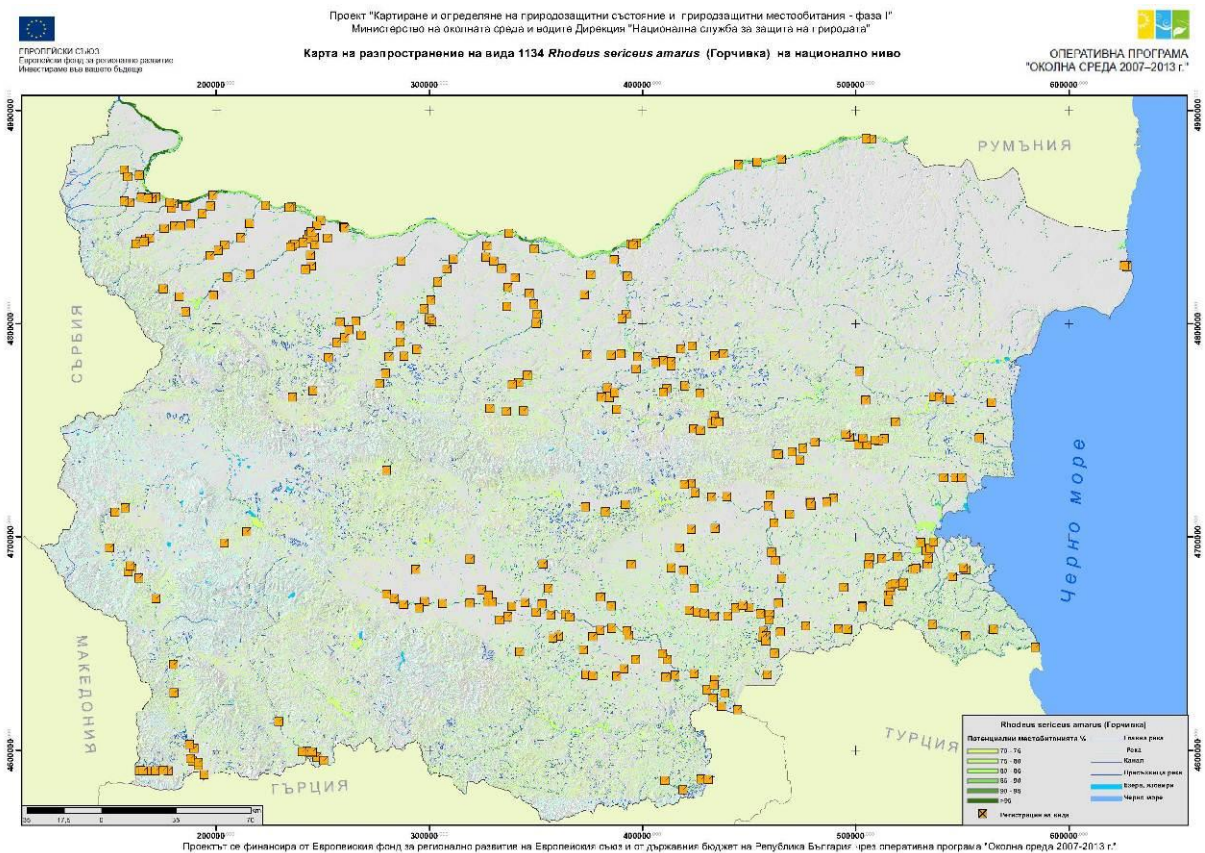
Предвидените в ПУРБ мерки, като изграждане, реконструкция или модернизирание на ПСОВ, оводняване или възстановяване на влажни зони, осигуряване на непрекъснатостта на речните течения и др. ще спомогнат за запазването на природозащитното състояние на вида и ще предотвратят евентуално бъдещо влошаване.

Риби

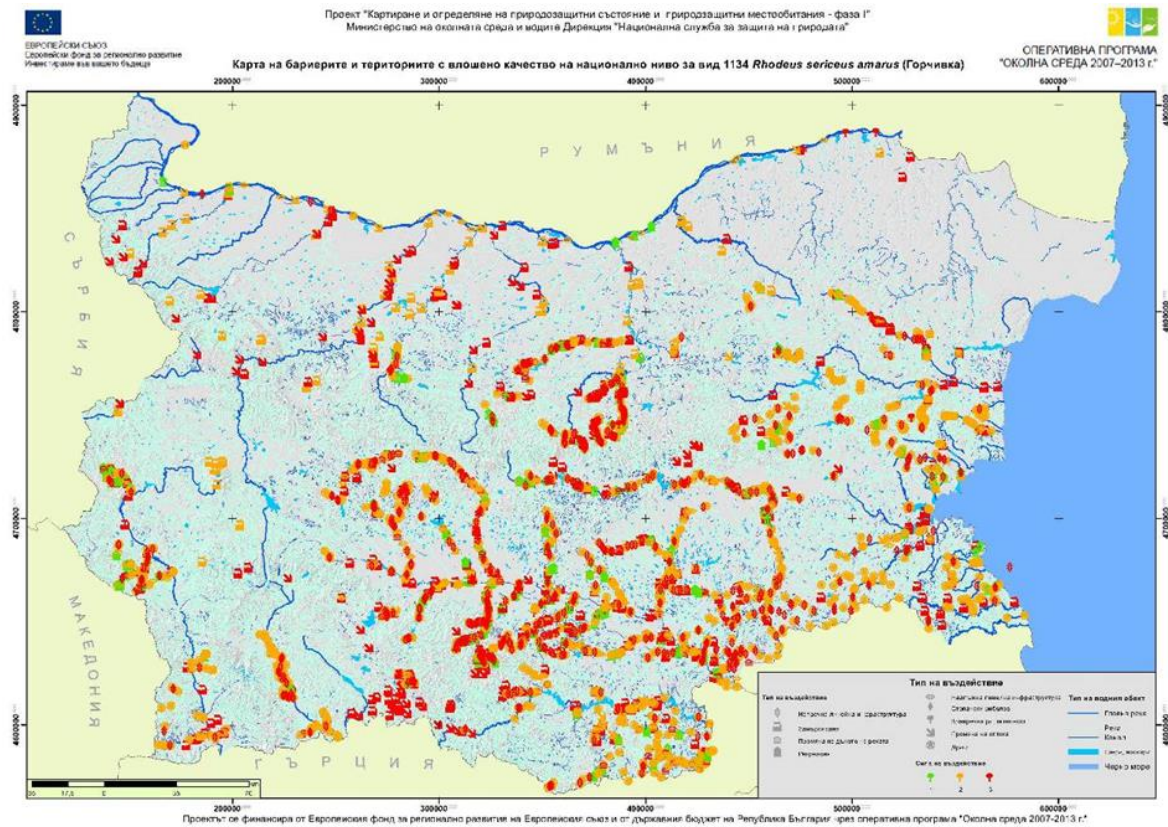
Горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*)

Съгласно данните от картирането видът е предмет на опазване в 136 зони, но след картирането на 142 зони е установен само в 92 от тях и новоустановен в 5. Следва да бъде изключен от 10 зони.

Широко разпространен дребен вид до 7 см, живее в мутуалистични взаимоотношения със сладководните миди от род *Unio* и *Anodonta* в чиято мантийна празнина женската снася хайвера с помощта на дълго яйцепологало.

На картата с бариерите и териториите с влошено качество са показани точките на установените заплахи от замърсяване, надлъжна линейна инфраструктура, промяна на оттока, рекреация (урбанизация), крайречна растителност, напречна линейна инфраструктура, промяна на дъното и др.

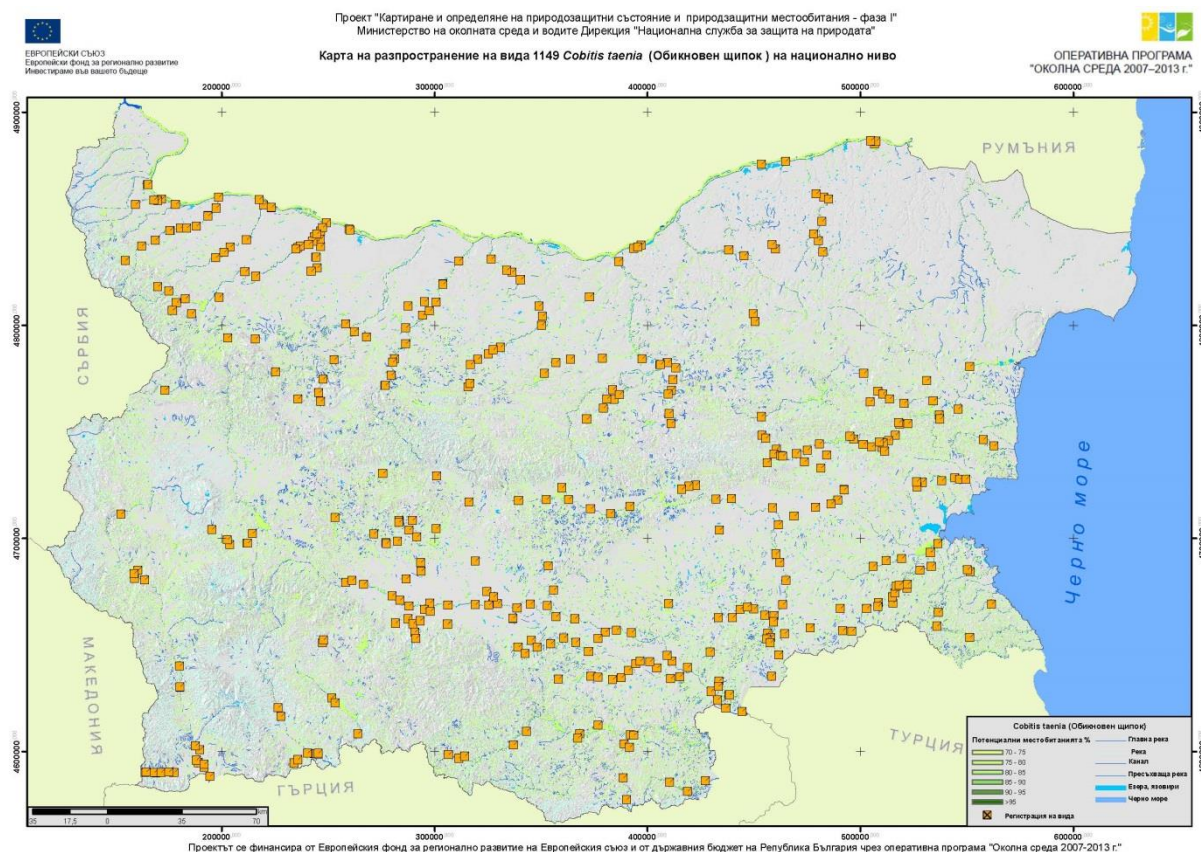
Анализът показва, че площта на разпространение, местообитанията на вида, числеността и структурата на популациите му и бъдещи перспективи са в благоприятно ПС.

Крайната оценка за разпространението на вида на биогеографско ниво е **благоприятно** природозащитно състояние (ПС). Прилагането на мерките от ПУРБ ще доведе до запазване на ПС на вида и ще предотврати бъдещо влошаване.

Обикновен щипок (*Cobitis taenia*)

Съгласно картирането видът е предмет на опазване в 79 зони. Картирани са 129 зони, от които видът е регистриран в 92 и новоустановен в 48 зони. Следва да бъде изключен като предмет на опазване от 1 зона.

C. taenia е широко разпространен вид в по-голямата част от страната. Среща се в средните и долни течения на дунавските притоци, в самата река Дунав, в повечето от реките, вливащи се в Черно море, както и в реките от Егейския водосборен басейн. Релевантните му видове *C. elongatoides* и *C. strumicae* имат симпатрично разпространение. Видът *C. pontica* обитава Странджанските реки, вливащи се в Черно море на юг от Факийска река. Видът е толерантен спрямо широк диапазон от параметри на средата. Обитава течащи и стоящи води. Води придънен живот. Храни се с дънни безгръбначни животни и детрит.

На картата с бариерите са нанесени 4243 бариери, които не оказват влияние на миграциите на вида, тъй като видът не е мигриращ. Освен това, този вид е устойчив на отрицателното антропогенно влияние. Само високи нива на органично и химично замърсяване влияят върху неговото разпространение, но изследвания, определящи тези критични стойности липсват.

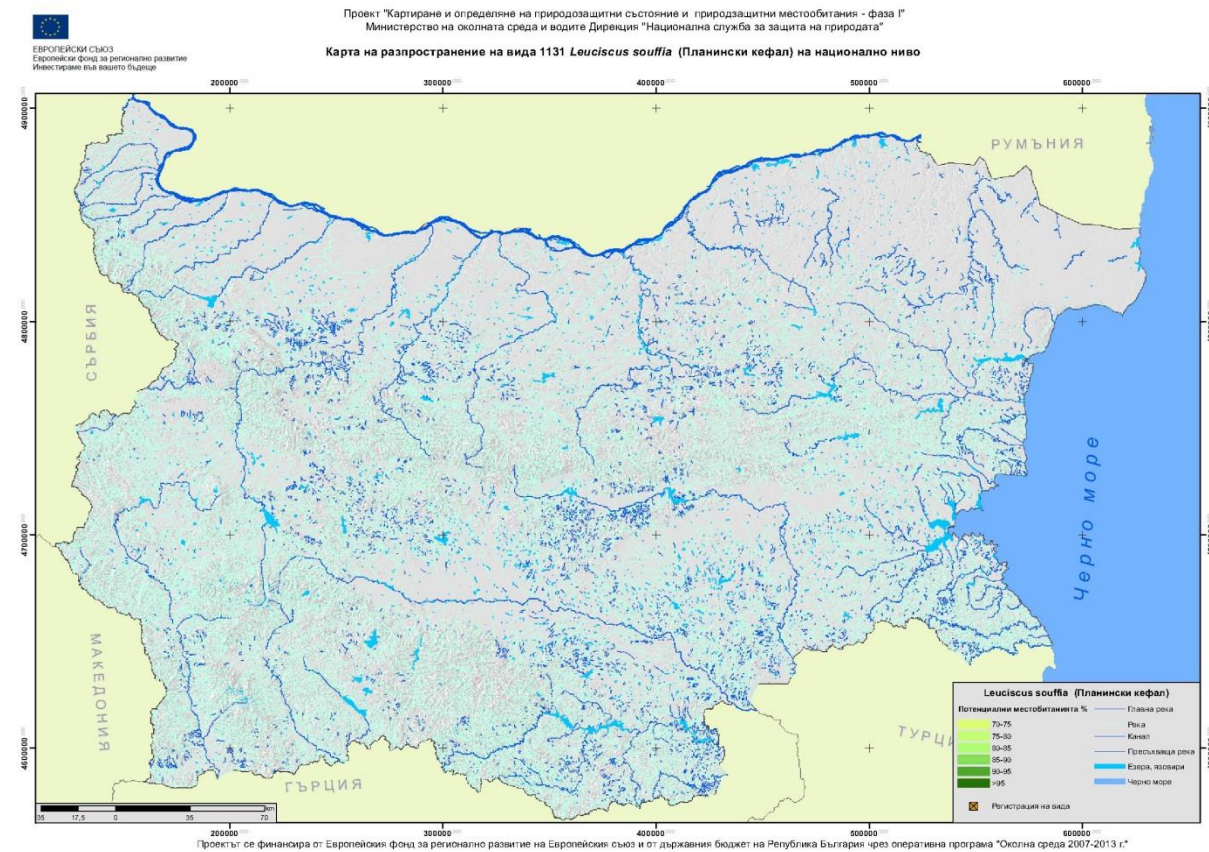
Анализът показва, че параметрите площ на разпространение местообитанията на вида, численост и структура на популациите му, местообитание на видовете и бъдещи перспективи са в благоприятно ПС.

Крайната оценка за разпространението на вида на биогеографско ниво е благоприятно природозащитно състояние (ПС). Прилагането на мерките от ПУРБ ще доведе до запазване на ПС на вида и ще предотврати бъдещо влошаване.

Планински кефал (*Leuciscus souffia*)

По данни от картирането видът е предмет на опазване в 1 зона След картирането на тази зона, видът не е установен.

Leuciscus souffia е изключително рядък вид, намиран еднократно през 80-те години в Долното Кременско езеро (Западнобеломорски район). Стаден вид, предпочита откритите водни участъци. Размножаването започва при температури на водата над 12 °С. Храни се с различни безгръбначни животни и водорасли. В България биологията на вида не е проучена. До сега са открити само два екземпляра.

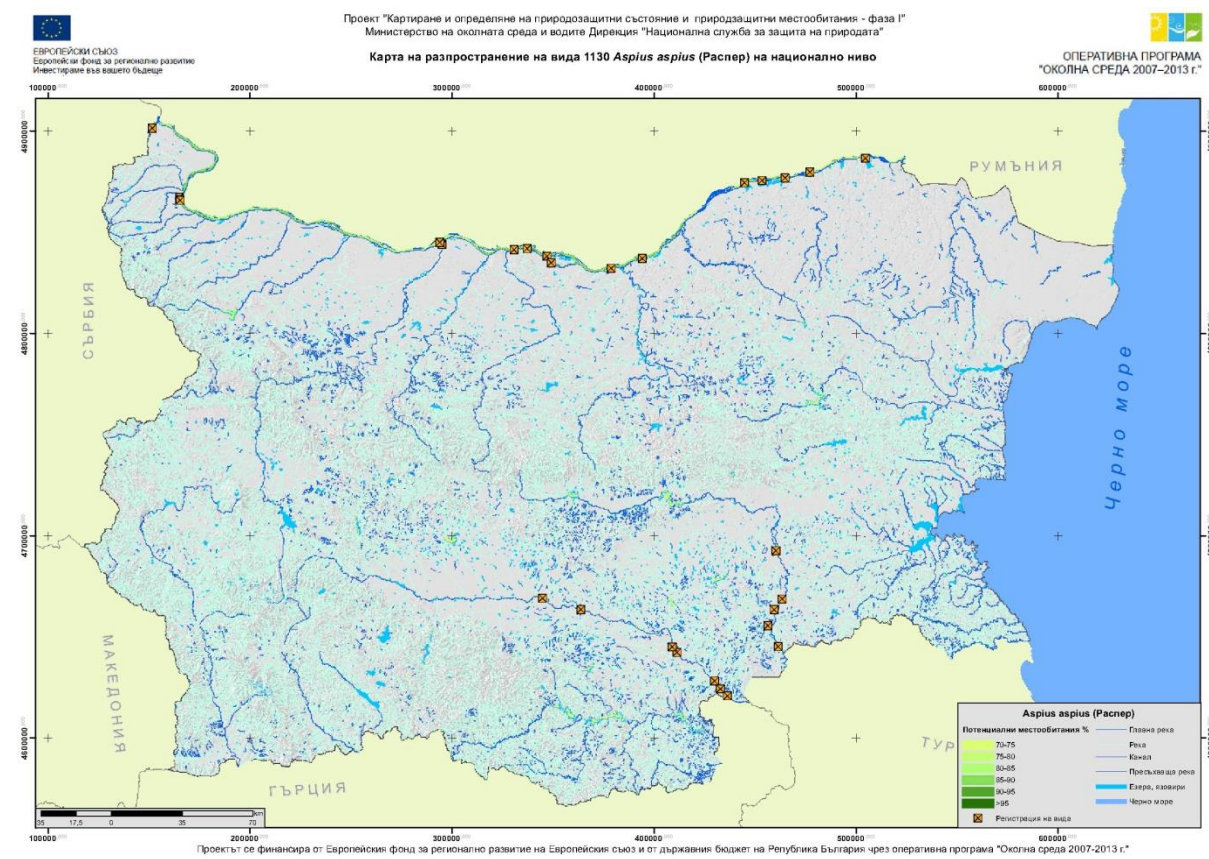

За вида не са установени заплахи.

Распер (*Aspius aspius*)

Съгласно картирането видът е предмет на опазване в 36 зони. Картирани са 37 зони, като видът е регистриран в 13 зони. Следва да се изключи от 33 BG0001007 „Странджа“, тъй като не се среща в тази, нито в съседни на нея зони.

A. aspius не е широко разпространен вид в България. Среща се в средните и долните течения на дунавските притоци и Марица, в самата река Дунав, в долното течение на реките Струма, Арда, Тунджа и Камчия и в някои големи язовири. Видът е относително стенобионтен – не е много толерантен към измененията на параметрите на средата. Обитава течащи и стоящи води, като води пелагичен живот – придържа се към отворените водни пространства. Ювенилните се хранят с водни безгръбначни, а възрастните са типични хищници – хранят се само с риба. Видът е единственият хищник в България от семейството на шарановите.

На картата с бариерите и териториите с влошено качество са показани точките на установените заплахи от замърсяване, надлъжна линейна инфраструктура, промяна на оттока, рекреация (урбанизация), крайречна растителност, напречна линейна инфраструктура, промяна на дъното и др.

Крайната оценка за разпространението на вида на биогеографско ниво е **неблагоприятно-незадоволително** природозащитно състояние (ПС), което с прилагането на мерките от ПУРБ ще доведе до подобряване на ПС на вида и ще предотврати по-нататъшно влошаване.

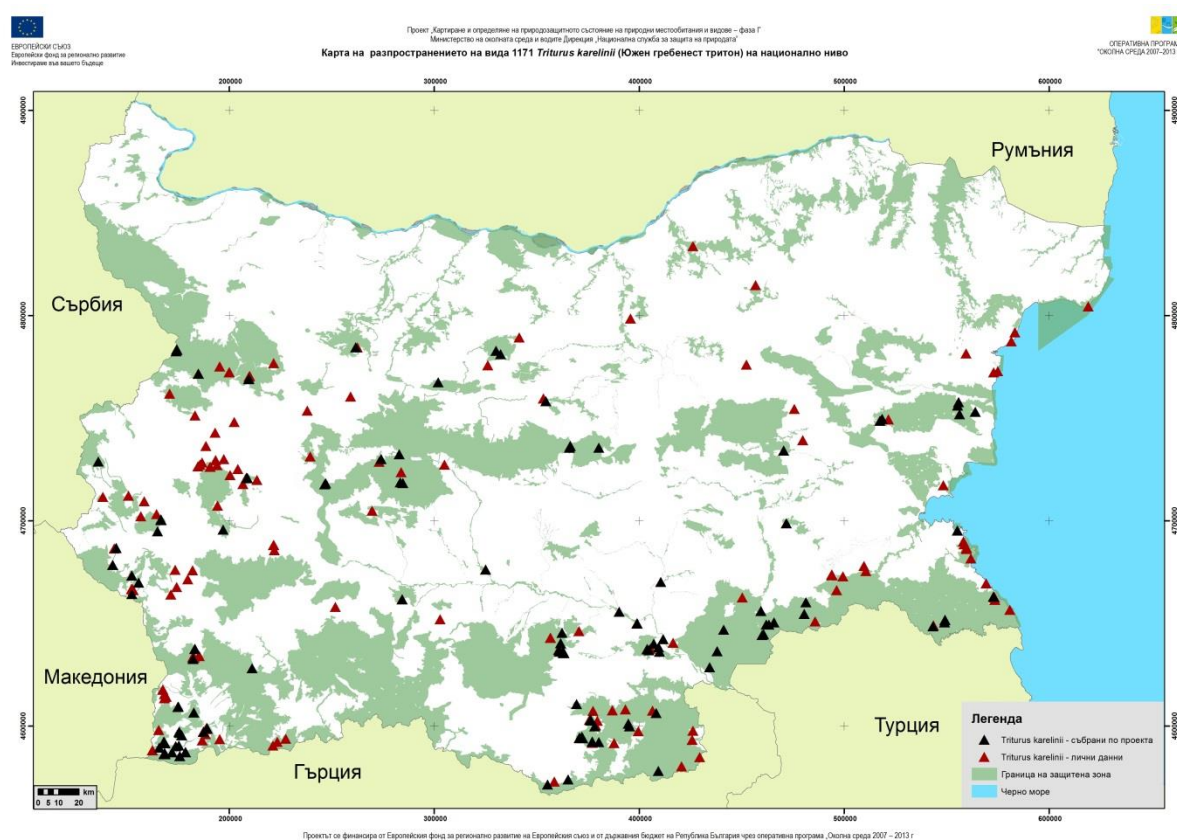
Земноводни

Южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*)

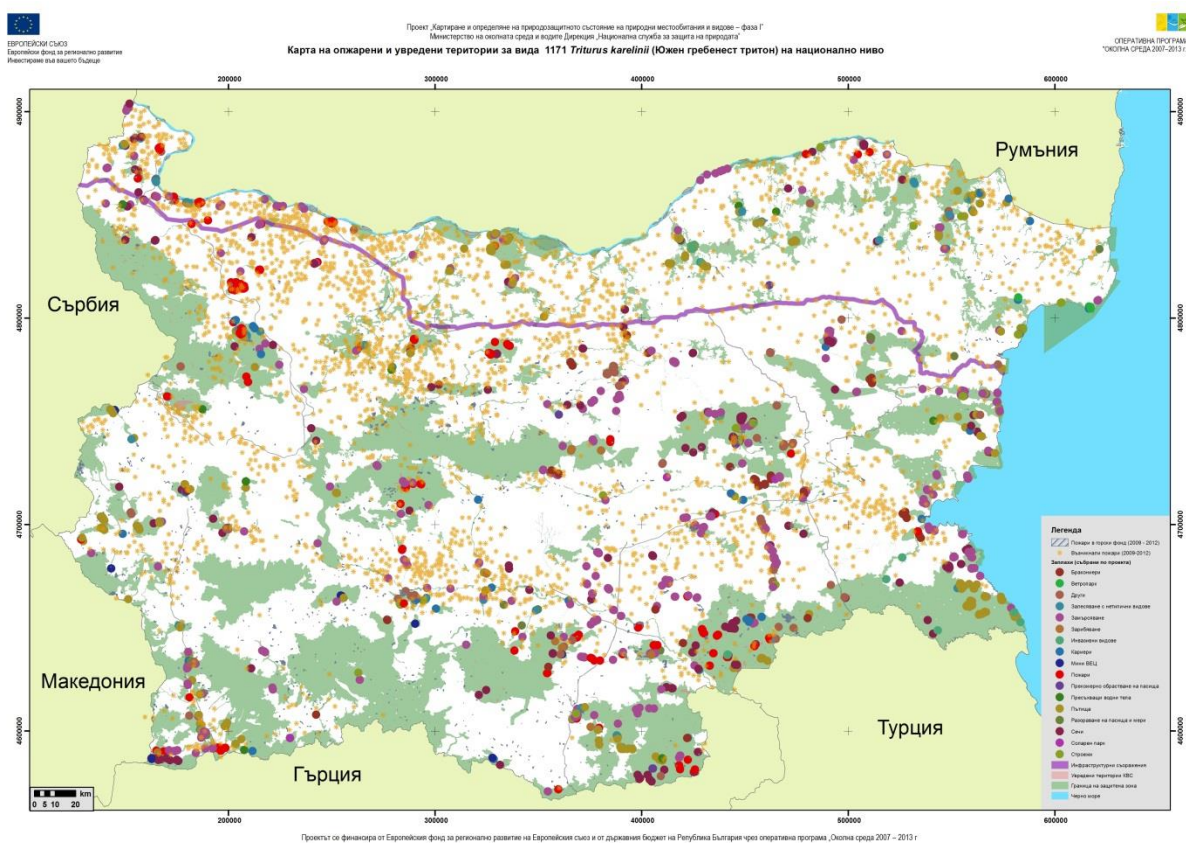
Видът е предмет на опазване в 156 защитени зони. В рамките на проекта по картиране е извършено картиране в 158 защитени зони. Регистриран е в 37 зони, а в 2 е новоустановен - BG0000167 „Беласица“ и BG0000209 „Пирин“.

Южният гребенест тритон се среща в почти цялата страна, като в планините се среща спорадично. Не е намиран в северозападните части на страната, крайните североизточни части, прилежащите на р. Дунав части, обширни райони в Западните Родопи и други планински вериги. Обитава блата, езера, микроязовири, крайречни водоеми, канали, оризища, корита на чешми, локви, бавнотечащи участъци на реки и др. Среща се от морското равнище до около 1700 м надм. в. (на Витоша).

Природните местообитания, в които се среща, са: 1150 Крайбрежни лагуни (Болата дере, блатата Алепу, Аркутино и Стомополо), 3140 Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от Chara (в Деветашкото плато, рибарници и язовири в северна България, В. Търново, Левски, Шумен и др. Срещат се и в полуестествени басейни – напр. стари, запълнени с вода изкопи.), 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition (в цяла България, основно в ниските райони), 3260 Равнинни или планински реки с растителност от Ranunculion fluitantis и Callitricho-Batrachion (в реки из цялата страна – Огоста, Вит, Янтра, Марица, Тунджа и др.), 3270 Реки с кални брегове с Chenopodium rubri и Vidention p.p. (по долните течения на всички големи реки в България, които са с тинести (кални) брегове – Дунав, Марица, Искър, Тунджа и др.)

В рамките на проекта са идентифицирани териториите с влошено качество, в които условията за обитание от вида са влошени или местообитанията са унищожени в резултат на човешка дейност или природни процеси. На база данни за инвестиционни намерения, увредени територии извлечени от КВС, точков слой за пожарите по данни, предоставен от МОСВ, слой с полигони на пожарите по данни на ИАГ и данните от полевите изследвания в периода 2011-2012 г. е направена карта, на която са представени териториите с влошено качество или унищожени такива:

Идентифицирани са следните заплахи за вида, които имат отношение към ПУРБ: инвазивни видове, зарибяване, залесяване с нетипични видове, пресъхващи водни тела, ВЕЦ, като най-съществени заплахи за вида са определени зарибяването и пресъхването на водоеми, сечите, пожарите и пътищата. Основна заплаха за популацията на тритоните е трайното **пресъхване на водоема**, в който се размножават. Причините за пресъхването могат да бъдат както естествени, така и антропогенни. Най-ясно забележими са следните причини: засипване на водоема или част от него със земни маси; прокопан отводнителен канал, което води до постепенно намаляване на нивото на водата и пресъхване; обрастване с тръстика/папур на цялата площ на водоема, което най-често води до пресъхване. **Зарибяването** на водоема, особено с хищни риби може да доведе до пълно изчезване на тритоните от него. Необходимо е налагането на строги ограничения на такъв вид дейност, а в естествените водоеми да не се допуска никакво зарибяване, освен ако това е необходимо като консервационна мярка за застрашени автохтонни видове включени в Прил. 2 на Директивата за местообитанията. **Прочистване** на подводната растителност може да доведе до силно намаляване на размножителния успех на вида, тъй като тя се използва от тритоните за закрепване на яйцата. Допустимо е прочистване на растителност в не повече от 1/2 от водоема и то само в периода, когато във водата е малко вероятно да има тритони (възрастни или ларви) - като правило месец септември. Заплахата от въздействие от използване на торове и пестициди е оценена в ПУРБ и за нея са предвидени мерки.

Анализът показва, че параметрите площ на разпространение местообитанията на вида и численост и структура на популациите му са в благоприятно ПС. Съгласно оценката в заключението и предвид значимостта на заплахите може да се заключи, че популацията на вида ще намалява прогресивно в дългосрочен план. Крайната оценка за разпространението на вида на биогеографско ниво е **неблагоприятно-**

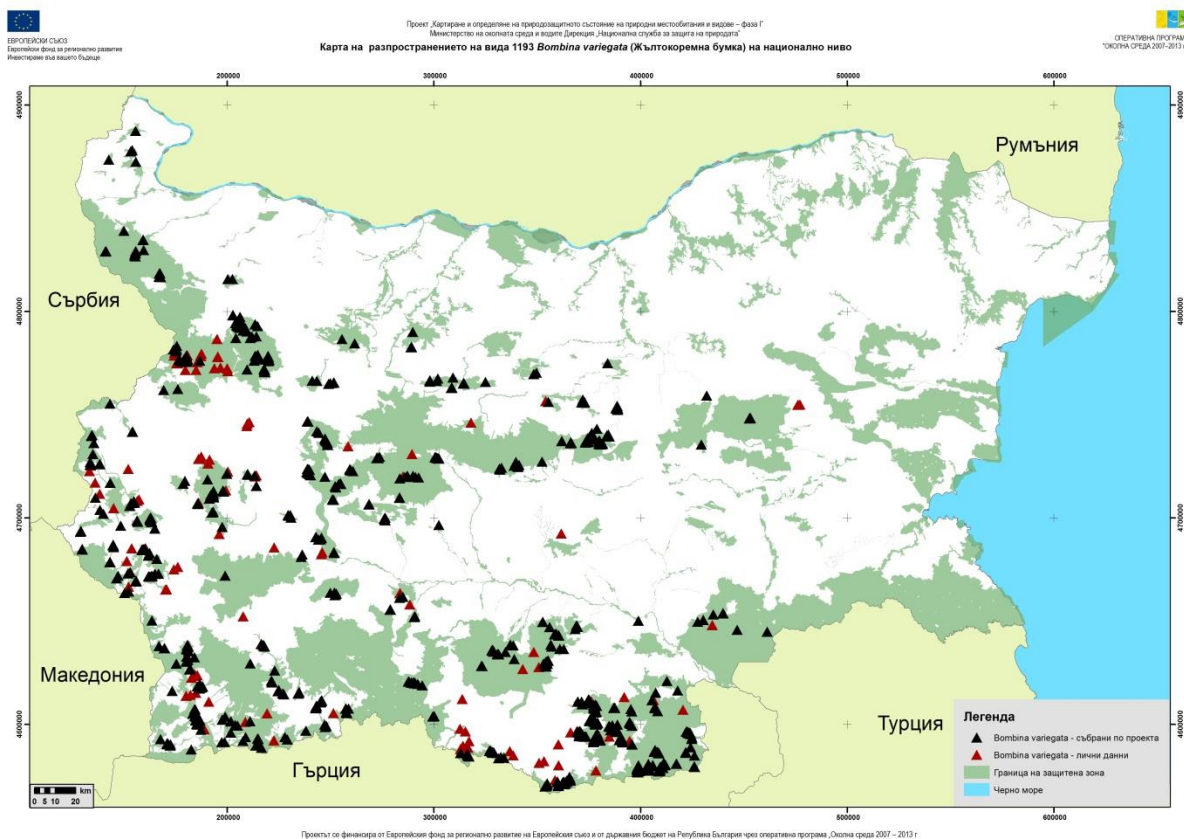
незадоволително природозащитно състояние (ПС). Прилагането на заложените в ПУРБ мерки ще подобри ПС на вида и ще предотврати по-нататъшно влошаване.

Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*)

Видът е предмет на опазване в 110 защитени зони. В рамките на проекта за картиране са изследвани 117 зони, от които видът е установен в 71 и е новоустановен в 6 защитени зони.

Жълтокоремната бумка се среща в нискохълмистите и планински райони на България. Отсъства от обширни райони в източните части на страната. Обитава потоци, реки, канали, езера, язовири, блата, временни изкопи, наводнени коловози по черни пътища, локви и др. Среща се от около 50 м до около 2100 м надм. в. (на Стара планина).

Оптималните типове местообитания за *Bombina variegata* са Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от Chara, Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition, Равнинни или планински реки с растителност от Ranunculion fluitantis и Callitriche-Batrachion, Естествени дистрофни езера

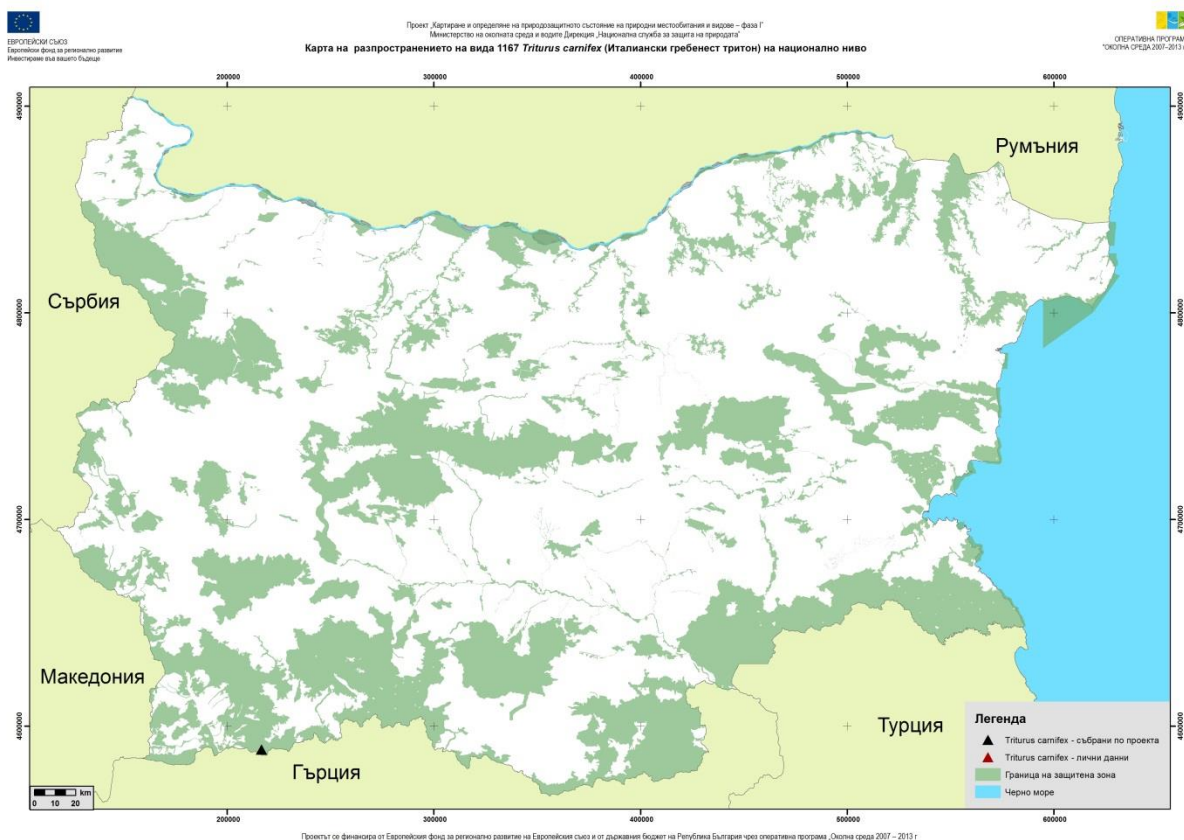
Идентифицирани са следните заплахи за вида, които имат отношение към ПУРБ: инвазивни видове, зарибяване, залесяване с нетипични видове, пресъхващи водни тела, ВЕЦ, като най-съществени заплахи за вида са определени зарибяването и пресъхването на водоеми, сечите, пожарите и пътищата.

Крайната оценка за разпространението на вида на национално разпространение е за **благоприятно** природозащитно състояние (ПС). Прилагане на мерките в ПУРБ ще доведе до запазване на състоянието на вида и ще предотврати влошаване на параметрите на местообитанието и популациите на вида.

Италиански гребенест тритон (*Triturus carnifex*)

Видът е предмет на опазване в 1 защитена зона **BG0001028** „Среден Пирин – Алиботуш“. В рамките на проекта за картиране е изследван 1 зона, в която видът е установен.

Италианският гребенест тритон досега у нас е установен само в Славянка, при това само в един водоем. На практика това находище се явява най-източната точка от ареала на вида като цяло. Находището представлява малък изкуствен водоем във влажна ливада, сред гора от черна мура. Извън България видът е намиран от морското равнище до около 2140 м надм. в. Единственото находище у нас е разположено на 1650 м надм. в.

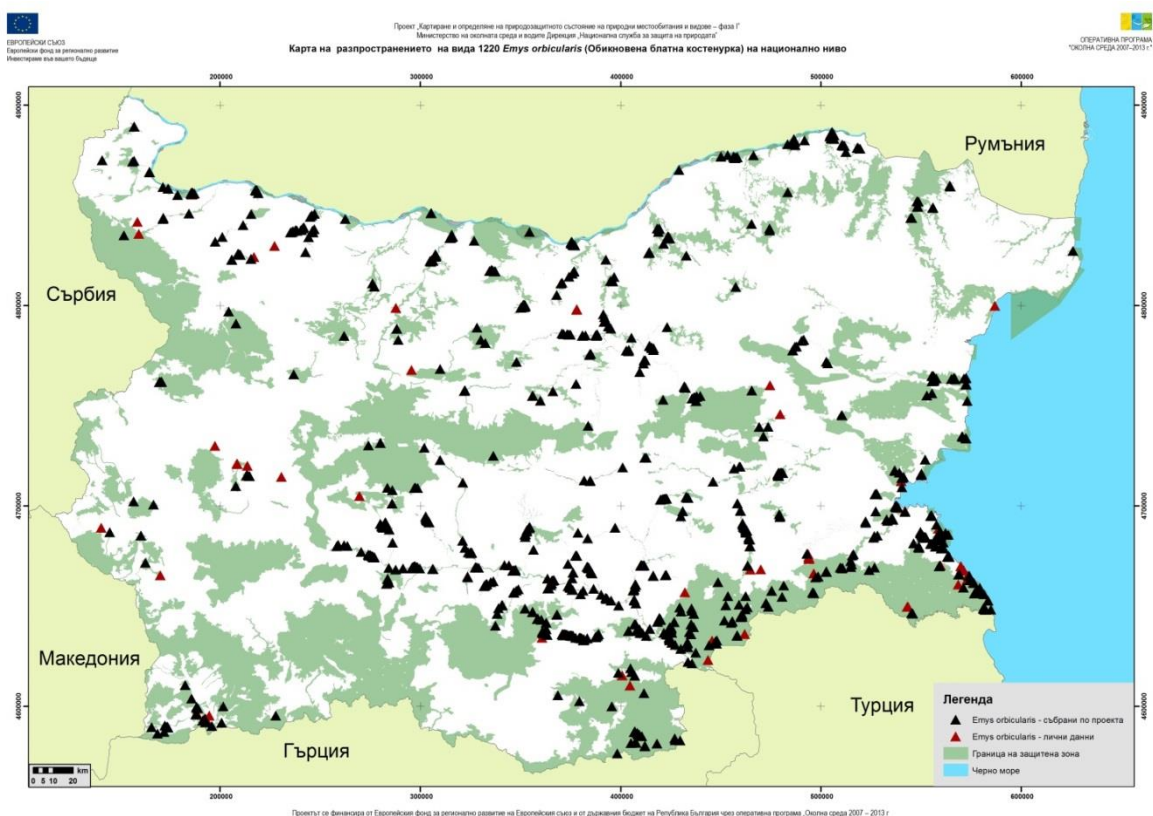
Съгласно данните от проекта Картиране установената заплаха, свързана с предвижданията на ПУРБ, е „пресъхващи водоеми“. Заключението за вида по основните параметри на оценяване е следното: Липсва достатъчно информация за ареала на разпространение на вида, площта на местообитанието и популацията му са в благоприятно ПС, но предвид значимостта на идентифицираната заплаха, може да се заключи, че популацията на вида ще намалява прогресивно в дългосрочен план.

Крайната оценка за разпространението на вида на национално разпространение е **за благоприятно** природозащитно състояние (ПС). Прилагане на мерките в ПУРБ ще доведе до запазване на състоянието на вида и ще предотврати влошаване на параметрите на местообитанието и популациите му.

Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)

Видът е предмет на опазване в 190 защитени зони. В рамките на проекта за картиране са изследвани 194 зони, от които видът е установен в 136 и е новоустановен в 4 защитени зони.

Обикновената блатна костенурка е вид, който предпочита нископланински и хълмисти райони, обрали с храстова и тревиста растителност. Видът е пряко свързан и с разредени дъбови гори. Среща се от морското равнище до около 1300 м надм. в. (в Югозападна България). Подходящи местообитания на вида са: 3140. Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от *Chara*, 3150. Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition*, 3260. Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*, 3270. Реки с кални брегове с *Chenopodion rubri* и *Bidention* р.р.

Като най-значими заплахи за обикновената блатна костенурка са пресъхването на водните тела, пътищата, браконьерството, навлизането на инвазивни видове, пожарите и др.

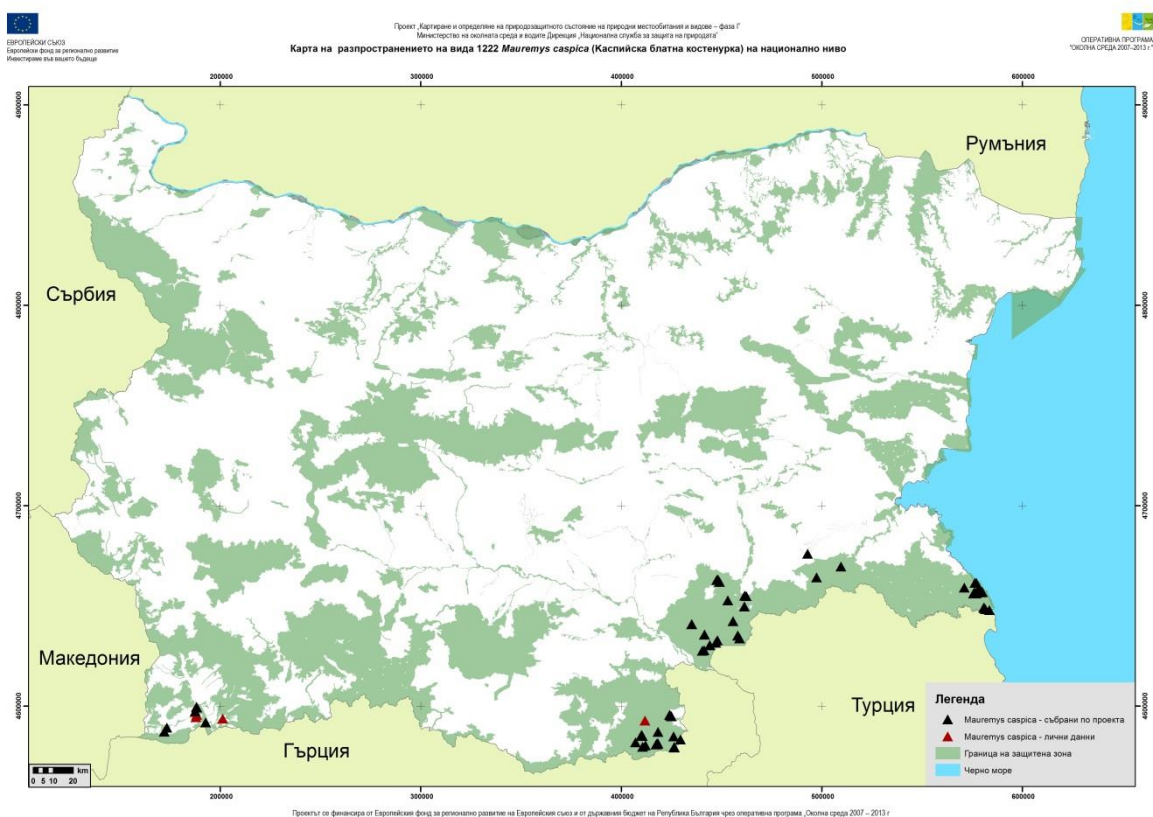
Анализът показва, че параметрите площ на разпространение местообитанията на вида и численост и структура на популациите му са в благоприятно ПС. Съгласно оценката в

заклучението и предвид значимостта на заплахите (интензивното ползване на водите и земите край водоемите, последващата от това фрагментация и др.) състоянието е оценено като крайната оценка за разпространението на вида на биогеографско ниво е **неблагоприятно-незадоволително** природозащитно състояние (ПС). Прилагането на мерките от ПУРБ ще доведе до подобряване на ПС на вида и ще предотврати по-нататъшно влошаване.

Каспийска блатна костенурка (*Mauremys caspica*)

Видът е предмет на опазване в 14 защитени зони. В рамките на проекта за картиране са изследвани 16 зони, от които видът е установен в 9 и е новоустановен в 2 защитени зони - BG0000167 „Беласица“ BG0000198 „Средецка река“.

Каспийската блатна костенурка се среща в най-южната част на Струмската долина, някои части на Източните Родопи, Сакар, Девентските възвишения, Странджа и Южното Черноморие (южно от Созопол). Обитава блата, езера, язовири, реки (предимно бавно течащи), канали и др. Среща се от морското равнище до около 350 м надм. в. Оптимални местообитания за вида са: 3140. Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от Chara, 3150. Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition*, 3260. Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion* , 3270. Реки с кални брегове с *Chenopodion rubri* и *Bidention* p.p.

Като най-значими заплахи за обикновената блатна костенурка са идентифицирани: замърсяване, пресъхването на водните тела, МВЕЦ, пътищата, браконьерството, навлизането на инвазивни видове, пожарите и др.

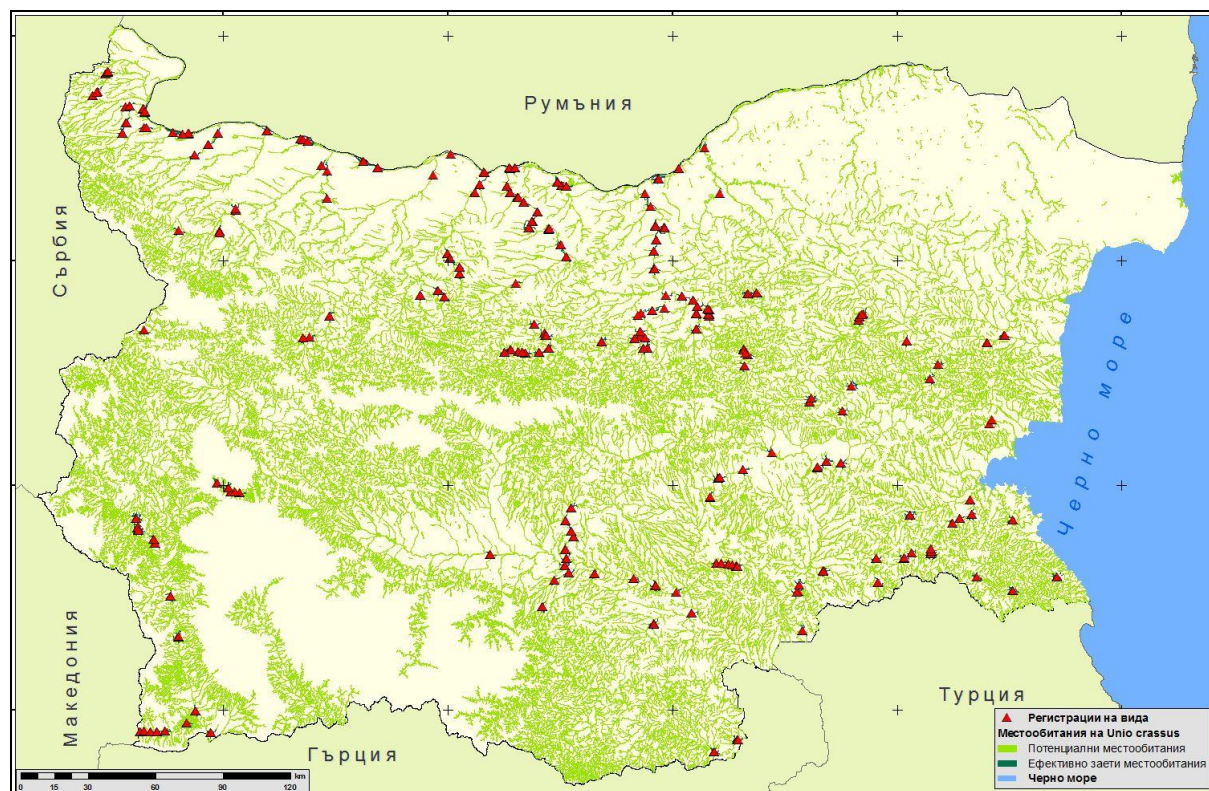
Анализът показва, че параметрите площ на разпространение местообитанията на вида и численост и структура на популациите му са в благоприятно ПС. Съгласно оценката в заключението и предвид значимостта на заплахите, може да се заключи, че популацията на вида ще намалява прогресивно в дългосрочен план. Крайната оценка за разпространението на вида на биогеографско ниво е **неблагоприятно-незадоволително** природозащитно състояние (ПС). Прилагането на мерките от ПУРБ ще доведе до подобряване на ПС на вида и ще предотврати по-нататъшно влошаване.

Безгръбначни

Бисерна мида (*Unio crassus*)

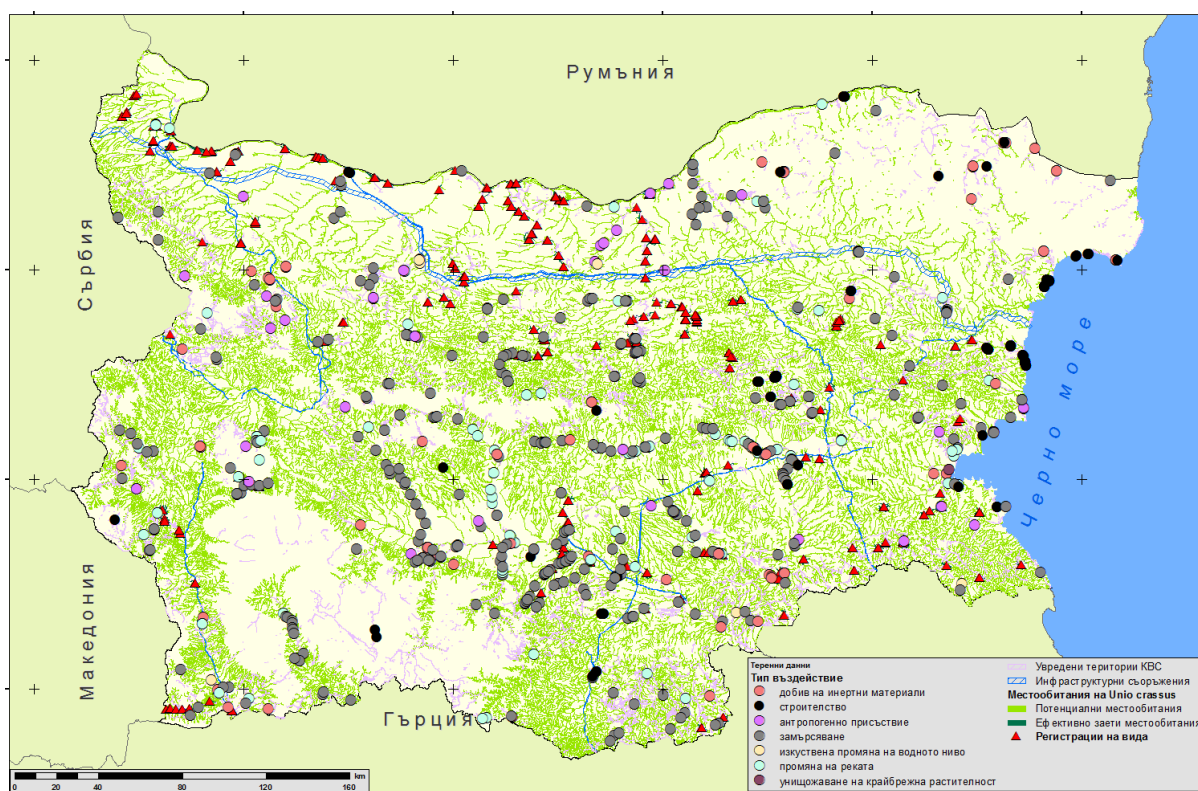
Видът е предмет на опазване в 128 защитени зони. В рамките на проекта по картиране е извършено картиране в 135 защитени зони. Регистриран е в 69 зони, обект на изследване, а в 3 е новоустановен - BG0000617 „Река Палакария“ и BG0001013 „Скрино“. Анализът на резултатите от теренните изследвания показва, че в защитени зони BG0000203 „Тулово“, BG0000487 „Божите мостове“ и BG0000594 „Божия мост-Понора“ няма потенциални местообитания и условия за съществуването на овалната речна мида, поради което е предложено видът да отпадне от Стандартния формуляр като предмет на опазване.

Карта на разпространението на вида

Основни бариери, които са причина за фрагментацията на речните системи и се явяват лимитиращ фактор за по-широкото разпространение на овалната речна мидата в страната, са: участъци със силно замърсени води, естествени и изкуствено изградени прагове и баражи, хидротехнически съоръжения, ниско ниво на водите (пресъхващи реки), засилено антропогенно присъствие и др. Територии с влошено качество са тези територии, в които, в резултат на човешката дейност или на естествени природни процеси, условията за съществуването на вида са силно влошени или напълно липсват. По някои критерии (силно замърсени участъци и засилено антропогенно присъствие) териториите с влошено качество се явяват едновременно с това и бариери за разпространението на вида.

Карта на териториите с влошено качество

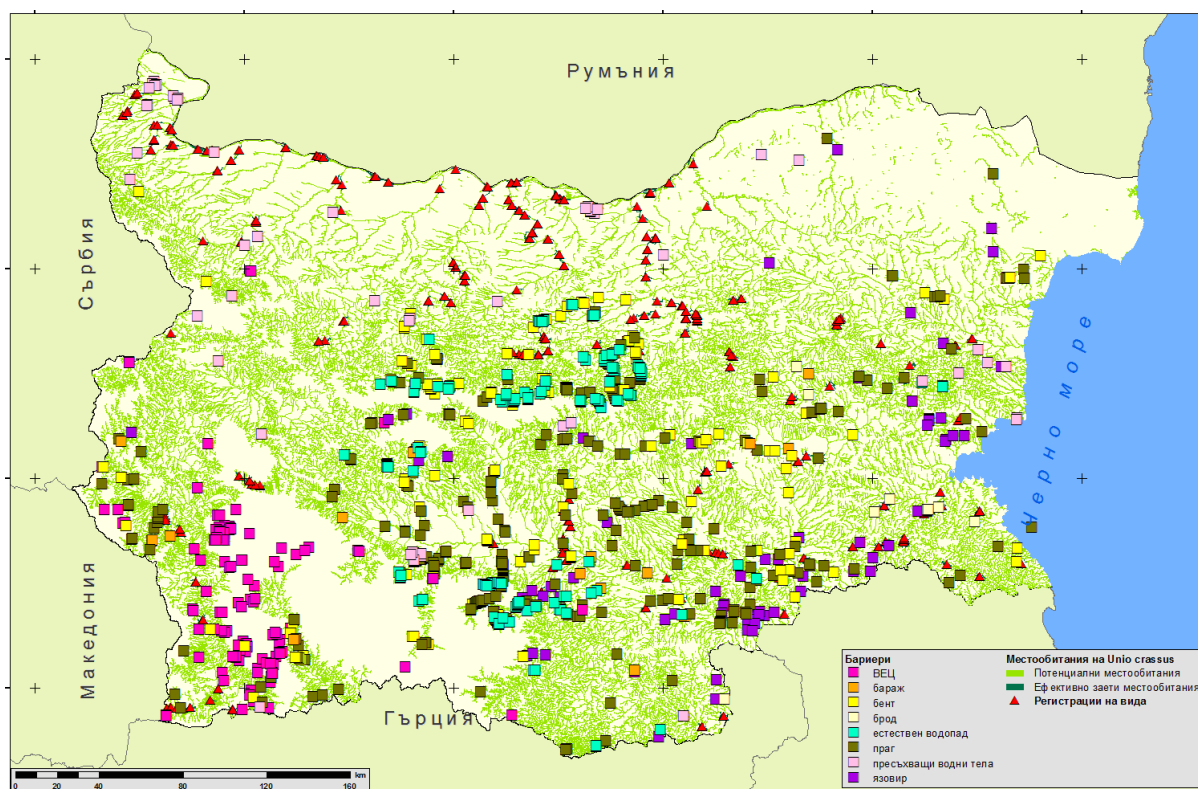

От картата се вижда, че най-голям дял на територии с влошено качество се пада на реките със силно замърсени води. Установени са общо 281 точки, в които изследваните реки са силно замърсени в резултат на промишлена дейност или на вливане на непречистени отходни води от канализацията на населените места. В някои случаи цели реки или големи участъци от тях са засегнати от замърсяването (р. Тополница, р. Луда Яна, р. Съзлийка, р. Чинардере и др.), а в други замърсяване е констатирано само в отделни участъци от реките (р. Искър, р. Лом, р. Росица, р. Струма след яз. Лобош, Банска река, р. Блатница при с. Езеро, р. Места в средното ѝ течение и др.). Трябва да се отбележи, че голяма част от реките, в които е констатирано силно замърсяване, се явяват потенциални местообитания за вида и при по-добро качество на водата много от тях биха били заселени от мидата. По този начин замърсяването на реките се явява важен фактор, който значително намалява площта на ефективно заетите местообитания

от вида. От другите фактори, които водят до увреждане на териториите, по-важни са промяната на речното корито и изкуствената промяна на водното ниво.

Особено показателен за отрицателното въздействие на тези фактори върху разпространението на мидата е примера с р. Пясъчник, където е констатирано, че голям участък от реката (между с. Неделино и с. Труд) през летните месеци напълно пресъхва, в резултат на отбиването на водата от реката и ползването ѝ за поливни нужди. По този начин се възпрепятства поддържането на жизнена популация на мидата в реката и нейното естественото разселване на по-голяма територия. Други констатирани фактори, които в значително по-малка степен водят до увреждане на териториите са добива на инертни материали (главно по поречията на р. Струма, р. Марица и р. Лом), строителството (най-ясно изразено по Черноморското крайбрежие) и засиленото антропогенно присъствие (най-много в Югоизточна България, Тракийската низина и Дунавската равнина).

Карта на бариерите на вида

Анализът показва, че параметрите площ на разпространение местообитанията на вида и численост и структура на популациите му са в благоприятно ПС. Крайната оценка за разпространението на вида на биогеографско ниво е **благоприятно** природозащитно състояние (ПС). Прилагането на мерките от ПУРБ ще спомогне за запазване на ПС на вида и ще предотврати по-нататъшно влошаване.

Необходимо е да се отбележи, че при изготвяне на оценки за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, оценките следва да бъдат съобразени с природозащитното състояние на вида в съответната защитена зона, като не допускат неговото влошаване.

Вертиго (*Vertigo moulinsiana*)

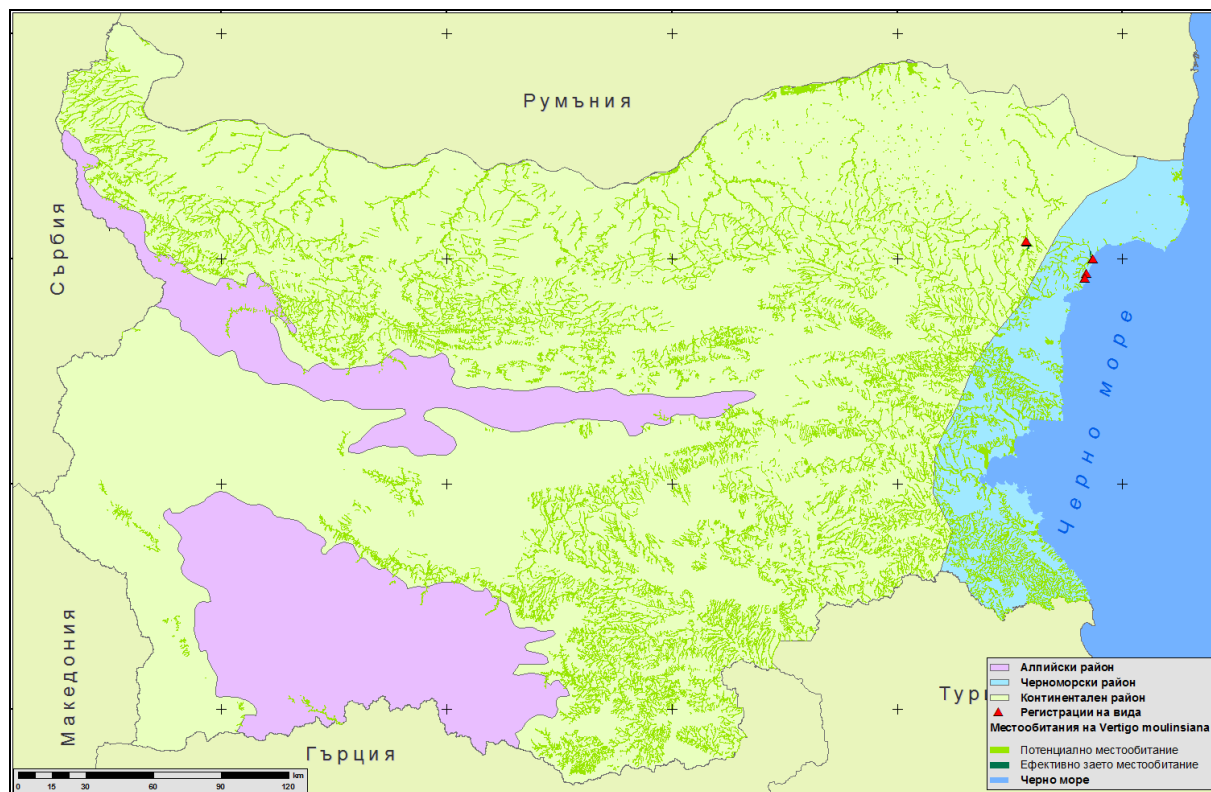
Видът е предмет на опазване в 18 защитени зони. В рамките на проекта по картиране е извършено картиране в 18 защитени зони. Регистриран е в 3 зони, обект на изследване BG0000102 „Долината на река Батова“, BG0000107, „Суха река“ BG0000118 „Златни пясъци“, а за 1 зона е предложено видът да бъде изключен от СФ.

В рамките на проекта видът не е установен в зони извън тези, които присъстват в стандартния формуляр за него.

Местообитанията в България, подходящи за вида, са: влажни до много влажни гористи биотопи, често покрай реки и водоеми, в почвата, в тревиста и мъхеста покривка, под камъни и листа. Предпочитат местообитания с карбонатна подложка.

Потенциалните местообитания на вида са в близост до езера, блата, потоци, реки и други източници на постоянна влага. Оптималната близост до водоем е до 2-3 м. Оптималните местообитания на *Vertigo moulinsiana* са на терен върху карстова подложка (наличие на варовикови скали и почви).

Оптималните хабитати са постоянно влажни, лонгозни гори или открити местообитания до водоеми, богати на водна растителност (конкретно *Carex* sp., *Phragmites* sp.). Макрохабитатите, свързани с *V. moulinsiana* са дадени от Cameron et al. (2003). От тях в България се срещат: 7230: Карбонатни мочурища, 7210: Карбонатни мочурища с *Cladium mariscus* и видове от *Caricion davallianae*: Находища на острици край блата, 7220: Извори с твърда вода с туфести формации (Cratoneurion), Водна растителност: тръстика и обширни съобщества с острица като тресавища от *Glyceria maxima*, *Carex* spp., *Typha/Phragmites*, Елшови влажни гори

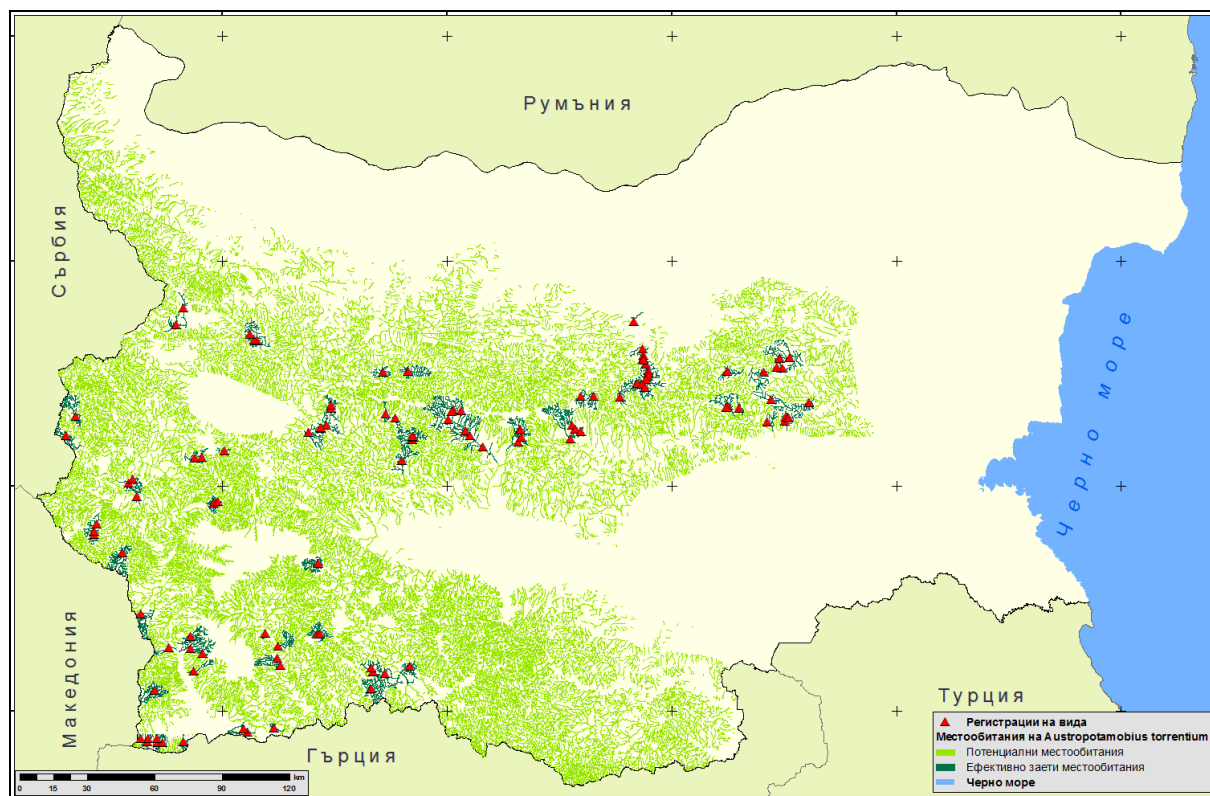
Анализът на установените заплахи показва, че дейностите водоземане и дрениране на терена влияят пряко върху състоянието на популацията.

Площта на местообитанията е достатъчно голяма, но за качеството на местообитанието наличната достоверна информация е недостатъчна. В рамките на проекта по картиране не е дадена крайна оценка на качествата на местообитанието на вида. Следвайки основополагащия принцип на предпазливостта, при провеждане на процедурите по ОС, следва да бъдат взети предвид установените заплахи върху местообитанията на вида.

Поточен рак (*Austropotamobius torrentium*)

Видът е предмет на опазване в 67 защитени зони. В рамките на проекта по картиране е извършено картиране в 76 защитени зони. Регистриран е в 30 зони, обект на изследване, новоустановен е в 2 зони. Поради отсъствие на оптимални и потенциални местообитания за 2 зони- BG0000254 „Бесапарски възвишения“ и BG0000609 „Река Росица“ е предложено видът да бъде изключен от СФ.

Карта на потенциално и ефективно заето местообитание на *Austropotamobius torrentium*

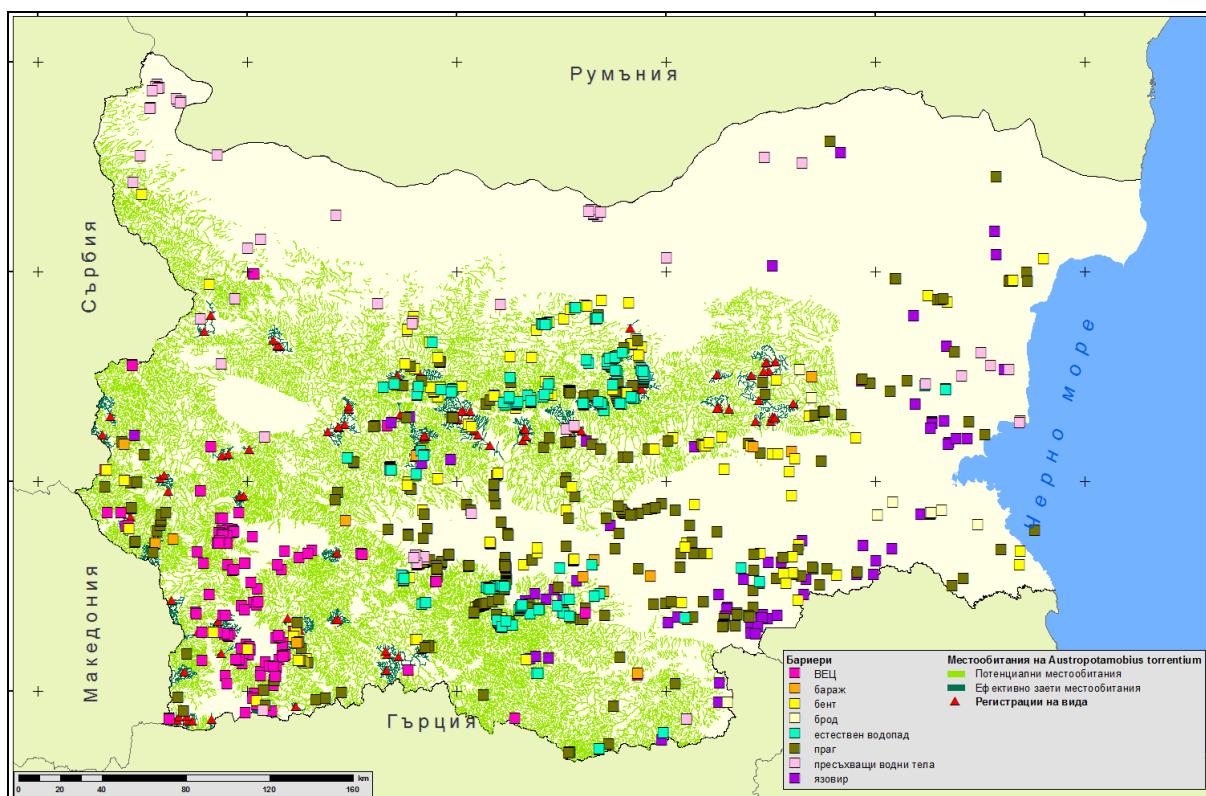

Основно идентифицирано въздействие за разпространението на вида е фрагментацията на местообитанията на вида вследствие на бариери с естествен характер или в резултат от антропогенната дейност. Основни бариери, които са причина за фрагментацията на речните системи и се явяват лимитиращ фактор за по-широкото разпространение на поточния рак в страната са: участъци със силно замърсени води, естествени и

изкуствено изградени прагове и баражи, хидротехнически съоръжения, ниско ниво на водите (пресъхващи реки), засилено антропогенно присъствие и др.

От картата се вижда, че в Югозападна България (Рила, Пирин, поречието на р. Струма) и в по-малка степен в Родопите има концентрация от новоизградени мини ВЕЦ, които често са причина за рязка промяна на водното ниво в реките от тези региони, като по този начин влияят негативно върху поддържането на жизнени популации и разпространението на поточния рак. В районите на Централен Балкан, Родопите и Югозападна България бариери за по-широкото разпространение на вида се явяват множеството естествени прагове и водопади, както и изкуствено изградените бентове и баражи, които променят съществено хидрологията на засегнатите реки и влияят негативно върху популациите на поточния рак.

Карта на бариери за разпространението на вида

Въпреки констатациите за наличие на територии с влошени параметри на местообитанията на вида, крайната оценка е за благоприятно природозащитно състояние. Анализът показва, че параметрите площ на разпространение местообитанията на вида и численост и структура на популациите му са в благоприятно ПС. Заложените в ПУРБ мерки за изграждане на ПСОВ, преустановяване на изземване на енертни материали и недопускане на промяна във водното ниво изцяло съответстват на идентифицираните въздействия. Крайната оценка за разпространението на вида на биогеографско ниво е **благоприятно** природозащитно състояние (ПС). Прилагането на мерките от ПУРБ ще спомогне за запазване и подобряване на ПС на вида и ще предотврати по-нататъшно влошаване.

По отношение на въздействията върху водозависимите видове насекоми, предмет на опазване в 33 на територията на ЗБР (*Ophiogomphus cecilia*, *Lycaena dispar*, *Coenagrion ornatum*, *Cordulegaster heros* и др.), анализът сочи, че прилагането на мерките от ПУРБ, които като цяло съдействат за подобряване на природозащитното състояние на природните местообитания, които са и местообитания на водозависими насекоми, ще допринесат за подобряване на техния природозащитен статус и няма да окажат негативно влияние.

Както бе споменато по-горе, структурните мерки в ПУРБ по отношение на географската си дефинираност се разделят условно на два типа: мерки, предвидени за целия водосбор на конкретни водни тела и мерки за определени места или обекти в границите на конкретни водни тела.

Въздействия от мерки за целия водосбор на определени ВТ

В ПУРБ се предвиждат две мерки от този тип:

- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите
Мярката включва дейности по изграждане на съоръжения за осигуряване на непрекъснатостта на реката (рибни проходи, байпаси и др.)

Предвидена е за водни тела с кодове BG4ST600R1032, BG4ST700R1020 и BG4ST700R1023. Тези водни тела се припокриват частично с три защитени зони.

Код на ВТ	Код на 33	Наименование на 33	Тип 33
BG4ST600R1032	BG0000495	Рила	SPA&SCI
BG4ST700R1020	BG0000294	Кършалево	SCI
BG4ST700R1023	BG0001011	Осоговска планина	SCI

- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия

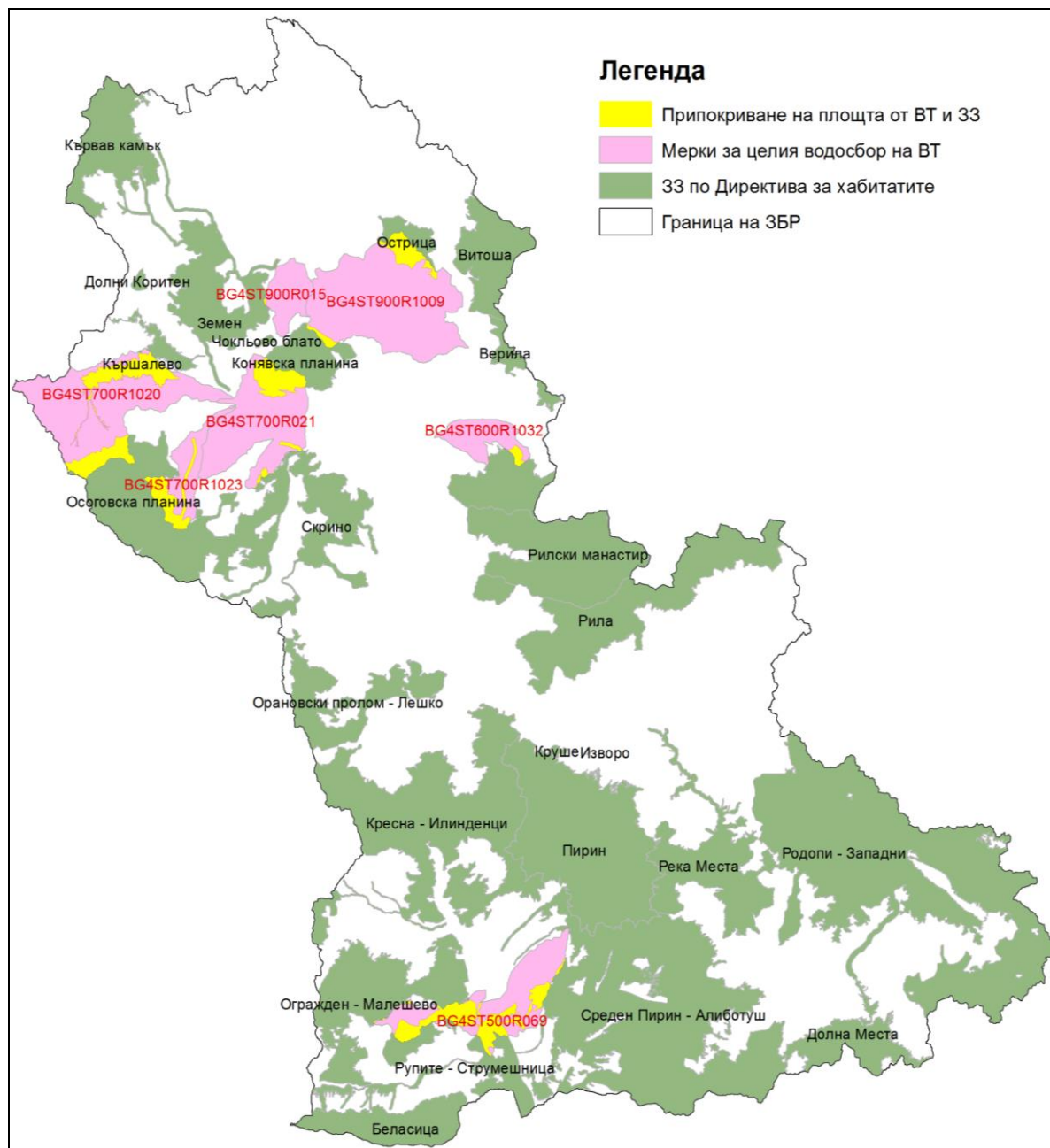
Мярката включва дейности по възстановяване на естественото състояние на речното дъно.

Предвидена е за водни тела с кодове BG4ST500R069, BG4ST700R021, BG4ST900R015 и BG4ST900R1009. Тези водни тела се припокриват частично с осем защитени зони.

Код на ВТ	Код на 33	Наименование на 33	Тип 33
BG4ST500R069	BG0000224	Огражден - Малешево	SCI
	BG0001023	Рупите - Струмешница	SCI
	BG0001028	Среден Пирин - Алиботуш	SCI
BG4ST700R021	BG0001013	Скрино	SCI
	BG0001011	Осоговска планина	SCI
	BG0000298	Конявска планина	SCI
BG4ST900R1009	BG0000298	Конявска планина	SCI
	BG0001375	Острица	SCI
BG4ST900R015	BG0001012	Земен	SCI

Пространственото разположение на водните тела спрямо защитените зони е илюстрирано на следващата фигура.

Фигура 5.1. Припокриване на площта на защитени зони и водни тела, за които са предвидени мерки за целия водосбор на ВТ

Тъй като географските параметри за изпълнение на мерките, предвидени в ПУРБ за целия водосбор на съответните водни тела не са прецизирани, анализът на потенциалните въздействия не се базира на числови показатели и се основава на принципа на предпазливостта.

С оглед на мерките и предвижданите по тях дейности се приема, че потенциално засяганите от структурните мерки видове и местообитания, предмет на опазване в

зоната, са предимно водозависимите. Потенциалните въздействия от тези мерки са разгледани подробно в следващия раздел, където по защитени зони се анализират и въздействията от мерки за определени обекти в границите на ВТ.

5.1. Защитена зона “Долна Места” (BG0000220)

В границите на защитената зона са определени за изпълнение следните структурни мерки за определени обекти в границите на ВТ:

- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места – за водно тяло с код BG4ME200R115
- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия – за водно тяло с код BG4ME500R107

Тези мерки са предвидени частично в границите на потенциалното разпространение на описаните по-долу природни местообитания и видове, предмет на опазване в защитената зона, определени по проект „Картиране – Фаза I“.

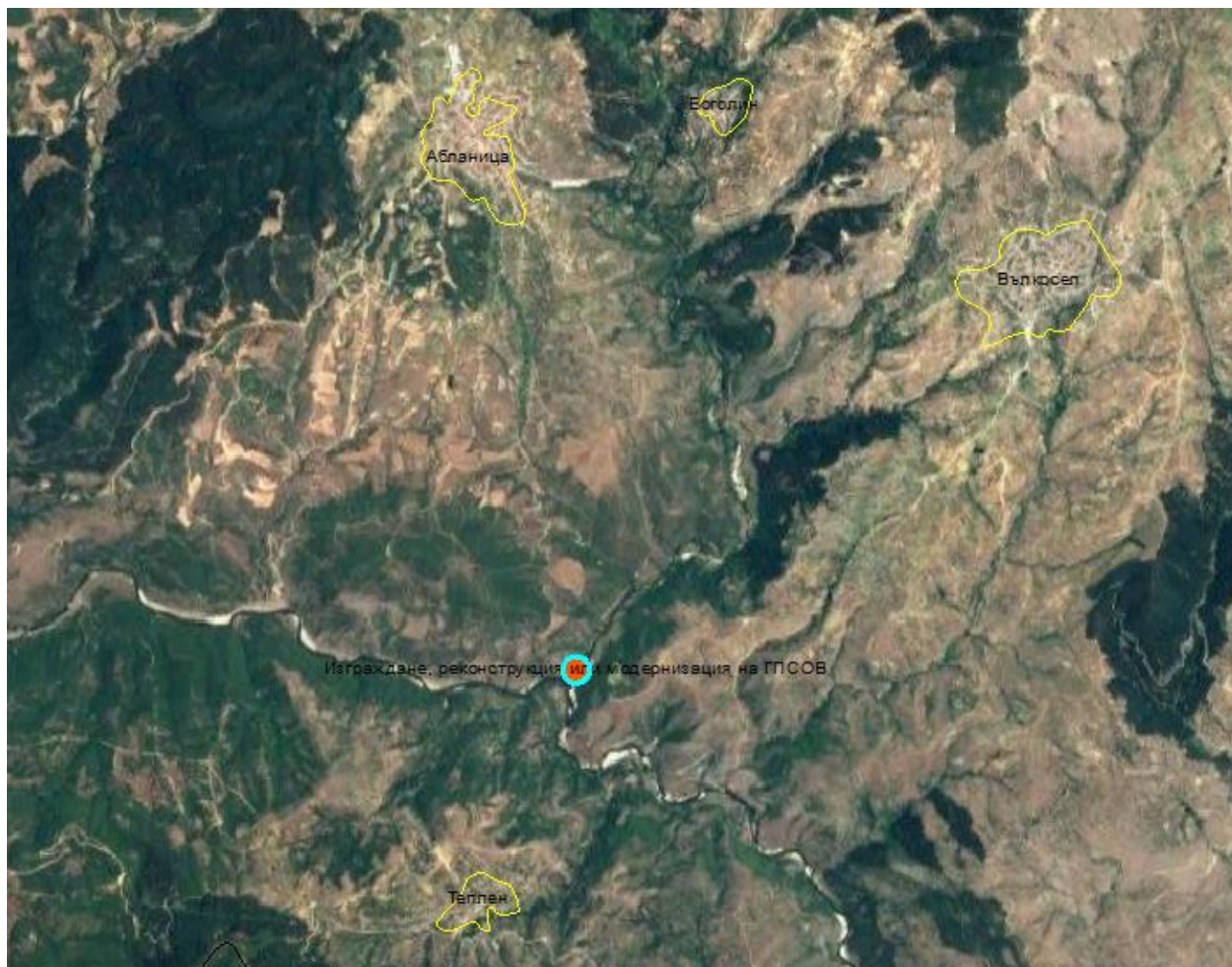
5.1.1. Природни местообитания

Предвижданията на ПУРБ, потенциално засягащи природни местообитания, предмет на опазване в зоната, са:

- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места (за водно тяло BG4ME200R115) – включва дейности по изграждане, реконструкция или модернизация на ГПСОВ
- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия (за водно тяло BG4ME500R107) – включва дейности по възстановяване на естественото състояние на речното дъно

Площното припокриване на предвидените в ПУРБ структурни мерки с потенциално заеманата от опазваните в зоната местообитания сочи значително засягане (1,9 % от общата площ на местообитанието в защитената зона) само за местообитание 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове. Следва обаче да се отбележи, че макар и с не такава степен се засягат и две приоритетни местообитания - 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae) и 6220* Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас Thero-Brachypodietea.

Природно местообитание 8210 е определено с благоприятно състояние в защитената зона. То се очаква да бъде засегнато от мярката по осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места, която включва действия за изграждане, реконструкция или модернизация на ГПСОВ за агломерации с над 2 000 е.ж. Предназначено е за с. Вълкосел, общ. Сатовча и с. Абланица, общ. Хаджидимово.

Видно е, че въпросните села са доста далече от геореферираното място. С оглед на това, че дейностите по реализация на мярката може да доведат до пряка значителна и трайна площна загуба на опазваното местообитание се препоръчва:

- *Избор на място за изграждане и заустване на ГПСОВ извън границите на природни местообитания, предмет на опазване в зоната.*

Природно местообитание 91E0 е определено с неблагоприятно - незадоволително състояние в ЗЗ. Сред факторите, които обуславят това състояние са:

- лесната достъпност и интензивното ползване на реките от древността за добив на инертни материали, за риболов, за отдих, за поливни нужди и др., също изсичането на дървета за строителни цели, за отопление, кастренето на клони за ограждане на селскостопански площи и зеленчукови градини, за подпорни колове и др., което е довело до липсата на стари гори и дървета;
- липсата на гори във фаза на старост и живи възрастни дървета;
- промяната във водния режим на обработваеми площи поради изкопаване на вадни за поливане на градини и ниви;

Тъй като заложената в ПУРБ мярка за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия включва единствено дейности по възстановяване на речното дъно, с оглед на горепосочените фактори (добив на инертни материали, изсичането на дървета), влошаващи природозащитното състояние на ПМ 91E0, се

препоръчва към мярката да бъдат включени и дейности за възстановяване и защита на речните брегове от ерозия, включващи биологична рекултивация с растителни видове, формиращи ПМ 91Е0.

ПМ 91Е0 се очаква да бъде засегнато основно от мярката за осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места, тъй като може да има площно засягане на местообитанието в резултат от строителните дейности, за които ще се наложи използване на строителна механизация. Може да се очаква трайна загуба при потенциално унищожаване или увреждане на дървесни видове, както и фрагментация на местообитанието. Тъй като ПМ 91Е0 е приоритетно, с цел предотвратяване на подобни въздействия се препоръчва следната мярка:

- *При дейностите по изграждане на съоръжения за осигуряване на непрекъснатостта на реката да се избягва засягане на природно местообитание 91Е0.*
- *Да не се допуска долив на инертни материали при риск от засягане на приоритетно местообитание 91Е0.*
- *Да се предвидят дейности за възстановяване и защита на речните брегове от ерозия, включващи биологична рекултивация с растителни видове, формиращи ПМ 91Е0.*

Природно местообитание 6220 е определено с неблагоприятно - лошо състояние в защитената зона. Сред факторите, които обуславят това състояние, са:

- зачимяването на тревостоя;
- промяната в състава на тревостоя;
- липсата на типични за местообитанието видове;

ПМ 6220 се очаква да бъде засегнато от мярката за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия. Възможно е локално засягане на местообитанието в резултат от строителните дейности, в т.ч. потенциално унищожаване или увреждане на растителни видове, както и фрагментация на местообитанието. Тъй като ПМ 6220 е приоритетно, с цел предотвратяване на подобни въздействия се препоръчва следната мярка:

- *При дейностите по изграждане на съоръжения за осигуряване на непрекъснатостта на реката да се избягва засягане на природно местообитание 6220.*

При прилагане на горепосочените смекчаващи мерки въздействията се очаква да бъдат незначителни.

5.1.2. Бозайници (без прилепи)

Предвидените в ПУРБ структурни мерки, които засягат потенциални местообитания на видове, предмет на опазване в защитената зона, са:

- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия – за ВТ BG4ME500R107
- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места – за ВТ BG4ME200R115

Предвижданите дейности по възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия включват възстановяване на естественото състояние на речното дъно, а дейностите по осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места включват изграждане, реконструкция или модернизация на ГПСОВ.

Тези дейности не се очаква да доведат до значителна площна загуба на местообитания на видовете – за всички потенциално засягани видове площта на засягане е под 1% от общата площ на потенциалните им местообитания в зоната. В процеса на изпълнение на мерките се очаква временно безпокойство, но тъй като разглежданите видове са подвижни, адаптивни животни, вероятно ще се преместят в съседни участъци, където няма да бъдат обезпокоявани. Въздействието ще е по-силно по време на размножителния период, но не се очаква да бъде значително – изграждането на съоръженията ще бъде относително краткосрочно, на сравнително малка площ. Предвид типа на предвижданите мерки не се очаква значителна фрагментация на местообитания на разглежданите видове бозайници, нито съществен бариерен ефект. Не се очакват и промени в числеността и структурата на популацията на видовете, тъй като вероятността реализацията на мерките да доведе до загуба на индивиди е много малка.

Дейностите по възстановяване на естественото състояние на речното дъно ще окажат влияние на ихтиофауната в зоната, от което се очаква временно, локално намаляване на хранителната база на видрата в резултат на прогонване на рибата. Видрата е високо подвижен вид и ще открие хранителни ресурси в незасегнати речни участъци. Поради това не се очаква значително въздействие. От друга страна тези дейности, както и дейностите по осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води ще имат последващ благоприятен ефект, тъй като ще се намали замърсяването на водните тела, което ще подобри качеството на средата за обитаване на водозависимите животни.

С цел намаляване на негативните въздействия се препоръчва следната смекчаваща мярка:

- *Екологосъобразна организация на дейностите по възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия – със срок за изпълнение извън размножителния период на видрата (март – юли).*

При прилагането на мярката въздействията върху вида се очаква да бъдат незначителни.

5.1.3. Прилепи

Предвидените в ПУРБ структурни мерки, които засягат потенциални местообитания на видове, предмет на опазване в защитената зона, са:

- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места – за водно тяло с код BG4ME200R115
- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия – за водно тяло с код BG4ME500R107

Площното припокриване на предвидените в ПУРБ структурни мерки с потенциалните местообитания на опазваните в зоната прилепи е под 1% за всички потенциално засягани видове. В процеса на реализация на мерките не се очаква обезпокояване

предвид нощната активност на животните, в т.ч. от шумово или светлинно замърсяване. С оглед на минималното площно засягане не се очаква значителна фрагментация на местообитания. Възможни са косвени въздействия като намаляване на хранителната база вследствие предвижданите дейности, но и те не се очаква да бъдат значителни, тъй като дейностите по своя мащаб и характер не предполагат значително засягане на хранителните ресурси за прилепите. Евентуалното унищожаване на убежища / укрития на прилепите, както и индивиди в хралупите, цепнатините и под корите на дърветата е слабо вероятно и само в случай на засягане на дървета, използвани от прилепите за тази цел. Значително въздействие върху миграционни коридори на видовете не се очаква, нито бариерен ефект.

С цел предотвратяване на негативните въздействия се препоръчва:

- *Избягване засягането на стари / хралупести дървета, използвани за убежища / укрития на прилепите.*

При прилагане на мярката въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни.

5.1.4. Земноводни и влечуги

Площното припокриване на предвидените в ПУРБ структурни мерки с потенциалните местообитания на опазваните в зоната видове земноводни и влечуги е под 1% от общата площ на потенциалното им разпространение в зоната.

При все това, при реализацията на мерките се очаква обезпокояване, а не е изключено и нараняване/унищожаване на индивиди. По време на хибернацията, както и по време на размножителния сезон, при наличие на яйца и малки вероятността от настъпване на въздействието е по-голяма. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, но при самите строителни дейности може да се създаде временен бариерен ефект, особено за земноводните видове, които са с по-ограничени локомоторни способности. При дейности в речното корито ще има размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за обитаващите я видове. Поради относително широкия хранителен спектър на видовете не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху хранителната база.

С цел смекчаване на негативните въздействия се препоръчва:

- *Екологосъобразна организация на дейностите – със срок за изпълнение извън периодите на хибернация и размножаване на видовете земноводни и влечуги, предмет на опазване в зоната.*

При прилагане на мярката въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни.

5.1.5. Риби

Предвижданите мерки ще се отразят на всички видове риби, обитаващи водните тела, за които се отнасят мерките, а именно:

- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места – за водно тяло с код BG4ME200R115
- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия – за водно тяло с код BG4ME500R107

Въздействията от мярката за осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места са свързани с изграждане, реконструкция или модернизация на ГПСОВ. Първите последните две не се очакват преки отрицателни въздействия, а по-скоро положителни косвени от подобряване на параметрите на заустваните във водното тяло води. При изграждането се очаква временно влошаване на обитанията от изкопно-насипните дейности при точката на заустване. Въздействието не се определя като значително предвид локалния му и краткотраен характер. Възможно е да се унищожат укрития на рибите в крайречни местообитания. Очаква се временно прогонване на индивиди. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито голяма вероятност от нараняване /смъртност на индивиди, което да повлияе на популацията на видовете в зоната.

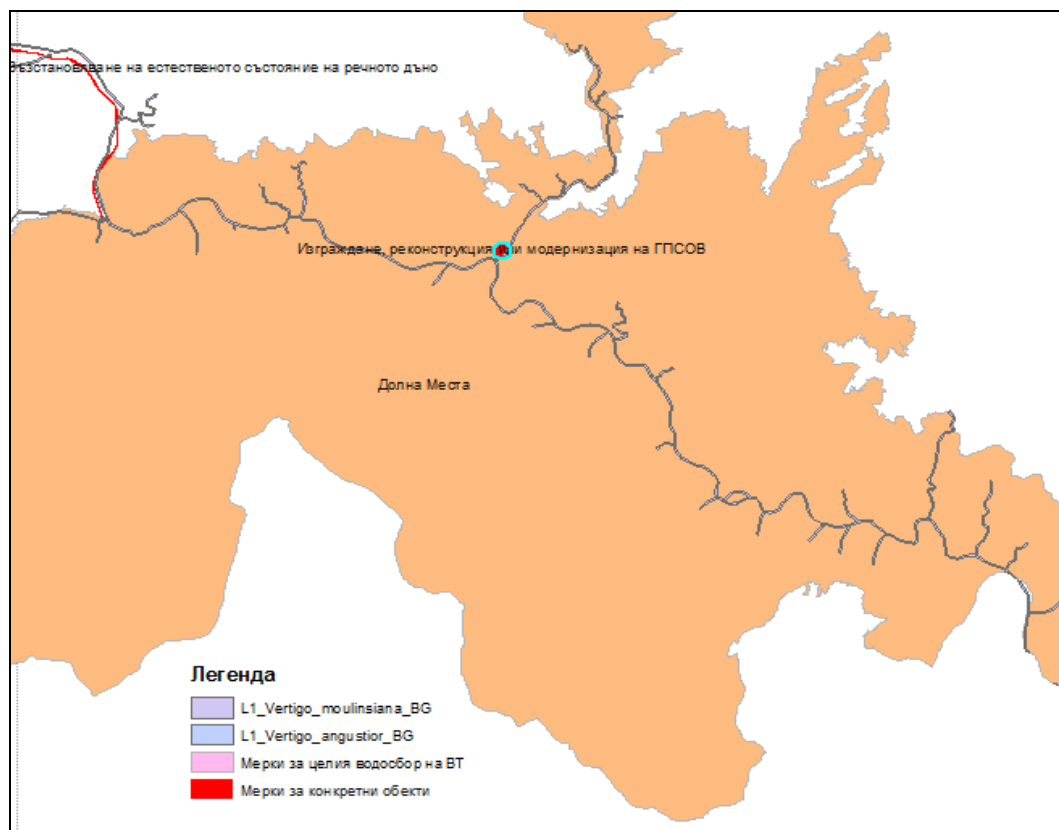
Въздействията от мярката за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия, която предвижда дейности по възстановяване на естественото състояние на речното дъно ще има временно отрицателно въздействие за периода на строителството. Причинява се размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за съществуване на вида, нарушава се хранителната база. Възможно е да се унищожат укрития на рибите и се очаква временно прогонване на индивиди. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито голяма вероятност от нараняване /смъртност на индивиди, което да повлияе на популацията на видовете в зоната. Загубата на потенциални местообитания на видовете се оценява като незначителна.

Не се налагат смекчаващи мерки, тъй като отрицателните въздействия се определят като незначителни.

5.1.6. Безгръбначни

Площното припокриване на предвидените в ПУРБ структурни мерки с потенциалните местообитания на опазваните в зоната безгръбначни животни е незначително за всички видове, с изключение на двата вида вертиго (*Vertigo angustior* и *Vertigo moulinsiana*), за които възлиза на 1,03% от общата площ на потенциалното им разпространение в зоната. В публикуваните на сайта за Натура 2000 данни по проект „Картиране – Фаза I“ липсват доклади за видовете вертиго и съответно няма информация за състоянието им в зоната.

Въздействията върху видовете вертиго са свързани само с мярката за осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места. При реализацията на тази мярка е възможна трайна загуба и фрагментация на местообитания на вертиго, както и пряко унищожаване на индивиди. Следва обаче да се отбележи, че като потенциални местообитания на видовете е дадено цялото протежение на водното тяло.

При свързаното с реализация на мярката строителство се очаква влошаване на местообитанията на съответните видове от изкопно-насипните дейности при точката на заустване. Въздействието не се определя като значително предвид локалния му и краткотраен характер. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито голяма вероятност от нараняване /смъртност на индивиди, която да повлияе на популацията на видовете в зоната.

Въздействията от мярката за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия, която предвижда дейности по възстановяване на естественото състояние на речното дъно ще има временно отрицателно въздействие за периода на строителството. Очакват се въздействия основно върху водните видове безгръбначни животни, свързани с локална промяна на морфологичните параметри на речното корито, но тъй като мярката е с цел възстановяване на естественото състояние на речното дъно се очаква положително въздействие в дългосрочен аспект. В процеса на строителните работи се причинява размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за съществуване на водните видове безгръбначни, нарушава се хранителната база. Не се очаква значителна загуба и фрагментация на местообитания. Слабо вероятна е смъртност на индивиди, която да повлияе на популацията на видовете в зоната

С цел смекчаване на неблагоприятните въздействия се препоръчва:

- *Предварителни проучвания за наличие на местообитания на вертиго в планираната точка на заустване на ПСОВ. При установяване на такива избор на ново място за заустване, където не се засягат местообитания на вертиго.*

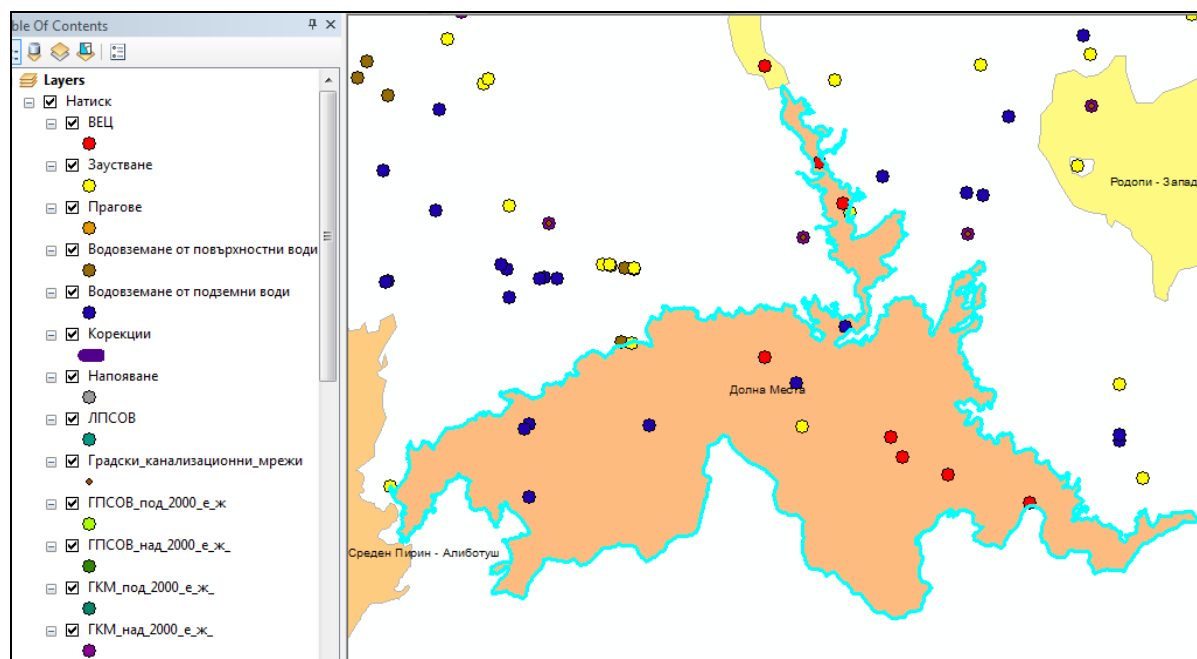
При прилагане на мярката въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни.

5.1.7. Растения

В предмета на опазване на защитената зона не са включени растителни видове.

5.1.8. Кумулативни въздействия

В границите на защитената зона има съществуващ натиск най-вече от ВЕЦ, зауствания, водовземания от подземни води, както е илюстрирано на следващата фигура.

Заложените в ПУРБ структурни мерки за осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места и възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия се очаква да намалят натиска върху водните тела и съответно защитената зона, но не решават изцяло проблемите, свързани със съществуващия натиск.

Кумулативните въздействия от настоящите типове натиск в съчетание с подобни от бъдещи проекти и инвестиционни намерения, които имат потенциал да доведат до негативни промени в хидроморфологичния режим и съответното екологично и химично състояние на водните тела в границите на зоната се определят като заплахата за целостта и функциите на защитената зона.

С оглед на това се потвърждава необходимостта от прилагане на неструктурни мерки, включващи:

- Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките (Недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водовземания и др.) във водните тела определени като или попадащи в зони за защитана водите)
- Изменение или прекратяване на разрешителни за водовземане от повърхностни води, в резултат от преразглеждането им.
- Опазване на количественото състояние на подземните води (Забрана за издаване на разрешителни за водовземане, когато се създава риск от влошаване на

състоянието на свързаните повърхностни водни тела или на сухоземни екосистеми, пряко зависими от подземните води).

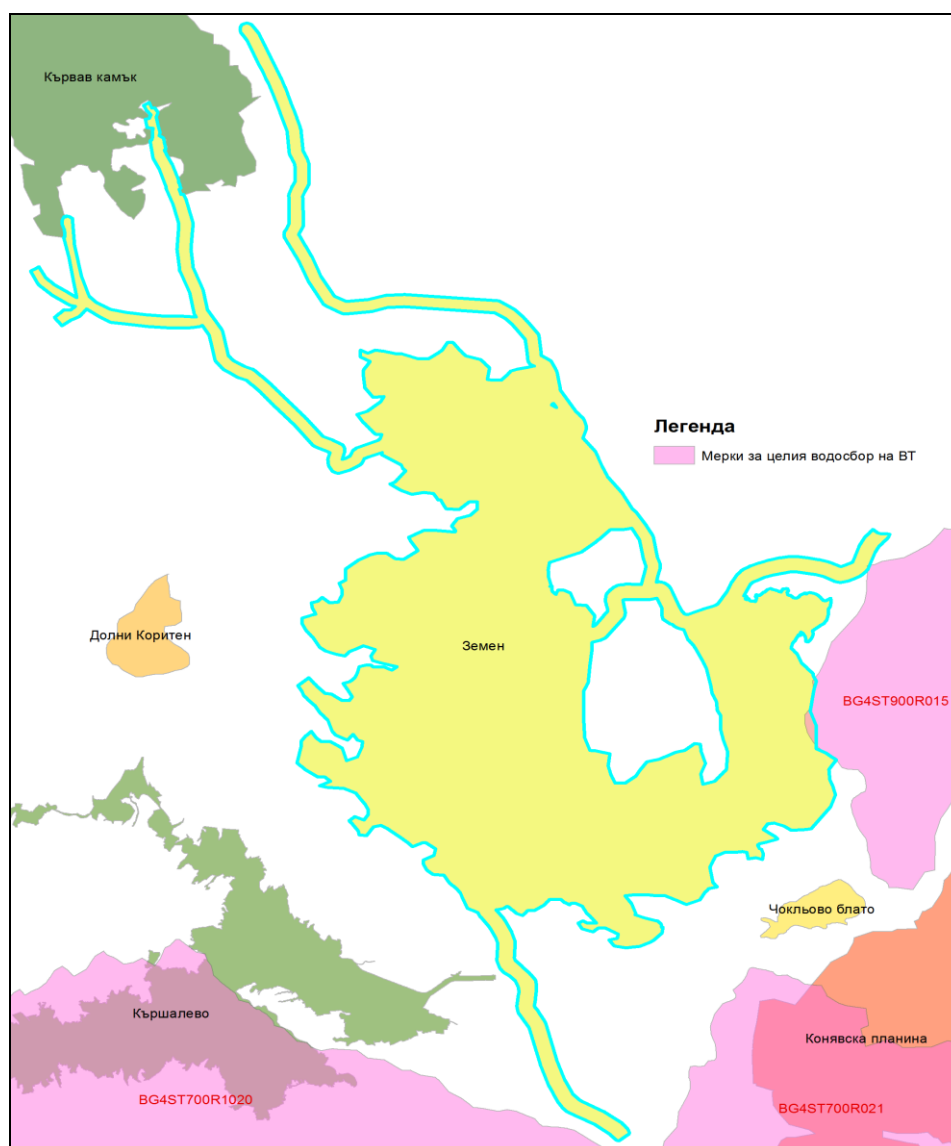
При прилагане на тези и предложените в настоящия доклад смекчаващи мерки въздействията върху защитената зона се очаква да бъдат минимизирани до степен за осигуряване на нейната функционална цялост.

5.2. Защитена зона “Земен” (BG0001012)

В границите на защитената зона е предвидена мярка за целия водосбор на ВТ, както следва:

- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия – за водно тяло с код BG4ST900R015.

Тази мярка е предвидена в границите на потенциалното разпространение на описаните по-долу видове, предмет на опазване в защитената зона, определени по проект „Картиране – Фаза I“.

5.2.1. Природни местообитания

Предвижданията на ПУРБ, потенциално засягащи природни местообитания, предмет на опазване в зоната, включват единствено мярка за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия, включваща дейности по възстановяване на естественото състояние на речното дъно. Тази мярка е предвидена за целия водосбор на водно тяло с код BG4ST900R015 и към момента не са прецизирани географските параметри за нейното изпълнение.

Тъй като дейностите по мярката са свързани изцяло с дейности в речното корито, потенциално засяганите от тях природни местообитания са следните: 3140 Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от *Chara*, 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*, 7220* Извори с твърда вода с туфести формации (*Cratoneurion*).

Природно местообитание 3140 е определено с неблагоприятно – незадоволително състояние в защитената зона. Факторите, които обуславят това състояние, са:

- силна височинна ерозия на бреговете. Местообитанието е застрашено от затрупване от свлачище;
- присъствие на инвазивен вид - акация (*Robinia pseudoacacia*);
- наличие на сметище до местообитанието на брега и в коритото на реката, с размери колкото тези на местообитанието;

При реализацията на предвижданата в ПУРБ мярка може да има временно локално влошаване на състоянието на природното местообитание в резултат от физическата интервенция, но след приключването ѝ се очаква цялостно положително въздействие върху местообитанието, тъй като ще се подобрят условията на средата и намали съществуващо натоварване, идентифицирано като фактор за неблагоприятното състояние на ПМ в зоната.

При изпълнението на предвижданата в ПУРБ мярка биха могли да се предприемат и дейности за отстраняване на част от другите неблагоприятни фактори за ПМ в зоната, като:

- *Премахване на налични сметища на брега и в коритото на реката с цел подобряване състоянието на природно местообитание 3140.*

Природно местообитание 3260 е определено с неблагоприятно - незадоволително състояние в защитената зона. Сред факторите, които обуславят неблагоприятното състояние, са:

- морфологичните изменения свързани с изградените язовири и ВЕЦ; корекции и андигиране на част от течението на реката; пресушаване на крайречни влажни зони; изземане на инертни материали от поречието; обезлесяване на бреговете. Тези морфологични изменения водят до увеличаване на скоростта на течение на водата при пълноводие, като резултат се наблюдава силна вертикална ерозия на бреговете и вкопаване на реката;
- хидрологични изменения на р. Струма, които включват изградените язовири, ВЕЦ, шлюзове, баражи и бентове; каптажи на изворни води и водохващания; помпени станции и напоителни канали;

- заустване на битови отпадъчни води в реката от населените места, през които реката минава, замърсяване с битови отпадъци на коритото и бреговете, наличие на индустриални замърсители от предприятия в района на гр. Перник, кумулирани в язовир Пчелина, които периодично се освобождават в реката. След началото на експлоатацията на МВЕЦ на дънния изпускател на яовира, в реката постъпват непрекъснато нови утайки, които причиняват хронично замърсяване;
- наличие на фрагментация в рамките на местообитанието, в резултат на изградените ВЕЦ, бентове, шлюзове, помпени станции и напоителни канали; в резултат на брегоукрепващи дейности, корекции на течението, пресушаване на крайречни влажни зони, разрушаване на естествена крайречна растителност и дейности по изземане на инертни материали от бреговете и коритото на реката;
- интензивна сеч на естествената крайречна растителност, което води до бързото развитие на инвазивни видове като акация (*Robinia pseudoacacia*), аморфа (*Amorpha fruticosa*) и айлант (*Ailanthus altissima*);

При реализацията на предвижданата в ПУРБ мярка може да има временно локално влошаване на състоянието на природното местообитание в резултат от физическата интервенция, но след приключването ѝ се очаква цялостно положително въздействие върху местообитанието, тъй като ще се подобрят условията на средата и намали съществуващата ерозия, идентифицирана като фактор за неблагоприятното състояние на ПМ в зоната, но няма да доведе до намаляване на останалите изложени по-горе въздействия

За водното тяло, за което е определена мярката, в ПоМ на ПУРБ е предвидена мярка за недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичните характеристики (ВЕЦ, баластриери, хидромелиораци свързани с нови водоземания, отводнявания и др.), което се очаква да смекчи въздействието на съответните неблагоприятни фактори за природното местообитание в зоната. В допълнение се препоръчва и включване на следната мярка:

- *Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места с цел подобряване състоянието на природно местообитание 3260.*
- *Преразглеждане на разрешителното за водоползване с условие за изграждане на пречиствателно съоръжение за водите за ВЕЦ, реализиран на стената на язовир „Пчелина“, с цел подобряване състоянието на природно местообитание 3260.*

Природно местообитание 7220* е определено с неблагоприятно - незадоволително състояние в защитената зона. Факторите, които обуславят това състояние, са:

- замърсяване в района на водопада Полска Скакавица от бивакуване и туризъм, основно с твърди битови отпадъци;
- слаби хидрологични изменения, над водопада, в село Полска Скакавица. Част от водата се ползва за напояване на градини, което в сухия сезон може да доведе до пресъхване на водопада.

При реализацията на предвижданата в ПУРБ мярка може да има както временно локално влошаване на състоянието на природното местообитание в резултат от

физическата интервенция, така и трайна площна загуба при евентуално засягане на извора. Тъй като местообитанието е приоритетно се препоръчва:

- *Дейностите по възстановяване на речното дъно да не се извършват в границите на потенциалното разпространение на природно местообитание 7220*.*

В резултат от прилагането на мярката не се очаква фрагментация, нито нарушаване на тяхната функционална свързаност. При прилагане на съответните смекчаващи мерки въздействията върху потенциално засегнатите от предвижданията на ПУРБ природни местообитания се очаква да бъдат незначителни.

5.2.2. Бозайници (без прилепи)

Предвижданията на ПУРБ, потенциално засягащи местообитания на видовете, предмет на опазване в зоната, е гореописаната мярка, предвидена за целия водосбор на водно тяло с код BG4ST900R015.

Тъй като мярката е свързана изцяло с дейности в речното корито, от тях се очаква да бъдат засегнати основно водозависими видове, в случая – видра.

Предвижданите дейности по възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия включват възстановяване на естественото състояние на речното дъно.

Тези дейности не се очаква да доведат до значителна площна загуба на местообитания на видрата. В процеса на изпълнението им се очаква временно безпокойство, но тъй като видрите са подвижни, адаптивни животни, вероятно ще се преместят в съседни участъци, където няма да бъдат обезпокоявани. Въздействието ще е по-силно по време на размножителния период, но не се очаква да бъде значително, тъй като реализацията на дейностите ще бъде относително краткосрочна, на сравнително малка площ. Предвид типа на предвижданата мярка не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито съществен бариерен ефект. Не се очакват и промени в числеността и структурата на популацията на вида, тъй като вероятността реализацията на дейностите да доведе до загуба на индивиди е много малка.

Дейностите по възстановяване на естественото състояние на речното дъно ще окажат влияние на ихтиофауната в зоната, от което се очаква временно, локално намаляване на хранителната база на видрата в резултат на прогонване на рибата. Видрата е високо подвижен вид и ще открие хранителни ресурси в незасегнати речни участъци. Поради това не се очаква значително въздействие. От друга страна тези дейности ще имат последващ благоприятен ефект, тъй като ще се подобрят условията за обитание на водозависимите животни.

С цел намаляване на негативните въздействия се препоръчва следната смекчаваща мярка:

- *Екологосъобразна организация на дейностите по възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия – със срок за изпълнение извън размножителния период на видрата (март – юли).*

При прилагането на мярката въздействията върху вида се очаква да бъдат незначителни.

5.2.3. Прилепи

Предвижданията на ПУРБ които засягат потенциални местообитания на видове, предмет на опазване в защитената зона, са следните:

- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия – за водно тяло с код BG4ST900R015.

Тази мярка е предвидена за целия водосбор на водно тяло с код BG4ST900R015 и към момента не са прецизирани географските параметри за нейното изпълнение.

Тъй като дейностите по мярката са с цел възстановяване на естественото състояние на речното дъно не се очаква значителна загуба или фрагментация на местообитания на прилепи. В процеса на реализация на мярката не се очаква обезпокояване предвид нощната активност на животните, в т.ч. от шумово или светлинно замърсяване. Възможни са косвени въздействия като намаляване на хранителната база вследствие предвижданите дейности, но и те не се очаква да бъдат значителни, тъй като дейностите по своя мащаб и характер не предполагат значително засягане на хранителните ресурси за прилепите. Евентуалното унищожаване на убежища / укрития на прилепите, както и индивиди в хралупите, цепнатините и под корите на дърветата е слабо вероятно и само в случай на засягане на дървета, използвани от прилепите за тази цел. Значително въздействие върху миграционни коридори на видовете не се очаква, нито бариерен ефект.

С цел предотвратяване на негативните въздействия се препоръчва:

- *Избягване засягането на стари / хралупести дървета, използвани за убежища / укрития на прилепите.*

При прилагане на мярката въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни.

5.2.4. Земноводни и влечуги

При реализацията на мярката за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия (предвидена за целия водосбор на водно тяло с код BG4ST900R015) се очаква обезпокояване, а не е изключено и нараняване/унищожаване на индивиди. По време на хибернацията, както и по време на размножителния сезон, при наличие на яйца и малки вероятността от настъпване на въздействието е по-голяма. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, но при самите строителни работи може да се създаде временен бариерен ефект, особено за земноводните видове, които са с по-ограничени локомоторни способности. При дейности в речното корито ще има размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за обитаващите я видове. Поради относително широкия хранителен спектър на видовете не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху хранителната база.

С цел смекчаване на негативните въздействия се препоръчва:

- *Екологосъобразна организация на дейностите – със срок за изпълнение извън периодите на хибернация и размножаване на видовете земноводни и влечуги, предмет на опазване в зоната.*

При прилагане на мярката въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни.

5.2.5. Риби

Мярката за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия (предвидена за целия водосбор на водно тяло с код BG4ST900R015) включва дейности по възстановяване на естественото състояние на речното дъно и ще се отрази на всички видове риби, обитаващи съответното ВТ. Въздействията са свързани с временно локално отрицателно въздействие за периода на строителството. Причинява се размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за съществуване на вида, нарушава се хранителната база. Възможно е да се унищожат укрытия на рибите и се очаква временно прогонване на индивиди. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито голяма вероятност от нараняване /смъртност на индивиди, което да повлияе на популацията на видовете в зоната. Загубата на потенциални местообитания на видовете се оценява като незначителна.

Не се налагат смекчаващи мерки, тъй като отрицателните въздействия се определят като незначителни.

5.2.6. Безгръбначни

Предвидената в ПУРБ мярка за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия се отнася за целия водосбор на водно тяло с код BG4ST900R015) и към момента не са прецизирани географските параметри за нейното изпълнение. При реализацията на мярката се очакват въздействия основно върху водните видове безгръбначни животни, свързани с локална промяна на морфологичните параметри на речното корито, но тъй като мярката е с цел възстановяване на естественото състояние на речното дъно се очаква положително въздействие в дългосрочен аспект. В процеса на строителните работи се причинява размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за съществуване на водните видове безгръбначни, нарушава се хранителната база. Не се очаква значителна загуба и фрагментация на местообитания. Слабо вероятна е смъртност на индивиди, която да повлияе на популацията на видовете в зоната.

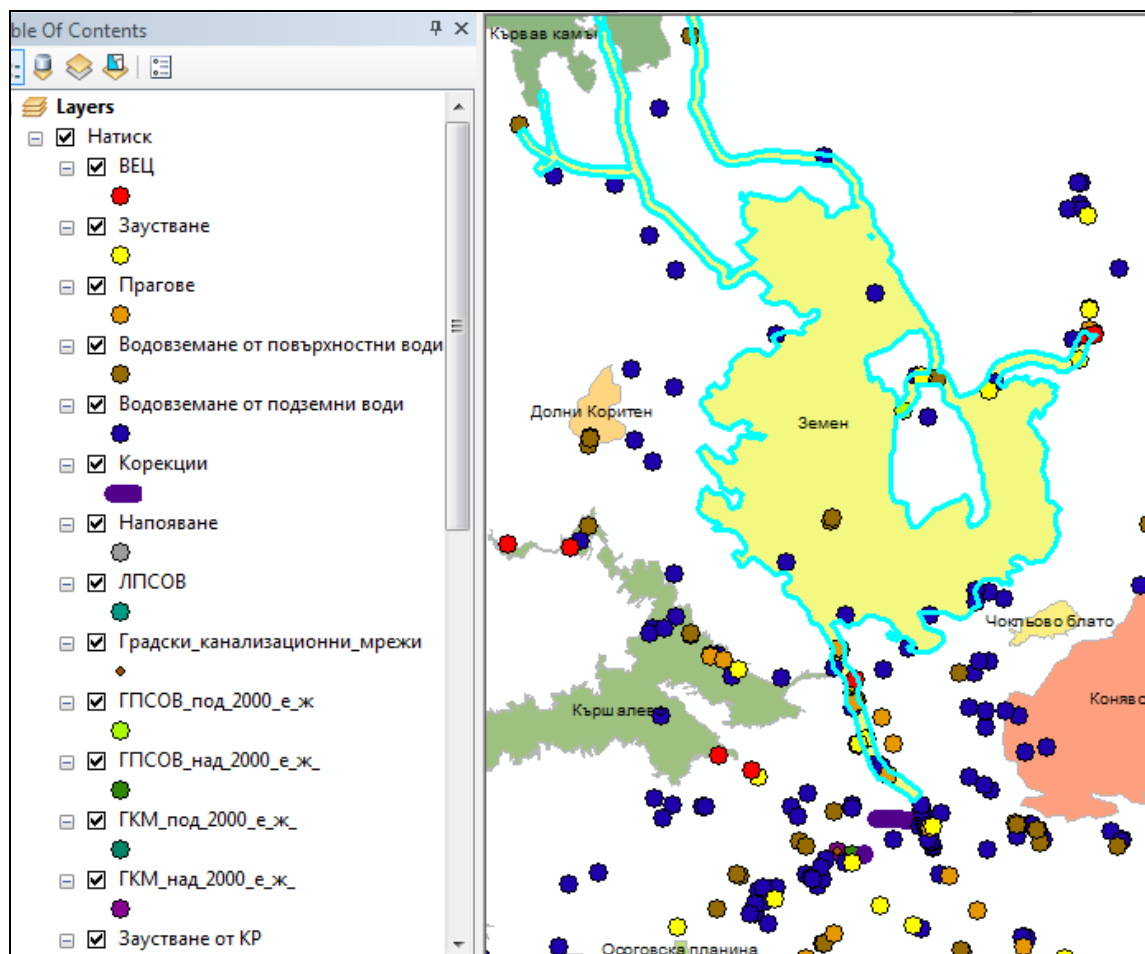
Като цяло от реализацията на мярката не се очакват значителни отрицателни въздействия върху безгръбначните животни, предмет на опазване в зоната, и не се налагат смекчаващи мерки.

5.2.7. Растения

От предвижданията на ПУРБ не се засягат потенциални местообитания на опазваните в зоната растителни видове.

5.2.8. Кумулативни въздействия

В границите на защитената зона има съществуващ натиск от изградени прагове, водовземания, зауствания, корекции, ВЕЦ и др., както е илюстрирано на следващата фигура.

Заложените в ПУРБ структурни мерки за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия се очаква да намалят натиска върху водните тела и съответно защитената зона, но не решават изцяло проблемите, свързани със съществуващия натиск.

Кумулативните въздействия от горепосочените типове натиск в съчетание с подобни от бъдещи проекти и инвестиционни намерения, които имат потенциал да доведат до негативни промени в хидроморфологичния режим и съответното екологично и химично състояние на водните тела в границите на зоната се определят като заплаха за целостта и функциите на защитената зона.

С оглед на това се потвърждава необходимостта от прилагане на неструктурни мерки, включващи:

- Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките (Недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водоземания и др.) във водните тела определени като или попадащи в зони за защитана водите)
- Изменение или прекратяване на разрешителни за водоземане от повърхностни води, в резултат от преразглеждането им.
- Осигуряване на подходящо пречистване на производствени отпадъчни води (Забрана за въвеждането в експлоатация на обекти, формиращи отпадъчни води и

осъществяването на дейности без приети по установения ред пречиствателни съоръжения, освен в случаите, когато не са необходими)

- Опазване на количественото състояние на подземните води (Забрана за издаване на разрешителни за водоземане, когато се създава риск от влошаване на състоянието на свързаните повърхностни водни тела или на сухоземни екосистеми, пряко зависими от подземните води).

При прилагане на тези и предложените в настоящия доклад смекчаващи мерки въздействията върху защитената зона се очаква да бъдат минимизирани до степен за осигуряване на нейната функционална цялост.

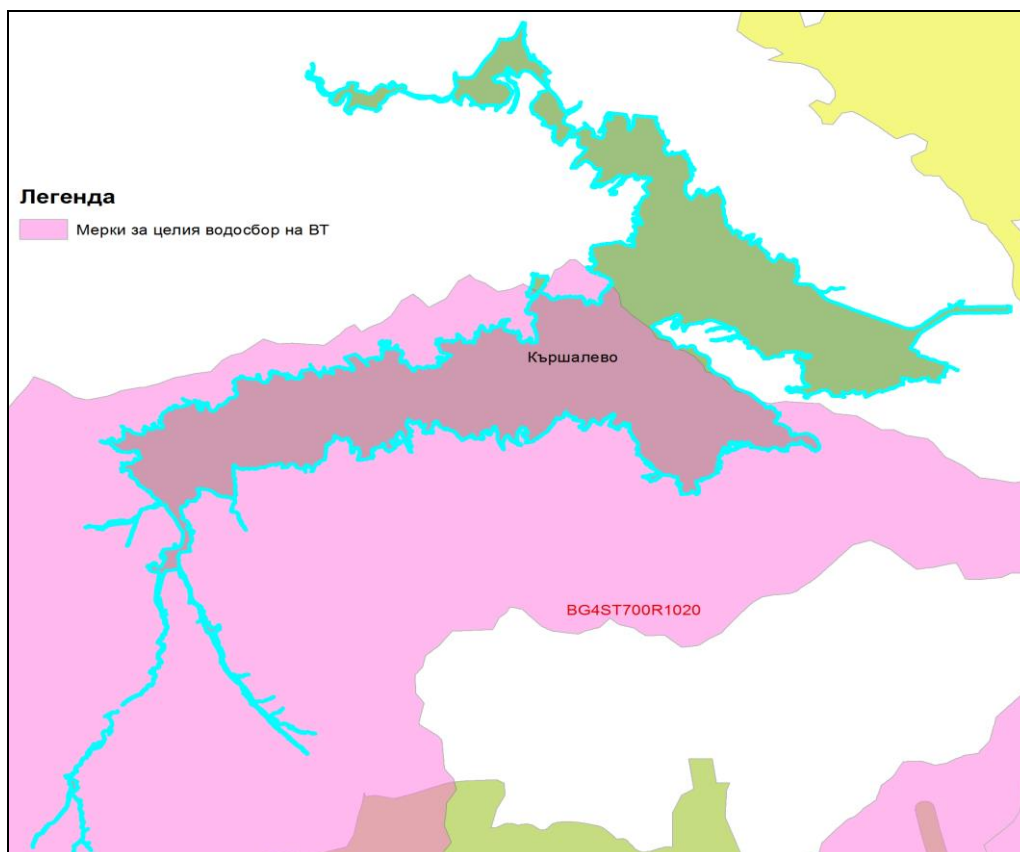
5.3. Защитена зона “Кършалево” (BG0000294)

В границите на защитената зона е предвидена мярка за целия водосбор на ВТ, както следва:

- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите – за водно тяло с код BG4ST700R1020

Освен нея е определена за изпълнение едноименна структурна мярка за конкретни обекти, която се отнася за водно тяло с код BG4ST700R019.

Тези мерки са предвидени в границите на потенциалното разпространение на описаните по-долу природни местообитания и видове, предмет на опазване в защитената зона, определени по проект „Картиране – Фаза I“.

5.3.1. Природни местообитания

Предвижданията на ПУРБ, потенциално засягащи природни местообитания, предмет на опазване в зоната, включват единствено мярка за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите, включваща дейности по изграждане на съоръжения за осигуряване на непрекъснатостта на реката (рибни проходи, байпаси и др.). Тази мярка е предвидена за целия водосбор на водно тяло с код BG4ST700R1020 и към момента не са прецизирани географските параметри за нейното изпълнение.

Тъй като дейностите по мярката са свързани изцяло с дейности в речното корито, потенциално засяганите от тях природни местообитания са водните и крайречни местообитания. Сред съответният тип ПМ, предмет на опазване на зоната, е единствено природно местообитание 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).

ПМ 91E0 е определено с неблагоприятно незадоволително състояние в защитената зона въз основа на идентифицираните единични случаи на замърсявания с битови отпадъци и обстоятелството, че броят на старите дървета в разглежданото местообитание не може да покрие изискването за минимум 10 броя на хектар.

При реализацията на предвижданата в ПУРБ мярка може да има площно засягане на местообитанието в резултат от строителните дейности, за които ще се наложи използване на строителна механизация. Може да се очаква трайна загуба при потенциално унищожаване или увреждане на дървесни видове, както и фрагментация на местообитанието. Тъй като ПМ 91E0 е приоритетно, с цел предотвратяване на подобни въздействия се препоръчва следната мярка:

- При дейностите по изграждане на съоръжения за осигуряване на непрекъснатостта на реката да се избягва засягане на природно местообитание 91E0.

При прилагане на мярката въздействията се очаква да бъдат незначителни.

5.3.2. Бозайници (без прилепи)

Предвижданията на ПУРБ, потенциално засягащи местообитания на видовете, предмет на опазване в зоната, включват гореописаната мярка за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите, предвидена за целия водосбор на водно тяло с код BG4ST700R1020.

Освен нея е предвидена и едноименна мярка (за ВТ BG4ST700R019), локализирана на конкретно място в зоната.

Мярката включва дейности по реконструкция на изградени рибни проходи в съответствие с изискванията на Наредбата за изискванията към рибните проходи, а до издаването и ръководството на ФАО.

Тъй като мярката е свързана изцяло с дейности в речното корито, от тях се очаква да бъдат засегнати основно водозависими видове, в случая – видра.

Тези дейности не се очаква да доведат до значителна площна загуба на местообитания на вида. В процеса на изпълнението им се очаква временно безпокойство, но тъй като видрите са подвижни, адаптивни животни, вероятно ще се преместят в съседни участъци, където няма да бъдат обезпокоявани. Въздействието ще е по-силно по време на размножителния период, но не се очаква да бъде значително, тъй като реализацията

на дейностите ще бъде относително краткосрочна, на сравнително малка площ. Предвид типа на предвижданите дейности не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито съществен бариерен ефект. Не се очакват и промени в числеността и структурата на популацията на вида, тъй като вероятността реализацията на дейностите да доведе до загуба на индивиди е много малка.

В процеса на реконструкцията на речните проходи се очаква временно размътване на водата и локално влошаване на условията на средата, но след приключване на строителните дейности се очаква положителен ефект по отношение на качеството на средата за обитание и съответно подобряване на хранителната база.

С цел намаляване на негативните въздействия се препоръчва следната смекчаваща мярка:

- *Екологосъобразна организация на дейностите по осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите – към срок за изпълнение извън размножителния период на видрата (март – юли).*

При прилагането на мярката въздействията върху вида се очаква да бъдат незначителни.

5.3.3. Прилепи

Предвижданията на ПУРБ които засягат потенциални местообитания на видове, предмет на опазване в защитената зона, са следните:

- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите – за водно тяло с код BG4ST700R1020

Тази мярка е предвидена за целия водосбор на водно тяло с код BG4ST700R1020 и към момента не са прецизирани географските параметри за нейното изпълнение.

Освен нея е определена за изпълнение едноименна структурна мярка за конкретни обекти, която се отнася за водно тяло с код BG4ST700R019. Площното припокриване на тази мярка с потенциалните местообитания на опазваните в зоната прилепи е под 1% за всички потенциално засягани видове.

Тъй като по мярката за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите се предвижда реконструкция на изградени рибни проходи, не се очаква значителна загуба или фрагментация на местообитания на прилепи. В процеса на реализация на мярката не се очаква обезпокояване предвид нощната активност на животните, в т.ч. от шумово или светлинно замърсяване. Възможни са косвени въздействия като намаляване на хранителната база вследствие предвижданите дейности, но и те не се очаква да бъдат значителни, тъй като дейностите по своя мащаб и характер не предполагат значително засягане на хранителните ресурси за прилепите. Не се очаква унищожаване на убежища / укрития на прилепите, нито пряко унищожаване или нараняване на индивиди. Значително въздействие върху миграционни коридори на видовете не се очаква, нито бариерен ефект.

Не се налагат смекчаващи мерки, тъй като отрицателните въздействия се определят като незначителни.

5.3.4. Земноводни и влечуги

Площното припокриване на предвидената в ПУРБ структурна мярка за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите, която касае конкретни обекти по водно тяло с код BG4ST700R019, спрямо потенциалните местообитания на опазваните в зоната видове земноводни и влечуги е под 1% от общата площ на потенциалното им разпространение в зоната. При все това и предвид, че в ПУРБ е заложена едноименна мярка за цялото водно тяло с код BG4ST700R1020, може да се очаква по-висока степен на въздействие, която на настоящия етап не може да се определи, тъй като към момента не са прецизирани географските параметри за изпълнение на мярката. При реализацията на дейностите по мярката се очаква обезпокояване, а не е изключено и нараняване/унищожаване на индивиди. По време на хибернацията, както и по време на размножителния сезон, при наличие на яйца и малки вероятността от настъпване на въздействието е по-голяма. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито значителен бариерен ефект. В процеса на строителните дейности ще има размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за обитаващите я видове. Поради относително широкия хранителен спектър на видовете не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху хранителната база.

С цел смекчаване на негативните въздействия се препоръчва:

- *Екологосъобразна организация на дейностите – със срок за изпълнение извън периодите на хибернация и размножаване на видовете земноводни и влечуги, предмет на опазване в зоната.*

При прилагане на мярката въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни.

5.3.5. Риби

Предвижданата мярка ще се отрази на всички видове риби, обитаващи водните тела, за които се отнася.

Въздействията от мярката за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите са свързани с предвиждана реконструкция на рибни проходи.

Площното припокриване на мярката, която касае конкретни обекти по водно тяло с код BG4ST700R019 спрямо потенциалните местообитания на опазваните в зоната видове риби, е под 1% от общата площ на потенциалното им разпространение в зоната. При все това и предвид, че в ПУРБ е заложена едноименна мярка за цялото водно тяло с код BG4ST700R1020, може да се очаква по-висока степен на припокриване, която на настоящия етап не може да се определи, тъй като към момента не са прецизирани географските параметри за изпълнение на мярката.

Предвид, че мярката е насочена именно към подобряване на условията за съществуване на рибите (осигуряване на проходимост и възможност за миграция), въздействията от нейната реализация ще са изцяло положителни за видовете риби в дългосрочен аспект. В процеса на строителните дейности се очаква временно влошаване на обитанията. Въздействието не се определя като значително предвид локалния му и краткотраен характер. Възможно е да се унищожат укрытия на рибите в крайречни местообитания. Очаква се временно прогонване на индивиди. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито голяма вероятност от нараняване /смъртност на индивиди, което да повлияе на популацията на видовете в зоната.

Не се налагат смекчаващи мерки, тъй като отрицателните въздействия се определят като незначителни.

5.3.6. Безгръбначни

Площното припокриване на предвидената в ПУРБ мярка за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите, която касае конкретни обекти по водно тяло с код BG4ST700R019, спрямо потенциалните местообитания на опазваните в зоната видове безгръбначни е под 1% от общата площ на потенциалното им разпространение в зоната. При все това и предвид, че в ПУРБ е заложена едноименна мярка за цялото водно тяло с код BG4ST700R1020, може да се очаква по-висока степен на въздействие, която на настоящия етап не може да се определи, тъй като към момента не са прецизирани географските параметри за изпълнение на мярката.

При реализацията на мярката се очакват въздействия основно върху водните видове безгръбначни животни. В процеса на строителните работи се причинява размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за съществуване на водните безгръбначни, нарушава се хранителната база, но в незначителна степен. Не се очаква значителна загуба и фрагментация на местообитания. Слабо вероятна е смъртност на индивиди, която да повлияе на популацията на видовете в зоната.

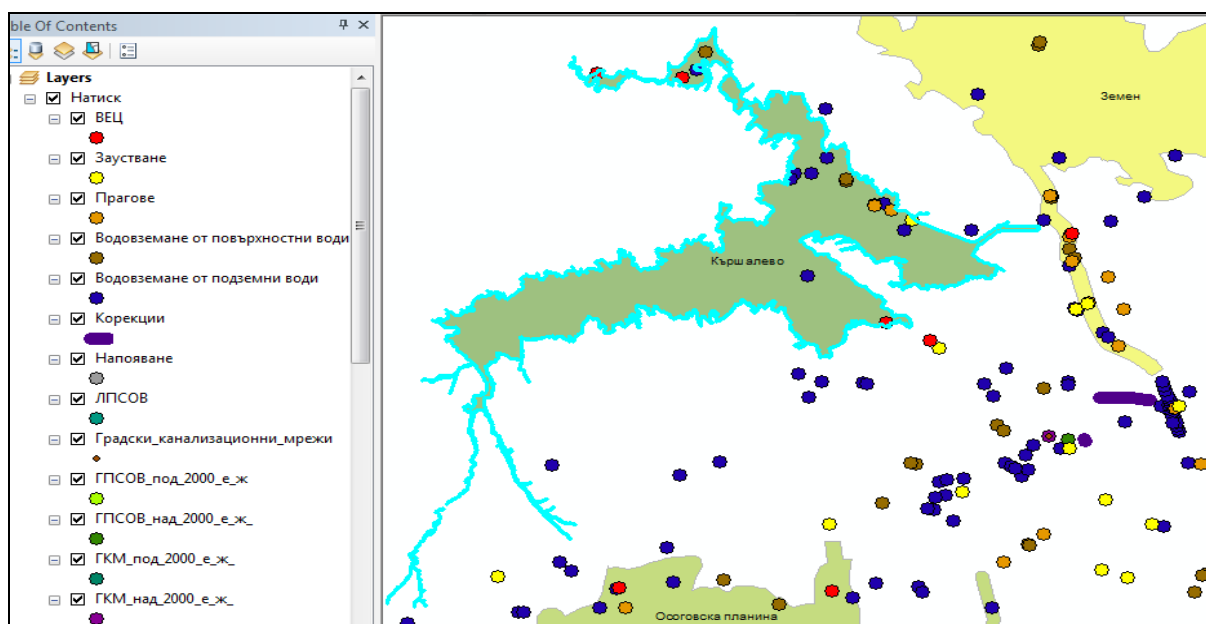
Като цяло от реализацията на мярката не се очакват значителни отрицателни въздействия върху безгръбначните животни, предмет на опазване в зоната, и не се налагат смекчаващи мерки.

5.3.7. Растения

В предмета на опазване на защитената зона не са включени растителни видове.

5.3.8. Кумулативни въздействия

В границите на защитената зона има съществуващ натиск от водовземания, прагове, ВЕЦ, зауствания и др., както е илюстрирано на следващата фигура.

Заложените в ПУРБ структурни мерки за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите се очаква да намалят натиска върху водните тела и съответно защитената зона, но не решават изцяло проблемите, свързани със съществуващия натиск.

Кумулативните въздействия от горепосочените типове натиск в съчетание с подобни от бъдещи проекти и инвестиционни намерения, които имат потенциал да доведат до негативни промени в хидроморфологичния режим и съответното екологично и химично състояние на водните тела в границите на зоната се определят като заплаха за целостта и функциите на защитената зона.

С оглед на това се потвърждава необходимостта от прилагане на неструктурни мерки, включващи:

- Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките (Недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водоземания и др.) във водните тела определени като или попадащи в зони за защитана водите)
- Изменение или прекратяване на разрешителни за водоземане от повърхностни води, в резултат от преразглеждането им.
- Опазване на количественото състояние на подземните води (Забрана за издаване на разрешителни за водоземане, когато се създава риск от влошаване на състоянието на свързаните повърхностни водни тела или на сухоземни екосистеми, пряко зависими от подземните води).

При прилагане на тези и предложените в настоящия доклад смекчаващи мерки въздействията върху защитената зона се очаква да бъдат минимизирани до степен за осигуряване на нейната функционална цялост.

5.4. Защитена зона “Кресна - Илинденци” (BG0000366)

В границите на защитената зона са определени за изпълнение следните структурни мерки:

- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите – за водни тела BG4ST500R1067, BG4ST500R059, BG4ST500R1056, BG4ST500R060
- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия – за водно тяло BG4ST500R057

Тези мерки са предвидени в границите на потенциалното разпространение на описаните по-долу природни местообитания и видове, предмет на опазване в защитената зона, определени по проект „Картиране – Фаза I“.

5.4.1. Природни местообитания

При изпълнението на предвидените в ПУРБ структурни мерки се очаква да бъдат засегнати основно водни и крайречни местообитания. Сред съответният тип ПМ, предмет на опазване на зоната, са природни местообитания 92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*, 92D0 Южни крайречни галерии и храсталаци (*Nerio-*

Tamaricetea и Securinegion tinctoriae) и 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).

Природно местообитание 92A0 е определено с неблагоприятно-лошо състояние в защитената зона. Сред факторите, които обуславят това състояние, са :

- Установено залесяване с хибридни тополи, обикновен сълкъм, черен бор, сребролистна липа по поречието на река Струма;
- неустановени гори във фаза на старост.

При изпълнението на проект „Картиране – Фаза I“ не е регистрирана промяна на водния режим.

При реализацията на предвижданите в ПУРБ мерки може да има значително площно засягане на местообитанието в резултат от строителните дейности, за които ще се наложи използване на строителна механизация. Може да се очаква трайна загуба при потенциално унищожаване или увреждане на дървесни видове, както и фрагментация на местообитанието.

Природно местообитание 92D0 е определено с благоприятно състояние в защитената зона. Въздействията върху него са аналогични на описаните за ПМ 92A0.

Природно местообитание 91E0 е определено с неблагоприятно лошо състояние в защитената зона. Факторите, които обуславят това състояние, са по параметър „промяна на водния режим“ (по който по Влахинска река, Цапаревска река, Мочуришка река и в района село Езерец е установено въздействие върху площта на местообитанието над 1% годишно), както и параметър „Наличие на мВЕЦ в границите на местообитанието или в близост до него“ Въздействията върху ПМ **91E0** са аналогични на описаните за ПМ 92A0, но следва да се има предвид, че ПМ 91E0 е приоритетно.

С цел предотвратяване на негативните въздействия от предвидените мерки се препоръчва следната мярка:

- *При дейностите по изграждане на съоръжения за осигуряване на непрекъснатостта на реката и възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия да се избягва засягане на природни местообитания 92A0, 92D0 и 91E0.*

Предвид неблагоприятното – лошо състояние на ПМ 91E0 в защитената зона, свързано с промяна на водния режим и наличие на мВЕЦ се препоръчва допълнителна мярка:

- *Преразглеждане на разрешителните за водоползване в частта за водните количества, осигуряващи екологичния минимум в реката, в т.ч. ограничаване на правото на ползване в периоди на маловодие.*

При прилагане на мерките въздействията се очаква да бъдат незначителни.

5.4.2. Бозайници (без прилепи)

Предвидените в ПУРБ структурни мерки, които засягат потенциални местообитания на видове, предмет на опазване в защитената зона, са:

- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия – за ВТ BG4ST500R057

- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите – за VT BG4ST500R059, BG4ST500R060, BG4ST500R064, BG4ST500R1056, BG4ST500R1067

Тъй като мерките са свързани изцяло с дейности в речното корито, от тях се очаква да бъдат засегнати основно водозависими видове, в случая – видра.

Предвижданите дейности по възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия включват възстановяване на естественото състояние на речното дъно, а дейностите по осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите включват реконструкция на изградени рибни проходи в съответствие с изискванията на Наредбата за изискванията към рибните проходи, а до издаването и ръководството на ФАО.

Площното припокриване на предвидените дейности възлиза на 1,18 % от потенциалните местообитания на видрата в зоната и при едновременната им реализация може да се очаква значително въздействие, особено по време на размножителния период на вида. В процеса на изпълнението им се очаква повишаване на безпокойството, но въздействието ще е временно – за периода на строителство.

Видрата е определена с благоприятно състояние в защитената зона.

Предвид типа на предвижданите мерки не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито съществен бариерен ефект. Не се очакват и промени в числеността и структурата на популацията на вида, тъй като вероятността реализацията на мерките да доведе до загуба на индивиди е много малка.

Дейностите по възстановяване на естественото състояние на речното дъно ще окажат влияние на ихтиофауната в зоната, от което се очаква временно, локално намаляване на хранителната база на видрата в резултат на прогонване на рибата. Видрата е високо подвижен вид и ще открие хранителни ресурси в незасегнати речни участъци. Поради това не се очаква значително въздействие. От друга страна тези дейности, както и дейностите по осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите ще имат последващ благоприятен ефект, тъй като ще се подобрят условията за обитание на водозависимите животни.

С цел намаляване на негативните въздействия се препоръчва следната смекчаваща мярка:

- *Екологосъобразна организация на дейностите по възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия и осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите – към срок за изпълнение извън размножителния период на видрата (март – юли).*

При прилагането на мярката въздействията върху вида се очаква да бъдат незначителни.

5.4.3. Прилепи

Предвидените в ПУРБ структурни мерки, които засягат потенциални местообитания на видове, предмет на опазване в защитената зона, са:

- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите – за водни тела BG4ST500R1067, BG4ST500R059, BG4ST500R1056, BG4ST500R060

- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия – за водно тяло BG4ST500R057

Площното припокриване на предвидените в ПУРБ структурни мерки с потенциалните местообитания на опазваните в зоната прилепи е под 1% за всички потенциално засягани видове, с изключение на *Myotis saraccinii* (дългопръст нощник).

Myotis saraccinii е определен с неблагоприятно-незадоволително състояние в защитената зона. Факторите, които обуславят това състояние са неустановени находища на вида. Причината за това е недостатъчна информация.

В процеса на реализация на мерките не се очаква обезпокояване предвид мощната активност на животните, в т.ч. от шумово или светлинно замърсяване. Възможни са косвени въздействия като намаляване на хранителната база вследствие предвижданите дейности, но и те не се очаква да бъдат значителни, тъй като дейностите по своя мащаб и характер не предполагат значително засягане на хранителните ресурси за прилепите. Евентуалното унищожаване на убежища / укрития на прилепите, както и индивиди в хралупите, цепнатините и под корите на дърветата е слабо вероятно и само в случай на засягане на дървета, използвани от прилепите за тази цел. Значително въздействие върху миграционни коридори на видовете не се очаква, нито бариерен ефект.

С цел предотвратяване на негативните въздействия се препоръчва:

- *Избягване засягането на стари / хралупести дървета, използвани за убежища / укрития на прилепите.*

При прилагане на мярката въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни.

5.4.4. Земноводни и влечуги

Площното припокриване на предвидените в ПУРБ структурни мерки с потенциалните местообитания на опазваните в зоната видове земноводни и влечуги е под 1% от общата площ на потенциалното им разпространение в зоната.

При все това, при реализацията на мерките се очаква обезпокояване, а не е изключено и нараняване/унищожаване на индивиди. По време на хибернацията, както и по време на размножителния сезон, при наличие на яйца и малки вероятността от настъпване на въздействието е по-голяма. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, но при самите строителни дейности може да се създаде временен бариерен ефект, особено за земноводните видове, които са с по-ограничени локомоторни способности. При дейности в речното корито ще има размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за обитаващите я видове. Поради относително широкия хранителен спектър на видовете не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху хранителната база.

С цел смекчаване на негативните въздействия се препоръчва:

- *Екологосъобразна организация на дейностите – със срок за изпълнение извън периодите на хибернация и размножаване на видовете земноводни и влечуги, предмет на опазване в зоната.*

При прилагане на мярката въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни.

5.4.5. Риби

Предвижданите мерки ще се отразят на всички видове риби, обитаващи водните тела, за които се отнасят мерките.

Въздействията от мярката за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия, която предвижда дейности по възстановяване на естественото състояние на речното дъно ще има временно отрицателно въздействие за периода на строителството. Предвид, че мярката за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите е насочена именно към подобряване на условията за съществуване на рибите (осигуряване на проходимост и възможност за миграция), въздействията от нейната реализация ще са изцяло положителни за видовете риби в дългосрочен аспект.

В процеса на строителните дейности се очаква временно влошаване на обитанията. Въздействието не се определя като значително предвид локалния му и краткотраен характер. Причинява се размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за съществуване на вида, нарушава се хранителната база. Възможно е да се унищожат укрытия на рибите и се очаква временно прогонване на индивиди. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито голяма вероятност от нараняване /смъртност на индивиди, което да повлияе на популацията на видовете в зоната. Загубата на потенциални местообитания на видовете се оценява като незначителна.

Не се налагат смекчаващи мерки, тъй като отрицателните въздействия се определят като незначителни.

5.4.6. Безгръбначни

Площното припокриване на предвидените в ПУРБ структурни мерки с потенциалните местообитания на опазваните в зоната безгръбначни животни е незначително за всички видове, с изключение на един вид водно конче (*Coenagrion ornatum*), за който възлиза на 1,14% от общата площ на потенциалното му разпространение в зоната. В публикуваните на сайта за Натура 2000 данни по проект „Картиране – Фаза I“ липсва доклад за вида и съответно няма информация за състоянието му в зоната.

Въздействията от мерките за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия (с дейности по възстановяване на естественото състояние на речното дъно) и осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите (с дейности по реконструкция на рибни проходи) ще имат временно отрицателно въздействие за периода на строителството. Очакват се въздействия основно върху водните видове безгръбначни животни, свързани с локална промяна на морфологичните параметри на речното корито. От мярката е с цел възстановяване на естественото състояние на речното дъно се очаква положително въздействие в дългосрочен аспект. В процеса на строителните работи се причинява размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за съществуване на водните видове безгръбначни, нарушава се хранителната база. Не се очаква значителна загуба и фрагментация на местообитания. Слабо вероятна е смъртност на индивиди, която да повлияе на популацията на видовете в зоната.

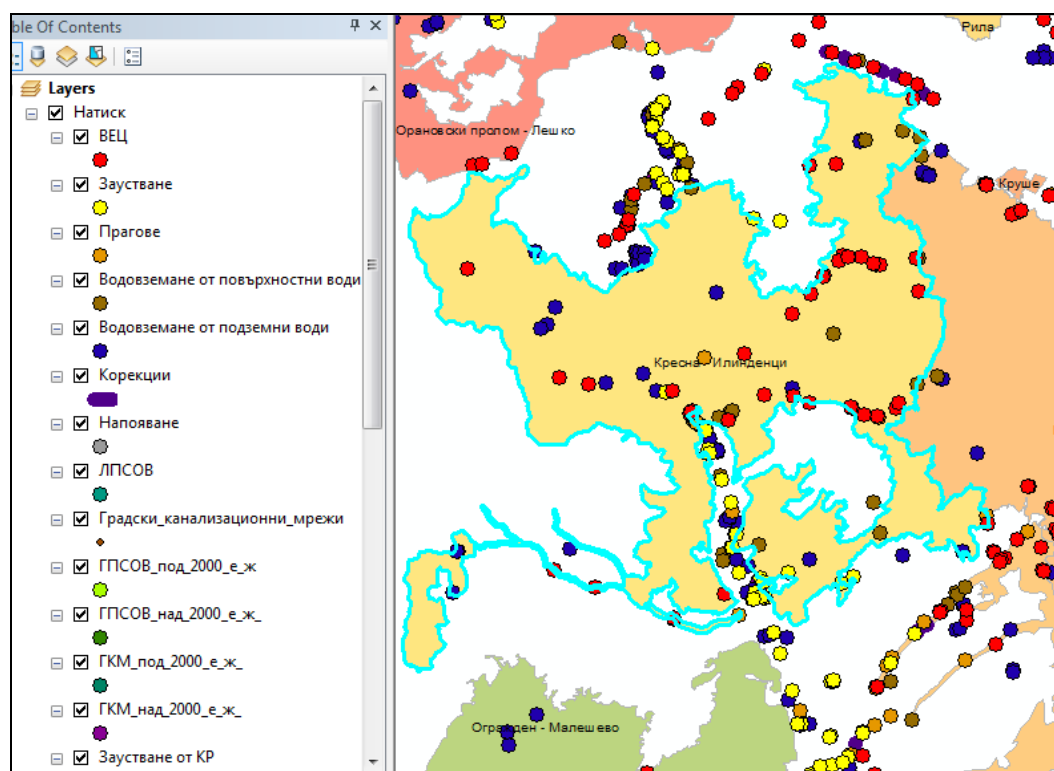
Като цяло от реализацията на мерките не се очакват значителни отрицателни въздействия върху безгръбначните животни, предмет на опазване в зоната, и не се налагат смекчаващи мерки.

5.4.7. Растения

От предвижданията на ПУРБ не се засягат потенциални местообитания на опазваните в зоната растителни видове.

5.4.8. Кумулативни въздействия

В границите на защитената зона има съществуващ натиск от ВЕЦ, зауствания, водовземания, прагове и др., както е илюстрирано на следващата фигура.

Заложените в ПУРБ структурни мерки за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите и възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия се очаква да намалят натиска върху водните тела и съответно защитената зона, но не решават изцяло проблемите, свързани със съществуващия натиск.

Кумулативните въздействия от горепосочените типове натиск в съчетание с подобни от бъдещи проекти и инвестиционни намерения, които имат потенциал да доведат до негативни промени в хидроморфологичния режим и съответното екологично и химично състояние на водните тела в границите на зоната се определят като заплахата за целостта и функциите на защитената зона.

С оглед на това се потвърждава необходимостта от прилагане на неструктурни мерки, включващи:

- Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките (Недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водовземания и др.) във водните тела определени като или попадащи в зони за защитана водите)
- Изменение или прекратяване на разрешителни за водовземане от повърхностни води, в резултат от преразглеждането им.

- Ограничаване на замърсяването от минали дейности
- Осигуряване на подходящо пречистване на производствени отпадъчни води (Забрана за въвеждането в експлоатация на обекти, формиращи отпадъчни води и осъществяването на дейности без приети по установения ред пречиствателни съоръжения, освен в случаите, когато не са необходими)
- Опазване на количественото състояние на подземните води (Забрана за издаване на разрешителни за водоземане, когато се създава риск от влошаване на състоянието на свързаните повърхностни водни тела или на сухоземни екосистеми, пряко зависими от подземните води).

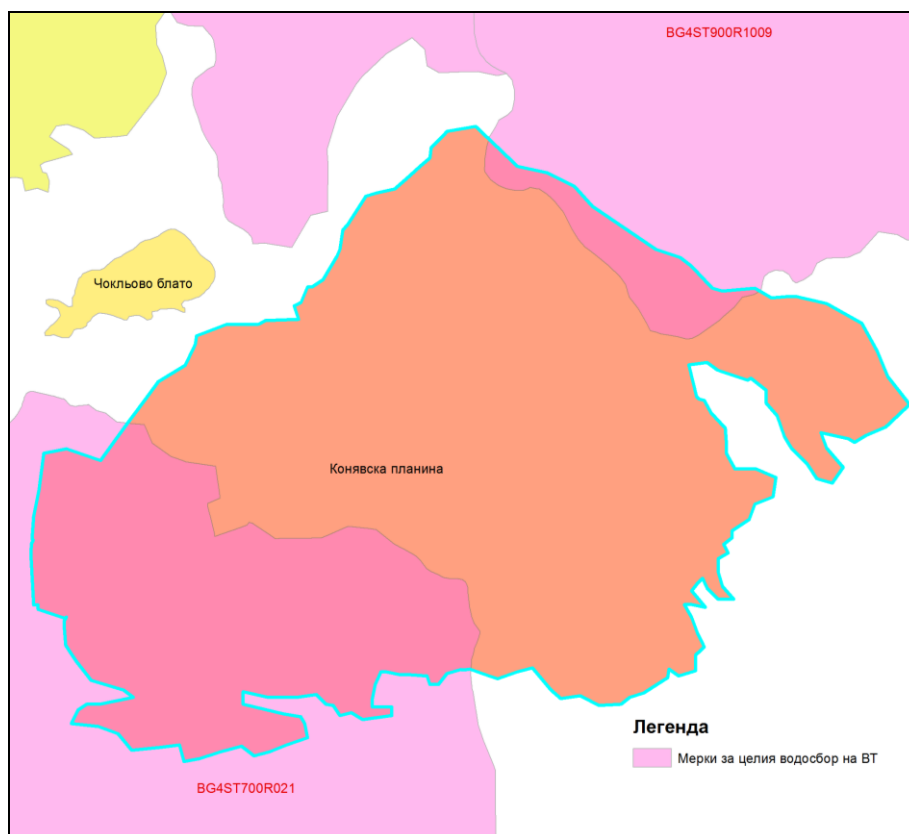
При прилагане на тези и предложените в настоящия доклад смекчаващи мерки въздействията върху защитената зона се очаква да бъдат минимизирани до степен за осигуряване на нейната функционална цялост.

5.5. Защитена зона “Конявска планина” (BG0000298)

В границите на защитената зона е предвидена мярка за целия водосбор на ВТ, както следва:

- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия - за водни тела с кодове BG4ST700R021, BG4ST900R1009.

Тези мерки са предвидени в границите на потенциалното разпространение на описаните по-долу природни местообитания и видове, предмет на опазване в защитената зона, определени по проект „Картиране – Фаза I“.

5.5.1. Природни местообитания

Предвижданията на ПУРБ, потенциално засягащи природни местообитания, предмет на опазване в зоната, включват единствено мярка за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия, включваща дейности по възстановяване на естественото състояние на речното дъно. Тази мярка е предвидена за целия водосбор на ВТ с код BG4ST700R021 и BG4ST900R1009 и към момента не са прецизирани географските параметри за нейното изпълнение.

Тъй като дейностите по мярката са свързани изцяло с дейности в речното корито, потенциално засяганите от тях природни местообитания са водните и крайречни местообитания. Сред съответният тип ПМ, предмет на опазване на зоната, са природни местообитания 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс и 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).

Природно местообитание 6430 е определено с неблагоприятно - незадоволително състояние в защитената зона, поради продължителните паша и ползване на крайречните поляни от местното население, което е довело до намаляване на площта и навлизане на някои рудерални видове.

При реализацията на предвижданата в ПУРБ мярка може да има площно засягане на местообитанието в резултат от строителните дейности, за които ще се наложи използване на строителна механизация. Може да се очаква утъркване, локално замърсяване, а не е изключена и фрагментация на местообитанието. Впоследствие обаче се очаква местообитанието да се възобнови, което определя въздействията като временни и обратими.

Природно местообитание 91E0 е определено с неблагоприятно - лошо състояние в защитената зона. Факторите, които обуславят това състояние, са:

- липса на гори във фаза на старост; средна възраст на горите в местообитанието е около 40 год.;
- брой стари дървета в това местообитание - 1-2 екз/ха и не покрива изискването за минимум 10 броя на хектар;
- близост до населени места, което предполага постоянни незаконни сечи и други нарушения. Остават и участъци, в които поради затруднен достъп (най-често преовлажняване) галериите се развиват почти без намеса;

Тъй като заложената в ПУРБ мярка мярка за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия включва единствено дейности по възстановяване на речното дъно, с цел подобряване на природозащитното състояние на ПМ 91E0 се препоръчва към мярката да бъдат включени и дейности за възстановяване и защита на речните брегове от ерозия, включващи биологична рекултивация с растителни видове, формиращи ПМ 91E0.

При реализация на мярката може да има площно засягане на местообитанието в резултат от строителните дейности, за които ще се наложи използване на строителна механизация. Може да се очаква трайна загуба при потенциално унищожаване или увреждане на дървесни видове, както и фрагментация на местообитанието. Тъй като ПМ 91E0 е приоритетно, с цел предотвратяване на подобни въздействия се препоръчва следната мярка:

- *При дейностите по възстановяване на речното дъно да не се допуска засягане на природно местообитание 91E0.*
- *Да се предвидят дейности за възстановяване и защита на речните брегове от ерозия, включващи биологична рекултивация с растителни видове, формиращи ПМ 91E0.*

При прилагане на мярката въздействията се очаква да бъдат незначителни.

5.5.2. Бозайници (без прилепи)

Предвижданията на ПУРБ, потенциално засягащи местообитания на видовете, предмет на опазване в зоната, е гореописаната мярка за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия, предвидена за целия водосбор на конкретните водни тела.

Тъй като мярката е свързана изцяло с дейности в речното корито, от тях се очаква да бъдат засегнати основно водозависими видове, в случая – видра.

Предвижданите дейности по възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия включват възстановяване на естественото състояние на речното дъно.

Тези дейности не се очаква да доведат до значителна площна загуба на местообитания на видрата. В процеса на изпълнението им се очаква временно безпокойство, но тъй като видрите са подвижни, адаптивни животни, вероятно ще се преместят в съседни участъци, където няма да бъдат обезпокоявани. Въздействието ще е по-силно по време на размножителния период, но не се очаква да бъде значително, тъй като реализацията на дейностите ще бъде относително краткосрочна, на сравнително малка площ. Предвид типа на предвижданата мярка не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито съществен бариерен ефект. Не се очакват и промени в числеността и структурата на популацията на вида, тъй като вероятността реализацията на дейностите да доведе до загуба на индивиди е много малка.

Дейностите по възстановяване на естественото състояние на речното дъно ще окажат влияние на ихтиофауната в зоната, от което се очаква временно, локално намаляване на хранителната база на видрата в резултат на прогонване на рибата. Видрата е високо подвижен вид и ще открие хранителни ресурси в незасегнати речни участъци. Поради това не се очаква значително въздействие. От друга страна тези дейности ще имат последващ благоприятен ефект, тъй като ще се подобрят условията за обитание на водозависимите животни.

С цел намаляване на негативните въздействия се препоръчва следната смекчаваща мярка:

- *Екологосъобразна организация на дейностите по възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия – със срок за изпълнение извън размножителния период на видрата (март – юли).*

При прилагането на мярката въздействията върху вида се очаква да бъдат незначителни.

5.5.3. Прилепи

Предвижданията на ПУРБ които засягат потенциални местообитания на видове, предмет на опазване в защитената зона, са следните:

- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия – за ВТ с код BG4ST700R021 и BG4ST900R1009.

Тази мярка е предвидена за целия водосбор на водните тела и към момента не са прецизирани географските параметри за нейното изпълнение.

Тъй като дейностите по мярката са с цел възстановяване на естественото състояние на речното дъно не се очаква значителна загуба или фрагментация на местообитания на прилепи. В процеса на реализация на мярката не се очаква обезпокояване предвид нощната активност на животните, в т.ч. от шумово или светлинно замърсяване. Възможни са косвени въздействия като намаляване на хранителната база вследствие предвижданите дейности, но и те не се очаква да бъдат значителни, тъй като дейностите по своя мащаб и характер не предполагат значително засягане на хранителните ресурси за прилепите. Евентуалното унищожаване на убежища / укрития на прилепите, както и индивиди в хралупите, цепнатините и под корите на дърветата е слабо вероятно и само в случай на засягане на дървета, използвани от прилепите за тази цел. Значително въздействие върху миграционни коридори на видовете не се очаква, нито бариерен ефект.

С цел предотвратяване на негативните въздействия се препоръчва:

- *Избягване засягането на стари / хралупести дървета, използвани за убежища / укрития на прилепите.*

При прилагане на мярката въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни.

5.5.4. Земноводни и влечуги

При реализацията на мярката за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия (предвидена за целия водосбор на BG4ST700R021 и BG4ST900R1009) се очаква обезпокояване, а не е изключено и нараняване/унищожаване на индивиди. По време на хибернацията, както и по време на размножителния сезон, при наличие на яйца и малки вероятността от настъпване на въздействието е по-голяма. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, но при самите строителни работи може да се създаде временен бариерен ефект, особено за земноводните видове, които са с по-ограничени локомоторни способности. При дейности в речното корито ще има размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за обитаващите я видове. Поради относително широкия хранителен спектър на видовете не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху хранителната база.

С цел смекчаване на негативните въздействия се препоръчва:

- *Екологосъобразна организация на дейностите – къс срок за изпълнение извън периодите на хибернация и размножаване на видовете земноводни и влечуги, предмет на опазване в зоната.*

При прилагане на мярката въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни.

5.5.5. Риби

В предмета на опазване на защитената зона не са включени видове риби.

5.5.6. Безгръбначни

Предвидената в ПУРБ мярка за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия се отнася за целия водосбор на съответните водни тела и към момента не са прецизирани географските параметри за нейното изпълнение. При реализацията на мярката се очакват въздействия основно върху водните видове безгръбначни животни, свързани с локална промяна на морфологичните параметри на речното корито, но тъй като мярката е с цел възстановяване на естественото състояние на речното дъно се очаква положително въздействие в дългосрочен аспект. В процеса на строителните работи се причинява размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за съществуване на водните видове безгръбначни, нарушава се хранителната база. Не се очаква значителна загуба и фрагментация на местообитания. Слабо вероятна е смъртност на индивиди, която да повлияе на популацията на видовете в зоната.

Като цяло от реализацията на мярката не се очакват значителни отрицателни въздействия върху безгръбначните животни, предмет на опазване в зоната, и не се налагат смекчаващи мерки.

5.5.7. Растения

Предмет на опазване в защитената зона са два растителни вида: Имануелова метличина (*Centaurea immanuelis-loewii*) и обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*). По данни от моделирането по проект „Картиране – Фаза I“ и двата вида имат потенциално разпространение във водосборите на водни тела BG4ST700R021 и BG4ST900R1009 в границите на защитената зона.

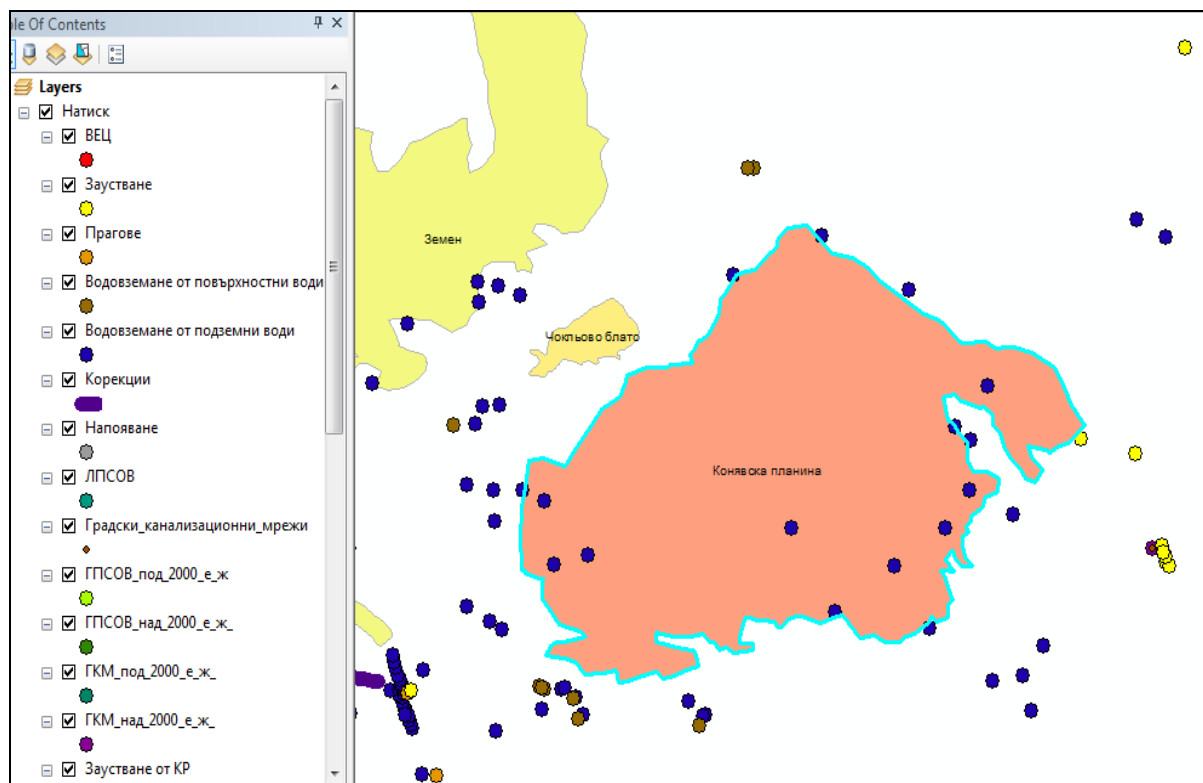
Имануеловата метличина е определена като вид с неблагоприятно-незадоволително състояние в защитената зона. Сред застрашаващите фактори могат да се посочат зачимяването на находището на вида, което възпрепятства разселването му, както и навлизането на черен бор, който също отнема от подходящите за *Centaurea immanuelis-loewii* местообитания. Имануеловата метличина расте по сухи каменисти места и сипеи, върху кисела основна скала. Участва в състава на отворени ксеротермни съобщества.

Пърчовката се среща по открити, слънчеви места, по-често на варовити каменисти почви, по слабо използвани пасища, сред храсталаци и на горски поляни в светли широколистни гори. При теренните проучвания, извършени по проект „Картиране – Фаза I“ не е потвърдено разпространението на *Himantoglossum caprinum* в защитената зона и затова не е извършена оценка на природозащитното състояние на популацията му.

С оглед на предвижданите в ПУРБ мерки се предполага, че разглежданите видове няма да бъдат засегнати, тъй като не са свързани с крайречни местообитания.

5.5.8. Кумулативни въздействия

В границите на защитената зона има съществуващ натиск най-вече от водовземания, както е илюстрирано на следващата фигура.

Заложените в ПУРБ структурни мерки за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия се очаква да намалят натиска върху водните тела и съответно защитената зона, но не решават изцяло проблемите, свързани със съществуващия натиск.

Кумулативните въздействия от горепосочените типове натиск в съчетание с подобни от бъдещи проекти и инвестиционни намерения, които имат потенциал да доведат до негативни промени в хидроморфологичния режим и съответното екологично и химично състояние на водните тела в границите на зоната се определят като заплахата за целостта и функциите на защитената зона.

С оглед на това се потвърждава необходимостта от прилагане на неструктурни мерки, включващи:

- Опазване на количественото състояние на подземните води (Забрана за издаване на разрешителни за водовземане, когато се създава риск от влошаване на състоянието на свързаните повърхностни водни тела или на сухоземни екосистеми, пряко зависими от подземните води).
- Изменение или прекратяване на разрешителни за водовземане от повърхностни води, в резултат от преразглеждането им.

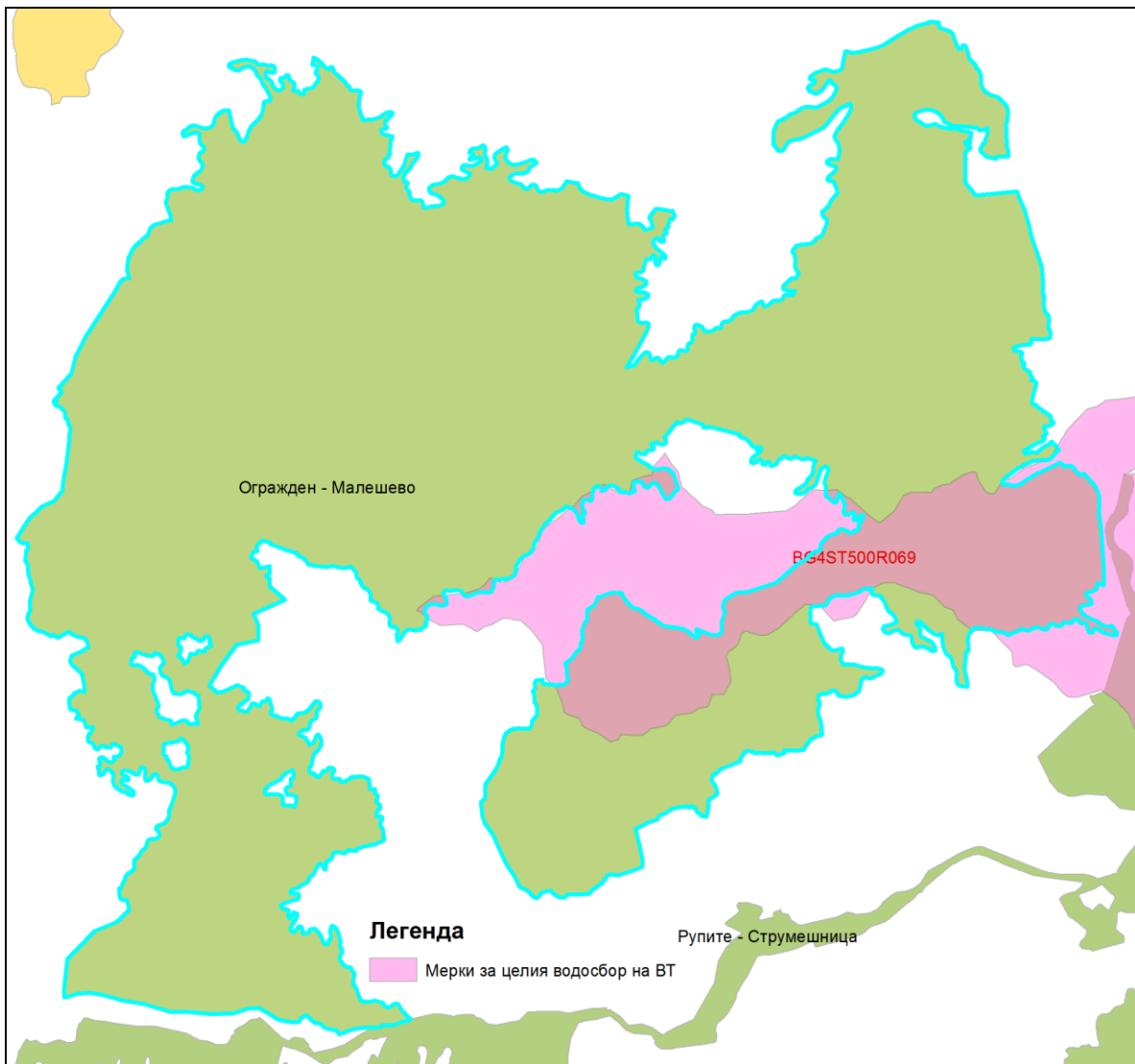
При прилагане на тези и предложените в настоящия доклад смекчаващи мерки въздействията върху защитената зона се очаква да бъдат минимизирани до степен за осигуряване на нейната функционална цялост.

5.6. Защитена зона “Огражден - Малешево” (BG0000224)

В границите на защитената зона е предвидена мярка за целия водосбор на ВТ, както следва:

- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите – за водно тяло с код BG4ST500R069

Тази мярка е предвидена в границите на потенциалното разпространение на описаните по-долу природни местообитания и видове, предмет на опазване в защитената зона, определени по проект „Картиране – Фаза I“.

5.6.1. Природни местообитания

Предвижданията на ПУРБ, потенциално засягащи природни местообитания, предмет на опазване в зоната, включват единствено мярка за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите, включваща дейности по изграждане на съоръжения за осигуряване на непрекъснатостта на реката (рибни проходи, байпаси и др.). Тази мярка е предвидена за целия водосбор на водно тяло с код BG4ST500R069 и към момента не са прецизирани географските параметри за нейното изпълнение.

Тъй като дейностите по мярката са свързани изцяло с дейности в речното корито, потенциално засяганите от тях природни местообитания са водните и крайречни местообитания. Сред съответният тип ПМ, предмет на опазване на зоната, е единствено природно местообитание 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).

Природно местообитание 91E0 е определено с благоприятно състояние в защитената зона.

При реализацията на предвижданата в ПУРБ мярка може да има площно засягане на местообитанието в резултат от строителните дейности, за които ще се наложи използване на строителна механизация. Може да се очаква трайна загуба при потенциално унищожаване или увреждане на дървесни видове, както и фрагментация на местообитанието. Тъй като ПМ 91E0 е приоритетно, с цел предотвратяване на подобни въздействия се препоръчва следната мярка:

- *При дейностите по изграждане на съоръжения за осигуряване на непрекъснатостта на реката да се избягва засягане на природно местообитание 91E0.*

При прилагане на мярката въздействията се очаква да бъдат незначителни.

5.6.2. Бозайници (без прилепи)

Предвижданията на ПУРБ, потенциално засягащи местообитания на видовете, предмет на опазване в зоната, включват гореописаната мярка за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите, предвидена за целия водосбор на водно тяло с код BG4ST500R069. Мярката включва дейности по реконструкция на изградени рибни проходи в съответствие с изискванията на Наредбата за изискванията към рибните проходи, а до издаването и ръководството на ФАО.

Тъй като мярката е свързана изцяло с дейности в речното корито, от тях се очаква да бъдат засегнати основно водозависими видове, в случая – видра.

Тези дейности не се очаква да доведат до значителна площна загуба на местообитания на вида. В процеса на изпълнението им се очаква временно безпокойство, но тъй като видрите са подвижни, адаптивни животни, вероятно ще се преместят в съседни участъци, където няма да бъдат обезпокоявани. Въздействието ще е по-силно по време на размножителния период, но не се очаква да бъде значително, тъй като реализацията на дейностите ще бъде относително краткосрочна, на сравнително малка площ. Предвид типа на предвижданите дейности не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито съществен бариерен ефект. Не се очакват и промени в числеността и структурата на популацията на вида, тъй като вероятността реализацията на дейностите да доведе до загуба на индивиди е много малка.

В процеса на реконструкцията на речните проходи се очаква временно размътване на водата и локално влошаване на условията на средата, но след приключване на строителните дейности се очаква положителен ефект по отношение на качеството на средата за обитание и съответно подобряване на хранителната база.

С цел намаляване на негативните въздействия се препоръчва следната смекчаваща мярка:

- *Екологосъобразна организация на дейностите по осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите – със срок за изпълнение извън размножителния период на видрата (март – юли).*

При прилагането на мярката въздействията върху вида се очаква да бъдат незначителни.

5.6.3. Прилепи

Тъй като по мярката за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите се предвижда реконструкция на изградени рибни проходи, не се очаква значителна загуба или фрагментация на местообитанията на прилепи. В процеса на реализацията на мярката не се очаква обезпокояване предвид нощната активност на животните, в т.ч. от шумово или светлинно замърсяване. Възможни са косвени въздействия като намаляване на хранителната база вследствие предвижданите дейности, но и те не се очаква да бъдат значителни, тъй като дейностите по своя мащаб и характер не предполагат значително засягане на хранителните ресурси за прилепите. Не се очаква унищожаване на убежища / укрития на прилепите, нито пряко унищожаване или нараняване на индивиди. Значително въздействие върху миграционни коридори на видовете не се очаква, нито бариерен ефект.

Не се налагат смекчаващи мерки, тъй като отрицателните въздействия се определят като незначителни.

5.6.4. Земноводни и влечуги

Към момента не са прецизирани географските параметри за изпълнение на мярката и не може да се определи количествено площното засягане на местообитанията на съответните видове земноводни и влечуги, но предвид естеството на мярката не се очаква да бъде значително. При реализацията на дейностите по мярката се очаква обезпокояване, а не е изключено и нараняване/унищожаване на индивиди. По време на хибернацията, както и по време на размножителния сезон, при наличие на яйца и малки вероятността от настъпване на въздействието е по-голяма. Не се очаква значителна фрагментация на местообитанията, нито значителен бариерен ефект. В процеса на строителните дейности ще има размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за обитаващите я видове. Поради относително широкия хранителен спектър на видовете не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху хранителната база.

С цел смекчаване на негативните въздействия се препоръчва:

- *Екологосъобразна организация на дейностите – със срок за изпълнение извън периодите на хибернация и размножаване на видовете земноводни и влечуги, предмет на опазване в зоната.*

При прилагане на мярката въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни.

5.6.5. Риби

Предвижданата мярка ще се отрази на всички видове риби, обитаващи водните тела, за които се отнася.

Въздействията от мярката за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите са свързани с предвиждана реконструкция на рибни проходи.

Предвид, че мярката е насочена именно към подобряване на условията за съществуване на рибите (осигуряване на проходимост и възможност за миграция), въздействията от нейната реализация ще са изцяло положителни за видовете риби в дългосрочен аспект. В процеса на строителните дейности се очаква временно влошаване на обитанията. Въздействието не се определя като значително предвид локалния му и краткотраен характер. Възможно е да се унищожат укрытия на рибите в крайречни местообитания. Очаква се временно прогонване на индивиди. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито голяма вероятност от нараняване /смъртност на индивиди, което да повлияе на популацията на видовете в зоната.

Не се налагат смекчаващи мерки, тъй като отрицателните въздействия се определят като незначителни.

5.6.6. Безгръбначни

При реализацията на мярката се очакват въздействия основно върху водните видове безгръбначни животни. В процеса на строителните работи се причинява размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за съществуване на водните безгръбначни, нарушава се хранителната база, но в незначителна степен. Не се очаква значителна загуба и фрагментация на местообитания. Слабо вероятна е смъртност на индивиди, която да повлияе на популацията на видовете в зоната.

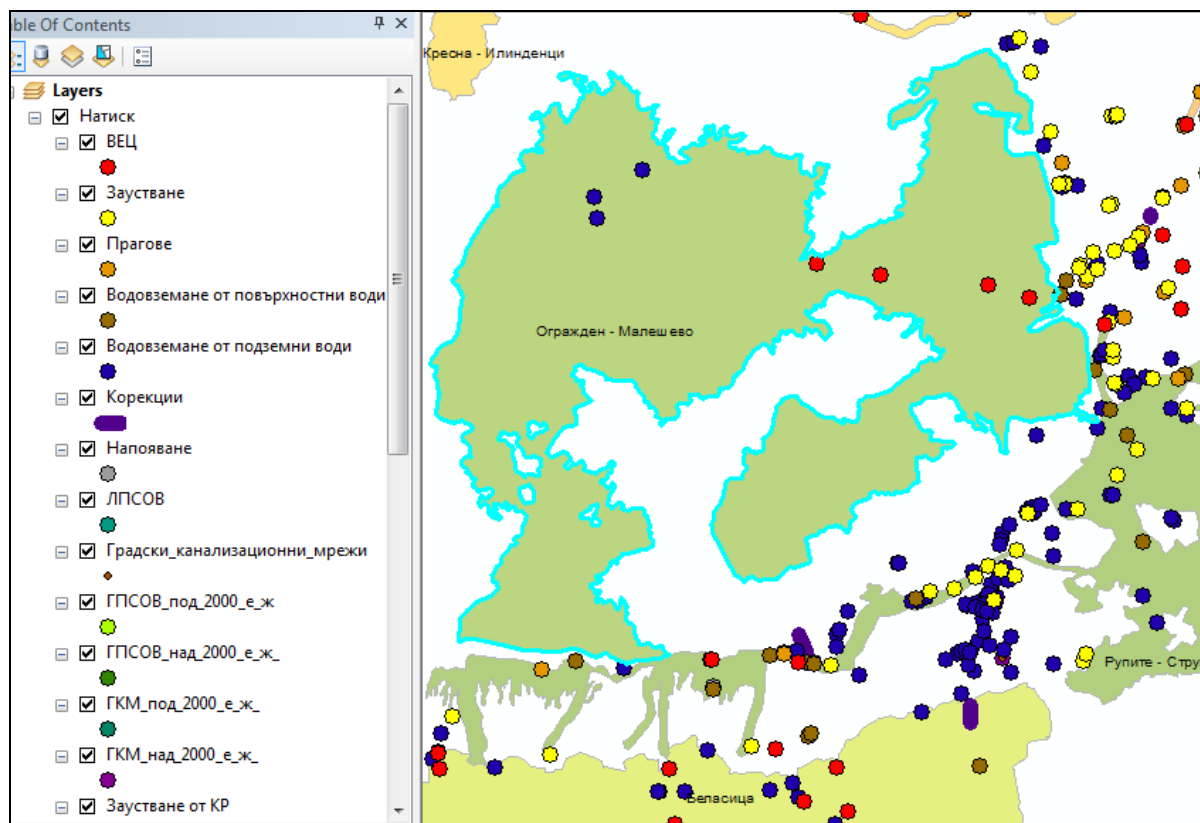
Като цяло от реализацията на мярката не се очакват значителни отрицателни въздействия върху безгръбначните животни, предмет на опазване в зоната, и не се налагат смекчаващи мерки.

5.6.7. Растения

В предмета на опазване на защитената зона не са включени растителни видове.

5.6.8. Кумулативни въздействия

В границите на защитената зона има съществуващ натиск от ВЕЦ, водоземания и др., както е илюстрирано на следващата фигура.

Заложените в ПУРБ структурни мерки за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите се очаква да намалят натиска върху водните тела и съответно защитената зона, но не решават изцяло проблемите, свързани със съществуващия натиск.

Кумулативните въздействия от горепосочените типове натиск в съчетание с подобни от бъдещи проекти и инвестиционни намерения, които имат потенциал да доведат до негативни промени в хидроморфологичния режим и съответното екологично и химично състояние на водните тела в границите на зоната се определят като заплахата за целостта и функциите на защитената зона.

С оглед на това се потвърждава необходимостта от прилагане на неструктурни мерки, включващи:

- Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките (Недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водоземания и др.) във водните тела определени като или попадащи в зони за защитана водите)
- Изменение или прекратяване на разрешителни за водоземане от повърхностни води, в резултат от преразглеждането им.
- Опазване на количественото състояние на подземните води (Забрана за издаване на разрешителни за водоземане, когато се създава риск от влошаване на състоянието на свързаните повърхностни водни тела или на сухоземни екосистеми, пряко зависими от подземните води).

При прилагане на тези и предложените в настоящия доклад смекчаващи мерки въздействията върху защитената зона се очаква да бъдат минимизирани до степен за осигуряване на нейната функционална цялост.

5.7. Защитена зона “Осоговска планина” (BG0001011)

В границите на защитената зона са предвидени мерки за целия водосбор на някои водни тела, както следва:

- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите – за водни тела с кодове BG4ST700R1020 и BG4ST700R1023
- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия – за водно тяло BG4ST700R021

Мярката за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите е предвидена и по отделни мерки за водни тела BG4ST700R1020 и BG4ST700R1023, което е донякъде дублиране на мярката, но дава по-прецизен географски обхват.

Тези мерки са предвидени в границите на потенциалното разпространение на описаните по-долу природни местообитания и видове, предмет на опазване в защитената зона, определени по проект „Картиране – Фаза I“.

5.7.1. Природни местообитания

Предвижданията на ПУРБ, потенциално засягащи природни местообитания, предмет на опазване в зоната, са гореописаните мерки, предвидени за целия водосбор на конкретните водни тела.

Площното припокриване на геореферирани мерки за водни тела BG4ST700R1020 и BG4ST700R1023 с потенциално заемащата площ на опазваните в зоната местообитания сочи единствено засягане на природни местообитания 8220 Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове и 9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*. Всъщност по данните от проект „Картиране – Фаза I“ липсват данни за водозависими хабитати около тези места. Иначе във водосборите на водните тела, за които са предвидени мерките, могат да бъдат засегнати следните местообитания, предмет на опазване в зоната: 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс, 7140 Преходни блата и плаващи подвижни торфища, 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

Природно местообитание 6430 е определено с неблагоприятно – незадоволително състояние в защитената зона. Основният проблем се явява намаленият воден отток през лятото и промяна на хидрологичния режим, особено в местата в долната част на р. Елешница. Край селата има изхвърляне на битови отпадъци и органика. Реална опасност може да бъде построяването на мВЕЦ-ове по реките Елешница, Глогозка и Бистрица.

При реализацията на предвижданията на ПУРБ може да има площно засягане на местообитанието в резултат от строителните дейности, за които ще се наложи използване на строителна механизация. Може да се очаква утъпкване, локално замърсяване, а не е изключена и фрагментация на местообитанието. Впоследствие

обаче се очаква местообитанието да се възобнови, което определя въздействията като временни и обратими.

Природно местообитание 7140 също е определено с неблагоприятно – незадоволително състояние в защитената зона. Основната опасност, която може да се появи, е незаконното отнемане на слоя от торф, който се образува в района местообитанието. Реална опасност от унищожение на хабитата е направата на водохващания и дрениране на сегашните територии, които то заема. Няма добре организирано почистване на битовите отпадъци от туристи в района.

Очакваните въздействия върху местообитанието от предвижданите в ПУРБ мерки са аналогични на описаните за местообитание 6430.

Природно местообитание 91E0 също е определено с неблагоприятно – незадоволително състояние в защитената зона. Това се дължи най-вече на активната антропогенна дейност в района. Голям, но решим проблем, е изхвърлянето на отпадъци край населените места, което налага въвеждането на централно сметоизвозване. Бъдеща опасност, свързана с промяна на водния режим за съществуването на местообитанието, е строителството на мВЕЦ-ове, вилни комплекси и така наречените „сечи за почистване на речните корита”. Трябва да се има предвид, че ПМ 91E0 е приоритетно за опазване.

С цел намаляване на негативните въздействия от ПУРБ и предотвратяване на нови въздействия, представляващи заплаха за състоянието на разгледаните местообитания се препоръчва:

- *При дейностите по възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия и осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите да се избягва засягане на природно местообитание 91E0.*
- *Изменение или прекратяване на разрешителни за водоземане от повърхностни води, в резултат от преразглеждането им.*

При прилагане на мерките въздействията се очаква да бъдат незначителни.

5.7.2. Бозайници (без прилепи)

Предвижданията на ПУРБ, потенциално засягащи местообитания на видовете, предмет на опазване в зоната, включват гореописаните мерки за целия водосбор на някои водни тела, както следва:

- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите – за водни тела с кодове BG4ST700R1020 и BG4ST700R1023
- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия – за водно тяло BG4ST700R021

Освен тях са предвидени и още две едноименни мерки за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите (за ВТ BG4ST700R1020 и BG4ST700R1023), локализирана на конкретни места в зоната. Площното припокриване на последните с потенциалните местообитания на опазваните в зоната бозайници е незначително за всички видове.

От мерките, предвидени за целия водосбор, се очаква да бъдат засегнати основно водозависими видове (по-точно видра), тъй като са свързани изцяло с дейности в речното корито.

Предвижданите дейности по възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия включват възстановяване на естественото състояние на речното дъно, а дейностите по осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите включват реконструкция на изградени рибни проходи в съответствие с изискванията на Наредбата за изискванията към рибните проходи, а до издаването и ръководството на ФАО.

Площното припокриване на предвидените дейности възлиза на 1,18 % от потенциалните местообитания на видрата в зоната и при едновременната им реализация може да се очаква значително въздействие, особено по време на размножителния период на вида. В процеса на изпълнението им се очаква повишаване на безпокойството, но въздействието ще е временно – за периода на строителство.

Видрата е с неблагоприятно – незадоволително състояние в защитената зона, основно поради това, че хранителната база за видрата е оценена като “бедна” и недостатъчна.

Предвид типа на предвижданите мерки не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито съществен бариерен ефект. Не се очакват и промени в числеността и структурата на популацията на вида, тъй като вероятността реализацията на мерките да доведе до загуба на индивиди е много малка.

Дейностите по възстановяване на естественото състояние на речното дъно ще окажат влияние на ихтиофауната в зоната, от което се очаква временно, локално намаляване на хранителната база на видрата в резултат на прогонване на рибата. Видрата е високо подвижен вид и може да открие хранителни ресурси в незасегнати речни участъци, но с оглед на бедната хранителна база въздействието може да бъде значително. От друга страна тези дейности, както и дейностите по осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите ще имат последващ благоприятен ефект, тъй като ще се подобрят условията за обитание на водозависимите животни.

С цел намаляване на негативните въздействия се препоръчва следната смекчаваща мярка:

- *Екологосъобразна организация на дейностите по възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия и осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите – със срок за изпълнение извън размножителния период на видрата (март – юли).*

При прилагането на мярката въздействията върху вида се очаква да бъдат незначителни.

5.7.3. Прилепи

Площното припокриване на предвидената за конкретни обекти мярка за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите водни тела спрямо потенциалните местообитания на опазваните в зоната прилепи е под 1% за всички потенциално засягани видове. Едноименната мярка за водни тела с кодове BG4ST700R1020 и BG4ST700R1023, както и мярката за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия (за водно тяло BG4ST700R021) са

предвидени за целия водосбор и към момента не са прецизирани географските параметри за тяхното изпълнение.

В процеса на реализация на мерките не се очаква обезпокояване предвид нощната активност на животните, в т.ч. от шумово или светлинно замърсяване. Възможни са косвени въздействия като намаляване на хранителната база вследствие предвижданите дейности, но и те не се очаква да бъдат значителни, тъй като дейностите по своя мащаб и характер не предполагат значително засягане на хранителните ресурси за прилепите. Евентуалното унищожаване на убежища / укрития на прилепите, както и индивиди в хралупите, цепнатините и под корите на дърветата е слабо вероятно и само в случай на засягане на дървета, използвани от прилепите за тази цел. Значително въздействие върху миграционни коридори на видовете не се очаква, нито бариерен ефект.

С цел предотвратяване на негативните въздействия се препоръчва:

- *Избягване засягането на стари / хралупести дървета, използвани за убежища / укрития на прилепите.*

При прилагане на мярката въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни.

5.7.4. Земноводни и влечуги

Площното припокриване на предвидената в ПУРБ структурна мярка за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите, която касае конкретни обекти по ВТ BG4ST700R1020 и BG4ST700R1023, спрямо потенциалните местообитания на опазваните в зоната видове земноводни и влечуги е под 1% от общата площ на потенциалното им разпространение в зоната. При все това и предвид, че в ПУРБ е заложена едноименна мярка за целия обхват на същите водни тела, както и мярка за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия (за водно тяло BG4ST700R021), може да се очаква по-висока степен на въздействие, която на настоящия етап не може да се определи, тъй като към момента не са прецизирани географските параметри за изпълнение на мярката.

При реализацията на дейностите по мерките се очаква обезпокояване, а не е изключено и нараняване/унищожаване на индивиди. По време на хибернацията, както и по време на размножителния сезон, при наличие на яйца и малки вероятността от настъпване на въздействието е по-голяма. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито значителен бариерен ефект. В процеса на строителните дейности ще има размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за обитаващите я видове. Поради относително широкия хранителен спектър на видовете не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху хранителната база.

С цел смекчаване на негативните въздействия се препоръчва:

- *Екологосъобразна организация на дейностите – къс срок за изпълнение извън периодите на хибернация и размножаване на видовете земноводни и влечуги, предмет на опазване в зоната.*

При прилагане на мярката въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни.

5.7.5. Риби

Предвижданите мерки ще се отразят на всички видове риби, обитаващи водните тела, за които се отнасят мерките.

Въздействията от мярката за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия, която предвижда дейности по възстановяване на естественото състояние на речното дъно ще има временно отрицателно въздействие за периода на строителството. Предвид, че мярката за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите е насочена именно към подобряване на условията за съществуване на рибите (осигуряване на проходимост и възможност за миграция), въздействията от нейната реализация ще са изцяло положителни за видовете риби в дългосрочен аспект.

В процеса на строителните дейности се очаква временно влошаване на обитанията. Въздействието не се определя като значително предвид локалния му и краткотраен характер. Причинява се размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за съществуване на вида, нарушава се хранителната база. Възможно е да се унищожат укрытия на рибите и се очаква временно прогонване на индивиди. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито голяма вероятност от нараняване /смъртност на индивиди, което да повлияе на популацията на видовете в зоната. Загубата на потенциални местообитания на видовете се оценява като незначителна.

Не се налагат смекчаващи мерки, тъй като отрицателните въздействия се определят като незначителни.

5.7.6. Безгръбначни

Площното припокриване на предвидените за конкретни обекти мярка спрямо потенциалните местообитания на опазваните в зоната видове безгръбначни е незначително за всички видове. Площното засягане спрямо предвидените за целия водосбор на конкретните водни тела мерки не може да бъде количествено определено, но с оглед на типа на мерките се очаква да е незначително.

Въздействията от мерките за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия (с дейности по възстановяване на естественото състояние на речното дъно) и осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите (с дейности по реконструкция на рибни проходи) ще имат временно отрицателно въздействие за периода на строителството. Очакват се въздействия основно върху водните видове безгръбначни животни, свързани с локална промяна на морфологичните параметри на речното корито. От мярката е с цел възстановяване на естественото състояние на речното дъно се очаква положително въздействие в дългосрочен аспект. В процеса на строителните работи се причинява размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за съществуване на водните видове безгръбначни, нарушава се хранителната база. Не се очаква значителна загуба и фрагментация на местообитания. Слабо вероятна е смъртност на индивиди, която да повлияе на популацията на видовете в зоната.

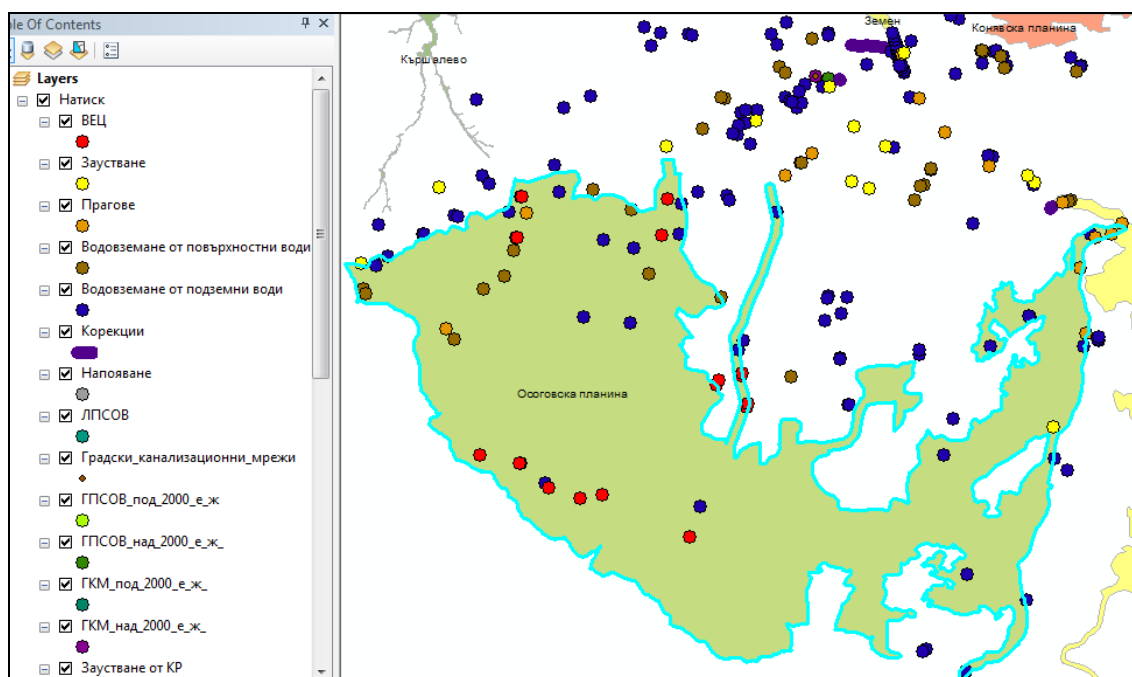
Като цяло от реализацията на мерките не се очакват значителни отрицателни въздействия върху безгръбначните животни, предмет на опазване в зоната, и не се налагат смекчаващи мерки.

5.7.7. Растения

В предмета на опазване на защитената зона не са включени растителни видове.

5.7.8. Кумулативни въздействия

В границите на защитената зона има съществуващ натиск от ВЕЦ, зауствания, водовземания и др., както е илюстрирано на следващата фигура.

Заложените в ПУРБ структурни мерки за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите и възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия се очаква да намалят натиска върху водните тела и съответно защитената зона, но не решават изцяло проблемите, свързани със съществуващия натиск.

Кумулативните въздействия от горепосочените типове натиск в съчетание с подобни от бъдещи проекти и инвестиционни намерения, които имат потенциал да доведат до негативни промени в хидроморфологичния режим и съответното екологично и химично състояние на водните тела в границите на зоната се определят като заплахата за целостта и функциите на защитената зона.

С оглед на това се потвърждава необходимостта от прилагане на неструктурни мерки, включващи:

- Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките (Недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водовземания и др.) във водните тела определени като или попадащи в зони за защитана водите)
- Изменение или прекратяване на разрешителни за водовземане от повърхностни води, в резултат от преразглеждането им.
- Опазване на количественото състояние на подземните води (Забрана за издаване на разрешителни за водовземане, когато се създава риск от влошаване на

състоянието на свързаните повърхностни водни тела или на сухоземни екосистеми, пряко зависими от подземните води).

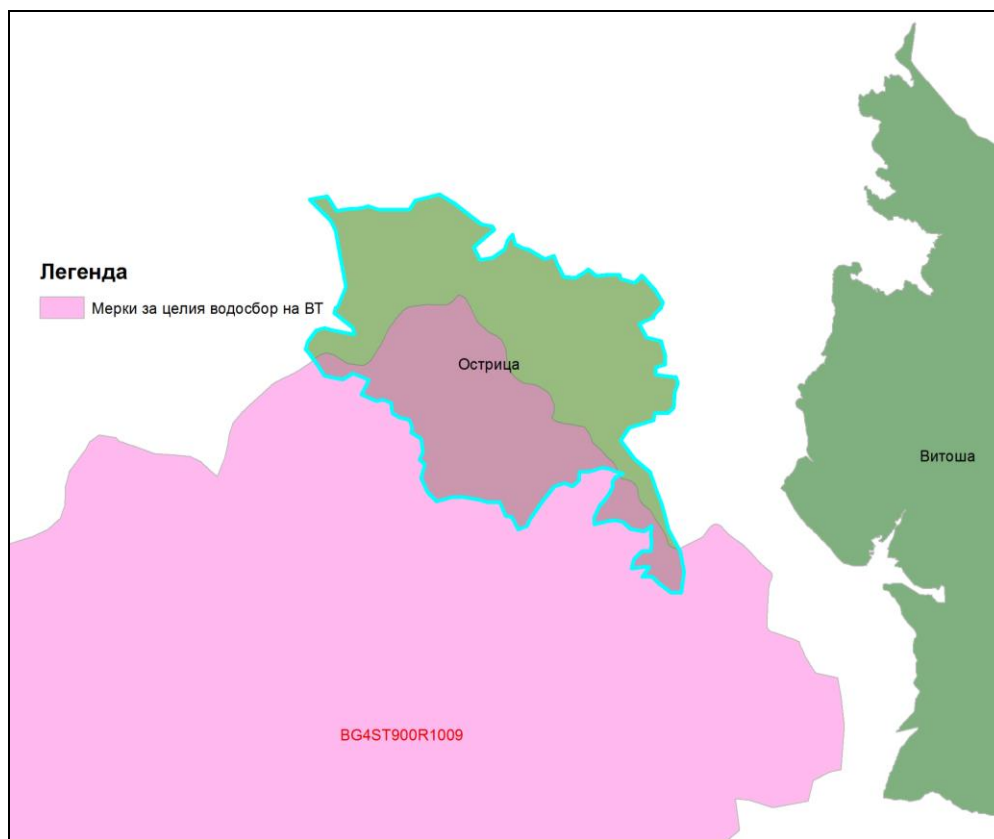
При прилагане на тези и предложените в настоящия доклад смекчаващи мерки въздействията върху защитената зона се очаква да бъдат минимизирани до степен за осигуряване на нейната функционална цялост.

5.8. Защитена зона “Острица” (BG0001375)

В границите на защитената зона е предвидена мярка за целия водосбор на ВТ, както следва:

- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия – за водно тяло с код BG4ST900R1009

Тази мярка е предвидена в границите на потенциалното разпространение на описаните по-долу природни местообитания и видове, предмет на опазване в защитената зона, определени по проект „Картиране – Фаза I“.

5.8.1. Природни местообитания

Предвижданията на ПУРБ, потенциално засягащи природни местообитания, предмет на опазване в зоната, включват единствено мярка за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия, включваща дейности по възстановяване на естественото състояние на речното дъно. Тази мярка е предвидена за целия водосбор на водно тяло с код BG4ST900R1009 и към момента не са прецизирани географските параметри за нейното изпълнение.

Тъй като мерките са свързани изцяло с дейности в речното корито, потенциално засяганите от тях природни местообитания са водозависимите. В ЗЗ „Острица“ обаче няма водозависими природни местообитания, обект на опазване, поради което не се очакват въздействия.

5.8.2. Бозайници (без прилепи)

Предвижданията на ПУРБ, потенциално засягащи местообитания на видовете, предмет на опазване в зоната, е гореописаната мярка за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия, предвидена за целия водосбор на водно тяло с код BG4ST900R1009.

Тъй като мярката е свързана изцяло с дейности в речното корито, от тях се очаква да бъдат засегнати основно водозависими видове, в случая – видра. В границите на водното тяло в защитената зона обаче няма идентифицирани потенциални местообитания на вида. Съответно не се очаква въздействие.

5.8.3. Прилепи

В предмета на опазване на защитената зона не са включени прилепи.

5.8.4. Земноводни и влечуги

При реализацията на мярката се очаква обезпокояване, а не е изключено и нараняване/унищожаване на индивиди. По време на хибернацията, както и по време на размножителния сезон, при наличие на яйца и малки вероятността от настъпване на въздействието е по-голяма. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, но при самите строителни работи може да се създаде временен бариерен ефект, особено за земноводните видове, които са с по-ограничени локомоторни способности. При дейности в речното корито ще има размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за обитаващите я видове. Поради относително широкия хранителен спектър на видовете не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху хранителната база.

С цел смекчаване на негативните въздействия се препоръчва:

- *Екологосъобразна организация на дейностите – със срок за изпълнение извън периодите на хибернация и размножаване на видовете земноводни и влечуги, предмет на опазване в зоната.*

При прилагане на мярката въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни.

5.8.5. Риби

В предмета на опазване на защитената зона не са включени риби.

5.8.6. Безгръбначни

При реализацията на мярката се очакват въздействия основно върху водните видове безгръбначни животни, свързани с локална промяна на морфологичните параметри на речното корито, но тъй като мярката е с цел възстановяване на естественото състояние на речното дъно се очаква положително въздействие в дългосрочен аспект. В процеса на строителните работи се причинява размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за съществуване на водните видове

безгръбначни, нарушава се хранителната база. Не се очаква значителна загуба и фрагментация на местообитания. Слабо вероятна е смъртност на индивиди, която да повлияе на популацията на видовете в зоната.

Като цяло от реализацията на мярката не се очакват значителни отрицателни въздействия върху безгръбначните животни, предмет на опазване в зоната, и не се налагат смекчаващи мерки.

5.8.7. Растения

Предмет на опазване в защитената зона са два растителни вида: Червено усойниче (*Echium russicum*) и обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*). По данни от моделирането по проект „Картиране – Фаза I“ и двата вида имат потенциално разпространение във водосбора на водно тяло BG4ST900R1009 в границите на защитената зона.

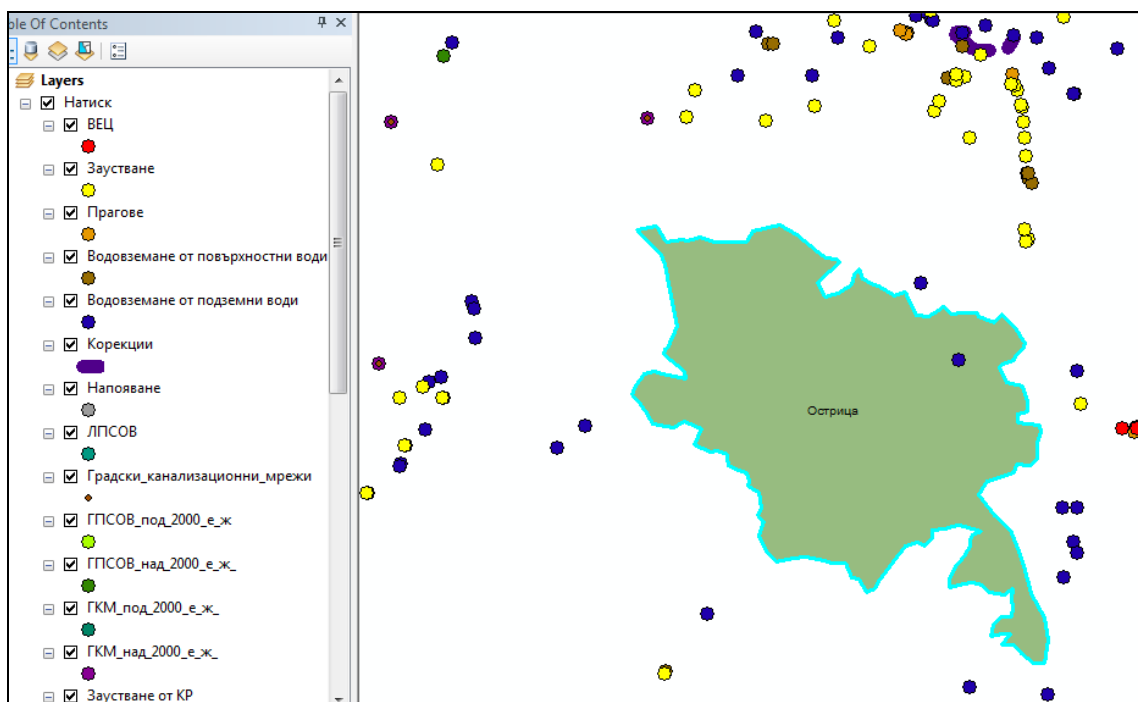
Червеното усойниче обитава сухи тревисти места в низините и предпланините, по слабо използвани пасища, често сред храсталаци.

Пърчовката се среща по открити, слънчеви места, по-често на варовити каменисти почви, по слабо използвани пасища, сред храсталаци и на горски поляни в светли широколистни гори.

С оглед на предвижданата в ПУРБ мярка се предполага, че разглежданите видове няма да бъдат засегнати, тъй като не са свързани с крайречни местообитания.

5.8.8. Кумулативни въздействия

В границите на защитената зона има съществуващ натиск от заустване, както е илюстрирано на следващата фигура.

Съществуващият натиск е малък и не кумулира въздействия с предвидената в ПУРБ мярка.

5.9. Защитена зона “Пирин” (BG0000209)

В границите на защитената зона е определена за изпълнение следната структурна мярка:

- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите – за водни тела с кодове BG4ME800R087, BG4ST200R075 и BG4ST500R1067

Тази мярка е предвидена в границите на потенциалното разпространение на описаните по-долу природни местообитания и видове, предмет на опазване в защитената зона, определени по проект „Картиране – Фаза I“.

5.9.1. Природни местообитания

Предвижданията на ПУРБ, потенциално засягащи природни местообитания, предмет на опазване в зоната, са единствено за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите, което включва реконструкция на изградени рибни проходи в съответствие с изискванията на Наредбата за изискванията към рибните проходи, а до издаването и ръководството на ФАО.

Тъй като дейностите по мярката са свързани изцяло с дейности в речното корито, потенциално засяганите от тях природни местообитания са водозависимите. В предвидените за изпълнение на мярката места и в близост до тях обаче няма идентифицирано потенциално разпространение на водозависими местообитания, предмет на опазване в зоната. Съответно не се очаква въздействие.

5.9.2. Бозайници (без прилепи)

Площното припокриване на предвидените в ПУРБ структурни мерки с потенциалните местообитания на опазваните в зоната бозайници е незначително за всички видове (за видрата например е 0,01%). В процеса на изпълнението им се очаква повишаване на безпокойството, но въздействието ще е временно – за периода на строителство. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито съществен бариерен ефект. Не се очакват и промени в числеността и структурата на популацията на видовете. Временното влошаване на хранителната база за видрата ще се преобразува в трайно положително въздействие. При едновременното изпълнение на предвидените мерки обаче може да се очаква комбиниран ефект, особено по време на размножителния период. Във връзка с това се препоръчва:

- *Екологосъобразна организация на дейностите по осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите – със срок за изпълнение извън размножителния период на видрата (март – юли).*

При прилагането на мярката въздействията върху вида се очаква да бъдат незначителни.

5.9.3. Прилепи

Площното припокриване на мярката с потенциалните местообитания на опазваните в зоната прилепи е под 1% от общата площ на потенциалното им разпространение в зоната.

Тъй като по мярката за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите се предвижда реконструкция на изградени рибни проходи, не се

очаква значителна загуба или фрагментация на местообитания на прилепи. В процеса на реализация на мярката не се очаква обезпокояване предвид нощната активност на животните, в т.ч. от шумово или светлинно замърсяване. Възможни са косвени въздействия като намаляване на хранителната база вследствие предвижданите дейности, но и те не се очаква да бъдат значителни, тъй като дейностите по своя мащаб и характер не предполагат значително засягане на хранителните ресурси за прилепите. Не се очаква унищожаване на убежища / укрития на прилепите, нито пряко унищожаване или нараняване на индивиди. Значително въздействие върху миграционни коридори на видовете не се очаква, нито бариерен ефект.

Не се налагат смекчаващи мерки, тъй като отрицателните въздействия се определят като незначителни.

5.9.4. Земноводни и влечуги

Площното припокриване на предвидените в ПУРБ структурни мерки с потенциалните местообитания на опазваните в зоната видове земноводни и влечуги е под 1% от общата площ на потенциалното им разпространение в зоната.

При реализацията на дейностите по мярката се очаква обезпокояване, а не е изключено и нараняване/унищожаване на индивиди. По време на хибернацията, както и по време на размножителния сезон, при наличие на яйца и малки вероятността от настъпване на въздействието е по-голяма. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито значителен бариерен ефект. В процеса на строителните дейности ще има размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за обитаващите я видове. Поради относително широкия хранителен спектър на видовете не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху хранителната база.

С цел смекчаване на негативните въздействия се препоръчва:

- *Екологосъобразна организация на дейностите – със срок за изпълнение извън периодите на хибернация и размножаване на видовете земноводни и влечуги, предмет на опазване в зоната.*

При прилагане на мярката въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни.

5.9.5. Риби

Предвижданата мярка ще се отрази на всички видове риби, обитаващи водните тела, за които се отнася.

Въздействията от мярката за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите са свързани с предвиждана реконструкция на рибни проходи.

Предвид, че мярката е насочена именно към подобряване на условията за съществуване на рибите (осигуряване на проходимост и възможност за миграция), въздействията от нейната реализация ще са изцяло положителни за видовете риби в дългосрочен аспект. В процеса на строителните дейности се очаква временно влошаване на обитанията. Въздействието не се определя като значително предвид локалния му и краткотраен характер. Възможно е да се унищожат укрития на рибите в крайречни местообитания. Очаква се временно прогонване на индивиди. Не се очаква значителна фрагментация на

местообитания, нито голяма вероятност от нараняване /смъртност на индивиди, което да повлияе на популацията на видовете в зоната.

Не се налагат смекчаващи мерки, тъй като отрицателните въздействия се определят като незначителни.

5.9.6. Безгръбначни

Площното припокриване на предвидените в ПУРБ структурни мерки с потенциалните местообитания на опазваните в зоната видове безгръбначни е под 1% от общата площ на потенциалното им разпространение в зоната.

При реализацията на мярката се очакват въздействия основно върху водните видове безгръбначни животни. В процеса на строителните работи се причинява размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за съществуване на водните безгръбначни, нарушава се хранителната база, но в незначителна степен. Не се очаква значителна загуба и фрагментация на местообитания. Слабо вероятна е смъртност на индивиди, която да повлияе на популацията на видовете в зоната.

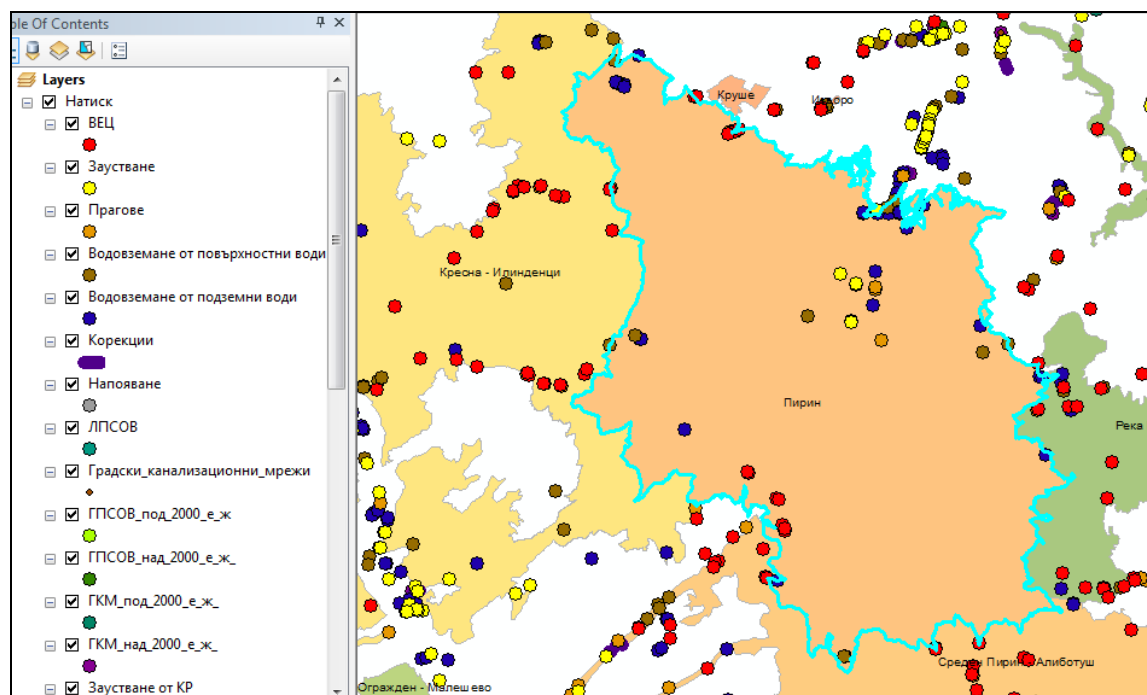
Като цяло от реализацията на мярката не се очакват значителни отрицателни въздействия върху безгръбначните животни, предмет на опазване в зоната, и не се налагат смекчаващи мерки.

5.9.7. Растения

От предвижданията на ПУРБ не се засягат потенциални местообитания на опазваните в зоната растителни видове.

5.9.8. Кумулативни въздействия

В границите на защитената зона има съществуващ натиск от ВЕЦ, зауствания, водовземания, прагове и др., както е илюстрирано на следващата фигура.

Заложените в ПУРБ структурни мерки за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите се очаква да намалят натиска върху водните тела и съответно защитената зона, но не решават изцяло проблемите, свързани със съществуващия натиск.

Кумулативните въздействия от горепосочените типове натиск в съчетание с подобни от бъдещи проекти и инвестиционни намерения, които имат потенциал да доведат до негативни промени в хидроморфологичния режим и съответното екологично и химично състояние на водните тела в границите на зоната се определят като заплаха за целостта и функциите на защитената зона.

С оглед на това се потвърждава необходимостта от прилагане на неструктурни мерки, включващи:

- Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките (Недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водоземания и др.) във водните тела определени като или попадащи в зони за защитана водите)
- Изменение или прекратяване на разрешителни за водоземане от повърхностни води, в резултат от преразглеждането им.
- Осигуряване на подходящо пречистване на производствени отпадъчни води (Забрана за въвеждането в експлоатация на обекти, формиращи отпадъчни води и осъществяването на дейности без приети по установения ред пречиствателни съоръжения, освен в случаите, когато не са необходими)
- Опазване на количественото състояние на подземните води (Забрана за издаване на разрешителни за водоземане, когато се създава риск от влошаване на състоянието на свързаните повърхностни водни тела или на сухоземни екосистеми, пряко зависими от подземните води).

При прилагане на тези и предложените в настоящия доклад смекчаващи мерки въздействията върху защитената зона се очаква да бъдат минимизирани до степен за осигуряване на нейната функционална цялост.

5.10. Защитена зона “Река Места” (BG0001021)

В границите на защитената зона са определени за изпълнение следните структурни мерки:

- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите
- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия
- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места

Тези мерки са предвидени в границите на потенциалното разпространение на описаните по-долу природни местообитания и видове, предмет на опазване в защитената зона, определени по проект „Картиране – Фаза I“.

5.10.1. Природни местообитания

Предвижданията на ПУРБ, потенциално засягащи природни местообитания, предмет на опазване в зоната, са:

- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите – за водни тела BG4ME700R097, BG4ME700R1104, BG4ME700R102, BG4ME700R105, BG4ME700R100, BG4ME700R101
- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия – за водно тяло BG4ME500R107

Тъй като дейностите по мярката са свързани изцяло с дейности в речното корито, потенциално засяганите от тях природни местообитания са водозависимите. Площното припокриване с потенциално заемащата от този тип местообитания, предмет на опазване в зоната сочи, че се засягат в незначителна степен местообитание 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion* и в значителна степен местообитание 91D0* Мочурни гори - съответно с 0,00016% и 1,8% от общата площ на потенциалното им разпространение в зоната).

Природно местообитание 91D0 е определено с неблагоприятно, незадоволително състояние в защитената зона, поради следните фактори:

- възрастовата и пространствена структура и състояние на дървостоя не отговарят на изискванията за гори във фаза на старост;
- ниско количество на мъртвата дървесина – 3-5 куб.м/ха;
- броят на старите дървета в това местообитание покрива изискването за минимум 10 броя на хектар. Средния брой на старите дървета е между 2-3 екз/ха;

При реализацията на предвижданите в ПУРБ мерки се очаква площно засягане на местообитанието в резултат от строителните дейности, за които ще се наложи използване на строителна механизация. Може да се очаква трайна загуба при потенциално унищожаване или увреждане на дървесни видове, както и фрагментация на местообитанието. Тъй като ПМ 91D0 е приоритетно, с цел предотвратяване на подобни въздействия се препоръчва следната мярка:

- *При дейностите по изграждане на съоръжения за осигуряване на непрекъснатостта на реката да се избягва засягане на природно местообитание 91D0.*

При прилагане на мярката въздействията се очаква да бъдат незначителни.

5.10.2.Бозайници (без прилепи)

Предвидените в ПУРБ структурни мерки, които засягат потенциални местообитания на видове, предмет на опазване в защитената зона, са:

- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия – за ВТ BG4ME500R107
- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите - за ВТ BG4ME700R097, BG4ME700R100, BG4ME700R101, BG4ME700R1104
- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места – за ВТ BG4ME700R102, BG4ME700R105

Площното припокриване на предвидените в ПУРБ структурни мерки с потенциалните местообитания на опазваните в зоната бозайници е незначително за всички видове (за видрата например, която е с най-висок процент на засягане, е 0,3%).

Предвижданите дейности по възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия включват възстановяване на естественото състояние на речното дъно, дейностите по осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите включват изграждане или реконструкция на рибни проходи, а дейностите по осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места включват изграждане, реконструкция или модернизация на ГПСОВ.

В процеса на изпълнение на мерките се очаква временно безпокойство, но тъй като разглежданите видове са подвижни, адаптивни животни, вероятно ще се преместят в съседни участъци, където няма да бъдат обезпокоявани. Въздействието ще е по-силно по време на размножителния период, но не се очаква да бъде значително – изграждането на съоръженията ще бъде относително краткосрочно, на сравнително малка площ. Предвид типа на предвижданите мерки не се очаква значителна фрагментация на местообитания на разглежданите видове бозайници, нито съществен бариерен ефект. Не се очакват и промени в числеността и структурата на популацията на видовете, тъй като вероятността реализацията на мерките да доведе до загуба на индивиди е много малка.

Дейностите в речното корито ще окажат влияние на ихтиофауната в зоната, от което се очаква временно, локално намаляване на хранителната база на видрата в резултат на прогонване на рибата, но въздействието не се очаква да бъде значително. Освен това тези дейности, както и дейностите по осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води ще имат последващ благоприятен ефект, тъй като ще се намали замърсяването на водните тела, което ще подобри качеството на средата за обитаване на водозависимите животни.

Като цяло въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни и не се налагат смекчаващи мерки.

5.10.3. Прилепи

Площното припокриване на предвидените в ПУРБ структурни мерки с потенциалните местообитания на опазваните в зоната прилепи е под 1% за всички потенциално засягани видове.

В процеса на реализация на мерките не се очаква обезпокояване предвид нощната активност на животните, в т.ч. от шумово или светлинно замърсяване. С оглед на минималното площно засягане не се очаква значителна фрагментация на местообитания. Възможни са косвени въздействия като намаляване на хранителната база вследствие предвижданите дейности, но и те не се очаква да бъдат значителни, тъй като дейностите по своя мащаб и характер не предполагат значително засягане на хранителните ресурси за прилепите. Евентуалното унищожаване на убежища / укрития на прилепите, както и индивиди в хралупите, цепнатините и под корите на дърветата е слабо вероятно и само в случай на засягане на дървета, използвани от прилепите за тази цел. Значително въздействие върху миграционни коридори на видовете не се очаква, нито бариерен ефект.

С цел предотвратяване на негативните въздействия се препоръчва:

- *Избягване засягането на стари / хралупести дървета, използвани за убежища / укрития на прилепите.*

При прилагане на мярката въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни.

5.10.4.Земноводни и влечуги

Площното припокриване на предвидените в ПУРБ структурни мерки с потенциалните местообитания на опазваните в зоната видове земноводни и влечуги е под 1% от общата площ на потенциалното им разпространение в зоната.

При все това, при реализацията на мерките се очаква обезпокояване, а не е изключено и нараняване/унищожаване на индивиди. По време на хибернацията, както и по време на размножителния сезон, при наличие на яйца и малки вероятността от настъпване на въздействието е по-голяма. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, но при самите строителни дейности може да се създаде временен бариерен ефект, особено за земноводните видове, които са с по-ограничени локомоторни способности. При дейности в речното корито ще има размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за обитаващите я видове. Поради относително широкия хранителен спектър на видовете не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху хранителната база.

С цел смекчаване на негативните въздействия се препоръчва:

- *Екологосъобразна организация на дейностите – къс срок за изпълнение извън периодите на хибернация и размножаване на видовете земноводни и влечуги, предмет на опазване в зоната.*

При прилагане на мярката въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни.

5.10.5.Риби

Предвижданите мерки ще се отразят на всички видове риби, обитаващи водните тела, за които се отнасят мерките.

Въздействията от мярката за осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места са свързани с изграждане, реконструкция или модернизация на ГПСОВ. Първите последните две не се очакват преки отрицателни въздействия, а по-скоро положителни косвени от подобряване на параметрите на заустваните във водното тяло води. При изграждането се очаква временно влошаване на обитанията от изкопно-насипните дейности при точката на заустване. Въздействието не се определя като значително предвид локалния му и краткотраен характер. Възможно е да се унищожат укрития на рибите в крайречни местообитания. Очаква се временно прогонване на индивиди. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито голяма вероятност от нараняване /смъртност на индивиди, което да повлияе на популацията на видовете в зоната.

Въздействията от мярката за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия, която предвижда дейности по възстановяване на естественото състояние на речното дъно ще има временно отрицателно въздействие за периода на строителството. Предвид, че мярката за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите е насочена именно към подобряване на условията за

съществуване на рибите (осигуряване на проходимост и възможност за миграция), въздействията от нейната реализация ще са изцяло положителни за видовете риби в дългосрочен аспект. В процеса на строителните дейности се очаква временно влошаване на обитанията. Въздействието не се определя като значително предвид локалния му и краткотраен характер. Причинява се размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за съществуване на вида, нарушава се хранителната база. Възможно е да се унищожат укрития на рибите и се очаква временно прогонване на индивиди. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито голяма вероятност от нараняване /смъртност на индивиди, което да повлияе на популацията на видовете в зоната. Загубата на потенциални местообитания на видовете се оценява като незначителна.

Не се налагат смекчаващи мерки, тъй като отрицателните въздействия се определят като незначителни.

5.10.6. Безгръбначни

Площното припокриване на предвидените в ПУРБ структурни мерки с потенциалните местообитания на опазваните в зоната безгръбначни животни е незначително за всички видове, с изключение на един вид водно конче (*Coenagrion ornatum*), за който възлиза на 1,62% от общата площ на потенциалното му разпространение в зоната. В публикуваните на сайта за Натура 2000 данни по проект „Картиране – Фаза I“ липсва доклад за вида и съответно няма информация за състоянието му в зоната.

- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите
- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия
- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места

При свързаното с мярката за осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места строителство се очаква влошаване на местообитанията на съответните видове от изкопно-насипните дейности при точката на заустване (в случай на изграждане на нова ПСОВ). Въздействието не се определя като значително предвид локалния му и краткотраен характер.

Въздействията от мерките за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия (с дейности по възстановяване на естественото състояние на речното дъно) и осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите (с дейности по реконструкция на рибни проходи) ще имат временно отрицателно въздействие за периода на строителството. Очакват се въздействия основно върху водните видове безгръбначни животни, свързани с локална промяна на морфологичните параметри на речното корито. От мярката е с цел възстановяване на естественото състояние на речното дъно се очаква положително въздействие в дългосрочен аспект. В процеса на строителните работи се причинява размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за съществуване на водните видове безгръбначни, нарушава се хранителната база.

Не се очаква значителна загуба и фрагментация на местообитания. Слабо вероятна е смъртност на индивиди, която да повлияе на популацията на видовете в зоната.

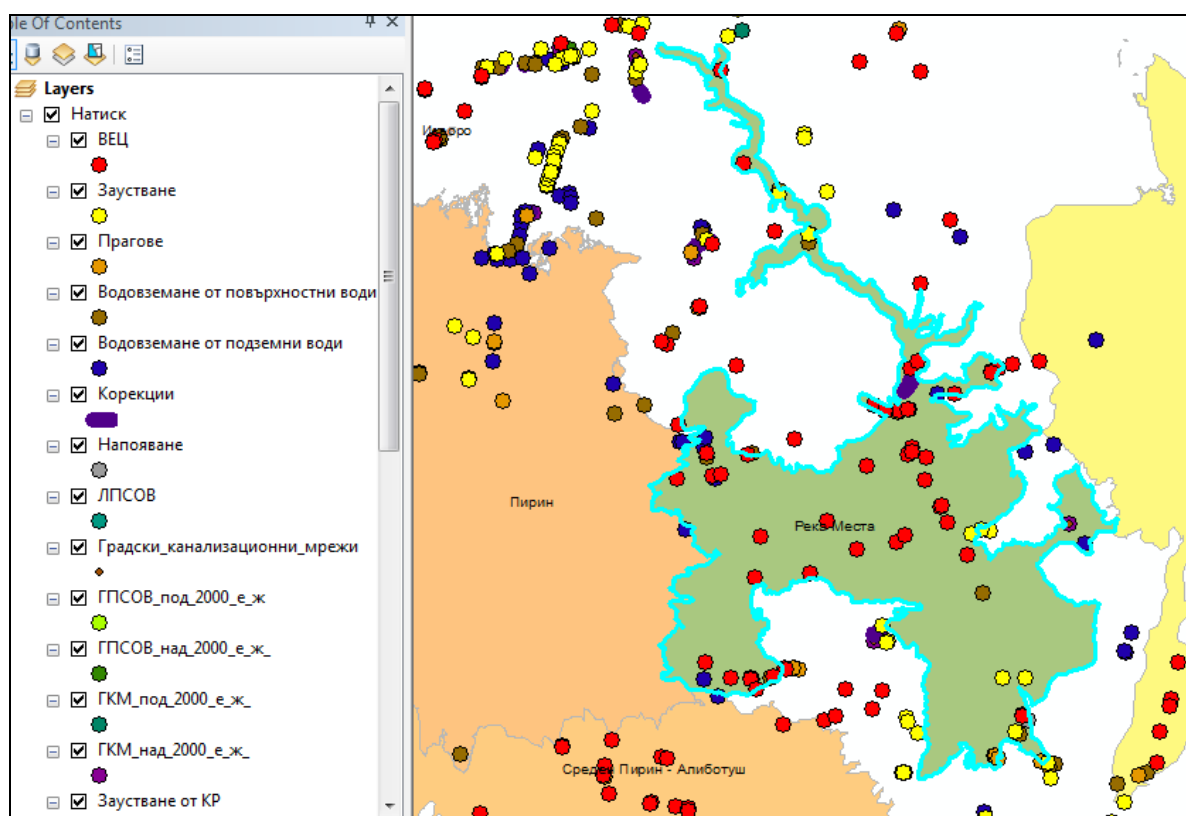
Като цяло от реализацията на мерките не се очакват значителни отрицателни въздействия върху безгръбначните животни, предмет на опазване в зоната, и не се налагат смекчаващи мерки.

5.10.7. Растения

В предмета на опазване на защитената зона не са включени растителни видове.

5.10.8. Кумулативни въздействия

В границите на защитената зона има съществуващ натиск от ВЕЦ, корекции, зауствания, прагове, водовземания и др., както е илюстрирано на следващата фигура.

Заложените в ПУРБ структурни мерки за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите, възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия и осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места се очаква да намалят натиска върху водните тела и съответно защитената зона, но не решават изцяло проблемите, свързани със съществуващия натиск.

Кумулативните въздействия от горепосочените типове натиск в съчетание с подобни от бъдещи проекти и инвестиционни намерения, които имат потенциал да доведат до негативни промени в хидроморфологичния режим и съответното екологично и химично състояние на водните тела в границите на зоната се определят като заплаха за целостта и функциите на защитената зона.

С оглед на това се потвърждава необходимостта от прилагане на неструктурни мерки, включващи:

- Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките (Недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водоземания и др.) във водните тела определени като или попадащи в зони за защитана водите)
- Изменение или прекратяване на разрешителни за водоземане от повърхностни води, в резултат от преразглеждането им.
- Осигуряване на подходящо пречистване на производствени отпадъчни води (Забрана за въвеждането в експлоатация на обекти, формиращи отпадъчни води и осъществяването на дейности без приети по установения ред пречиствателни съоръжения, освен в случаите, когато не са необходими)
- Опазване на количественото състояние на подземните води (Забрана за издаване на разрешителни за водоземане, когато се създава риск от влошаване на състоянието на свързаните повърхностни водни тела или на сухоземни екосистеми, пряко зависими от подземните води).

При прилагане на тези и предложените в настоящия доклад смекчаващи мерки въздействията върху защитената зона се очаква да бъдат минимизирани до степен за осигуряване на нейната функционална цялост.

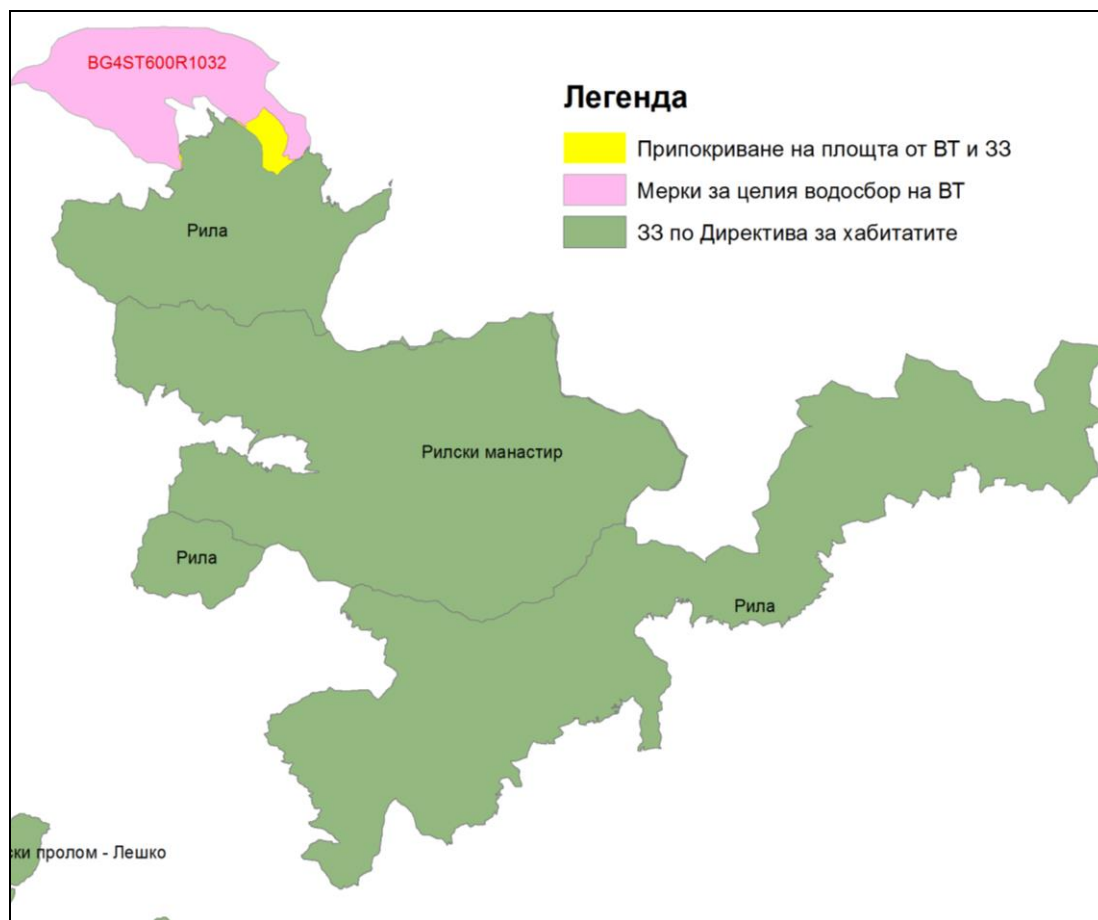
5.11. Защитена зона “Рила” (BG0000495)

В границите на защитената зона е предвидена мярка за целия водосбор на ВТ, както следва:

- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите – за водно тяло с код BG4ST700R021.

Освен нея са определени за изпълнение едноименни структурни мерки за водни тела BG4ME800R1088, BG4ST600R037 и BG4ST600R038.

Тези мерки са предвидени в границите на потенциалното разпространение на описаните по-долу природни местообитания и видове, предмет на опазване в защитената зона, определени по проект „Картиране – Фаза I“.

5.11.1. Природни местообитания

Предвижданията на ПУРБ, потенциално засягащи природни местообитания, предмет на опазване в зоната, включват мярка за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите, която е предвидена за целия водосбор на водно тяло с код BG4ST700R021 и към момента не са прецизирани географските параметри за нейното изпълнение. Така или иначе в границите на това водно тяло в обхвата на защитената зона няма потенциално разпространение на водозависими природни местообитания, предмет на опазване в зоната.

Освен тази мярка обаче са предвидени и конкретни мерки с цел осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите (за водни тела BG4ME800R1088, BG4ST600R037 и BG4ST600R038). В предвидените за изпълнение на мярката места и в близост до тях обаче няма идентифицирано потенциално разпространение на водозависими местообитания, предмет на опазване в зоната. Съответно не се очаква въздействие.

5.11.2. Бозайници (без прилепи)

Предвидените в ПУРБ структурни мерки за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите се очаква да засегнат основно водозависими видове, като видрата. Пространственото им разположение обаче е такова, че не засягат потенциални местообитания на вида – нито пряко, нито в близост до предвижданите места. Съответно се счита, че няма въздействие.

5.11.3. Прилепи

Площното припокриване на мярката за конкретни обекти по ВТ с потенциалните местообитания на опазваните в зоната прилепи е под 1% за всички потенциално засягани видове. Площното припокриване на едноименната мярка за целия водосбор на съответния водосбор на ВТ BG4ST600R1032 не може да се определи количествено, тъй като към момента не са прецизирани географските параметри за нейното изпълнение.

Тъй като по мярката за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите се предвижда реконструкция на изградени рибни проходи, не се очаква значителна загуба или фрагментация на местообитания на прилепи. В процеса на реализация на мярката не се очаква обезпокояване предвид нощната активност на животните, в т.ч. от шумово или светлинно замърсяване. Възможни са косвени въздействия като намаляване на хранителната база вследствие предвижданите дейности, но и те не се очаква да бъдат значителни, тъй като дейностите по своя мащаб и характер не предполагат значително засягане на хранителните ресурси за прилепите. Не се очаква унищожаване на убежища / укрития на прилепите, нито пряко унищожаване или нараняване на индивиди. Значително въздействие върху миграционни коридори на видовете не се очаква, нито бариерен ефект.

Не се налагат смекчаващи мерки, тъй като отрицателните въздействия се определят като незначителни.

5.11.4. Земноводни и влечуги

Площното припокриване на предвидените в ПУРБ структурни мерки с потенциалните местообитания на опазваните в зоната видове земноводни и влечуги е под 1% от общата им площ в зоната за всички засягани видове.

При реализацията на дейностите по мярката се очаква обезпокояване, а не е изключено и нараняване/унищожаване на индивиди. По време на хибернацията, както и по време на размножителния сезон, при наличие на яйца и малки вероятността от настъпване на въздействието е по-голяма. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито значителен бариерен ефект. В процеса на строителните дейности ще има размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за обитаващите я видове. Поради относително широкия хранителен спектър на видовете не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху хранителната база.

С цел смекчаване на негативните въздействия се препоръчва:

- *Екологосъобразна организация на дейностите – със срок за изпълнение извън периодите на хибернация и размножаване на видовете земноводни и влечуги, предмет на опазване в зоната.*

При прилагане на мярката въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни.

5.11.5. Риби

Предвижданата мярка ще се отрази на всички видове риби, обитаващи водните тела, за които се отнася.

Предвид, че мярката е насочена именно към подобряване на условията за съществуване на рибите (осигуряване на проходимост и възможност за миграция), въздействията от

нейната реализация ще са изцяло положителни за видовете риби в дългосрочен аспект. В процеса на строителните дейности се очаква временно влошаване на обитанията. Въздействието не се определя като значително предвид локалния му и краткотраен характер. Възможно е да се унищожат укрытия на рибите в крайречни местообитания. Очаква се временно прогонване на индивиди. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито голяма вероятност от нараняване /смъртност на индивиди, което да повлияе на популацията на видовете в зоната.

Не се налагат смекчаващи мерки, тъй като отрицателните въздействия се определят като незначителни.

5.11.6.Безгръбначни

Площното припокриване на предвидената мярка с потенциалните местообитания на опазваните в зоната видове безгръбначни е под 1% от общата площ на потенциалното им разпространение в зоната.

При реализацията на мярката се очакват въздействия основно върху водните видове безгръбначни животни. В процеса на строителните работи се причинява размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за съществуване на водните безгръбначни, нарушава се хранителната база, но в незначителна степен. Не се очаква значителна загуба и фрагментация на местообитания. Слабо вероятна е смъртност на индивиди, която да повлияе на популацията на видовете в зоната.

Като цяло от реализацията на мярката не се очакват значителни отрицателни въздействия върху безгръбначните животни, предмет на опазване в зоната, и не се налагат смекчаващи мерки.

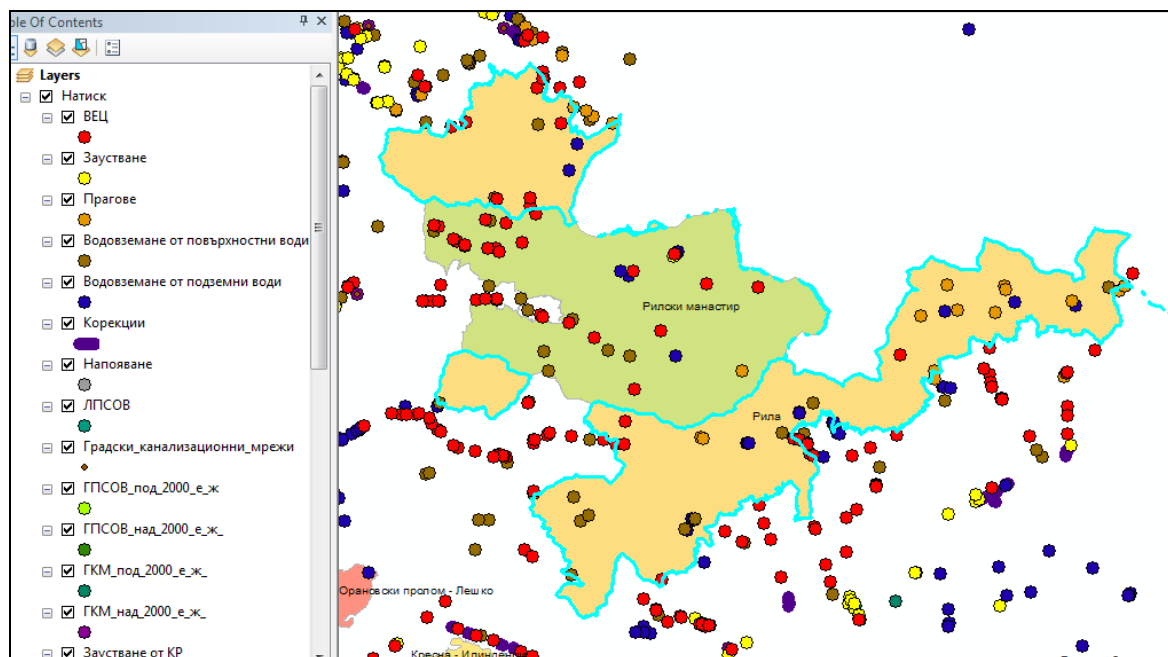
5.11.7.Растения

От видовете растения, предмет на опазване в зоната, се засягат потенциални местообитания на един вид, а именно *Vuxbaumia viridis*. Площното му засягане от мярката, предвидена за определени обекти по ВТ BG4ME800R1088, BG4ST600R037 и BG4ST600R038, е незначително (0,003% от общата площ в зоната). По отношение на ВТ с код BG4ST700R021 обаче, където е предвидена мярка за целия водосбор, в границите на защитената зона има вероятност от по-голямо засягане на вида. Степента на засягане не може да се определи, тъй като мярката не е географски прецизирана.

Видът е определен с благоприятно състояние в защитената зона. Предвид естеството на предвижданата мярка и ограничената площ на нейното прилагане се счита, че потенциалните въздействия няма да бъдат значителни. Съответно не се налагат смекчаващи мерки.

5.11.8.Кумулативни въздействия

В границите на защитената зона има съществуващ натиск от водовземания, прагове, ВЕЦ, зауствания и др., както е илюстрирано на следващата фигура.

Заложените в ПУРБ структурни мерки за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите се очаква да намалят натиска върху водните тела и съответно защитената зона, но не решават изцяло проблемите, свързани със съществуващия натиск.

Кумулативните въздействия от горепосочените типове натиск в съчетание с подобни от бъдещи проекти и инвестиционни намерения, които имат потенциал да доведат до негативни промени в хидроморфологичния режим и съответното екологично и химично състояние на водните тела в границите на зоната се определят като заплахата за целостта и функциите на защитената зона.

С оглед на това се потвърждава необходимостта от прилагане на неструктурни мерки, включващи:

- Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките (Недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водоземания и др.) във водните тела определени като или попадащи в зони за защитана водите)
- Изменение или прекратяване на разрешителни за водоземане от повърхностни води, в резултат от преразглеждането им.
- Осигуряване на подходящо пречистване на производствени отпадъчни води (Забрана за въвеждането в експлоатация на обекти, формиращи отпадъчни води и осъществяването на дейности без приети по установения ред пречиствателни съоръжения, освен в случаите, когато не са необходими)
- Опазване на количественото състояние на подземните води (Забрана за издаване на разрешителни за водоземане, когато се създава риск от влошаване на състоянието на свързаните повърхностни водни тела или на сухоземни екосистеми, пряко зависими от подземните води).

При прилагане на тези и предложените в настоящия доклад смекчаващи мерки въздействията върху защитената зона се очаква да бъдат минимизирани до степен за осигуряване на нейната функционална цялост.

5.12. Защитена зона “Рилски манастир” (BG0000496)

В границите на защитената зона са предвидени мерки за конкретни места в границите на ЗЗ, както следва:

- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите – за водни тела: BG4ST500R1142, BG4ST500R1242, BG4ST500R1342, BG4ST500R1042, BG4ST500R1542

Тези мерки са предвидени в границите на потенциалното разпространение на описаните по-долу природни местообитания и видове, предмет на опазване в защитената зона, определени по проект „Картиране – Фаза I“.

5.12.1. Природни местообитания

Съгласно настоящата локация на предвижданията на ПУРБ, потенциално засягане на природни местообитания в ЗЗ се очаква от мярката за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите (за водни тела BG4ST500R1042, BG4ST500R1342, BG4ST500R1542, BG4ST500R1142, BG4ST500R1242).

Тъй като дейностите по мярката са свързани изцяло с дейности в речното корито, потенциално засяганите от тях природни местообитания са водозависимите. В предвидените за изпълнение на мярката места и в близост до тях обаче няма идентифицирано потенциално разпространение на водозависими местообитания, предмет на опазване в зоната. Съответно не се очаква въздействие.

5.12.2. Бозайници (без прилепи)

В ПУРБ е предвидена следната структурна мярка, която засяга потенциални местообитания на видове, предмет на опазване в защитената зона:

- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите за водни тела: BG4ST500R1142, BG4ST500R1242, BG4ST500R1342, BG4ST500R1042, BG4ST500R1542

Площното припокриване на мярката с потенциалните местообитания на опазваните в зоната бозайници е незначително за всички видове (за видрата например, която е с най-висок процент на засягане, е 0,05%).

В процеса на изпълнение на дейностите по мярката се очаква временно безпокойство, но тъй като разглежданите видове са подвижни, адаптивни животни, вероятно ще се преместят в съседни участъци, където няма да бъдат обезпокоявани. Въздействието ще е по-силно по време на размножителния период, но не се очаква да бъде значително – изграждането на съоръженията ще бъде относително краткосрочно, на сравнително малка площ. Предвид типа на предвижданите дейности не се очаква значителна фрагментация на местообитания на разглежданите видове бозайници, нито съществен бариерен ефект. Не се очакват и промени в числеността и структурата на популацията

на видовете, тъй като вероятността реализацията на мерките да доведе до загуба на индивиди е много малка.

Дейностите в речното корито ще окажат влияние на ихтиофауната в зоната, от което се очаква временно, локално намаляване на хранителната база на видрата в резултат на прогонване на рибата, но въздействието не се очаква да бъде значително. Напротив – след осъществяване на мярката се очаква положителен ефект в тази посока.

Като цяло въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни и не се налагат смекчаващи мерки.

5.12.3. Прилепи

Площното припокриване на предвидената мярка с потенциалните местообитания на опазваните в зоната прилепи е под 1% от площта на разпространението им в зоната за всички потенциално засягани видове.

Тъй като по мярката за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите се предвижда реконструкция на изградени рибни проходи, не се очаква значителна загуба или фрагментация на местообитания на прилепи. В процеса на реализация на мярката не се очаква обезпокояване предвид нощната активност на животните, в т.ч. от шумово или светлинно замърсяване. Възможни са косвени въздействия като намаляване на хранителната база вследствие предвижданите дейности, но и те не се очаква да бъдат значителни, тъй като дейностите по своя мащаб и характер не предполагат значително засягане на хранителните ресурси за прилепите. Не се очаква унищожаване на убежища / укрития на прилепите, нито пряко унищожаване или нараняване на индивиди. Значително въздействие върху миграционни коридори на видовете не се очаква, нито бариерен ефект.

Не се налагат смекчаващи мерки, тъй като отрицателните въздействия се определят като незначителни.

5.12.4. Земноводни и влечуги

Площното припокриване на предвидената мярка с потенциалните местообитания на опазваните в зоната видове земноводни и влечуги е под 1% от общата площ на потенциалното им разпространение в зоната.

При реализацията на дейностите по мярката се очаква обезпокояване, а не е изключено и нараняване/унищожаване на индивиди. По време на хибернацията, както и по време на размножителния сезон, при наличие на яйца и малки вероятността от настъпване на въздействието е по-голяма. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито значителен бариерен ефект. В процеса на строителните дейности ще има размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за обитаващите я видове. Поради относително широкия хранителен спектър на видовете не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху хранителната база.

С цел смекчаване на негативните въздействия се препоръчва:

- *Екологосъобразна организация на дейностите – със срок за изпълнение извън периодите на хибернация и размножаване на видовете земноводни и влечуги, предмет на опазване в зоната.*

При прилагане на мярката въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни.

5.12.5.Риби

Предвижданата мярка ще се отрази на всички видове риби, обитаващи водните тела, за които се отнася.

Въздействията от мярката за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите са свързани с предвиждана реконструкция на рибни проходи.

Предвид, че мярката е насочена именно към подобряване на условията за съществуване на рибите (осигуряване на проходимост и възможност за миграция), въздействията от нейната реализация ще са изцяло положителни за видовете риби в дългосрочен аспект. В процеса на строителните дейности се очаква временно влошаване на обитанията. Въздействието не се определя като значително предвид локалния му и краткотраен характер. Възможно е да се унищожат укрытия на рибите в крайречни местообитания. Очаква се временно прогонване на индивиди. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито голяма вероятност от нараняване /смъртност на индивиди, което да повлияе на популацията на видовете в зоната.

Не се налагат смекчаващи мерки, тъй като отрицателните въздействия се определят като незначителни.

5.12.6.Безгръбначни

Площното припокриване на предвидените в ПУРБ структурни мерки с потенциалните местообитания на опазваните в зоната видове безгръбначни е под 1% от общата площ на потенциалното им разпространение в зоната.

При реализацията на мярката се очакват въздействия основно върху водните видове безгръбначни животни. В процеса на строителните работи се причинява размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за съществуване на водните безгръбначни, нарушава се хранителната база, но в незначителна степен. Не се очаква значителна загуба и фрагментация на местообитания. Слабо вероятна е смъртност на индивиди, която да повлияе на популацията на видовете в зоната.

Като цяло от реализацията на мярката не се очакват значителни отрицателни въздействия върху безгръбначните животни, предмет на опазване в зоната, и не се налагат смекчаващи мерки.

5.12.7.Растения

От мярката се засяга

Площното припокриване на предвидената мярка с потенциалните местообитания на опазваните в зоната растителни видове е незначително за *Vixbaumia viridis* (0,0007%), но значително за *Tozzia carpathica* (1,19%) от общата площ на разпространение в зоната.

Разпространението на *Tozzia carpathica* в защитената зона не е потвърдено при работата по проект „Картиране – Фаза I“ и затова не е извършена оценка на природозащитното състояние на популацията му.

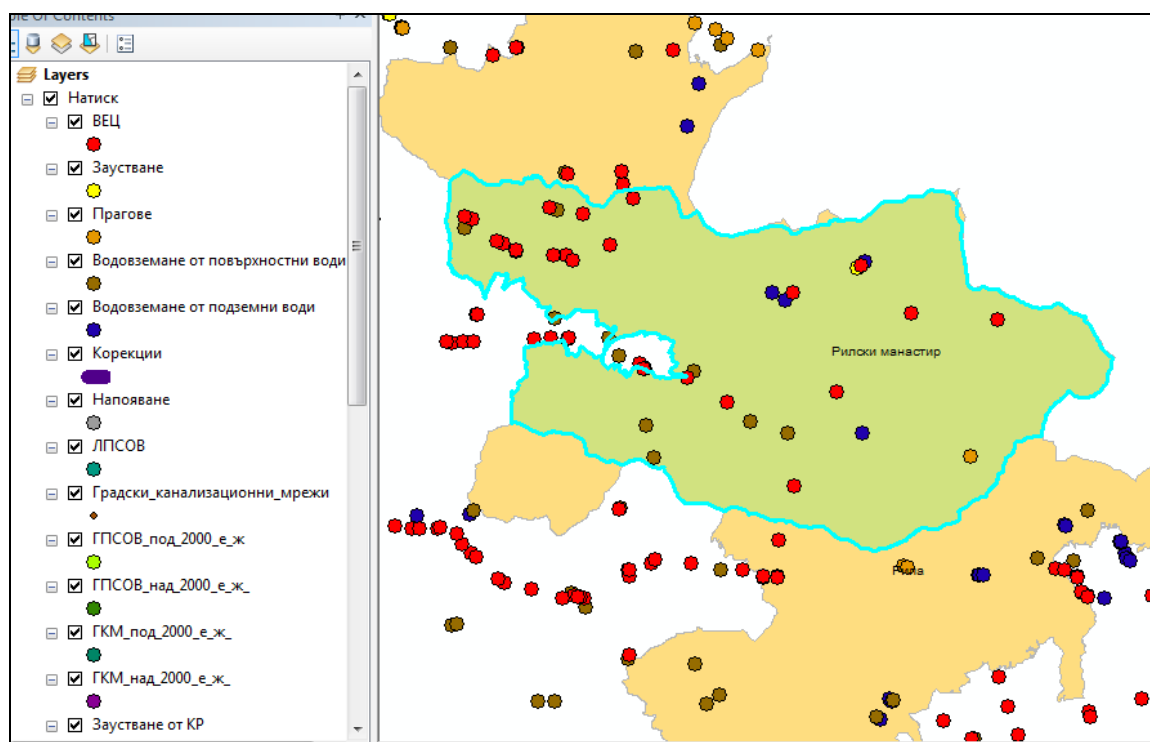
Видът е приоритетен и с оглед на високата степен на засягане на потенциалните му местообитания се препоръчва:

- При реализация на мярката за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите да се избягва засягане на местообитания на карпатска тоция.

При прилагане на мярката въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни.

5.12.8. Кумулативни въздействия

В границите на защитената зона има съществуващ натиск от ВЕЦ, водоземания, зауствания и др., както е илюстрирано на следващата фигура.

Заложените в ПУРБ структурни мерки за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите се очаква да намалят натиска върху водните тела и съответно защитената зона, но не решават изцяло проблемите, свързани със съществуващия натиск.

Кумулативните въздействия от горепосочените типове натиск в съчетание с подобни от бъдещи проекти и инвестиционни намерения, които имат потенциал да доведат до негативни промени в хидроморфологичния режим и съответното екологично и химично състояние на водните тела в границите на зоната се определят като заплахата за целостта и функциите на защитената зона.

С оглед на това се потвърждава необходимостта от прилагане на неструктурни мерки, включващи:

- Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките (Недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водоземания и др.) във водните тела определени като или попадащи в зони за защитана водите)

- Изменение или прекратяване на разрешителни за водоземане от повърхностни води, в резултат от преразглеждането им.
- Ограничаване на замърсяването от минали дейности
- Опазване на количественото състояние на подземните води (Забрана за издаване на разрешителни за водоземане, когато се създава риск от влошаване на състоянието на свързаните повърхностни водни тела или на сухоземни екосистеми, пряко зависими от подземните води).

При прилагане на тези и предложените в настоящия доклад смекчаващи мерки въздействията върху защитената зона се очаква да бъдат минимизирани до степен за осигуряване на нейната функционална цялост.

5.13. Защитена зона “Родопи - Западни” (BG0001030)

В границите на защитената зона са определени за изпълнение следните структурни мерки:

- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места – за водно тяло BG4DO900R116
- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите – за водно тяло BG4DO135R1118

Тези мерки са предвидени в границите на потенциалното разпространение на описаните по-долу природни местообитания и видове, предмет на опазване в защитената зона, определени по проект „Квартиране – Фаза I“.

5.13.1. Природни местообитания

Мерките от ПУРБ, предвидени в границите на защитената зона, не засягат природни местообитания, предмет на опазване в зоната.

5.13.2. Бозайници (без прилепи)

В ПУРБ е предвидена следната структурна мярка, която засяга потенциални местообитания на видове, предмет на опазване в защитената зона:

- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите - за водни тела с кодове BG4DO135R1118 и BG4DO900R116

Площното припокриване на мярката с потенциалните местообитания на опазваните в зоната бозайници е незначително за всички видове (за видрата например, която е с най-висок процент на засягане, е 0,04%).

В процеса на изпълнение на дейностите по мярката се очаква временно безпокойство, но тъй като разглежданите видове са подвижни, адаптивни животни, вероятно ще се преместят в съседни участъци, където няма да бъдат обезпокоявани. Въздействието ще е по-силно по време на размножителния период, но не се очаква да бъде значително – изграждането на съоръженията ще бъде относително краткосрочно, на сравнително малка площ. Предвид типа на предвижданите дейности не се очаква значителна фрагментация на местообитания на разглежданите видове бозайници, нито съществен бариерен ефект. Не се очакват и промени в числеността и структурата на популацията

на видовете, тъй като вероятността реализацията на мерките да доведе до загуба на индивиди е много малка.

Дейностите в речното корито ще окажат влияние на ихтиофауната в зоната, от което се очаква временно, локално намаляване на хранителната база на видрата в резултат на прогонване на рибата, но въздействието не се очаква да бъде значително. Напротив – след осъществяване на мярката се очаква положителен ефект в тази посока.

Като цяло въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни и не се налагат смекчаващи мерки.

5.13.3. Прилепи

Площното припокриване на предвидените в ПУРБ структурни мерки с потенциалните местообитания на опазваните в зоната прилепи е под 1% за всички потенциално засягани видове.

В процеса на реализация на мерките не се очаква обезпокояване предвид нощната активност на животните, в т.ч. от шумово или светлинно замърсяване. С оглед на минималното площно засягане не се очаква значителна фрагментация на местообитания. Възможни са косвени въздействия като намаляване на хранителната база вследствие предвижданите дейности, но и те не се очаква да бъдат значителни, тъй като дейностите по своя мащаб и характер не предполагат значително засягане на хранителните ресурси за прилепите. Евентуалното унищожаване на убежища / укрития на прилепите, както и индивиди в хралупите, цепнатините и под корите на дърветата е слабо вероятно и само в случай на засягане на дървета, използвани от прилепите за тази цел. Значително въздействие върху миграционни коридори на видовете не се очаква, нито бариерен ефект.

С цел предотвратяване на негативните въздействия се препоръчва:

- *Избягване засягането на стари / хралупести дървета, използвани за убежища / укрития на прилепите.*

5.13.4. Земноводни и влечуги

Площното припокриване на предвидените в ПУРБ структурни мерки с потенциалните местообитания на опазваните в зоната видове земноводни и влечуги е под 1% от общата площ на потенциалното им разпространение в зоната.

При все това, при реализацията на мерките се очаква обезпокояване, а не е изключено и нараняване/унищожаване на индивиди. По време на хибернацията, както и по време на размножителния сезон, при наличие на яйца и малки вероятността от настъпване на въздействието е по-голяма. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, но при самите строителни дейности може да се създаде временен бариерен ефект, особено за земноводните видове, които са с по-ограничени локомоторни способности. При дейности в речното корито ще има размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за обитаващите я видове. Поради относително широкия хранителен спектър на видовете не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху хранителната база.

С цел смекчаване на негативните въздействия се препоръчва:

- *Екологосъобразна организация на дейностите – със срок за изпълнение извън периодите на хибернация и размножаване на видовете земноводни и влечуги, предмет на опазване в зоната.*

При прилагане на мярката въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни.

5.13.5.Риби

Предвижданите мерки ще се отразят на всички видове риби, обитаващи водните тела, за които се отнасят мерките.

Въздействията от мярката за осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места са свързани с изграждане, реконструкция или модернизация на ГПСОВ. Първите последните две не се очакват преки отрицателни въздействия, а по-скоро положителни косвени от подобряване на параметрите на заустваните във водното тяло води. При изграждането се очаква временно влошаване на обитанията от изкопно-насипните дейности при точката на заустване.

Предвид, че мярката за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите е насочена именно към подобряване на условията за съществуване на рибите (осигуряване на проходимост и възможност за миграция), въздействията от нейната реализация ще са изцяло положителни за видовете риби в дългосрочен аспект. В процеса на строителните дейности се очаква временно влошаване на обитанията.

Въздействията от двете мерки не се определят като значителни предвид локалния им и краткотраен характер. Възможно е да се унищожат укрытия на рибите в крайречни местообитания. Очаква се временно прогонване на индивиди. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито голяма вероятност от нараняване /смъртност на индивиди, което да повлияе на популацията на видовете в зоната.

Не се налагат смекчаващи мерки, тъй като отрицателните въздействия се определят като незначителни.

5.13.6.Безгръбначни

Площното припокриване на предвидените в ПУРБ структурни мерки с потенциалните местообитания на опазваните в зоната безгръбначни животни е незначително за всички потенциално засягани видове.

При строителството, свързано с реализация на мярката за осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места се очаква влошаване на местообитанията на съответните видове от изкопно-насипните дейности при точката на заустване.

При реализацията на мярката за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите се очакват въздействия основно върху водните видове безгръбначни животни. В процеса на строителните работи се причинява размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за съществуване на водните безгръбначни, нарушава се хранителната база, но в незначителна степен.

От двете мерки не се очаква значителна загуба и фрагментация на местообитания. Слабо вероятна е смъртност на индивиди, която да повлияе на популацията на видовете

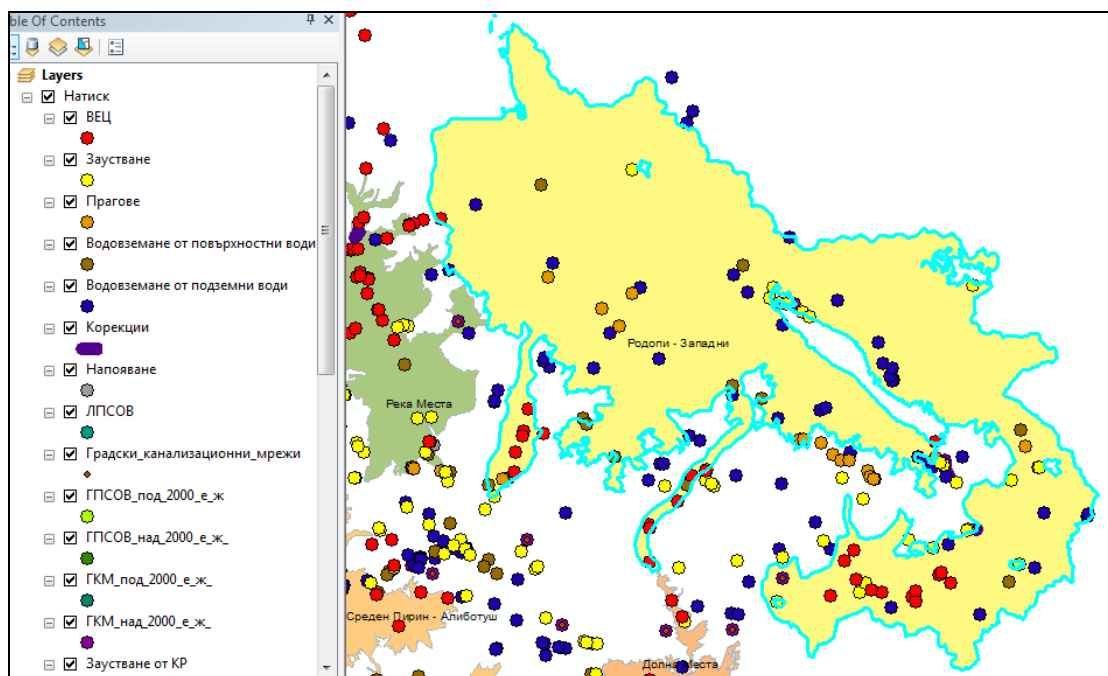
в зоната. Като цяло от реализацията на мерките не се очакват значителни отрицателни въздействия върху безгръбначните животни, предмет на опазване в зоната, и не се налагат смекчаващи мерки.

5.13.7. Растения

От предвижданите мерки се засягат потенциални местообитания единствено на *Namatocaulis vernicosus*, и то в незначителна степен (0,005% от общата им площ в зоната). Предвид това не се налагат смекчаващи мерки.

5.13.8. Кумулативни въздействия

В границите на защитената зона има съществуващ натиск от водоземания, зауствания, ВЕЦ, прагове и др., както е илюстрирано на следващата фигура.

Заложените в ПУРБ структурни мерки за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите и осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места се очаква да намалят натиска върху водните тела и съответно защитената зона, но не решават изцяло проблемите, свързани със съществуващия натиск.

Кумулативните въздействия от горепосочените типове натиск в съчетание с подобни от бъдещи проекти и инвестиционни намерения, които имат потенциал да доведат до негативни промени в хидроморфологичния режим и съответното екологично и химично състояние на водните тела в границите на зоната се определят като заплаха за целостта и функциите на защитената зона.

С оглед на това се потвърждава необходимостта от прилагане на неструктурни мерки, включващи:

- Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките (Недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване

на наносни отложения от язовири, нови водоземания и др.) във водните тела определени като или попадащи в зони за защитана водите)

- Изменение или прекратяване на разрешителни за водоземане от повърхностни води, в резултат от преразглеждането им.
- Осигуряване на подходящо пречистване на производствени отпадъчни води (Забрана за въвеждането в експлоатация на обекти, формиращи отпадъчни води и осъществяването на дейности без приети по установения ред пречиствателни съоръжения, освен в случаите, когато не са необходими)
- Опазване на количественото състояние на подземните води (Забрана за издаване на разрешителни за водоземане, когато се създава риск от влошаване на състоянието на свързаните повърхностни водни тела или на сухоземни екосистеми, пряко зависими от подземните води).

При прилагане на тези и предложените в настоящия доклад смекчаващи мерки въздействията върху защитената зона се очаква да бъдат минимизирани до степен за осигуряване на нейната функционална цялост.

5.14. Защитена зона “Рупите - Струмешница” (BG0001023)

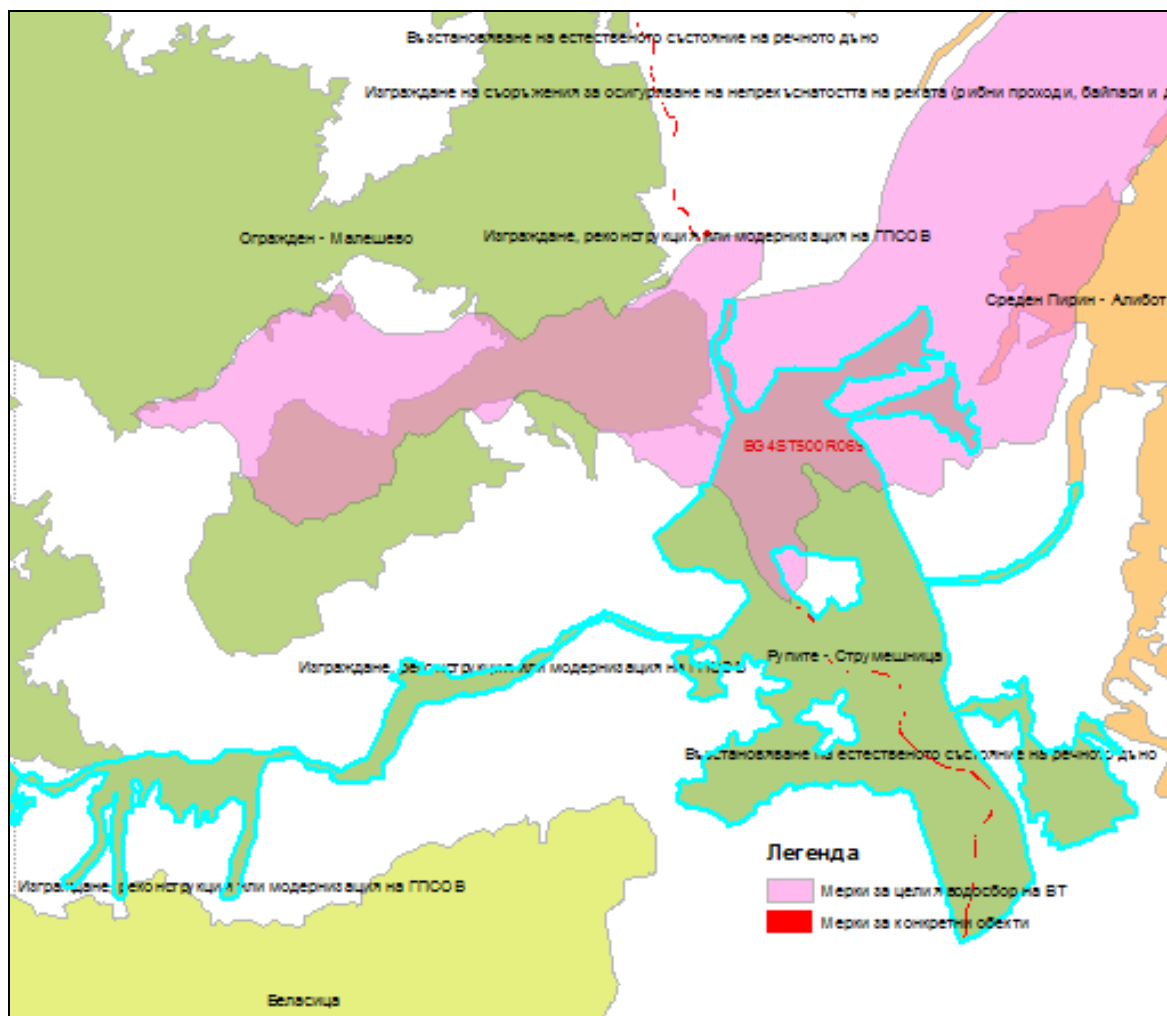
В границите на защитената зона е предвидена мярка за целия водосбор на ВТ, както следва:

- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия – за водно тяло с код BG4ST500R069

Освен нея са определени за изпълнение следните структурни мерки:

- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места – за водно тяло с код BG4ST400R1072
- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия – за водно тяло с код BG4ST300R073.

Тези мерки са предвидени в границите на потенциалното разпространение на описаните по-долу природни местообитания и видове, предмет на опазване в защитената зона, определени по проект „Картиране – Фаза I“.

5.14.1. Природни местообитания

Предвижданията на ПУРБ, потенциално засягащи природни местообитания, предмет на опазване в зоната, е гореописаната мярка, предвидена за целия водосбор на конкретните водни тела, както и мярката за осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места. От последната не се очаква засягане на ПМ, предмет на опазване в зоната.

Тъй като дейностите по първата мярка са свързани изцяло с дейности в речното корито, потенциално засяганите от тях природни местообитания са водозависимите. В предвидените за изпълнение на мярката места и в близост до тях обаче няма идентифицирано потенциално разпространение на водозависими местообитания, предмет на опазване в зоната. Съответно не се очаква въздействие.

5.14.2. Бозайници (без прилепи)

Предвижданията на ПУРБ, потенциално засягащи местообитания на видовете, предмет на опазване в зоната, са гореописаните мерки за целия водосбор на BG4ST500R069 и за отделни обекти по другите водни тела.

Площното припокриване на предвидените в ПУРБ структурни мерки с потенциалните местообитания на опазваните в зоната бозайници е незначително за всички видове, с изключение на видрата (за видрата например е 1,27%). Освен площно засягане се

очаква повишаване на безпокойството, но въздействието ще е временно – за периода на строителство. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито съществен бариерен ефект. Не се очакват и промени в числеността и структурата на популацията на видовете. Временното влошаване на хранителната база за видрата ще се преобразува в трайно положително въздействие. При едновременното изпълнение на предвидените мерки обаче може да се очаква комбиниран ефект, особено по време на размножителния период. Във връзка с това се препоръчва:

- *Екологосъобразна организация на дейностите по осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите и дейностите по възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия – към срок за изпълнение извън размножителния период на видрата (март – юли).*

При прилагането на мярката въздействията върху вида се очаква да бъдат незначителни.

5.14.3. Прилепи

В процеса на реализация на мерките не се очаква обезпокояване предвид нощната активност на животните, в т.ч. от шумово или светлинно замърсяване. С оглед на минималното площно засягане не се очаква значителна фрагментация на местообитания. Възможни са косвени въздействия като намаляване на хранителната база вследствие предвижданите дейности, но и те не се очаква да бъдат значителни, тъй като дейностите по своя мащаб и характер не предполагат значително засягане на хранителните ресурси за прилепите. Евентуалното унищожаване на убежища / укрития на прилепите, както и индивиди в хралупите, цепнатините и под корите на дърветата е слабо вероятно и само в случай на засягане на дървета, използвани от прилепите за тази цел. Значително въздействие върху миграционни коридори на видовете не се очаква, нито бариерен ефект.

С цел предотвратяване на негативните въздействия се препоръчва:

- *Избягване засягането на стари / хралупести дървета, използвани за убежища / укрития на прилепите.*

При прилагане на мярката въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни.

5.14.4. Земноводни и влечуги

Площното припокриване на предвидените мерки за конкретни обекти (по ВТ BG4ST400R1072 и BG4ST300R073) с потенциалните местообитания на опазваните в зоната видове земноводни и влечуги е под 1% от общата площ на потенциалното им разпространение в зоната. Трябва обаче да се има предвид и че е предвидена мярка за целия водосбор на ВТ с код BG4ST500R069, която ще доведе до допълнително засягане.

При реализацията на мерките се очаква обезпокояване, а не е изключено и нараняване/унищожаване на индивиди. По време на хибернацията, както и по време на размножителния сезон, при наличие на яйца и малки вероятността от настъпване на въздействието е по-голяма. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, но при самите строителни дейности може да се създаде временен бариерен ефект, особено за земноводните видове, които са с по-ограничени локомоторни способности.

При дейности в речното корито ще има размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за обитаващите я видове. Поради относително широкия хранителен спектър на видовете не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху хранителната база.

С цел смекчаване на негативните въздействия се препоръчва:

- *Екологосъобразна организация на дейностите – със срок за изпълнение извън периодите на хибернация и размножаване на видовете земноводни и влечуги, предмет на опазване в зоната.*

При прилагане на мярката въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни.

5.14.5.Рибни

Предвижданите мерки ще се отразят на всички видове риби, обитаващи водните тела, за които се отнасят мерките.

Въздействията от мярката за осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места са свързани с изграждане, реконструкция или модернизация на ГПСОВ. Първите последните две не се очакват преки отрицателни въздействия, а по-скоро положителни косвени от подобряване на параметрите на заустваните във водното тяло води. При изграждането се очаква временно влошаване на обитанията от изкопно-насипните дейности при точката на заустване. Въздействието не се определя като значително предвид локалния му и краткотраен характер. Възможно е да се унищожат укрытия на рибите в крайречни местообитания. Очаква се временно прогонване на индивиди. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито голяма вероятност от нараняване /смъртност на индивиди, което да повлияе на популацията на видовете в зоната.

Въздействията от мярката за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия, която предвижда дейности по възстановяване на естественото състояние на речното дъно ще има временно отрицателно въздействие за периода на строителството. Причинява се размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за съществуване на вида, нарушава се хранителната база. Възможно е да се унищожат укрытия на рибите и се очаква временно прогонване на индивиди. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито голяма вероятност от нараняване /смъртност на индивиди, което да повлияе на популацията на видовете в зоната. Загубата на потенциални местообитания на видовете се оценява като незначителна.

Не се налагат смекчавачи мерки, тъй като отрицателните въздействия се определят като незначителни.

5.14.6.Безгръбначни

Площното припокриване предвидените мерки за конкретни обекти (по ВТ BG4ST400R1072 и BG4ST300R073) с потенциалните местообитания на опазваните в зоната видове безгръбначни е над 1% за следните видове: *Dioszeghyana schmidtii* (1,10%), *Lucycaena dispar* (1,13%), *Unio crassus* (1,81%).

Освен това трябва да се има предвид и че е предвидена мярка за целия водосбор на ВТ с код BG4ST500R069, която ще доведе до допълнително засягане.

В публикуваните на сайта за Натура 2000 данни по проект „Картиране – Фаза I“ липсва доклад за *Dioszeghyana schmidtii* и съответно няма информация за състоянието на вида в зоната.

Lusaena dispar е с благоприятно състояние в защитената зона. Факторите, които обуславят това състояние, са неувредените находища на вида.

Unio crassus е с неблагоприятно-незадоволително състояние в защитената зона. Сред факторите, които обуславят това състояние, са увредени участъци в резултата на замърсяване и антропогенно присъствие (къмпиниране, туризъм, риболов и др.) и неблагоприятно състояние на дънния субстрат.

При строителството, свързано с реализация на мярката за осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места се очаква влошаване на местообитанията на съответните видове от изкопно-насипните дейности при точката на заустване. Въздействията от мярката за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия, която предвижда дейности по възстановяване на естественото състояние на речното дъно ще има временно отрицателно въздействие върху видовете за периода на строителството. Очакват се въздействия основно върху водните видове безгръбначни животни, свързани с локална промяна на морфологичните параметри на речното корито, но тъй като мярката е с цел възстановяване на естественото състояние на речното дъно се очаква положително въздействие в дългосрочен аспект. В процеса на строителните работи се причинява размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за съществуване на водните видове безгръбначни, нарушава се хранителната база. Не се очаква значителна загуба и фрагментация на местообитания. Слабо вероятна е смъртност на индивиди, която да повлияе на популацията на видовете в зоната.

С цел смекчаване на неблагоприятните въздействия се препоръчва:

- *Избор на подходящо място за изграждане и заустване на ПСОВ с цел избягване на засягането на местообитания на *Dioszeghyana schmidtii* и *Unio crassus**

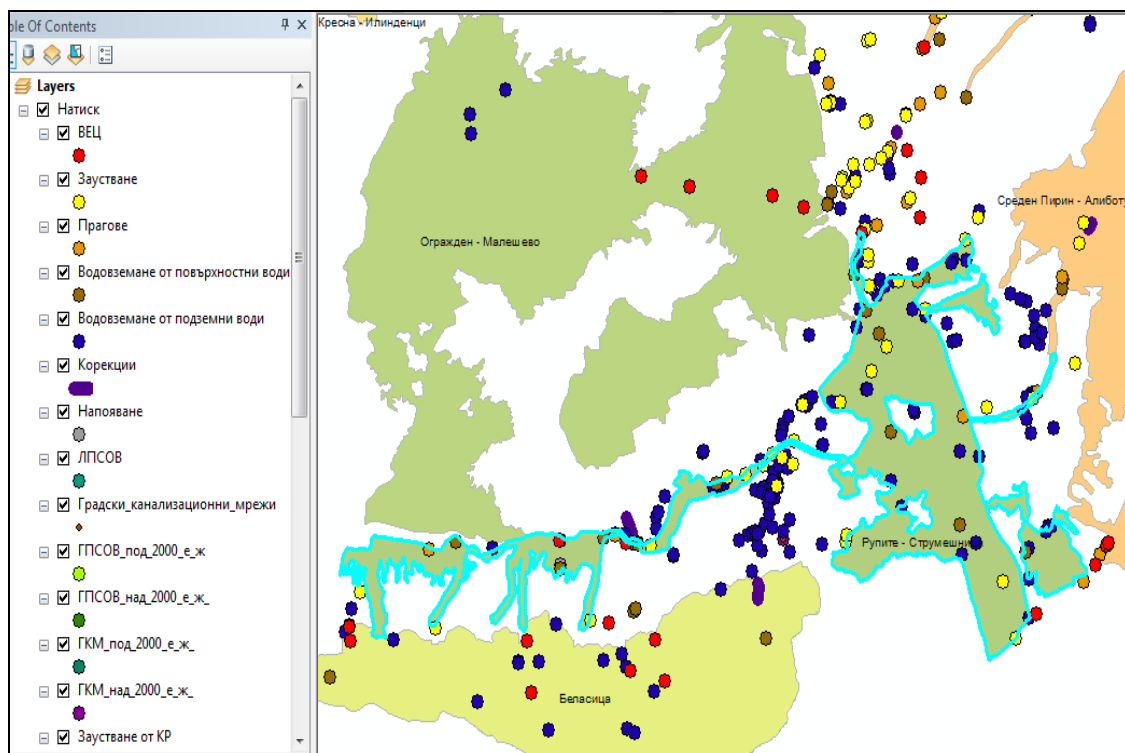
При прилагане на мярката въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни.

5.14.7. Растения

В предмета на опазване на защитената зона не са включени растителни видове.

5.14.8. Кумулативни въздействия

В границите на защитената зона има съществуващ натиск зауствания, водовземания, ВЕЦ и др., както е илюстрирано на следващата фигура.

Заложените в ПУРБ структурни мерки за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите и възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия се очаква да намалят натиска върху водните тела и съответно защитената зона, но не решават изцяло проблемите, свързани със съществуващия натиск.

Кумулативните въздействия от горепосочените типове натиск в съчетание с подобни от бъдещи проекти и инвестиционни намерения, които имат потенциал да доведат до негативни промени в хидроморфологичния режим и съответното екологично и химично състояние на водните тела в границите на зоната се определят като заплахата за целостта и функциите на защитената зона.

С оглед на това се потвърждава необходимостта от прилагане на неструктурни мерки, включващи:

- Ограничаване на замърсяването от минали дейности
- Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките (Недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водоземания и др.) във водните тела определени като или попадащи в зони за защитана водите)
- Изменение или прекратяване на разрешителни за водоземане от повърхностни води, в резултат от преразглеждането им.
- Осигуряване на подходящо пречистване на производствени отпадъчни води (Забрана за въвеждането в експлоатация на обекти, формиращи отпадъчни води и осъществяването на дейности без приети по установения ред пречиствателни съоръжения, освен в случаите, когато не са необходими)

- Опазване на количественото състояние на подземните води (Забрана за издаване на разрешителни за водоземане, когато се създава риск от влошаване на състоянието на свързаните повърхностни водни тела или на сухоземни екосистеми, пряко зависими от подземните води).

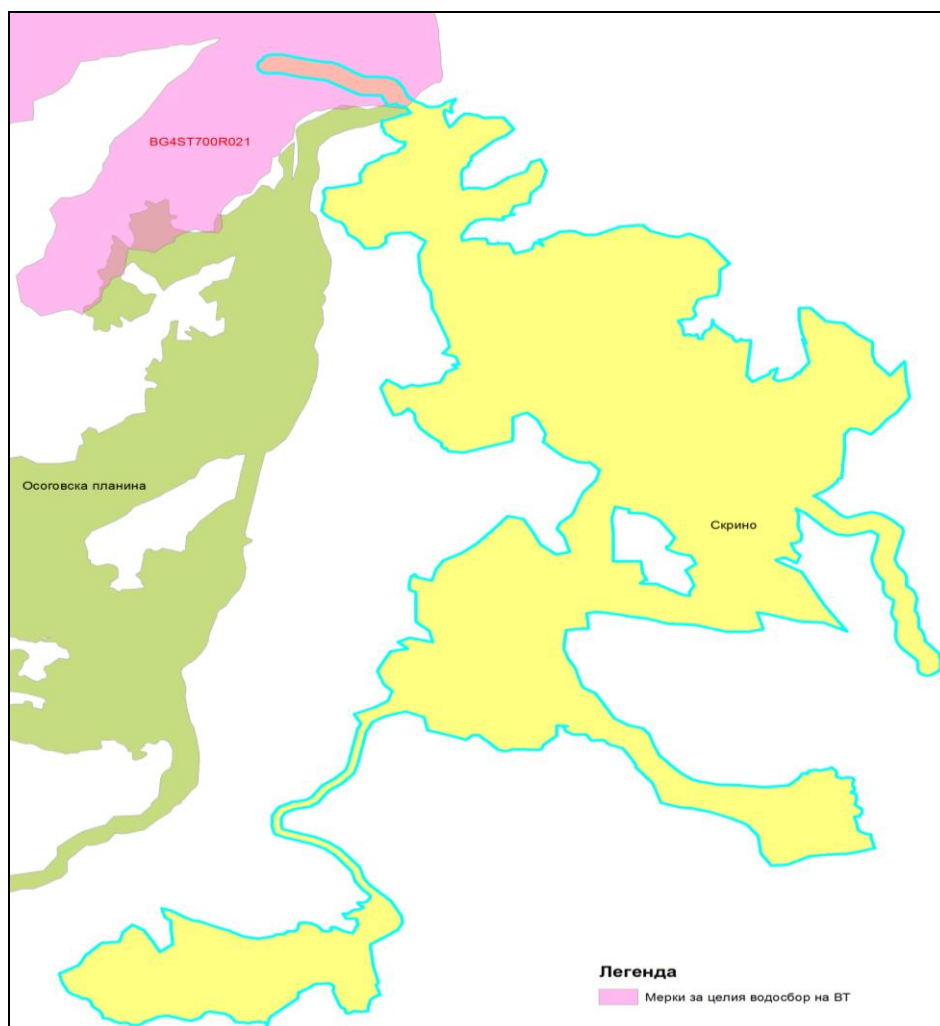
При прилагане на тези и предложените в настоящия доклад смекчаващи мерки въздействията върху защитената зона се очаква да бъдат минимизирани до степен за осигуряване на нейната функционална цялост.

5.15. Защитена зона “Скрино” (BG0001013)

В границите на защитената зона е предвидена единствено мярка за целия водосбор на ВТ, както следва:

- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия – за водно тяло с код BG4ST700R021.

Тази мярка е предвидена в границите на потенциалното разпространение на описаните по-долу природни местообитания и видове, предмет на опазване в защитената зона, определени по проект „Картиране – Фаза I“.

5.15.1. Природни местообитания

Предвижданията на ПУРБ, потенциално засягащи природни местообитания, предмет на опазване в зоната, е гореописаната мярка, предвидена за целия водосбор на водно тяло с код BG4ST700R021.

Тъй като мярката е свързана изцяло с дейности в речното корито, потенциално засяганите от тях природни местообитания са водозависимите. Такива в границите на водосбора в обхвата на защитената зона са местообитания 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion* и 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс.

Природно местообитание 3260 е определено с неблагоприятно – незадоволително състояние в защитената зона. Факторите, които обуславят това състояние, са:

- замърсяване на водата;
- силна ерозия и вкопаване на реката на места поради обезлесяване на брега;
- обезлесяване на бреговете на места; засаждане с монокултури от хибридна топола; развитие на инвазивен вид *Amorpha fruticosa*;

В публикуваните на сайта за Натура 2000 данни по проект „Картиране – Фаза I“ липсва доклад за природно местообитание 6430 и съответно няма информация за състоянието му в зоната.

При реализацията на предвижданата в ПУРБ мярка може да има временно площно засягане на местообитанията в резултат от строителните дейности, за които ще се наложи използване на строителна механизация. Може да се очаква локално замърсяване, а за местообитание 6430 и утъпкване. Впоследствие обаче се очаква местообитанията да се възобновят, което определя въздействията като временни и обратими. Мярката е в съзвучие с целите за намаляване на степента на съществуващи натоварвания, тъй като ще съдейства за възстановяване на естественото състояние на речното дъно.

5.15.2. Бозайници (без прилепи)

Предвижданията на ПУРБ, потенциално засягащи местообитания на видовете, предмет на опазване в зоната, е гореописаната мярка за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия. Тъй като мярката е свързана изцяло с дейности в речното корито, от тях се очаква да бъдат засегнати основно водозависими видове, в случая – видра.

Предвижданите дейности по възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия включват възстановяване на естественото състояние на речното дъно.

Тези дейности не се очаква да доведат до значителна площна загуба на местообитания на видрата. В процеса на изпълнението им се очаква временно безпокойство, но тъй като видрите са подвижни, адаптивни животни, вероятно ще се преместят в съседни участъци, където няма да бъдат обезпокоявани. Въздействието ще е по-силно по време на размножителния период, но не се очаква да бъде значително, тъй като реализацията на дейностите ще бъде относително краткосрочна, на сравнително малка площ. Предвид типа на предвижданата мярка не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито съществен бариерен ефект. Не се очакват и промени в

числеността и структурата на популацията на вида, тъй като вероятността реализацията на дейностите да доведе до загуба на индивиди е много малка.

Дейностите по възстановяване на естественото състояние на речното дъно ще окажат влияние на ихтиофауната в зоната, от което се очаква временно, локално намаляване на хранителната база на видрата в резултат на прогонване на рибата. Видрата е високо подвижен вид и ще открие хранителни ресурси в незасегнати речни участъци. Поради това не се очаква значително въздействие. От друга страна тези дейности ще имат последващ благоприятен ефект, тъй като ще се подобрят условията за обитание на водозависимите животни.

С цел намаляване на негативните въздействия се препоръчва следната смекчаваща мярка:

- *Екологосъобразна организация на дейностите по възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия – със срок за изпълнение извън размножителния период на видрата (март – юли).*

При прилагането на мярката въздействията върху вида се очаква да бъдат незначителни.

5.15.3. Прилепи

Тъй като дейностите по мярката са с цел възстановяване на естественото състояние на речното дъно не се очаква значителна загуба или фрагментация на местообитания на прилепи. В процеса на реализация на мярката не се очаква обезпокояване предвид нощната активност на животните, в т.ч. от шумово или светлинно замърсяване. Възможни са косвени въздействия като намаляване на хранителната база вследствие предвижданите дейности, но и те не се очаква да бъдат значителни, тъй като дейностите по своя мащаб и характер не предполагат значително засягане на хранителните ресурси за прилепите. Евентуалното унищожаване на убежища / укрития на прилепите, както и индивиди в хралупите, цепнатините и под корите на дърветата е слабо вероятно и само в случай на засягане на дървета, използвани от прилепите за тази цел. Значително въздействие върху миграционни коридори на видовете не се очаква, нито бариерен ефект.

С цел предотвратяване на негативните въздействия се препоръчва:

- *Избягване засягането на стари / хралупести дървета, използвани за убежища / укрития на прилепите.*

При прилагане на мярката въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни.

5.15.4. Земноводни и влечуги

При реализацията на мярката се очаква обезпокояване, а не е изключено и нараняване/унищожаване на индивиди. По време на хибернацията, както и по време на размножителния сезон, при наличие на яйца и малки вероятността от настъпване на въздействието е по-голяма. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, но при самите строителни работи може да се създаде временен бариерен ефект, особено за земноводните видове, които са с по-ограничени локомоторни способности. При дейности в речното корито ще има размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за обитаващите я видове. Поради относително

широкия хранителен спектър на видовете не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху хранителната база.

С цел смекчаване на негативните въздействия се препоръчва:

- *Екологосъобразна организация на дейностите – със срок за изпълнение извън периодите на хибернация и размножаване на видовете земноводни и влечуги, предмет на опазване в зоната.*

При прилагане на мярката въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни.

5.15.5.Риб

Мярката за включва дейности по възстановяване на естественото състояние на речното дъно и ще се отрази на всички видове риби, обитаващи съответното ВТ. Въздействията са свързани с временно локално отрицателно въздействие за периода на строителството. Причинява се размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за съществуване на вида, нарушава се хранителната база. Възможно е да се унищожат укрытия на рибите и се очаква временно прогонване на индивиди. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито голяма вероятност от нараняване /смъртност на индивиди, което да повлияе на популацията на видовете в зоната. Загубата на потенциални местообитания на видовете се оценява като незначителна.

Не се налагат смекчаващи мерки, тъй като отрицателните въздействия се определят като незначителни.

5.15.6.Безгръбначни

При реализацията на мярката се очакват въздействия основно върху водните видове безгръбначни животни, свързани с локална промяна на морфологичните параметри на речното корито, но тъй като мярката е с цел възстановяване на естественото състояние на речното дъно се очаква положително въздействие в дългосрочен аспект. В процеса на строителните работи се причинява размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за съществуване на водните видове безгръбначни, нарушава се хранителната база. Не се очаква значителна загуба и фрагментация на местообитания. Слабо вероятна е смъртност на индивиди, която да повлияе на популацията на видовете в зоната.

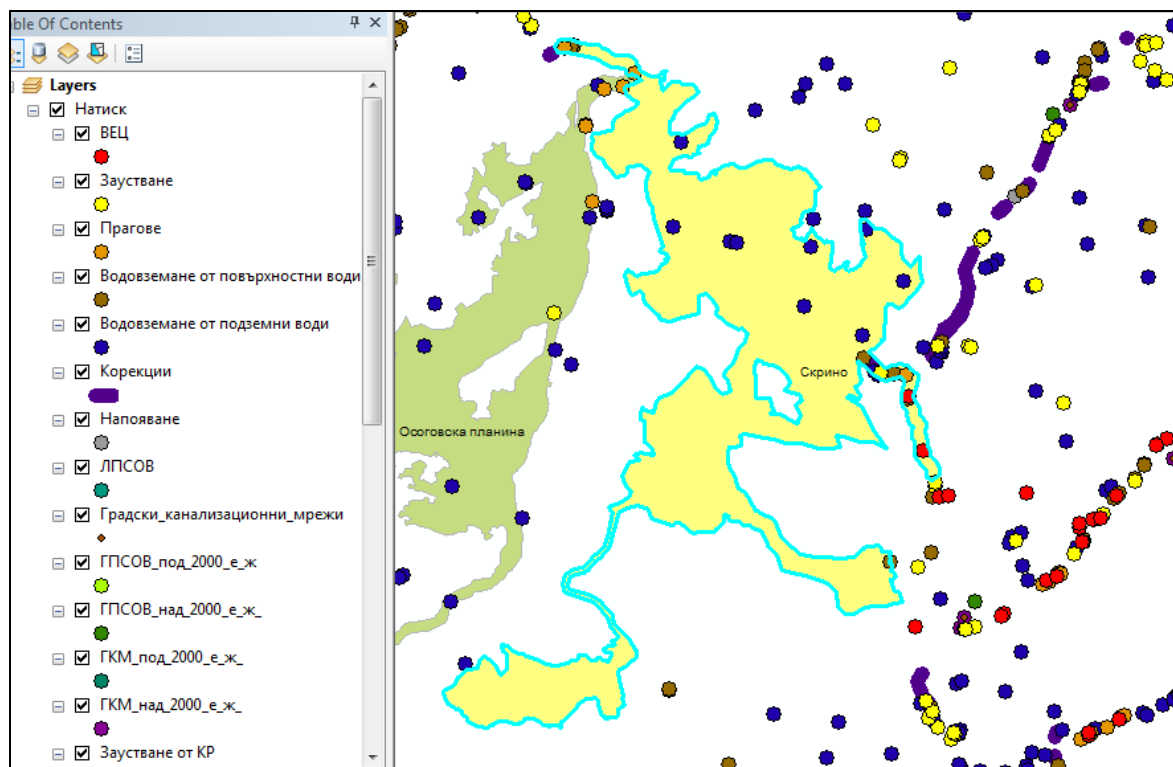
Като цяло от реализацията на мярката не се очакват значителни отрицателни въздействия върху безгръбначните животни, предмет на опазване в зоната, и не се налагат смекчаващи мерки.

5.15.7.Растения

В предмета на опазване на защитената зона не са включени растителни видове.

5.15.8.Кумулативни въздействия

В границите на защитената зона има съществуващ натиск най-вече от водоземания, прагове, заустване и др., както е илюстрирано на следващата фигура.

Заложените в ПУРБ структурни мерки за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия се очаква да намалят натиска върху водните тела и съответно защитената зона, но не решават изцяло проблемите, свързани със съществуващия натиск.

Кумулативните въздействия от горепосочените типове натиск в съчетание с подобни от бъдещи проекти и инвестиционни намерения, които имат потенциал да доведат до негативни промени в хидроморфологичния режим и съответното екологично и химично състояние на водните тела в границите на зоната се определят като заплаха за целостта и функциите на защитената зона.

С оглед на това се потвърждава необходимостта от прилагане на неструктурни мерки, включващи:

- Изменение или прекратяване на разрешителни за водовземане от повърхностни води, в резултат от преразглеждането им.
- Опазване на количественото състояние на подземните води (Забрана за издаване на разрешителни за водовземане, когато се създава риск от влошаване на състоянието на свързаните повърхностни водни тела или на сухоземни екосистеми, пряко зависими от подземните води).
- Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките (Недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водовземания и др.) във водните тела определени като или попадащи в зони за защитана водите)

Освен тях с оглед на съществуващия натиск от прагове се препоръчва и изпълнение на следната структурна мярка:

- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите

При прилагане на тези и предложените в настоящия доклад смекчаващи мерки въздействията върху защитената зона се очаква да бъдат минимизирани до степен за осигуряване на нейната функционална цялост.

5.16. Защитена зона “Среден Пирин - Алиботуш” (BG0001028)

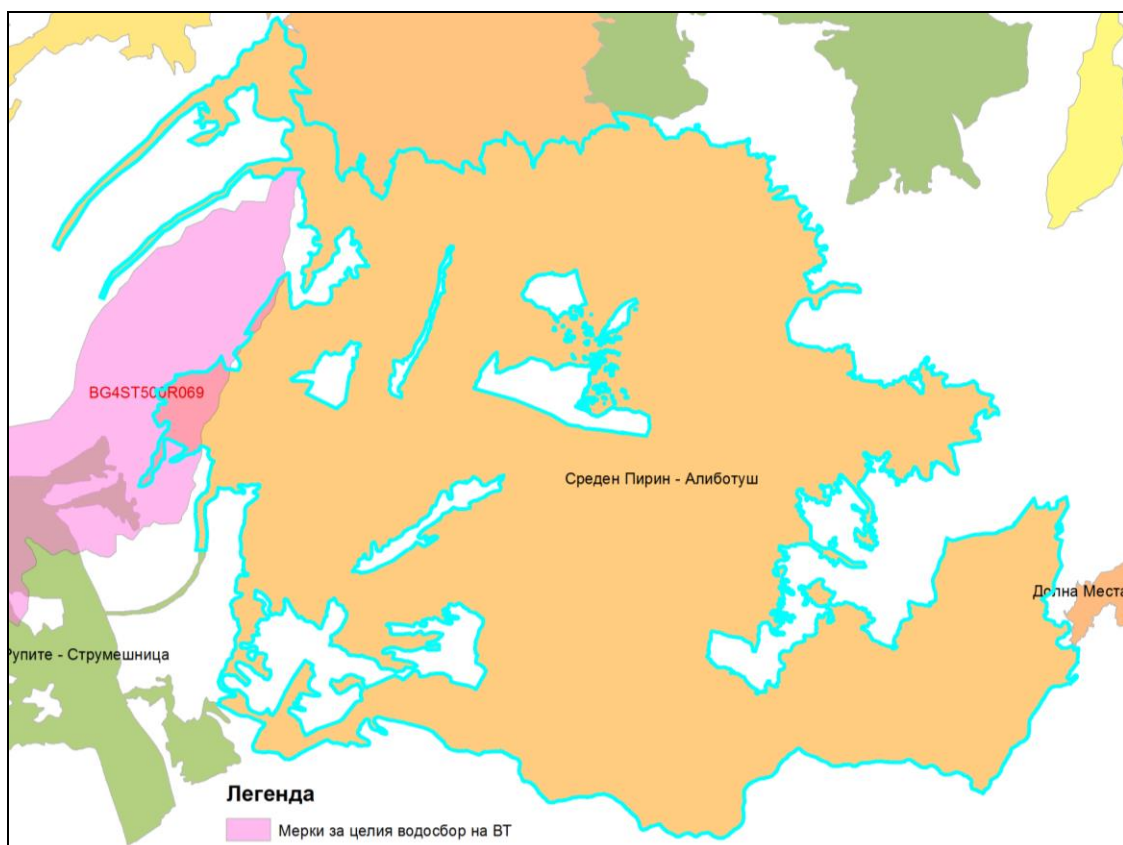
В границите на защитената зона е предвидена мярка за целия водосбор на ВТ, както следва:

- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия – за водно тяло с код BG4ST500R069

Освен нея е определена за изпълнение следната структурна мярка за конкретни обекти по различни водни тела:

- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите – за ВТ с код BG4ST200R075, BG4ST200R076, BG4ST500R070 и BG4ST500R1067

Тези мерки са предвидени в границите на потенциалното разпространение на описаните по-долу природни местообитания и видове, предмет на опазване в защитената зона, определени по проект „Картиране – Фаза I“.

5.16.1. Природни местообитания

Предвижданията на ПУРБ, потенциално засягащи природни местообитания, предмет на опазване в зоната, е гореописаната мярка, предвидена за целия водосбор на водно тяло с код BG4ST500R069, както и мярката осигуряване на непрекъснатостта на водните

течения и движението на рибите, която е определена за конкретни локации във водни тела BG4ST200R076, BG4ST200R075 и BG4ST500R1067.

Тъй като дейностите по мерките са свързани изцяло с дейности в речното корито, потенциално засяганите от тях природни местообитания са водните и крайречни местообитания.

В границите на водно тяло BG4ST500R069 в защитената зона от този тип местообитания е разпространено природно местообитание 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс.

Природно местообитание 6430 е определено с благоприятно състояние в защитената зона. При изпълнението на мярката за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия може да има площно засягане на местообитанието в резултат от строителните дейности. Може да се очаква утъпкване, локално замърсяване, а не е изключена и фрагментация на местообитанието. Впоследствие обаче се очаква местообитанието да се възобнови, което определя въздействията като временни и обратими.

Площното припокриване на мярката за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите с потенциално заеманата от опазваните в зоната водозависими местообитания сочи, че се засяга единствено местообитание 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*). Площта на припокриването е 1% от общата площ на потенциалното разпространение на местообитанието в зоната.

Природно местообитание 91E0 е определено с неблагоприятно – незадоволително състояние в защитената зона, поради това, че възрастовата структура и състояние на дървостоя не отговарят на изискванията за гори във фаза на старост и установеното единично субспонтанно проникване в местообитанието на *Amorpha fruticosa*;

При реализация на мярката може да има площно засягане на местообитанието в резултат от строителните дейности, за които ще се наложи използване на строителна механизация. Може да се очаква трайна загуба при потенциално унищожаване или увреждане на дървесни видове, както и фрагментация на местообитанието. Тъй като ПМ 91E0 е приоритетно, с цел предотвратяване на подобни въздействия се препоръчва следната мярка:

- *При дейностите по осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите да се избягва засягане на природно местообитание 91E0.*

При прилагане на мярката въздействията се очаква да бъдат незначителни.

5.16.2.Бозайници (без прилепи)

Освен мярката, предвиждана за цялото водно с код BG4ST500R069 с цел възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия, върху видовете бозайници, предмет на опазване в зоната може да окаже въздействие и мярката за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите, определена за конкретни обекти по различни водни тела (BG4ST200R075, BG4ST200R076, BG4ST500R070 и BG4ST500R1067).

Площното припокриване на последната мярка е незначително за всички видове бозайници, като за видрата например е 0,01%. И двете мерки засягат основно водозависими видове, в случая – видра. В процеса на изпълнението на мерките се очаква повишаване на безпокойството, но въздействието ще е временно – за периода на строителство.

Предвид типа на предвижданите мерки не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито съществен бариерен ефект. Не се очакват и промени в числеността и структурата на популацията на вида, тъй като вероятността реализацията на мерките да доведе до загуба на индивиди е много малка.

Дейностите по възстановяване на естественото състояние на речното дъно ще окажат влияние на ихтиофауната в зоната, от което се очаква временно, локално намаляване на хранителната база на видрата в резултат на прогонване на рибата. Видрата е високо подвижен вид и ще открие хранителни ресурси в незасегнати речни участъци. Поради това не се очаква значително въздействие. От друга страна тези дейности, както и дейностите по осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите ще имат последващ благоприятен ефект, тъй като ще се подобрят условията за обитание на водозависимите животни.

С цел намаляване на негативните въздействия се препоръчва следната смекчаваща мярка:

- *Екологосъобразна организация на дейностите по възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия и осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите – със срок за изпълнение извън размножителния период на видрата (март – юли).*

При прилагането на мярката въздействията върху вида се очаква да бъдат незначителни.

5.16.3. Прилепи

Освен мярката, предвиждана за цялото водно с код BG4ST500R069 с цел възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия, върху видовете прилепи, предмет на опазване в зоната може да окаже въздействие и мярката за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите, определена за конкретни обекти по различни водни тела.

Площното припокриване на последната мярка е под 1% от общата площ на потенциалните местообитания за всички засягани видове прилепи.

Мярката за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия включва дейности по възстановяване на естественото състояние на речното дъно, а по мярката за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите се предвижда реконструкция на изградени рибни проходи. С оглед естеството на тези мерки не се очаква значителна загуба или фрагментация на местообитания на прилепи. В процеса на реализация на мерките не се очаква обезпокояване предвид нощната активност на животните, в т.ч. от шумово или светлинно замърсяване. Възможни са косвени въздействия като намаляване на хранителната база вследствие предвижданите дейности, но и те не се очаква да бъдат значителни, тъй като дейностите по своя мащаб и характер не предполагат значително засягане на хранителните ресурси за прилепите. Евентуалното унищожаване на убежища / укрития

на прилепите, както и индивиди в хралупите, цепнатините и под корите на дърветата е слабо вероятно и само в случай на засягане на дървета, използвани от прилепите за тази цел. Значително въздействие върху миграционни коридори на видовете не се очаква, нито бариерен ефект.

Не се налагат смекчаващи мерки, тъй като отрицателните въздействия се определят като незначителни.

5.16.4. Земноводни и влечуги

Площното припокриване на предвижданата мярка за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите спрямо потенциалните местообитания на опазваните в зоната видове земноводни и влечуги е под 1% за всички потенциално засягани видове. Освен нея обаче се предвижда мярка за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия за целия водосбор на ВТ с код BG4ST500R069.

При реализацията на мерките се очаква обезпокояване, а не е изключено и нараняване/унищожаване на индивиди. По време на хибернацията, както и по време на размножителния сезон, при наличие на яйца и малки вероятността от настъпване на въздействието е по-голяма. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, но при самите строителни работи може да се създаде временен бариерен ефект, особено за земноводните видове, които са с по-ограничени локомоторни способности. При дейности в речното корито ще има размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за обитаващите я видове. Поради относително широкия хранителен спектър на видовете не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху хранителната база.

С цел смекчаване на негативните въздействия се препоръчва:

- *Екологосъобразна организация на дейностите – със срок за изпълнение извън периодите на хибернация и размножаване на видовете земноводни и влечуги, предмет на опазване в зоната.*

При прилагане на мярката въздействията върху видовете се очаква да бъдат незначителни.

5.16.5. Риби

Предвижданата мярка ще се отрази на всички видове риби, обитаващи водните тела, за които се отнася.

Въздействията от мярката за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия, която предвижда дейности по възстановяване на естественото състояние на речното дъно ще има временно отрицателно въздействие за периода на строителството. Предвид, че мярката за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите е насочена именно към подобряване на условията за съществуване на рибите (осигуряване на проходимост и възможност за миграция), въздействията от нейната реализация ще са изцяло положителни за видовете риби в дългосрочен аспект.

В процеса на строителните дейности се очаква временно влошаване на обитанията. Въздействието не се определя като значително предвид локалния му и краткотраен характер. Причинява се размътване на водата, което временно влошава нейното

качество и съответно условията за съществуване на вида, нарушава се хранителната база. Възможно е да се унищожат укрытия на рибите и се очаква временно прогонване на индивиди. Не се очаква значителна фрагментация на местообитания, нито голяма вероятност от нараняване /смъртност на индивиди, което да повлияе на популацията на видовете в зоната. Загубата на потенциални местообитания на видовете се оценява като незначителна.

Не се налагат смекчаващи мерки, тъй като отрицателните въздействия се определят като незначителни.

5.16.6.Безгръбначни

Освен мярката, предвиждана за цялото водно с код BG4ST500R069 с цел възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия, върху видовете безгръбначни, предмет на опазване в зоната може да окаже въздействие и мярката за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите, определена за конкретни обекти по различни водни тела.

Площното припокриване на последната мярка е под 1% от общата площ на потенциалните местообитания за всички засягани видове безгръбначни. Въздействията от мерките за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия (с дейности по възстановяване на естественото състояние на речното дъно) и осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите (с дейности по реконструкция на рибни проходи) ще имат временно отрицателно въздействие за периода на строителството. Очакват се въздействия основно върху водните видове безгръбначни животни, свързани с локална промяна на морфологичните параметри на речното корито. От мярката е с цел възстановяване на естественото състояние на речното дъно се очаква положително въздействие в дългосрочен аспект. В процеса на строителните работи се причинява размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за съществуване на водните видове безгръбначни, нарушава се хранителната база. Не се очаква значителна загуба и фрагментация на местообитания. Слабо вероятна е смъртност на индивиди, която да повлияе на популацията на видовете в зоната.

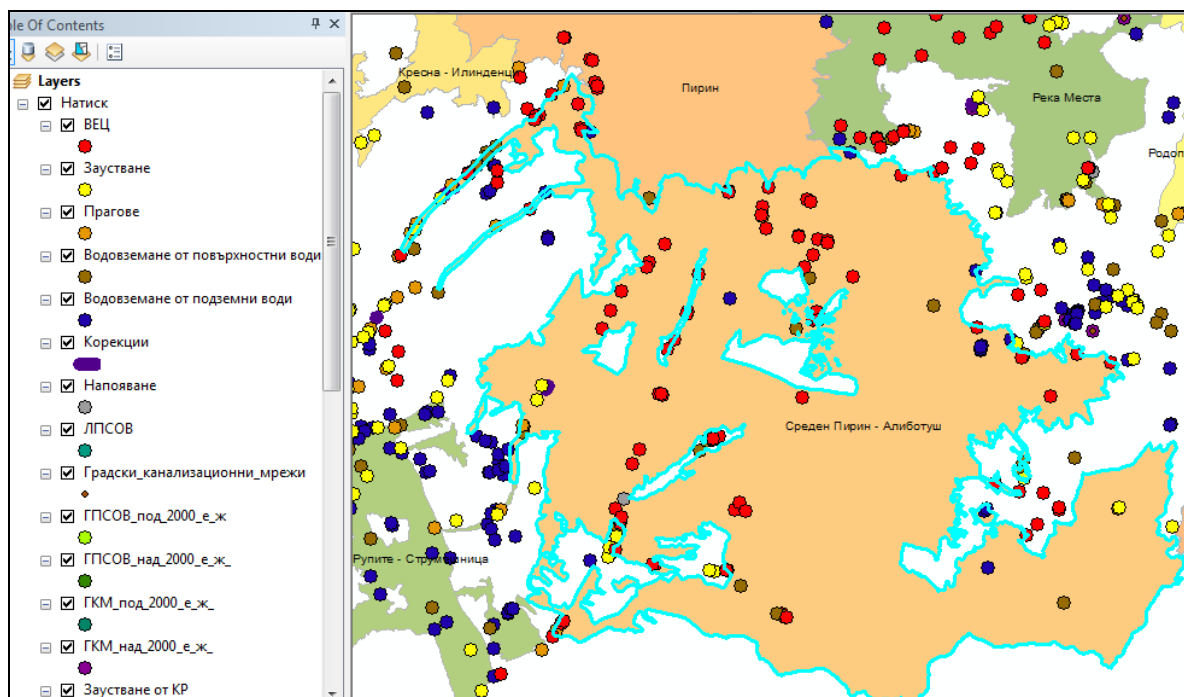
Като цяло от реализацията на мерките не се очакват значителни отрицателни въздействия върху безгръбначните животни, предмет на опазване в зоната, и не се налагат смекчаващи мерки.

5.16.7.Растения

От предвижданите мерки не се засягат потенциални местообитания на растителни видове, предмет на опазване в зоната.

5.16.8.Кумулативни въздействия

В границите на защитената зона има съществуващ натиск от ВЕЦ, водовземания и др., както е илюстрирано на следващата фигура.

Заложените в ПУРБ структурни мерки за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите и възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия се очаква да намалят натиска върху водните тела и съответно защитената зона, но не решават изцяло проблемите, свързани със съществуващия натиск.

Кумулативните въздействия от горепосочените типове натиск в съчетание с подобни от бъдещи проекти и инвестиционни намерения, които имат потенциал да доведат до негативни промени в хидроморфологичния режим и съответното екологично и химично състояние на водните тела в границите на зоната се определят като заплаха за целостта и функциите на защитената зона.

С оглед на това се потвърждава необходимостта от прилагане на неструктурни мерки, включващи:

- Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките (Недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водовземания и др.) във водните тела определени като или попадащи в зони за защитана водите)
- Изменение или прекратяване на разрешителни за водовземане от повърхностни води, в резултат от преразглеждането им.
- Опазване на количественото състояние на подземните води (Забрана за издаване на разрешителни за водовземане, когато се създава риск от влошаване на състоянието на свързаните повърхностни водни тела или на сухоземни екосистеми, пряко зависими от подземните води).

При прилагане на тези и предложените в настоящия доклад смекчавачи мерки въздействията върху защитената зона се очаква да бъдат минимизирани до степен за осигуряване на нейната функционална цялост.

Б. Въздействия върху 33 по Директива за птиците

Идентифицираните в Таблица 5.2 въздействия са с по-голяма степен на значимост за постоянните и гнездящо-прелетните видове предмет на опазване в защитените зони, които са водни (воднозависими), водолюбиви или свързани с воднозависими местообитания.

Въздействията върху преминаващите и зимуващи популации на видове предмет на опазване са с по-ниска степен на значимост или незначителни.

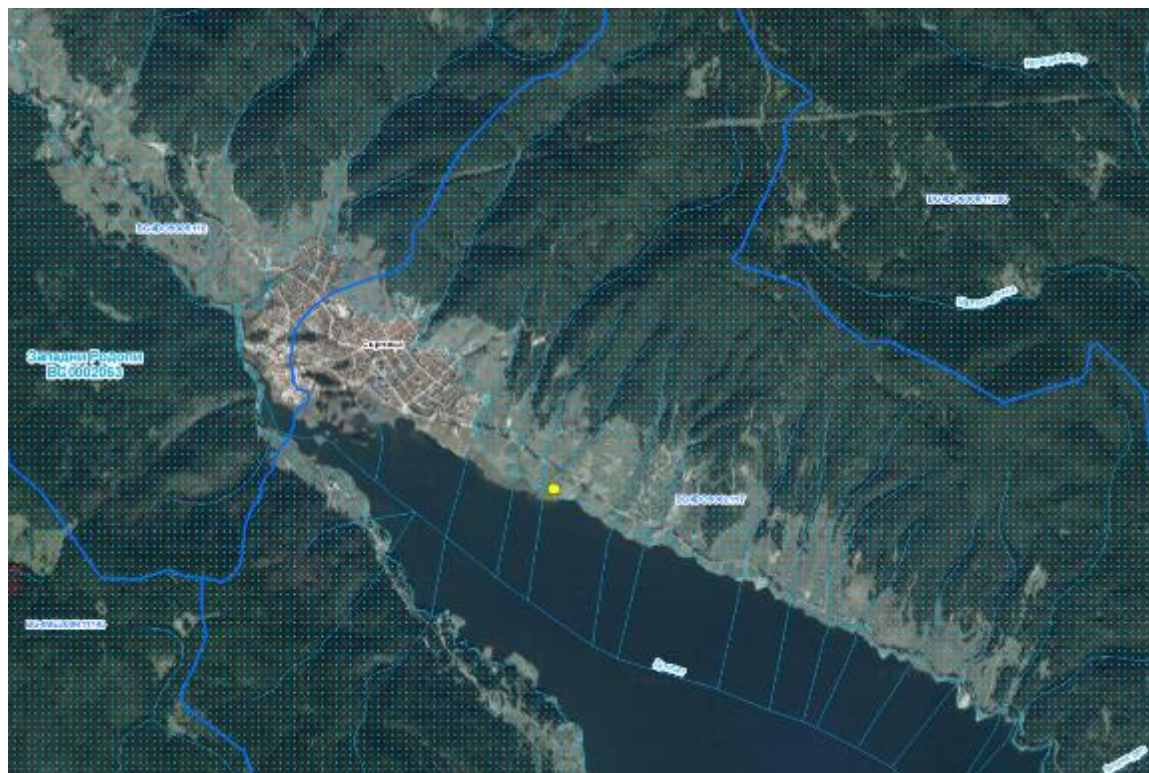
По тази причина в оценката по защитени зони се разглеждат основно въздействията върху първата група видове.

5.17. Защитена зона “Западни Родопи” (BG0002063)

В границите на защитената зона е определена за изпълнение 1 структурна мярка, предвидена за водно тяло BG4DO900R116, а именно:

- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места

По предоставените геопространствени данни мярката е с посочена локализация на брега на яз. Доспат, между гр. Сърница и махала Крушата, южно от републикански път Ш-843. Местоположението е точка с координати 24°2'27.775"E 41°43'45.379"N (в жълто на фигура 5.1.1-1 и с червена стрелка на фигура 5.1.1-2) на границата на защитената зона и попадаща във водно тяло BG4DO900R117 - Язовир Доспат. Язовир Доспат е от категория „Е“ по цел на ползване – за енергетика, т.е. няма законови ограничения за строителство около водното му огледало (санитарно-охранителни зони и др.).

Фиг. 5.1.1-1 Местоположението на мярката по предоставените геопространствени данни спрямо границите на ЗЗ и водните тела

Фиг. 5.1.1-1 Изглед към местоположението на мярката по предоставените геопространствени данни $24^{\circ}2'27.775''E$ $41^{\circ}43'45.379''N$.

Същевременно в атрибутивната информация като местоположение на мярката е посочено „с. Сърница“, което е град и е извън границите на защитената зона, като попада в обхвата на двете водни тела.

В случай, че местоположението на мярката е в регулационните граници на гр. Сърница, не се очакват отрицателни въздействия върху защитената зона.

В случай, че точното местоположение за прилагане на мярката съвпада с предоставените координати, се очакват следните въздействия върху защитената зона:

5.17.1. Въздействия върху видовете и техните местообитания

Мястото, предвидено за изграждане на ГПСОВ (точка с координати $24^{\circ}2'27.775''E$ $41^{\circ}43'45.379''N$), е разположено в обработваеми земи (ниви) на границата на защитената зона, непосредствено до брега на яз. Доспат. Попада във физически блок с начин на трайно ползване 050-смесено земеползване, включващ площи, заети от едногодишни култури съвместно с трайни култури и пасища, ниви, ливади и др. затревени територии.

Възможно е локално отрицателно, но незначително въздействие върху следните консервационно значими видове и техни местообитания на етапа на строителство (тъй като се касае за изграждане на нови съоръжения, ПСОВ, на място с подходящи местообитания за тези видове): *Ciconia ciconia*, *Ciconia nigra*, *Lanius collurio*, *Picus canus*.

Въздействията, свързани със строителството, се изразяват в намаляване площта на местообитания (места за хранене за двата вида щъркели), унищожаване на гнездови субстрати (за червеногърбата сврачка и сивия кълвач) при евентуално разчистване на дарвесна и храстова растителност, безпокойство и прогонване на индивиди от тези видове по време на извършване на строителните дейности. В случай, че строителството се осъществява през размножителния период, това може да доведе до компрометиране

на гнезденето - за червеногърбата сврачка, сив кълвач, както и за други значими видове, свързани с природозащитата и управлението на защитената зона като: *Alauda arvensis*, *Carduelis cannabina*, *Coturnix coturnix*, *Luscinia megarhynchos*, *Miliaria calandra*, *Picus viridis*, *Sylvia atricapilla*, *Turdus merula*.

По данни от националното преброяване на белия щъркел – БДЗП, 2015 г. в Сърница гнезди една двойка. Популацията в защитената зона е 2 дв. Не са известни местата за хранене на двойката от Сърница, но вероятно птиците ползват за хранене територии около р. Доспат и влажните и обработваеми площи около язовира, вкл. и предвидените за изграждане на ПСОВ площи. Що се отнася до черния щъркел, популацията на вида е 9-10 гнездящи двойки в защитената зона. Не са известни гнездови находища в близост до местоположението на мярката, но може да се предположи, че птици от популацията в зоната ползват за хранене площите около язовира.

Вид, предмет на опазване	Гнездова популация в ЗЗ	Потенциални въздействия върху:
<i>Ciconia ciconia</i>	2 дв.	0-1 дв.
<i>Ciconia nigra</i>	9-10 дв.	0-1 дв.
<i>Lanius collurio</i>	320 дв.	1-2 дв.
<i>Picus canus</i>	5-10 дв.	0-1 дв.

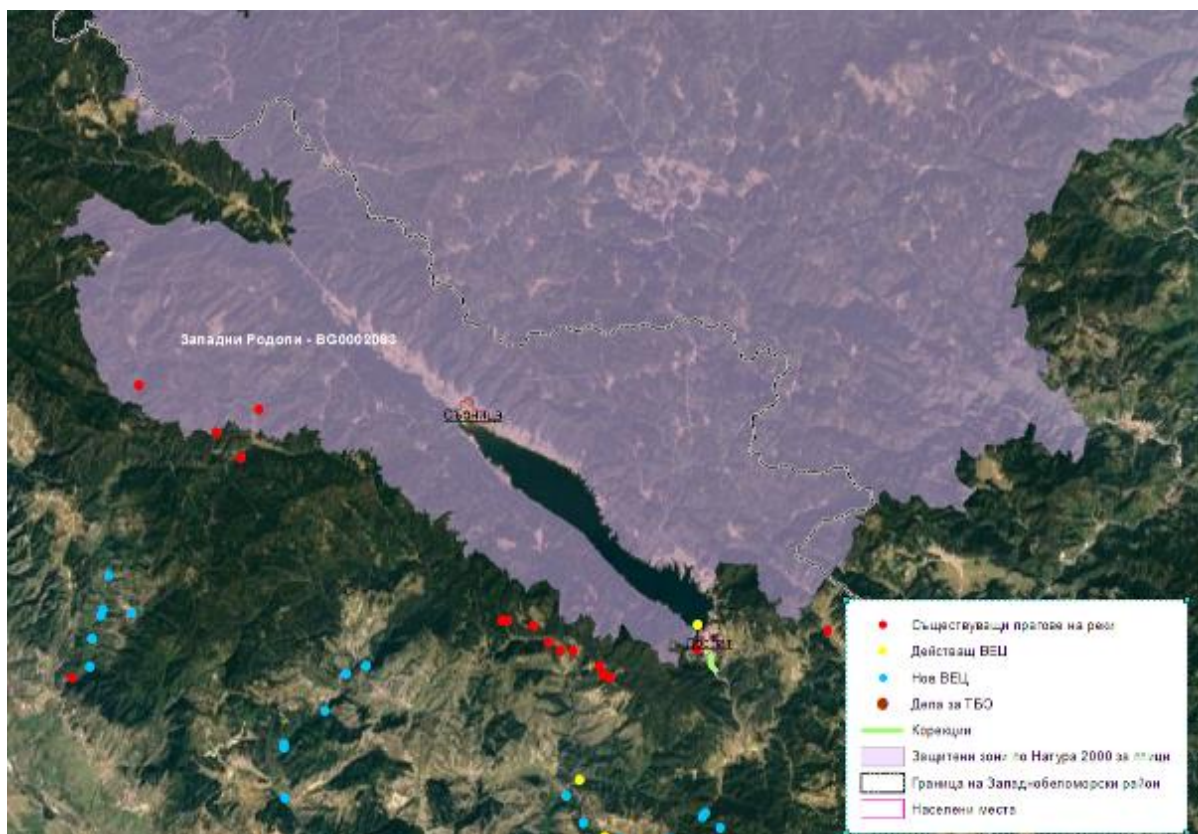
Въпреки това не се очакват значителни отрицателни въздействия върху популациите на тези видове птици, предмет на опазване и техни местообитания в защитената зона, поради локалния характер и периферното разположение на обекта спрямо защитената зона. Не се очаква да бъдат засегнати ключови местообитания на видовете предмет на опазване, както и да се намали площта на тези местообитания в защитената зона.

По отношение на мигриращите и зимуващи птици, предмет на опазване, реализацията на мярката не предполага значителни отрицателни въздействия.

Въздействията при експлоатацията на съоръженията върху посочените видове в дългосрочен аспект ще са положителни.

5.17.2. Кумулативни въздействия

В границите на защитената зона има съществуващ натиск от съществуващи прагове на реки, както е илюстрирано на следващата фигура.

Кумулативните въздействия от тези натоварвания, в съчетание с идентифицираните от предвидените в ПУРБ структурни мерки, се определят като незначителни.

5.18. Защитена зона “Места” (BG0002076)

В границите на защитената зона са определени за изпълнение следните структурни мерки по водни тела:

- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места (за водни тела с кодове BG4ME100R113, BG4ME200R115, BG4ME500R107, BG4ME500R1109, BG4ME700R102, BG4ME700R105)
- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите (за ВТ с код BG4ME700R100)
- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия (за ВТ с код BG4ME500R107)

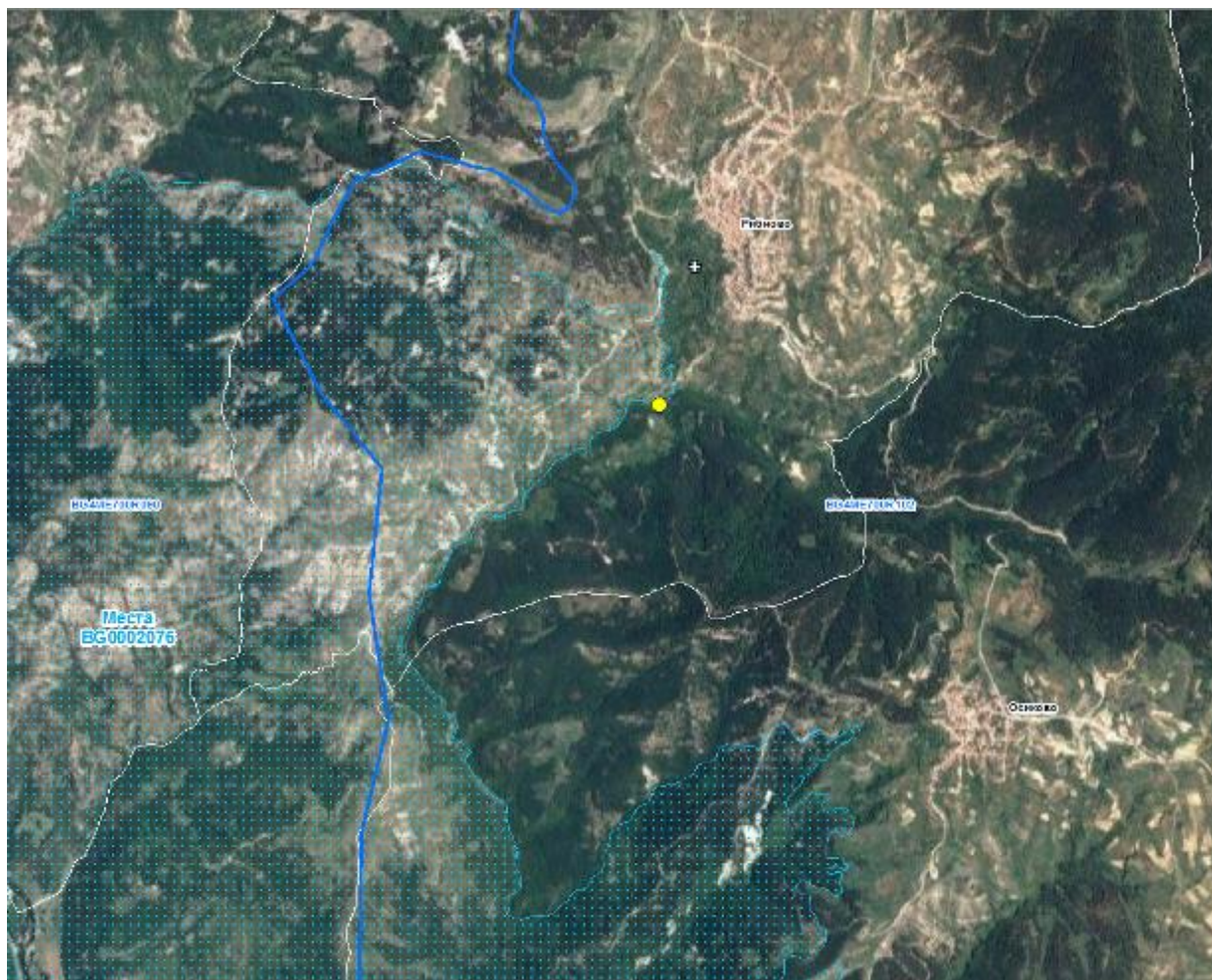
5.18.1. Въздействия върху видовете и техните местообитания

Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места чрез изграждане, реконструкция или модернизация на ГПСОВ

За BG4ME700R102

Мярката за изграждане на ПСОВ е предвидена за с. Рибново. Като местоположение на мярката (ПСОВ) е посочена точка с координати 23°45'31.492"E 41°42'37.634"N, по

течението на р. Куртовица, след вливането на р. Гроздов дол на границата на защитената зона на надморска височина около 900 м.

Местоположението на мярката по предоставените геопространствени данни спрямо границите на ЗЗ и водните тела

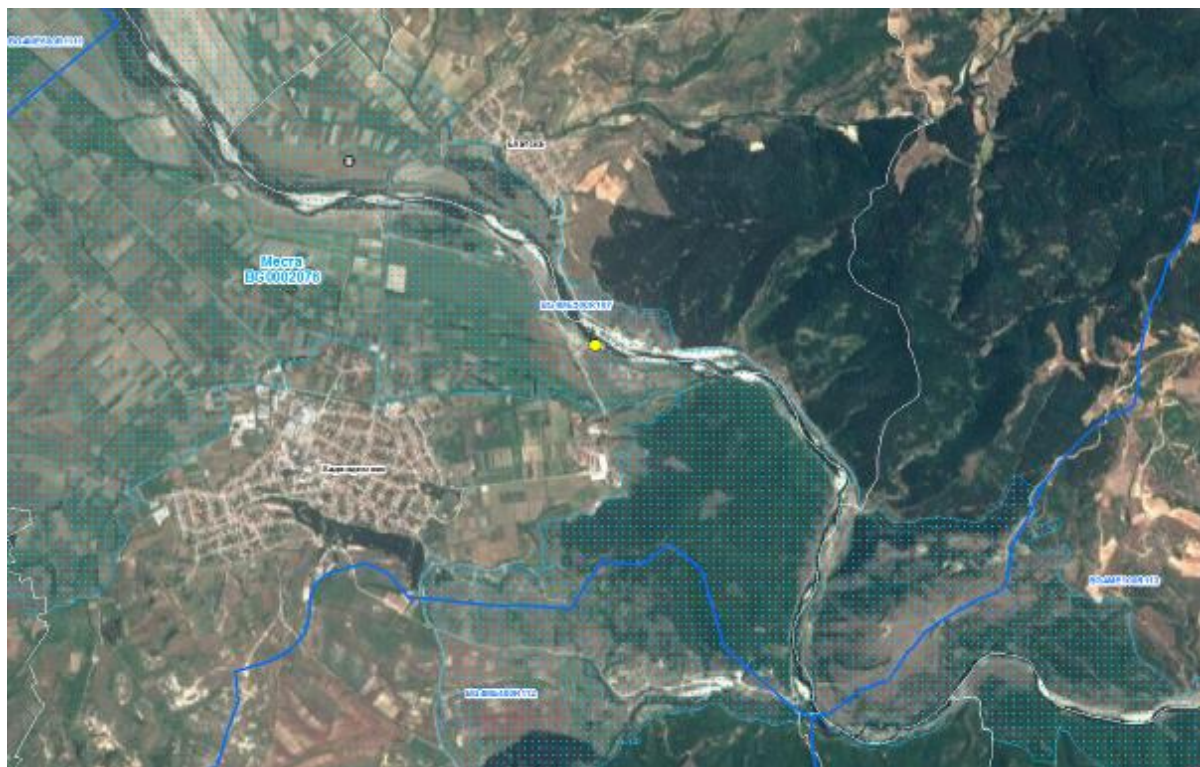
При изграждането на ПСОВ има потенциал да бъде засегната крайречна алувиална гора по течението на реката, в съседство с обработваеми земи и открити ерозирани терени и тревни местообитания с храсти до десния бряг и широколистни гори по левия бряг.

Потенциално засегнати ще бъдат гнездови местообитания и места за хранене на следните видове птици предмет на опазване:

Picus canus, Tringa ochropus, Lanius collurio, Lanius minor, Dryocopus martius, Dendrocopos syriacus, Caprimilgus europaeus, Accipiter nisus, Accipiter gentilis, Alectoris graeca, Buteo buteo, Buteo rufinus, Ciconia ciconia, Ciconia nigra, Pernis apivorus.

За BG4ME500R107

Мярката за изграждане на ПСОВ е предвидена за с. Хаджидимово. Като местоположение на мярката (ПСОВ) е посочена точка с координати 23°52'20.677"E 41°31'23.646"N.

Местоположението на мярката по предоставените геопространствени данни спрямо границите на 33 и водните тела

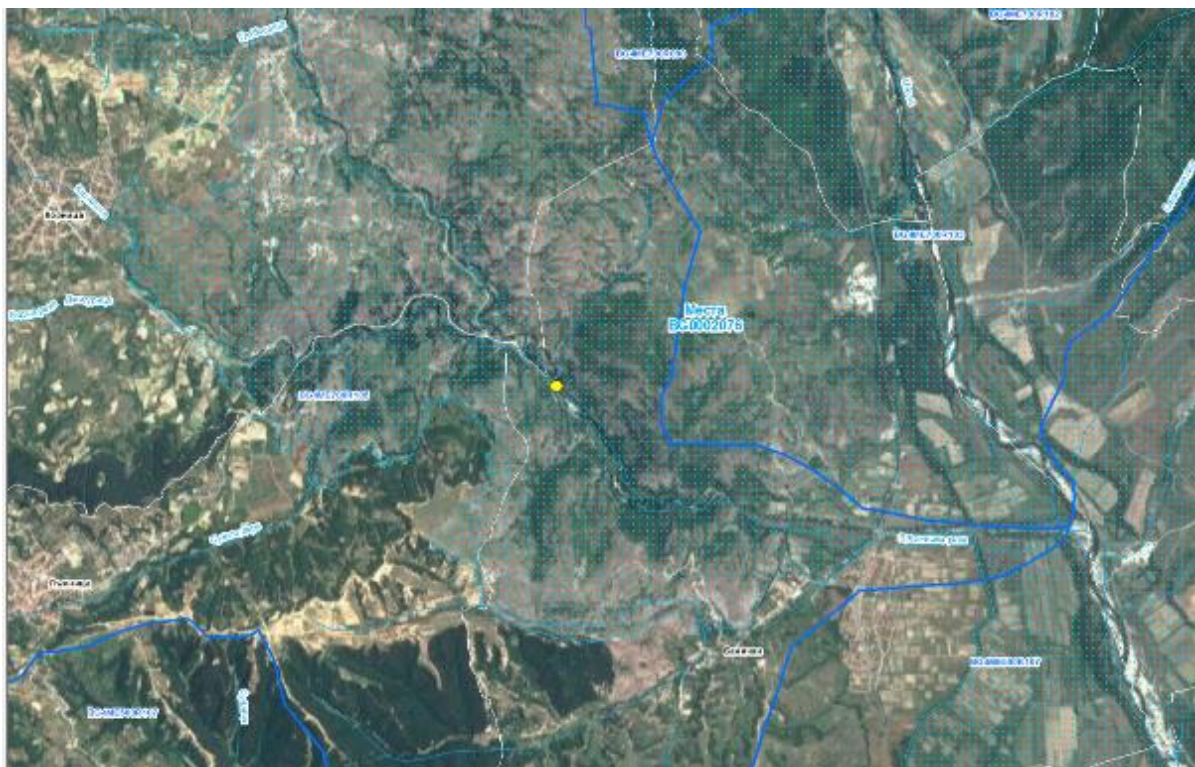
Има издадено разрешително №43110069 от 24.06.2009 за 6 265 екв.ж. Местоположението е имот с идентификатор 77058.0.3, част от физически блок с НТП 200 - горски територии. Представлява тополова плантация в заливаемата тераса на р. Места, в близост до полски път. По десния бряг на реката в този участък, където е посоченото местоположение на ПСОВ, е картирано природно местообитание 91E0*, представляващо и местообитание на птиците „Алувиални и много влажни гори и храсталаци по Янков, 2007“.

Потенциално засегнати ще бъдат гнездови биотопи на следните видове птици, предмет на опазване: *Alcedo atthis*, *Dendrocopos medius*, *syriacus*, *Emberiza hortulana*, *Lanius collurio*, *Lanius minor*, *Picus canus*. Възможни са отрицателни въздействия, свързани с промяна на характеристиките на местообитанията и локалния ландшафт, а оттам и до видовия състав на конкретната територия. При изграждането, а в последствие и при експлоатацията на съоръжението се предполага първоначално временно, а след това и дългосрочно присъствие на хора, техника, шум, светлинно замърсяване и др. В зависимост от съществуващия антропогенен натиск от ползвания на конкретната територия, това въздействие може да окаже негативен ефект и върху други видове, за които съществуват подходящи условия за обитаване през определени периоди (напр. хранителни местообитания за гнездящи и мигриращи водолюбививи птици, места за нощуване, укрытия и др.).

За BG4ME700R105

мярката за изграждане на ПСОВ е предвидена за с. Брезница. Като местоположение на мярката (ПСОВ) е посочена точка с координати 23°42'51.482"E 41°37'53.589"N на р. Туфча (Брезнишка, след вливане на Корнишка) в заливната тераса под пътя за Баничан в имот, част от физически блок с НТП – пасища, мери и ливади (картиран като

природно местообитание 6510). Мястото е заобиколено от крайречни алувиални гори в съседство с обширни площи разредени дъбово-габърови горски масиви и открити тревни пространства с храсти.

Местоположението на мярката по предоставените геопропространствени данни спрямо границите на 33 и водните тела

Изглед към местоположението на мярката по предоставените геопропространствени данни

Изглед към местоположението на мярката по предоставените геопространствени данни

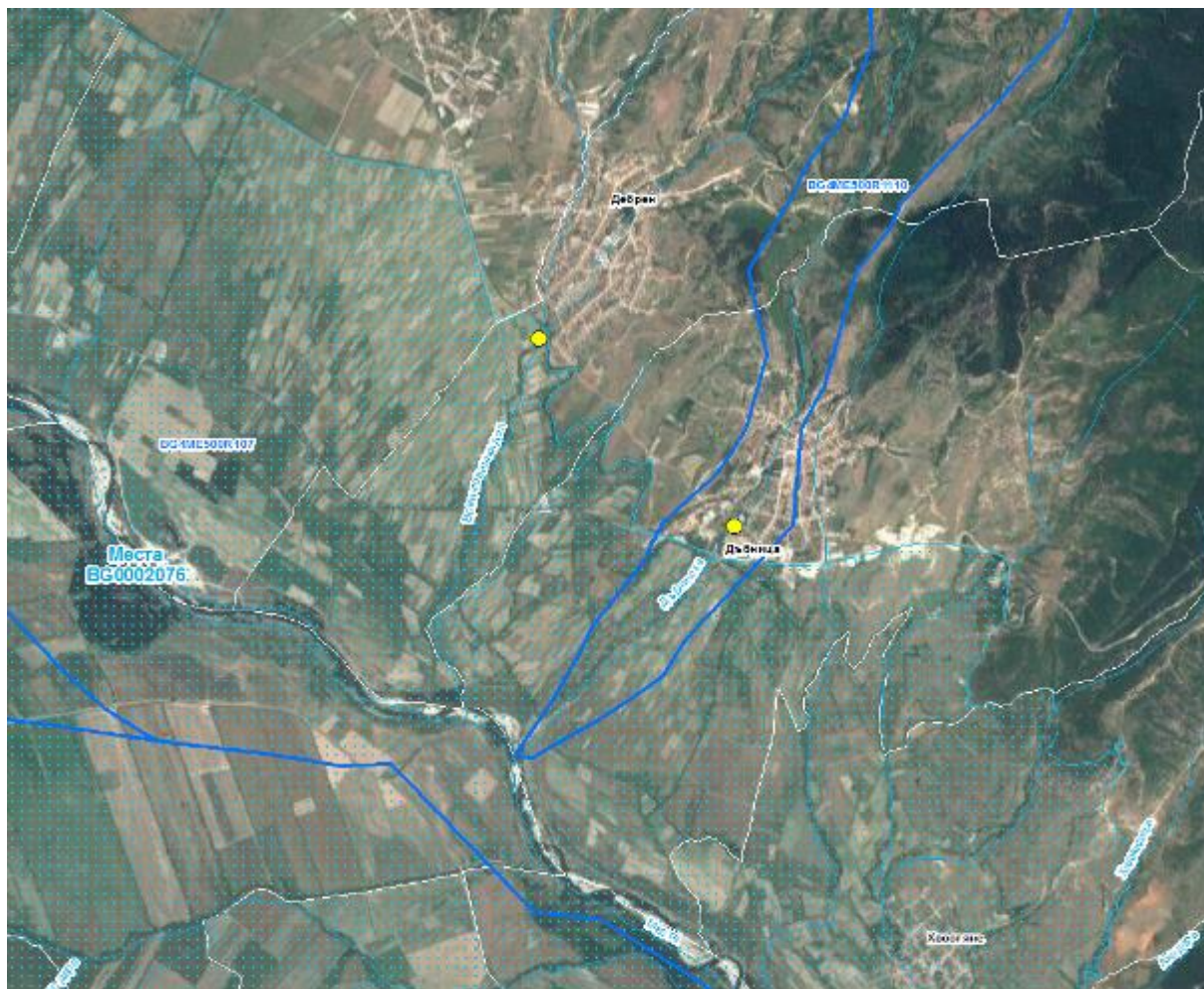
С потенциал да бъдат засегнати са гнездови биотопи на следните видове птици предмет на опазване: *Alcedo atthis*, *Dendrocopos medius*, *siriacus*, *Dryocopos martius*, *Emberiza hortulana*, *Lanius collurio*, *Lanius minor*, *Picus canus*.

Възможни са отрицателни въздействия, свързани с промяна на характеристиките на местообитанията и локалния ландшафт, а оттам и до видовия състав на конкретната територия. При изграждането, а в последствие и при експлоатацията на съоръжението се предполага първоначално временно, а след това и дългосрочно, присъствие на хора, техника, шум, светлинно замърсяване и др. В комбинация със съществуващия път и др. натовавания и ползвания на конкретната територия, това въздействие може да окаже негативен ефект и върху други видове, за които съществуват подходящи условия за обитаване през определени периоди (напр. хранителни местообитания за гнездящи и мигриращи водолюбивы птици, места за нощуване, укрития и др.).

За BG4ME500R107

Предвидената мярка за изграждане на ПСОВ за обслужване на с. Дебрен е на р. Вранчювишки дол в точка с координати 23°49'6.66"E 41°34'38.602"N.

Потенциално засегнати ще бъдат гнездови биотопи на следните видове птици, предмет на опазване: *Dendrocopos medius*, *syriacus*, *Emberiza hortulana*, *Lanius collurio*, *Lanius minor*, *Picus canus*, *Sylvia nisoria*, *Caprimulgus europaeus*, *Charadrius dubius*, *Hippolais olivetorum*. Възможни са отрицателни въздействия, свързани с промяна на характеристиките на местообитанията и локалния ландшафт, а оттам и до видовия състав на конкретната територия. При изграждането, а в последствие и при експлоатацията на съоръжението се предполага първоначално временно, а след това и дългосрочно присъствие на хора, техника, шум, светлинно замърсяване и др. В зависимост от съществуващия антропогенен натиск от ползвания на конкретната територия, това въздействие може да окаже негативен ефект и върху други видове, за които съществуват подходящи условия за обитаване през определени периоди (напр. хранителни местообитания за гнездящи и мигриращи водолюбивы и хищни птици, места за нощуване, укрития и др.).

Местоположението на мярката по предоставените геопространствени данни спрямо границите на ЗЗ и водните тела

За BG4ME500R1110

Предвидената мярка за изграждане на ПСОВ, за обслужване на с. Дъбница е на р. Дъбнишка в точка с координати $23^{\circ}49'56.14''\text{E}$ $41^{\circ}34'5.014''\text{N}$ и е в границите на населеното място, извън защитената зона, поради което не се очакват отрицателни въздействия от прилагането на тази мярка върху целевите видове и местообитания предмет на опазване.

За BG4ME500R1109

Предвидената мярка за изграждане на ПСОВ, за обслужване на гр. Гоце Делчев е при вливне на р. Неврокопска (Туповишка) в р. Места в точка с координати $23^{\circ}46'36.036''\text{E}$ $41^{\circ}34'25.763''\text{N}$. Попада в поземлени имоти, част от физически блок с НТП 040 – пасища, мери и ливади в заливна тераса на р. Места (десен бряг).

Към 2010/2011 г (ортофото заснемане, МЗХ – фигурата по-долу) на мястото са съществували тополови плантации (вероятно на мястото на крайречни алувиални гори), които към днешна дата са изкоренени. Река Места в този участък е андигирана.

Потенциално засегнати ще бъдат гнездови биотопи на следните видове птици, предмет на опазване: *Dendrocopos medius*, *syriacus*, *Emberiza hortulana*, *Lanius collurio*, *Lanius minor*, *Picus canus*, *Sylvia nisoria*, *Caprimulgus europaeus*, *Charadrius dubius*. Възможни са отрицателни въздействия свързани с промяна на характеристиките на местообитанията и локалния ландшафт, а оттам и до видовия състав на конкретната територия. При изграждането, а в последствие и при експлоатацията на съоръжението се предполага първоначално временно, а след това и дългосрочно присъствие на хора, техника, шум, светлинно замърсяване и др. В зависимост от съществуващия антропогенен натиск от ползвания на конкретната територия, това въздействие може да окаже негативен ефект и върху други видове, за които съществуват подходящи условия за обитаване през определени периоди (напр. хранителни местообитания за гнездящи и мигриращи водолюбиви и хищни птици, места за нощуване, укрытия и др.).

Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите чрез реконструкция на изградени рибни проходи в съответствие с изискванията на Наредбата за изискванията към рибните проходи, а до издаването ѝ ръководството на ФАО

За BG4ME700R100

Предвидената мярка за „осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите“ чрез „реконструкция на изградени рибни проходи в съответствие с изискванията на Наредбата за изискванията към рибните проходи, до издаването и ръководството на ФАО“ е свързана с изградени рибни проходи на съществуващ ВЕЦ на р. Каменица в точка с координати 23°40'35.993"E 41°42'36.054"N. Прилага се за рибни проходи по разрешителни №41140209/08.08.2014г.; 41140117/09.09.2009г., които не осигуряват миграцията на водни организми срещу течението на реката. Съществуващият ВЕЦ е на границата на защитената зона.

Въпреки това при осъществяване на строителни дейности през размножителния период, потенциално засегнати ще бъдат гнездови биотопи на следните видове птици, предмет на опазване: *Alcedo atthis*, *Dendrocopos medius*, *syriacus*, *Dryocopos martius*, *Emberiza hortulana*, *Lanius collurio*, *Lanius minor*, *Picus canus*, *Sylvia nisoria*, *Caprimulgus europaeus*, *Hippolais olivetorum*. При изграждането, а в последствие и при експлоатацията на съоръжението се предполага първоначално временно, а след това и дългосрочно присъствие на хора, техника, шум, светлинно замърсяване и др. В зависимост от съществуващия антропогенен натиск от ползвания на конкретната територия, това въздействие може да окаже негативен ефект и върху други видове, за които съществуват подходящи условия за обитаване през определени периоди (напр. хранителни местообитания за гнездящи и мигриращи водолюбив и хищни птици, места за ношуване, укрития и др.). Не се очаква тези въздействия да бъдат значителни, но на принципа на предпазливостта се препоръчва осъществяване на дейностите извън размножителния период на посочените по-горе видове.

Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия чрез възстановяване на естественото състояние на речното дъно

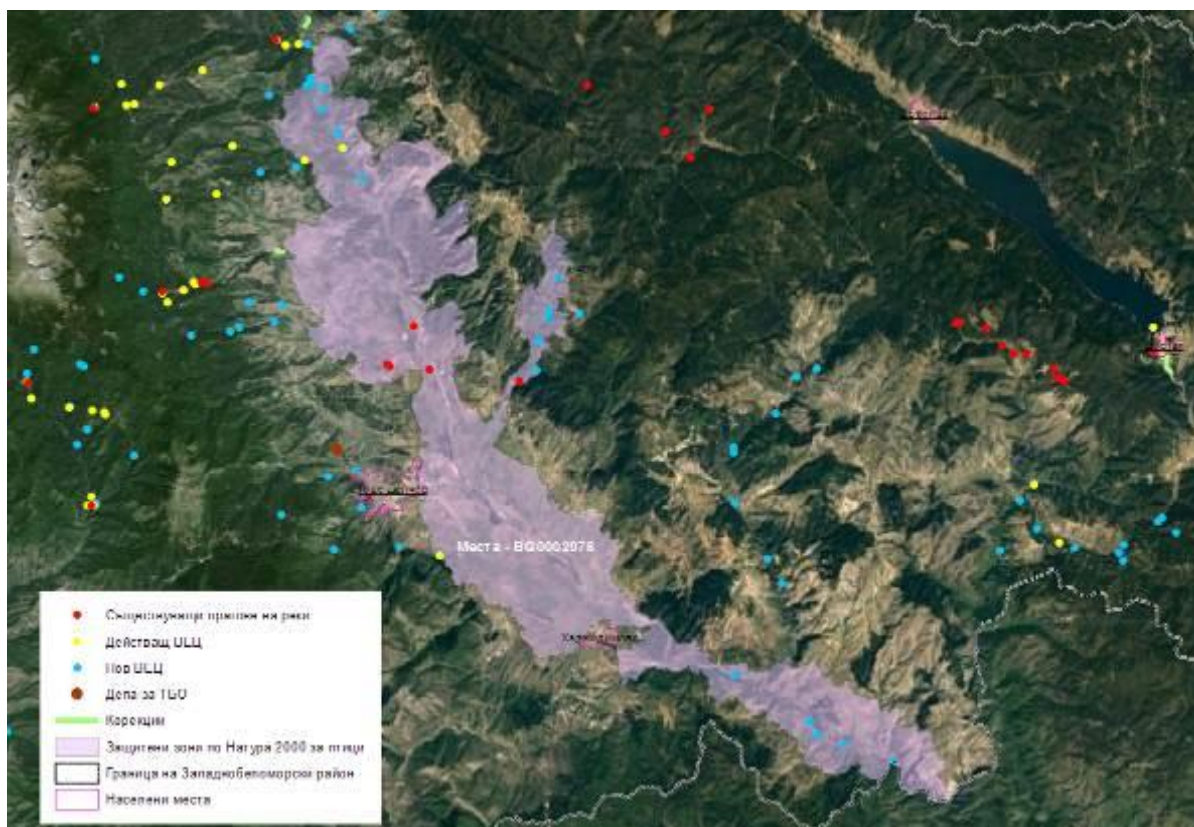
Мярката е за р. Места BG4ME500R107 от вливане на р. Канина до вливане на р. Мътница. Изцяло попада в границите на защитената зона. Водното тяло не е определено като СМВТ, но почти целият участък от р. Места, с изключение на най-южната част (от с. Блатска до вливане на р. Мътница) е андигиран.

Мярката е с изцяло положителна насоченост по отношение постигане екологичните цели за водното тяло и природозащитните цели на защитената зона.

Въпреки това са възможни известни отрицателни въздействия, в случай на реализиране на СМР през размножителния период на водни и водолюбив и птици – видове, свързани с повърхностните води или видове, които са свързани със зависими от водата хабитати през някои от етапите от жизнения си цикъл.

5.18.2. Кумулативни въздействия

В ЗЗ има съществуващи натоварвания от баластриери, 5 нови ВЕЦ, 3 съществуващи ВЕЦ, съществуващи прагове на реки.

Кумулативните въздействия от тези натоварвания, в съчетание с идентифицираните от предвидените в ПУРБ структурни мерки, се определят като незначителни.

Не се очаква значително отрицателно въздействие върху водни и водолюбиви птици - видове свързани с повърхностните води или видове които са свързани със зависими от водата хабитати през някои от етапите от жизнения си цикъл.

Предвиденото изграждане на 8 ПСОВ ще окаже положително дългосрочно въздействие върху качеството на водите и респективно, върху водните местообитания и воднозависимите видове предмет на опазване, което до известна степен компенсира отрицателните въздействия от строителството им.

Освен това за намаляване на хидроморфологичния натиск върху реките в ПоМ на ПУРБ е въведена мярка за „Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките“. Свързана е с въвеждане на ограничения за „недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водоземания и др.)“ във водните тела определени като или попадащи в зони за защита на водите.

Мярката е с обхват всички повърхностни водни тела, в частта им попадаща в границите на защитената зона.

Съгласно чл. 118 ж, ал. 2 на Закона за водите „не се разрешава изземване на наносни отложения от водните обекти с изключение на река Дунав и водохранилищата, както и в случаите по чл. 140.“ Изключенията (случаите) по чл. 140 са свързани със защитата от вредното въздействие на водите и прилагане на мерки за предотвратяване и ограничаване на щетите, нанесени от природните наводнения, провеждани в съответствие с плановете за управление на риска от наводнения. Те включват изграждане и поддържане на диги, корекции на реки и дерета и други хидротехнически

и защитни съоръжения, дейности за защита на водосборните басейни от водна ерозия, поддържане проводимостта на речните легла. В тази връзка потенциални кумулативни въздействия биха могли да настъпят при осъществяване на мерки и дейности от ПУРН за осигуряване на проводимост на речните легла поради натрупани наносни отложения, които създават риск от наводнения.

Прилагането на мярката ще има средносрочно (за периода на действие на ПУРБ) положително въздействие върху воднозависими видове птици и местообитанията им в защитената зона.

Прилагането ѝ ще намали в значителна степен потенциални кумулативни въздействия от този тип дейности.

5.19. Защитена зона “Кресна” (BG0002003)

В границите на защитената зона са определени за изпълнение следните структурни мерки:

- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места (за водно тяло с код BG4ST500R057)
- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите (за ВТ с кодове BG4ST500R060, BG4ST500R064, BG4ST500R059)
- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия (за ВТ с код BG4ST500R057)

Дейностите по реализация на тези мерки биха могли да засегнат следните видове птици, предмет на опазване в ЗЗ:

5.19.1. Въздействия върху видовете и техните местообитания

Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места чрез изграждане, реконструкция или модернизация на ГПСОВ

За BG4ST500R057

Мярката за изграждане на ПСОВ е предвидена за гр. Кресна. Като местоположение на мярката (ПСОВ) е посочена точка с координати 23°9'48.964"E 41°42'23.364"N, в коритото на р. Струма (десен бряг с наноси). Попада във физически блок с НТП храсти и затревени територии. Реката в този участък е андигирана.

Потенциално засегнати ще бъдат биотопи на следните видове птици, предмет на опазване, чиито популации са групирани по характер на пребиваване:

Постоянни	Гнездящо-прелетни	Преминаващи/Мигриращи	Зимуващи
<i>Alcedo atthis</i>	<i>Accipiter brevipes</i>	<i>Accipiter brevipes</i>	-
<i>Anas platyrhynchos</i>	<i>Actitis hypoleucos</i>	<i>Actitis hypoleucos</i>	
<i>Dendrocopos medius</i>	<i>Anthus campestris</i>	<i>Anthus campestris</i>	
<i>Dendrocopos syriacus</i>	<i>Burhinus oedicephalus</i>	<i>Aquila clanga</i>	
<i>Gallinula chloropus</i>	<i>Calandrella brachydactyla</i>	<i>Aquila pomarina</i>	
<i>Falco tinnunculus</i>	<i>Caprimulgus europaeus</i>	<i>Ardea cinerea</i>	
<i>Lullula arborea</i>	<i>Charadrius dubius</i>	<i>Calandrella brachydactyla</i>	
<i>Melanocorypha calandra</i>	<i>Ciconia ciconia</i>	<i>Caprimulgus europaeus</i>	
<i>Picus canus</i>	<i>Ciconia nigra</i>	<i>Charadrius dubius</i>	
	<i>Circus aeruginosus</i>	<i>Ciconia ciconia</i>	
	<i>Coracias garrulus</i>	<i>Ciconia nigra</i>	
	<i>Crex crex</i>	<i>Circus aeruginosus</i>	
	<i>Emberiza hortulana</i>	<i>Coracias garrulus</i>	
	<i>Ficedula semitorquata</i>	<i>Falco vespertinus</i>	
	<i>Hippolais olivetorum</i>	<i>Lanius collurio</i>	
	<i>Lanius collurio</i>	<i>Lanius minor</i>	

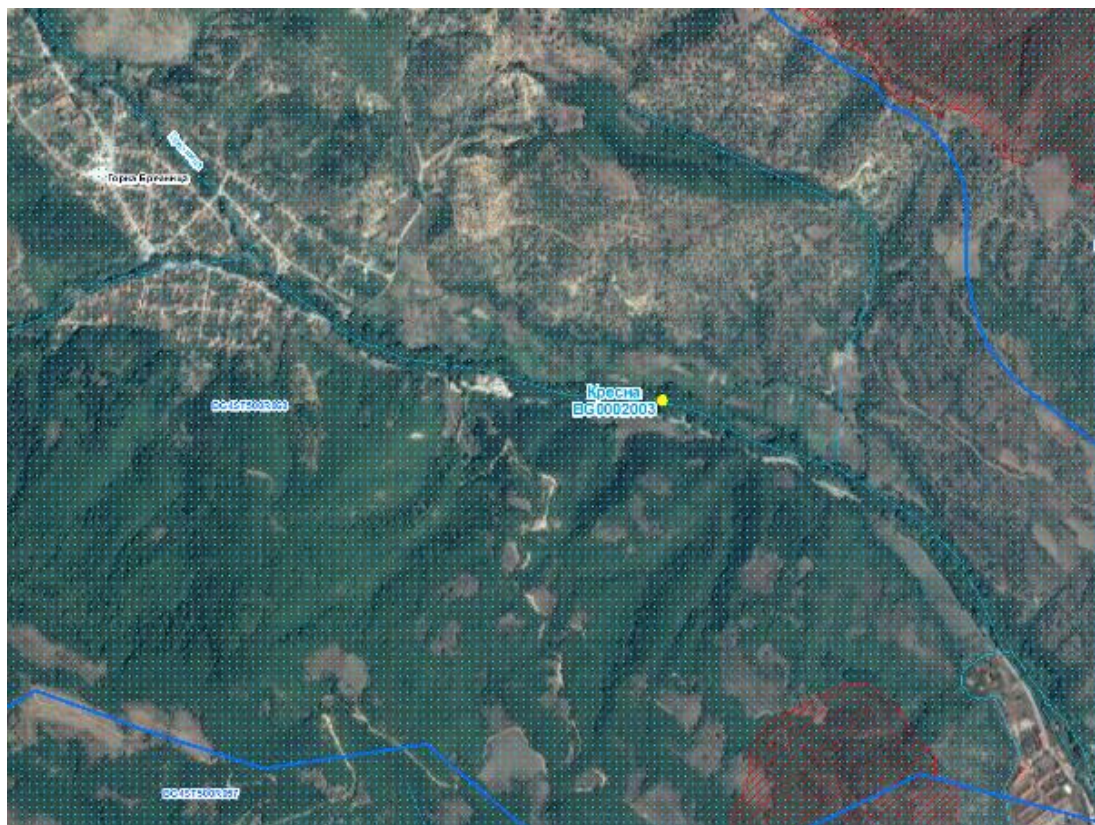
	Lanius minor Merops apiaster Riparia riparia Sylvia nisoria	Merops apiaster Milvus milvus Pelecanus crispus Pernis apivorus Sylvia nisoria	
--	--	--	--

Възможни са отрицателни въздействия, свързани с промяна на характеристиките на местообитанията и локалния ландшафт, а оттам и до видовия състав на конкретната територия. При изграждането, а в последствие и при експлоатацията на съоръжението се предполага първоначално временно, а след това и дългосрочно присъствие на хора, техника, шум, светлинно замърсяване и др. В зависимост от съществуващия антропогенен натиск от ползвания на конкретната територия, това въздействие може да окаже негативен ефект и върху други видове, за които съществуват подходящи условия за обитаване през определени периоди (напр. хранителни местообитания за гнездящи и мигриращи водолюбив и хищни птици, места за нощуване, укрытия и др.).

Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите

За BG4ST500R060

Предвидената мярка за „осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите“ чрез „реконструкция на изградени рибни проходи в съответствие с изискванията на Наредбата за изискванията към рибните проходи, до издаването и ръководството на ФАО“ е свързана с изградени рибни проходи на съществуващ ВЕЦ (МВЕЦ Разрешително №41140086/01.07.2010г) на р. Брезнишка в точка с координати 23°8'4.538"E 41°44'20.264"N.

Потенциални, но незначителни отрицателни въздействия, свързани с увреждане на гнездови биотопи по време на СМР през размножителния период, както и безпокойство и прогонване поради присъствие на хора, техника и др. се очакват върху следните видове птици, предмет на опазване, чиито популации са групирани по характер на пребиваване:

Постоянни	Гнездящо-прелетни
Alcedo atthis	Accipiter brevipes
Anas platyrhynchos	Actitis hypoleucos
Dendrocopos medius	Caprimulgus europaeus
Dendrocopos syriacus	Charadrius dubius
Gallinula chloropus	Ciconia ciconia
Falco tinnunculus	Ciconia nigra
Lullula arborea	Coracias garrulus
Picus canus	Crex crex
	Emberiza hortulana
	Ficedula semitorquata
	Hippolais olivetorum
	Lanius collurio
	Lanius minor
	Merops apiaster
	Riparia riparia
	Sylvia nisoria

Въздействията върху мигриращите птици (*Accipiter brevipes*, *Actitis hypoleucos*, *Anthus campestris*, *Aquila clanga*, *Aquila pomarina*, *Ardea cinerea*, *Calandrella brachydactyla*, *Caprimulgus europaeus*, *Charadrius dubius*, *Ciconia ciconia*, *Ciconia nigra*, *Circus aeruginosus*, *Coracias garrulus*, *Falco vespertinus*, *Lanius collurio*, *Lanius minor*, *Merops apiaster*, *Milvus milvus*, *Pernis apivorus*, *Sylvia nisoria*), за които конкретната територия предоставя подходящи биотопи, ще бъдат незначителни поради локалния обхват.

За BG4ST500R064

Предвидената мярка за „осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите“ чрез „реконструкция на изградени рибни проходи в съответствие с изискванията на Наредбата за изискванията към рибните проходи, до издаването и ръководството на ФАО“ е свързана с изградени рибни проходи на съществуващ ВЕЦ (МВЕЦ Разрешително №41140104/15.10.2008г.) на р. Цапаревска в точка с координати 23°8'35.802"E 41°37'1.719"N, която е на границата на защитената зона.

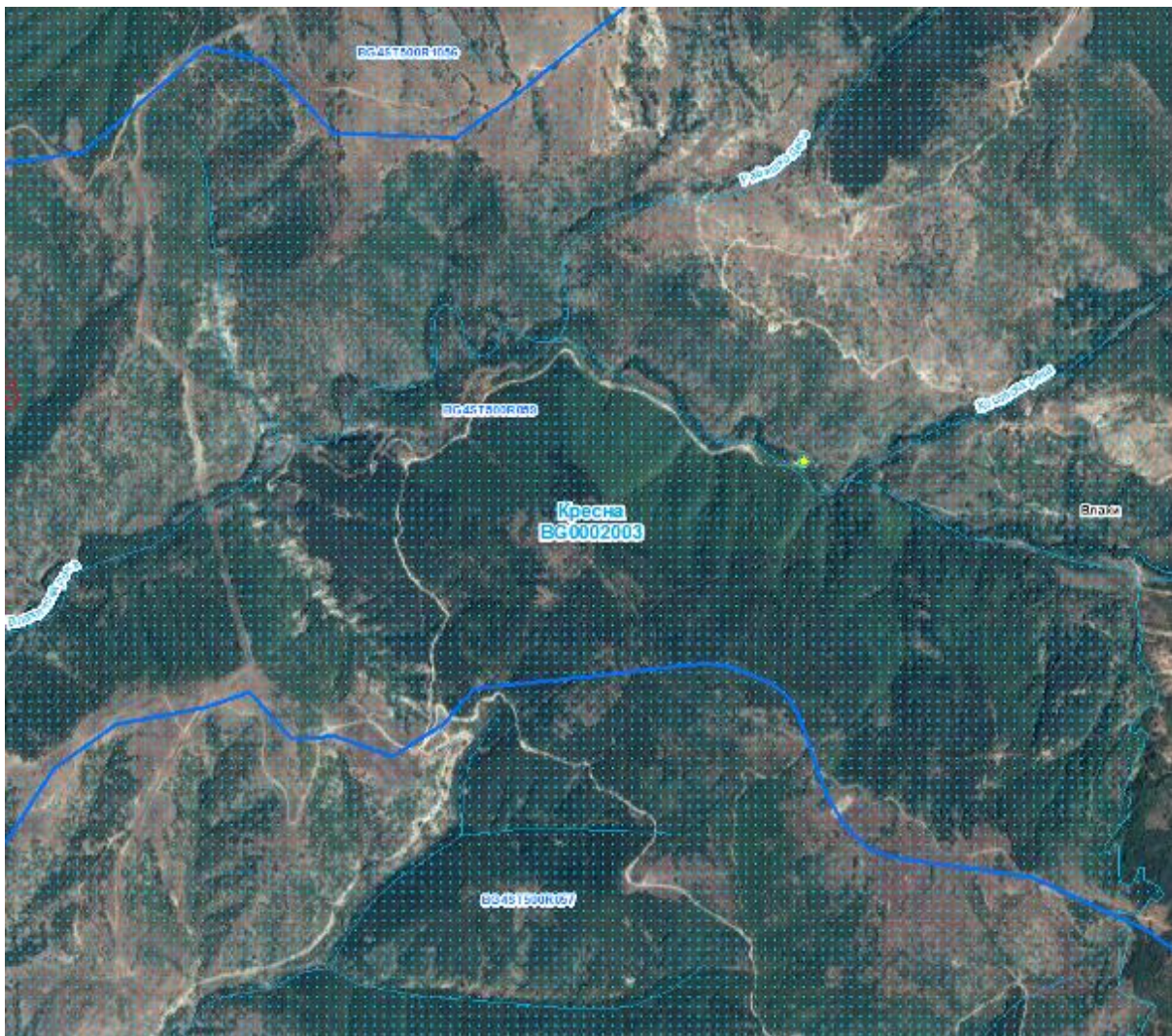
Потенциални, но незначителни отрицателни въздействия, свързани с увреждане на гнездови биотопи по време на СМР през размножителния период, както и безпокойство и прогонване поради присъствие на хора, техника и др. се очакват върху следните видове птици, предмет на опазване, чиито популации са групирани по характер на пребиваване:

Постоянни	Гнездящо-прелетни
<i>Accipiter nisus</i>	<i>Accipiter brevipes</i>
<i>Buteo buteo</i>	<i>Actitis hypoleucos</i>
<i>Buteo rufinus</i>	<i>Caprimulgus europaeus</i>
<i>Alcedo atthis</i>	<i>Charadrius dubius</i>
<i>Anas platyrhynchos</i>	<i>Ciconia ciconia</i>
<i>Dendrocopos medius</i>	<i>Ciconia nigra</i>
<i>Dendrocopos syriacus</i>	<i>Coracias garrulus</i>
<i>Gallinula chloropus</i>	<i>Crex crex</i>
<i>Lullula arborea</i>	<i>Emberiza hortulana</i>
<i>Picus canus</i>	<i>Ficedula semitorquata</i>
	<i>Hippolais olivetorum</i>
	<i>Lanius collurio</i>
	<i>Lanius minor</i>
	<i>Merops apiaster</i>
	<i>Riparia riparia</i>
	<i>Sylvia nisoria</i>

Въздействията върху мигриращите птици (*Accipiter brevipes*, *Actitis hypoleucos*, *Anthus campestris*, *Aquila clanga*, *Aquila pomarina*, *Ardea cinerea*, *Calandrella brachydactyla*, *Caprimulgus europaeus*, *Charadrius dubius*, *Ciconia ciconia*, *Ciconia nigra*, *Circus aeruginosus*, *Coracias garrulus*, *Falco vespertinus*, *Lanius collurio*, *Lanius minor*, *Merops apiaster*, *Milvus milvus*, *Pernis apivorus*, *Sylvia nisoria*), за които конкретната територия предоставя подходящи биотопи, ще бъдат незначителни поради локалния обхват.

За BG4ST500R059

Предвидената мярка за „осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите“ чрез „реконструкция на изградени рибни проходи в съответствие с изискванията на Наредбата за изискванията към рибните проходи, до издаването и ръководството на ФАО“ е свързана с изградени рибни проходи на съществуващ ВЕЦ (Разрешително №41140052/07.07.2010г.; 41140075/14.04.09г.; 41140133/19.06.09г.) на р. Влахинска в точка с координати 23°13'17.16"E 41°44'21.876"N, която е на границата на защитената зона.

Потенциални, но незначителни отрицателни въздействия, свързани с увреждане на гнездови биотопи по време на СМР през размножителния период, както и безпокойство и прогонване поради присъствие на хора, техника и др. се очакват предимно върху постоянни и гнездящо-прелетни врабчоподобни и хищни видове птици, предмет на опазване. Въздействията върху мигриращите птици, за които конкретната територия предоставя подходящи биотопи, ще бъдат незначителни поради локалния обхват.

Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия чрез възстановяване на естественото състояние на речното дъно

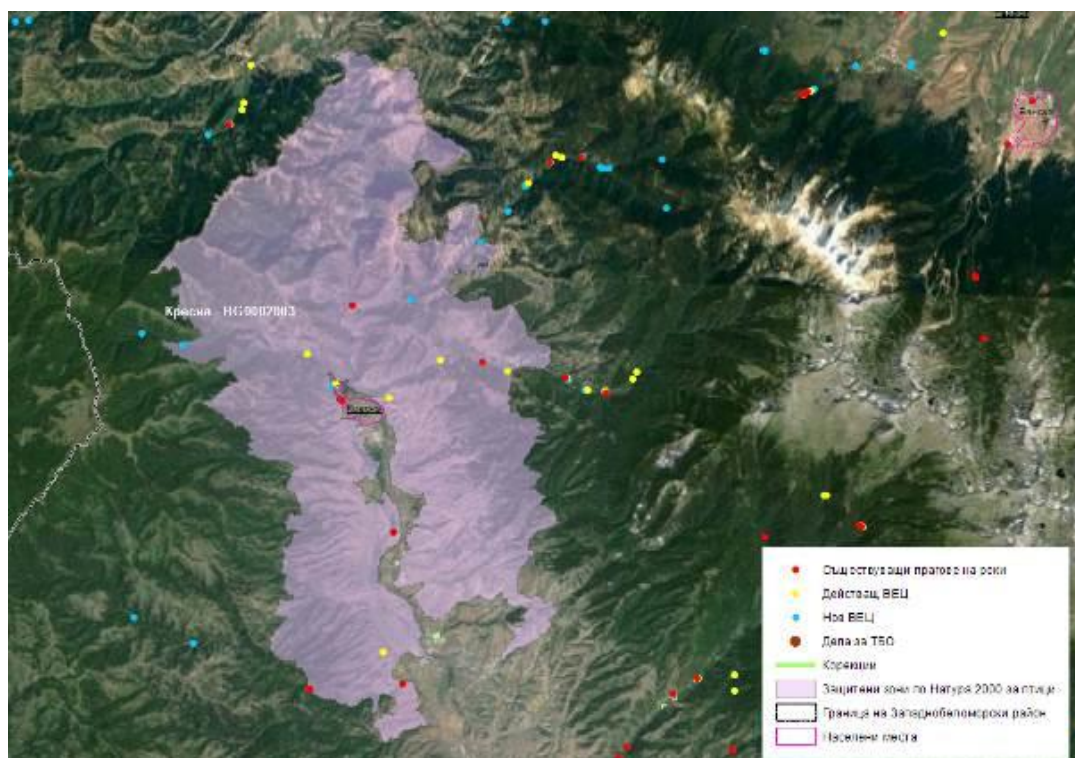
Мярката е за р. Струма за ВТ с код BG4ST500R057 и BG4ST500R063. В границите на защитената зона попада участъкът за прилагане на мярката за ВТ BG4ST500R057. След гр. Кресна реката е андигирана до и след южната граница на ВТ и ЗЗ. В този участък водното тяло е определено като СМВТ.

Мярката е с изцяло положителна насоченост по отношение постигане екологичните цели за водното тяло и природозащитните цели на защитената зона.

Въпреки това са възможни известни отрицателни въздействия, в случай на реализиране на СМР през размножителния период на водни и водолюбиви птици – видове, свързани с повърхностните води или видове, които са свързани със зависими от водата хабитати през някои от етапите от жизнения си цикъл. По тази причина е предложена съответна смекчаваща потенциалните отрицателни въздействия мярка.

5.19.2. Кумулативни въздействия

В ЗЗ има съществуващи натоварвания от баластриери, 4 нови ВЕЦ, 6 съществуващи ВЕЦ, съществуващи прагове на реки, диги. Река Струма в значителен участък от ЗЗ е модифицирана (андигирана).

Кумулативните въздействия от тези натоварвания, в съчетание с идентифицираните от предвидените в ПУРБ структурни мерки, се определят като незначителни.

Предвиденото изграждане на ГПСОВ за гр. Кресна ще окаже положително дългосрочно въздействие върху качеството на водите и респективно, върху водните местообитания и воднозависимите видове, предмет на опазване, което до известна степен компенсира отрицателните въздействия от строителството ѝ.

Освен това за намаляване на хидроморфологичния натиск върху реките в ПоМ на ПУРБ е въведена мярка за „Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките“. Свързана е с въвеждане на ограничения за „недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водовземания и др.)“ във водните тела определени като или попадащи в зони за защита на водите.

Мярката е с обхват всички повърхностни водни тела, в частта им попадаща в границите на защитената зона.

Съгласно чл. 118 ж, ал. 2 на Закона за водите „не се разрешава изземване на наносни отложения от водните обекти с изключение на река Дунав и водохранилищата, както и в случаите по чл. 140.“ Изключенията (случаите) по чл. 140 са свързани със защитата от вредното въздействие на водите и прилагане на мерки за предотвратяване и ограничаване на щетите, нанесени от природните наводнения, провеждани в съответствие с плановете за управление на риска от наводнения. Те включват изграждане и поддържане на диги, корекции на реки и дерета и други хидротехнически и защитни съоръжения, дейности за защита на водосборните басейни от водна ерозия, поддържане проводимостта на речните легла. В тази връзка потенциални кумулативни въздействия биха могли да настъпят при осъществяване на мерки и дейности от ПУРН за осигуряване на проводимост на речните легла поради натрупани наносни отложения, които създават риск от наводнения.

Прилагането на мярката ще има средносрочно (за периода на действие на ПУРБ) положително въздействие върху воднозависими видове птици и местообитанията им в защитената зона.

Прилагането ѝ ще намали в значителна степен потенциални кумулативни въздействия от този тип дейности.

5.20. Защитена зона “Рупите” (BG0002098)

В границите на защитената зона са определени за изпълнение следните структурни мерки:

- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия (за ВТ с кодове BG4ST500R063, BG4ST300R073, BG4ST500R069)

5.20.1. Въздействия върху видовете и техните местообитания

За ВТ BG4ST500R063, BG4ST300R073 мярката е с обхват на прилагане – р. Струма в участъците със СМВТ. За BG4ST500R063, в границите на защитената зона, това е участъкът от устие на р. Рекичката до устие на р. Лебница и Санданска Бистрица. За BG4ST300R073, в границите на защитената зона е участъкът от устие на р.

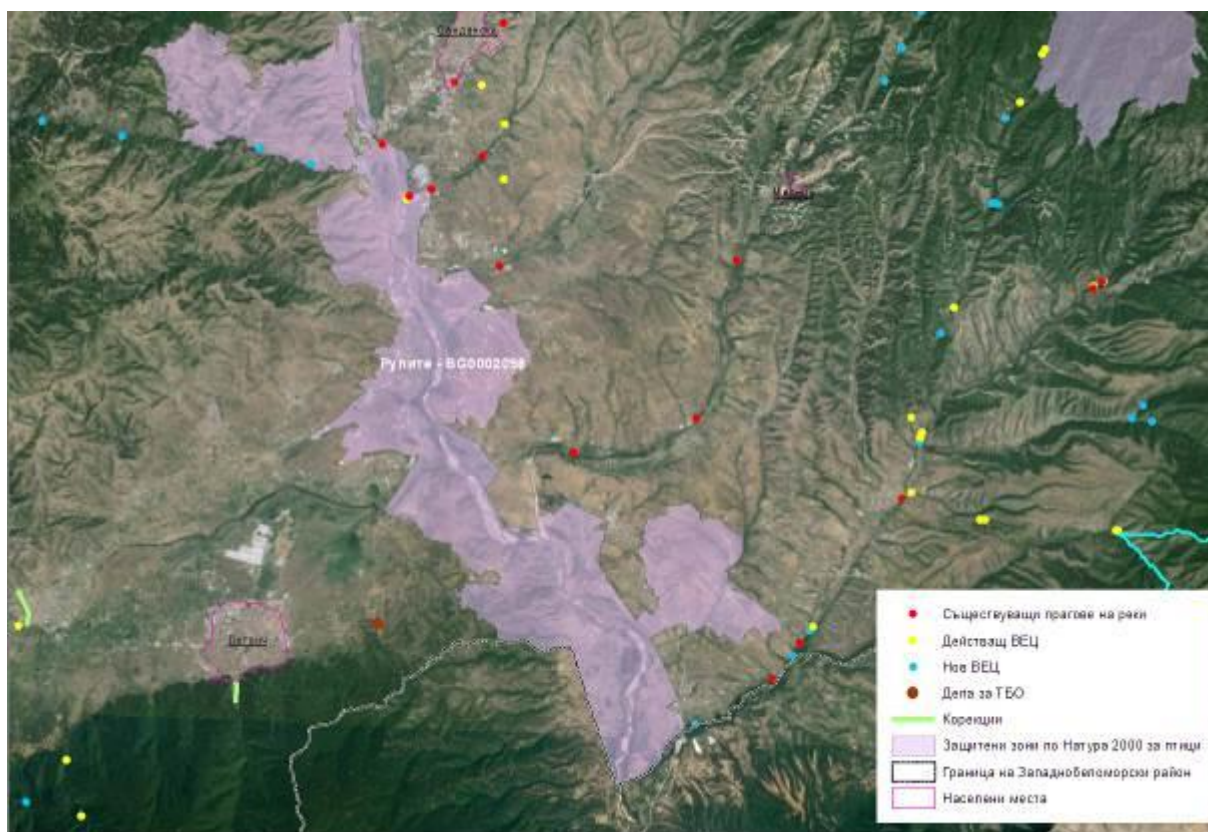
Струмешница до границата с Гърция. За ВТ BG4ST500R069 обхвата на прилагане на мярката е за целия водосбор.

Мярката е с изцяло положителна насоченост по отношение постигане екологичните цели за водните тела и природозащитните цели на защитената зона.

Въпреки това са възможни известни отрицателни въздействия, в случай на реализиране на СМР през размножителния период на водни и водолюбиви птици – видове, свързани с повърхностните води или видове, които са свързани със зависими от водата хабитати през някои от етапите от жизнения си цикъл. По тази причина е предложена съответна смекчаваща потенциалните отрицателни въздействия мярка.

5.20.2. Кумулативни въздействия

В ЗЗ има съществуващи натоварвания от баластриери, нови ВЕЦ, съществуващи ВЕЦ, съществуващи прагове на реки, диги. Р. Струма в значителен участък от ЗЗ е модифицирана (андигирана).

Кумулативните въздействия от тези натоварвания, в съчетание с идентифицираните от предвидените в ПУРБ структурни мерки, се определят като незначителни.

Предвиденото възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия ще окаже положително дългосрочно въздействие върху качеството на водите и респективно върху водните и крайречни местообитания и воднозависимите и други видове предмет на опазване, свързани с тях.

Освен това за намаляване на хидроморфологичния натиск върху реките в ПоМ на ПУРБ е въведена мярка за „Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките“. Свързана е с въвеждане на ограничения за „недопускане на нови негативни

промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водоземания и др.)“ във водните тела определени като или попадащи в зони за защита на водите.

Мярката е с обхват всички повърхностни водни тела, в частта им попадаща в границите на защитената зона.

Съгласно чл. 118 ж, ал. 2 на Закона за водите „не се разрешава изземване на наносни отложения от водните обекти с изключение на река Дунав и водохранилищата, както и в случаите по чл. 140.“ Изключенията (случаите) по чл. 140 са свързани със защитата от вредното въздействие на водите и прилагане на мерки за предотвратяване и ограничаване на щетите, нанесени от природните наводнения, провеждани в съответствие с плановете за управление на риска от наводнения. Те включват изграждане и поддържане на диги, корекции на реки и дерета и други хидротехнически и защитни съоръжения, дейности за защита на водосборните басейни от водна ерозия, поддържане проводимостта на речните легла. В тази връзка потенциални кумулативни въздействия биха могли да настъпят при осъществяване на мерки и дейности от ПУРН за осигуряване на проводимост на речните легла поради натрупани наносни отложения, които създават риск от наводнения.

Прилагането на мярката ще има средносрочно (за периода на действие на ПУРБ) положително въздействие върху воднозависими видове птици и местообитанията им в защитената зона.

Прилагането ѝ ще намали в значителна степен потенциални кумулативни въздействия от този тип дейности.

5.21. Защитена зона “Кочериново” (BG0002099)

В границите на защитената зона са определени за изпълнение следните структурни мерки за 1 ВТ с код BG4ST500R1043:

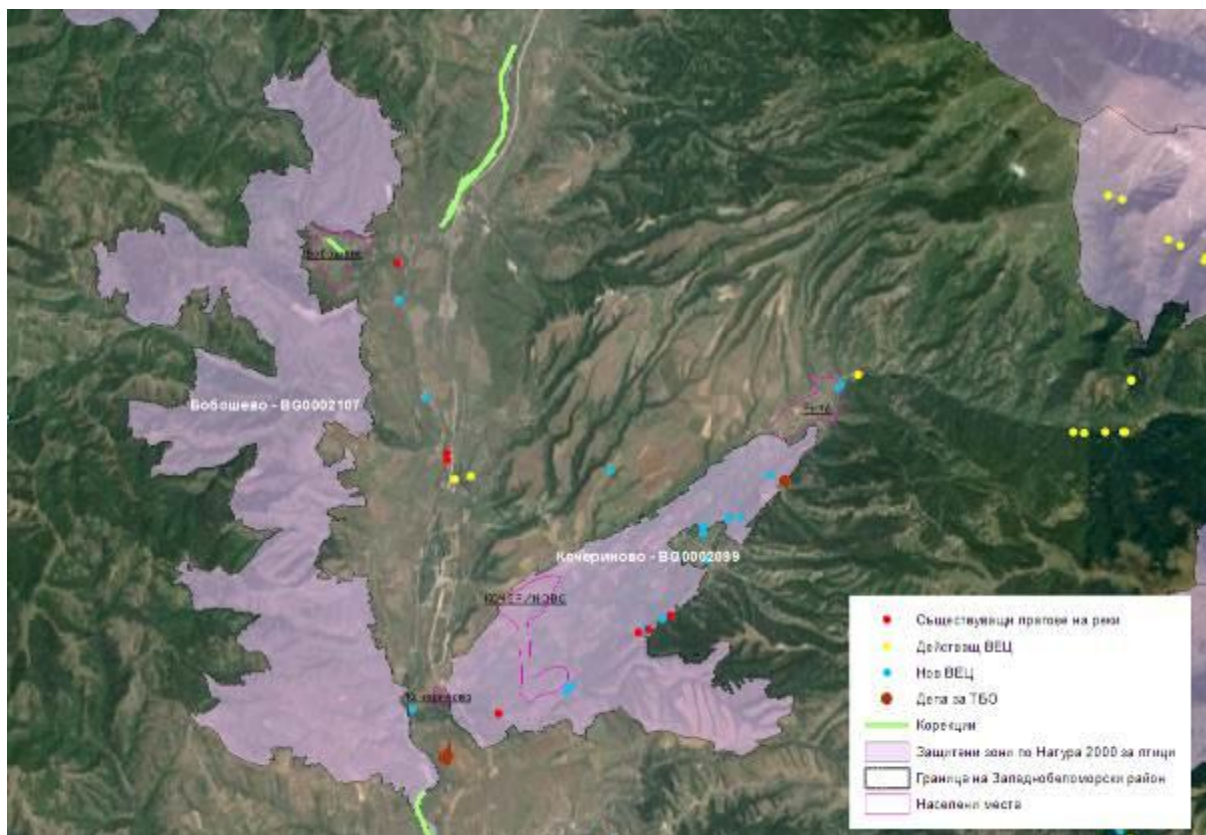
- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места, свързана с изграждане, реконструкция или модернизация на канализационна мрежа на гр. Кочериново.

5.21.1. Въздействия върху видовете и техните местообитания

Не се очакват отрицателни въздействия върху видове, предмет на опазване (с изключение на белия щъркел през размножителния период) и техни местообитания, тъй като по обхват дейността е съсредоточена в регулационните граници на Кочериново. За белия щъркел, реализирането на мярката може да има косвени отрицателни въздействия, свързани с извършване на СМР през размножителния период в близост до гнездата в населеното място. Въпреки, че видът е синантропон, по-продължително присъствие на хора и машини около гнездата през размножителния период би могло да доведе до компрометиране на гнезденето и гнездовата успеваемост. При продължителност на реализация на мярката за повече от един размножителен сезон за белия щъркел е възможно значително отрицателно въздействие върху част от популацията на вида в зоната.

5.21.2. Кумулативни въздействия

В ЗЗ има съществуващи натоварвания от баластриери, нови ВЕЦ, съществуващи прагове на реки.

Кумулативните въздействия от тези натоварвания в съчетание с идентифицираните от предвидените в ПУРБ структурни мерки се определят като незначителни.

Освен това за намаляване на хидроморфологичния натиск върху реките в ПоМ на ПУРБ е въведена мярка за „Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките“. Свързана е с въвеждане на ограничения за „недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водоземания и др.)“ във водните тела определени като или попадащи в зони за защита на водите.

Мярката е с обхват всички повърхностни водни тела, в частта им попадаща в границите на защитената зона.

Съгласно чл. 118 ж, ал. 2 на Закона за водите „не се разрешава изземване на наносни отложения от водните обекти с изключение на река Дунав и водохранилищата, както и в случаите по чл. 140.“ Изключенията (случаите) по чл. 140 са свързани със защитата от вредното въздействие на водите и прилагане на мерки за предотвратяване и ограничаване на щетите, нанесени от природните наводнения, провеждани в съответствие с плановете за управление на риска от наводнения. Те включват изграждане и поддържане на диги, корекции на реки и дерета и други хидротехнически и защитни съоръжения, дейности за защита на водосборните басейни от водна ерозия, поддържане проводимостта на речните легла. В тази връзка потенциални кумулативни въздействия биха могли да настъпят при осъществяване на мерки и дейности от ПУРБ за осигуряване на проводимост на речните легла поради натрупани наносни отложения, които създават риск от наводнения.

Прилагането на мярката ще има средносрочно (за периода на действие на ПУРБ) положително въздействие върху воднозависими видове птици и местообитанията им в защитената зона.

Прилагането ѝ ще намали в значителна степен потенциални кумулативни въздействия от този тип дейности.

5.22. Защитена зона “Славянка” (BG0002078)

В границите на защитената зона е определена за изпълнение 1 структурна мярка, предвидена за водно тяло BG4ME400R112, а именно:

- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите.

5.22.1. Въздействия върху видовете и техните местообитания

Мярката е за р. Мътница за МВЕЦ разрешително №41140100/03.06.2011г.

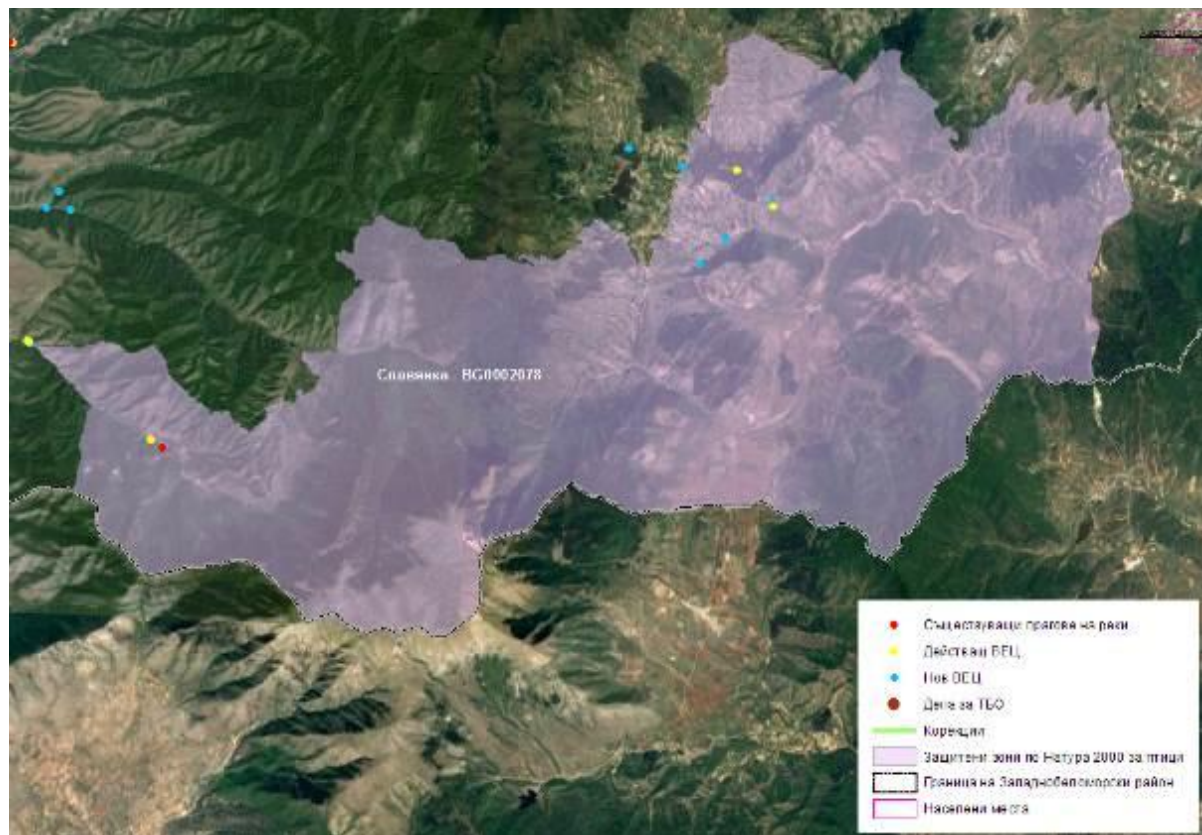

Потенциални, но незначителни отрицателни въздействия, свързани с увреждане на гнездови биотопи по време на СМР през размножителния период, както и безпокойство и прогонване поради присъствие на хора, техника и др. се очакват върху някои от видовете врабчоподобни, хищни, кълвачи, сови свързани с иглолистни гори.

Въздействията върху мигриращите птици за които конкретната територия предоставя подходящи биотопи ще бъдат незначителни поради локалния обхват.

5.22.2. Кумулативни въздействия

В ЗЗ има съществуващи натоварвания от нови ВЕЦ, съществуващи ВЕЦ, съществуващи прагове на реки.

Възможни са кумулативни въздействия от предвижданията за нови ВЕЦ. За намаляване на хидроморфологичния натиск върху реките в ПоМ на ПУРБ е въведена мярка за „Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките“. Свързана е с въвеждане на ограничения за „недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водоземания и др.)“ във водните тела определени като или попадащи в зони за защита на водите.

Мярката е с обхват всички повърхностни водни тела, в частта им попадаща в границите на защитената зона.

Съгласно чл. 118 ж, ал. 2 на Закона за водите „не се разрешава изземване на наносни отложения от водните обекти с изключение на река Дунав и водохранилищата, както и в случаите по чл. 140.“ Изключенията (случаите) по чл. 140 са свързани със защитата от вредното въздействие на водите и прилагане на мерки за предотвратяване и ограничаване на щетите, нанесени от природните наводнения, провеждани в съответствие с плановете за управление на риска от наводнения. Те включват изграждане и поддържане на диги, корекции на реки и дерета и други хидротехнически и защитни съоръжения, дейности за защита на водосборните басейни от водна ерозия, поддържане проводимостта на речните легла. В тази връзка потенциални кумулативни въздействия биха могли да настъпят при осъществяване на мерки и дейности от ПУРН за осигуряване на проводимост на речните легла поради натрупани наносни отложения, които създават риск от наводнения.

Прилагането на мярката ще има средносрочно (за периода на действие на ПУРБ) положително въздействие върху воднозависими видове птици и местообитанията им в защитената зона.

Прилагането ѝ ще намали в значителна степен потенциални кумулативни въздействия от този тип дейности.

5.23. Защитена зона “Пирин буфер” (BG0002126)

В границите на защитената зона е определена за изпълнение 2 структурни мерки, а именно:

- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите (за водни тела с кодове BG4ME700R101, BG4ME700R1104, BG4ST200R076, BG4ST200R075, BG4ST500R059, BG4ST500R1067, BG4ME700R097).
- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия (за ВТ с код BG4ST500R069)

5.23.1. Въздействия върху видовете и техните местообитания

Предвидената мярка за „осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите“ чрез „реконструкция на изградени рибни проходи в съответствие с изискванията на Наредбата за изискванията към рибните проходи, до издаването и ръководството на ФАО“ е свързана с изградени рибни проходи на съществуващи 22 бр. съществуващи ВЕЦ находящи се във високопланинската част, предимно в горски местообитания.

Потенциални, но незначителни отрицателни въздействия, свързани с увреждане на гнездови биотопи по време на СМР през размножителния период, както и безпокойство и прогонване поради присъствие на хора, техника и др. се очакват предимно върху постоянни и гнездящо-прелетни врабчоподобни и хищни видове птициq предмет на опазване. Въздействията върху мигриращите птици, за които конкретната територия предоставя подходящи биотопиq ще бъдат незначителни поради локалния обхват.

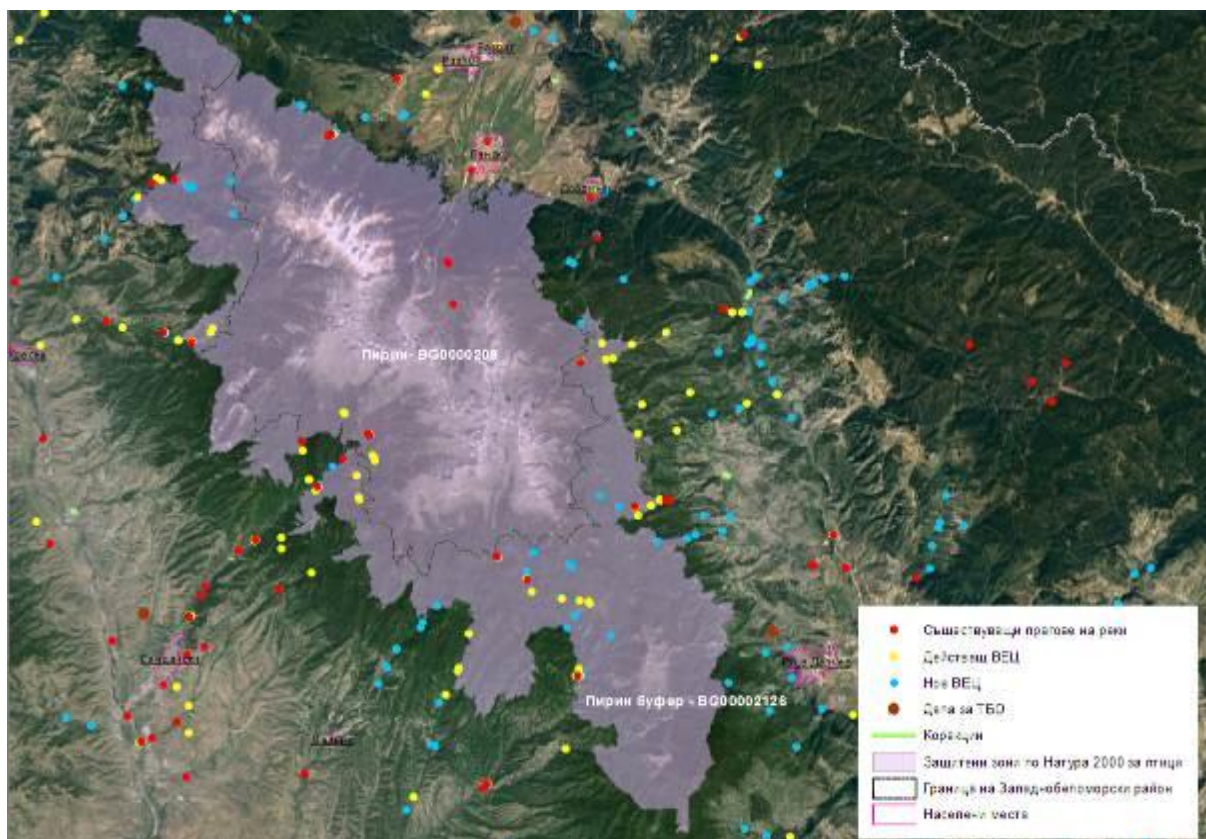
За ВТ BG4ST500R069 обхватът на прилагане на мярката е за целия водосбор.

Мярката е с изцяло положителна насоченост по отношение постигане екологичните цели за водните тела и природозащитните цели на защитената зона.

Въпреки това са възможни известни отрицателни въздействия, в случай на реализиране на СМР през размножителния период на водни и водолюбиви птици – видове, свързани с повърхностните води или видове, които са свързани със зависими от водата хабитати през някои от етапите от жизнения си цикъл. По тази причина е предложена съответна смекчаваща потенциалните отрицателни въздействия мярка.

5.23.2. Кумулативни въздействия

В ЗЗ има съществуващи натоварвания от съществуващи ВЕЦ, съществуващи прагове на реки, планирани нови ВЕЦ.

Кумулативните въздействия от тези натоварвания, в съчетание с идентифицираните от предвидените в ПУРБ структурни мерки, се определят като незначителни.

Освен това за намаляване на хидроморфологичния натиск върху реките в ПоМ на ПУРБ е въведена мярка за „Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките“. Свързана е с въвеждане на ограничения за „недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водоземания и др.)“ във водните тела определени като или попадащи в зони за защита на водите.

Мярката е с обхват всички повърхностни водни тела, в частта им попадаща в границите на защитената зона.

Съгласно чл. 118 ж, ал. 2 на Закона за водите „не се разрешава изземване на наносни отложения от водните обекти с изключение на река Дунав и водохранилищата, както и в случаите по чл. 140.“ Изключенията (случаите) по чл. 140 са свързани със защитата от вредното въздействие на водите и прилагане на мерки за предотвратяване и ограничаване на щетите, нанесени от природните наводнения, провеждани в съответствие с плановете за управление на риска от наводнения. Те включват изграждане и поддържане на диги, корекции на реки и дерета и други хидротехнически и защитни съоръжения, дейности за защита на водосборните басейни от водна ерозия, поддържане проводимостта на речните легла. В тази връзка потенциални кумулативни въздействия биха могли да настъпят при осъществяване на мерки и дейности от ПУРН за осигуряване на проводимост на речните легла поради натрупани наносни отложения, които създават риск от наводнения.

Прилагането на мярката ще има средносрочно (за периода на действие на ПУРБ) положително въздействие върху воднозависими видове птици и местообитанията им в защитената зона.

Прилагането ѝ ще намали в значителна степен потенциални кумулативни въздействия от този тип дейности.

5.24. Защитена зона “Рила” (BG0000495)

В границите на защитената зона са определени за изпълнение 2 структурни мерки, а именно:

- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите (предвидена за водни тела с кодове BG4ME800R1088, BG4ST600R037, BG4ST600R038, BG4ST600R1032).
- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите – за ВТ с код BG4ST600R1032

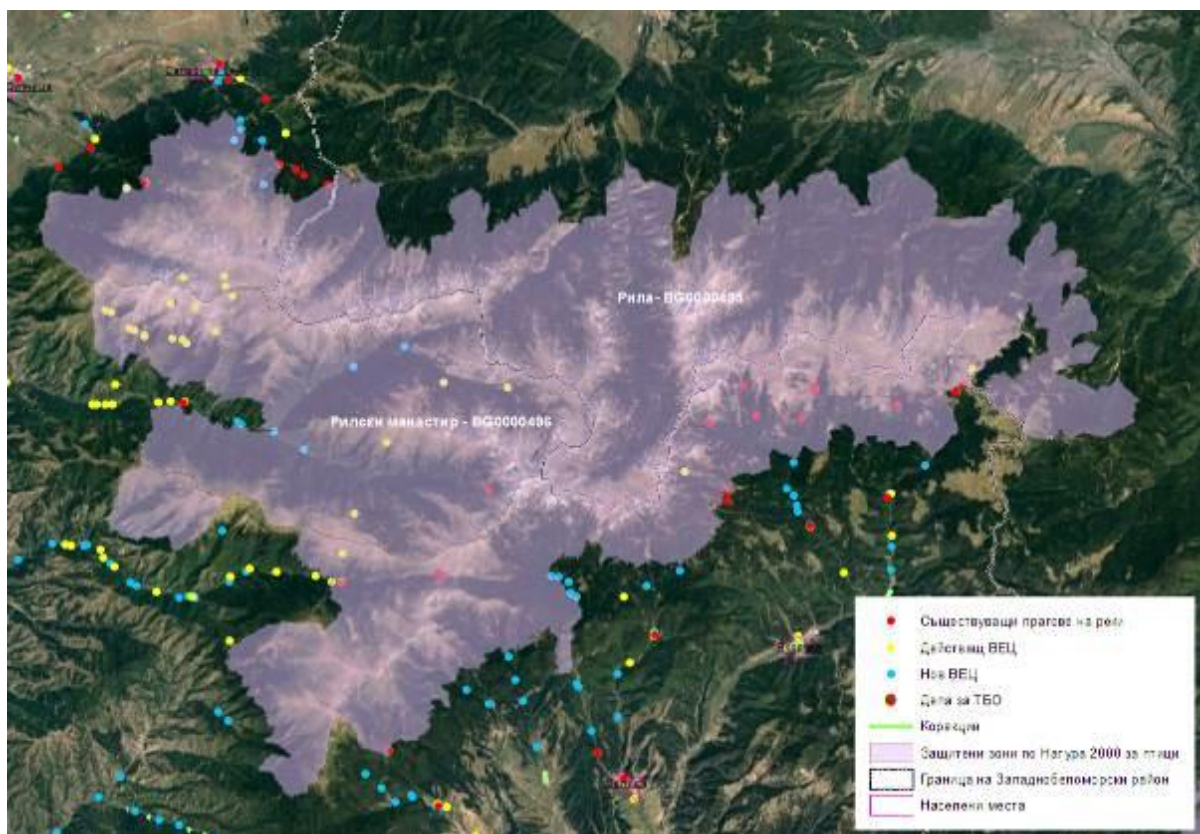
5.24.1. Въздействия върху видовете и техните местообитания

Предвидената мярка за „осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите“ чрез „реконструкция на изградени рибни проходи в съответствие с изискванията на Наредбата за изискванията към рибните проходи, до издаването и ръководството на ФАО“ е свързана с изградени рибни проходи на съществуващи 5 бр. съществуващи ВЕЦ, находящи се във високопланинската част, предимно в горски местообитания.

Потенциални, но незначителни отрицателни въздействия, свързани с увреждане на гнездови биотопи по време на СМР през размножителния период, както и безпокойство и прогонване поради присъствие на хора, техника и др. се очакват предимно върху постоянни и гнездящо-прелетни врабчоподобни и хищни видове птици предмет на опазване. Въздействията върху мигриращите птици, за които конкретната територия предоставя подходящи биотопи, ще бъдат незначителни поради локалния обхват.

5.24.2. Кумулативни въздействия

В ЗЗ има съществуващи натоварвания от съществуващи ВЕЦ, съществуващи прагове на реки и планирани нови ВЕЦ.

Кумулативните въздействия от тези натоварвания в съчетание с идентифицираните от предвидените в ПУРБ структурни мерки се определят като незначителни.

Освен това за намаляване на хидроморфологичния натиск върху реките в ПоМ на ПУРБ е въведена мярка за „Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките“. Свързана е с въвеждане на ограничения за „недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водоземания и др.)“ във водните тела определени като или попадащи в зони за защита на водите.

Мярката е с обхват всички повърхностни водни тела, в частта им попадаща в границите на защитената зона.

Съгласно чл. 118 ж, ал. 2 на Закона за водите „не се разрешава изземване на наносни отложения от водните обекти с изключение на река Дунав и водохранилищата, както и в случаите по чл. 140.“ Изключенията (случаите) по чл. 140 са свързани със защитата от вредното въздействие на водите и прилагане на мерки за предотвратяване и ограничаване на щетите, нанесени от природните наводнения, провеждани в съответствие с плановете за управление на риска от наводнения. Те включват изграждане и поддържане на диги, корекции на реки и дерета и други хидротехнически и защитни съоръжения, дейности за защита на водосборните басейни от водна ерозия, поддържане проводимостта на речните легла. В тази връзка потенциални кумулативни въздействия биха могли да настъпят при осъществяване на мерки и дейности от ПУРБ за осигуряване на проводимост на речните легла поради натрупани наносни отложения, които създават риск от наводнения.

Прилагането на мярката ще има средносрочно (за периода на действие на ПУРБ) положително въздействие върху воднозависими видове птици и местообитанията им в защитената зона.

Прилагането ѝ ще намали в значителна степен потенциални кумулативни въздействия от този тип дейности.

5.25. Защитена зона “Рилски манастир” (BG0000496)

В границите на защитената зона е определена за изпълнение 1 структурна мярка, а именно:

- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите.

Мярката е предвидена за водни тела с кодове BG4ST500R1142, BG4ST500R1242, BG4ST500R1342, BG4ST500R1042, BG4ST500R1542.

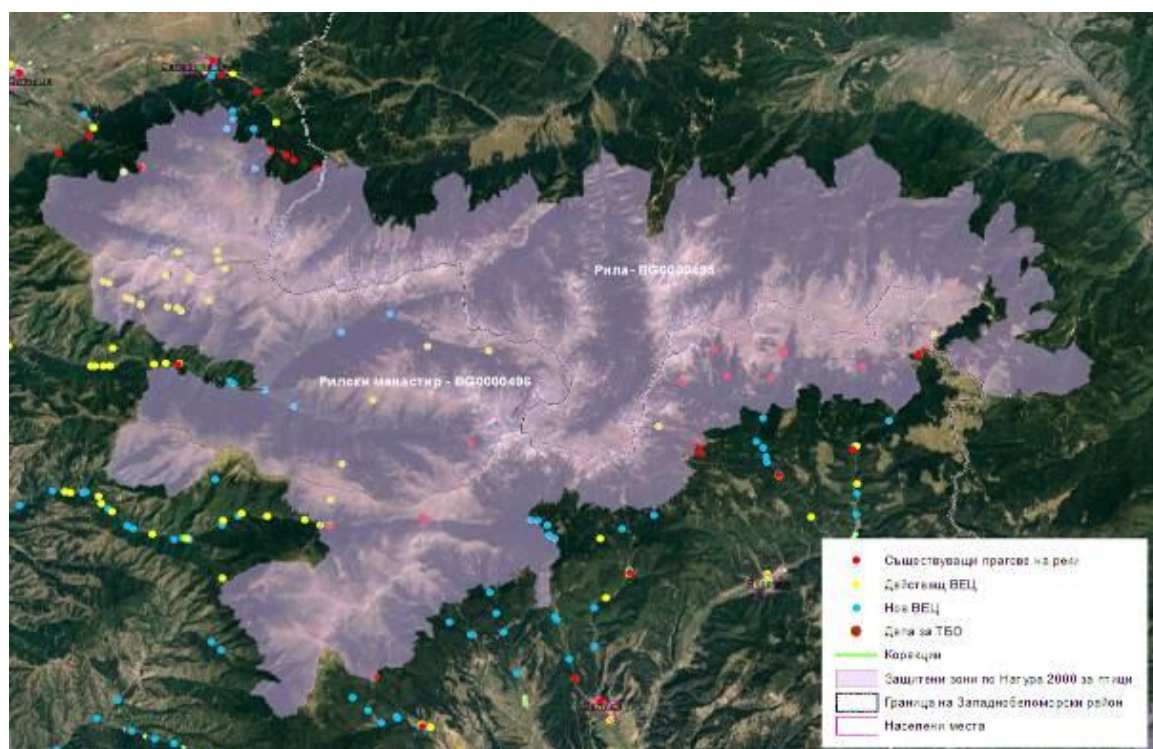
5.25.1. Въздействия върху видовете и техните местообитания

Мярката е с изцяло положителна насоченост по отношение постигане екологичните цели за водните тела и природозащитните цели на защитената зона.

Въпреки това са възможни известни отрицателни въздействия, в случай на реализиране на СМР през размножителния период на водни и водолюбиви птици – видове, свързани с повърхностните води или видове, които са свързани със зависими от водата хабитати през някои от етапите от жизнения си цикъл. По тази причина е предложена съответна смекчаваща потенциалните отрицателни въздействия мярка.

5.25.2. Кумулативни въздействия

В ЗЗ има натоварвания от съществуващи ВЕЦ, и планирани нови такива.

Кумулативните въздействия от тези натоварвания в съчетание с идентифицираните от предвидените в ПУРБ структурни мерки се определят като незначителни.

Освен това за намаляване на хидроморфологичния натиск върху реките в ПоМ на ПУРБ е въведена мярка за „Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките“. Свързана е с въвеждане на ограничения за „недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водоземания и др.)“ във водните тела определени като или попадащи в зони за защита на водите.

Мярката е с обхват всички повърхностни водни тела, в частта им попадаща в границите на защитената зона.

Съгласно чл. 118 ж, ал. 2 на Закона за водите „не се разрешава изземване на наносни отложения от водните обекти с изключение на река Дунав и водоохранилищата, както и в случаите по чл. 140.“ Изключенията (случаите) по чл. 140 са свързани със защитата от вредното въздействие на водите и прилагане на мерки за предотвратяване и ограничаване на щетите, нанесени от природните наводнения, провеждани в съответствие с плановете за управление на риска от наводнения. Те включват изграждане и поддържане на диги, корекции на реки и дерета и други хидротехнически и защитни съоръжения, дейности за защита на водосборните басейни от водна ерозия, поддържане проводимостта на речните легла. В тази връзка потенциални кумулативни въздействия биха могли да настъпят при осъществяване на мерки и дейности от ПУРН за осигуряване на проводимост на речните легла поради натрупани наносни отложения, които създават риск от наводнения.

Прилагането на мярката ще има средносрочно (за периода на действие на ПУРБ) положително въздействие върху воднозависими видове птици и местообитанията им в защитената зона.

Прилагането ѝ ще намали в значителна степен потенциални кумулативни въздействия от този тип дейности.

5.26. Защитена зона “Осогово” (BG0002079)

В границите на защитената зона са определени за изпълнение 2 структурни мерки, а именно:

- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите - предвидена за водни тела с кодове BG4ST700R1020, BG4ST700R1023.
- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите – за ВТ с кодове BG4ST700R1020 и BG4ST700R1023

5.26.1. Въздействия върху видовете и техните местообитания

Предвидената мярка за „осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите“ чрез „реконструкция на изградени рибни проходи в съответствие с изискванията на Наредбата за изискванията към рибните проходи, до издаването и ръководството на ФАО“ е свързана с изградени рибни проходи на съществуващи 3 ВЕЦ.

За BG4ST700R1020

1 бр. ВЕЦ на р. Бистрица (Соволянска) с координати 22°33'19.696"E 42°13'50.563"N

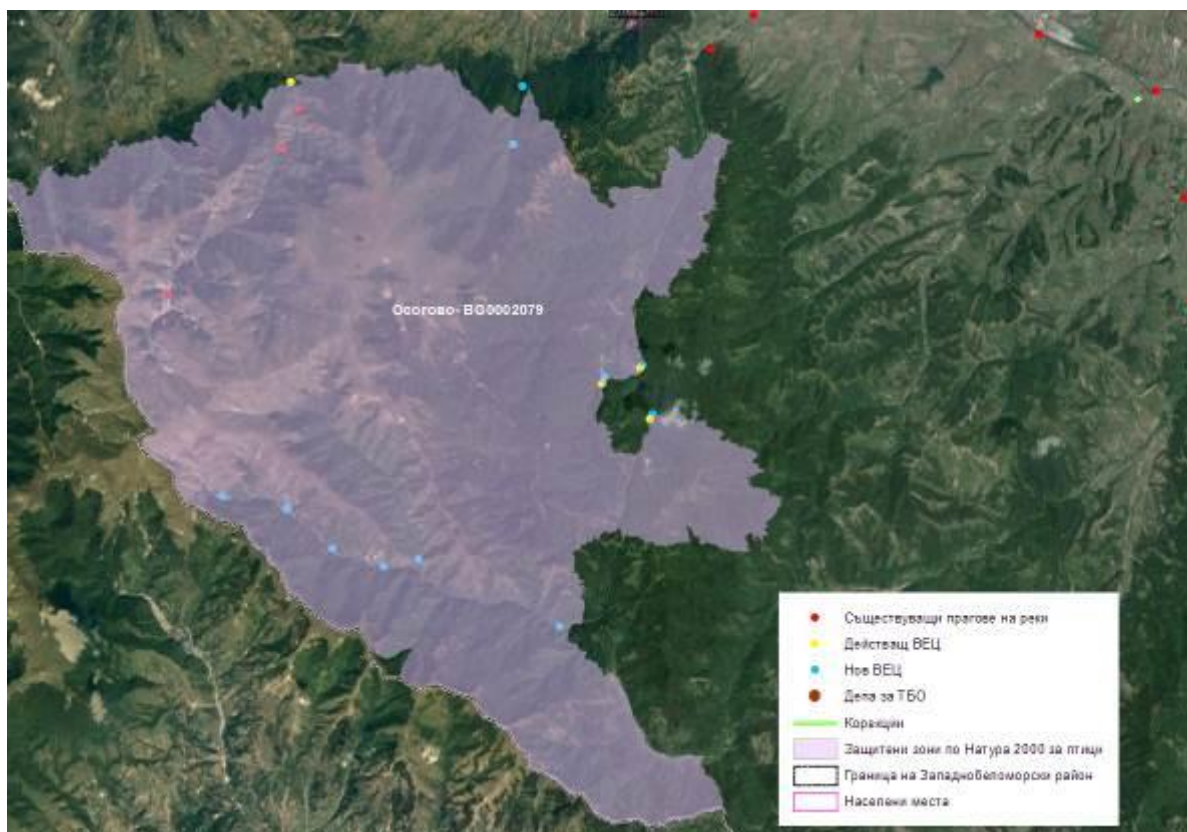
За BG4ST700R1023

2 бр. ВЕЦ на р. Новоселска с координати 22°40'9.437"E 42°10'30.251"N и 22°41'10.544"E 42°10'0.348"N, в периферията на ЗЗ. Тези ВЕЦ са в горски местообитания.

Потенциални, но незначителни отрицателни въздействия, свързани с увреждане на гнездови биотопи по време на СМР през размножителния период, както и безпокойство и прогонване поради присъствие на хора, техника и др. се очакват предимно върху постоянни и гнездящо-прелетни врабчоподобни и хищни видове, птици предмет на опазване. Въздействията върху мигриращите птици, за които конкретната територия предоставя подходящи биотопи, ще бъдат незначителни поради локалния обхват.

5.26.2. Кумулативни въздействия

В ЗЗ има натоварвания от съществуващи ВЕЦ, съществуващи прагове на реки и планирани нови ВЕЦ.

Кумулативните въздействия от тези натоварвания, в съчетание с идентифицираните от предвидените в ПУРБ структурни мерки, се определят като незначителни.

Освен това за намаляване на хидроморфологичния натиск върху реките в ПоМ на ПУРБ е въведена мярка за „Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките“. Свързана е с въвеждане на ограничения за „недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водоземания и др.)“ във водните тела определени като или попадащи в зони за защита на водите.

Мярката е с обхват всички повърхностни водни тела, в частта им попадаща в границите на защитената зона.

Съгласно чл. 118 ж, ал. 2 на Закона за водите „не се разрешава изземване на наносни отложения от водните обекти с изключение на река Дунав и водохранилищата, както и в случаите по чл. 140.“ Изключенията (случаите) по чл. 140 са свързани със защитата от вредното въздействие на водите и прилагане на мерки за предотвратяване и ограничаване на щетите, нанесени от природните наводнения, провеждани в съответствие с плановете за управление на риска от наводнения. Те включват изграждане и поддържане на диги, корекции на реки и дерета и други хидротехнически и защитни съоръжения, дейности за защита на водосборните басейни от водна ерозия, поддържане проводимостта на речните легла. В тази връзка потенциални кумулативни въздействия биха могли да настъпят при осъществяване на мерки и дейности от ПУРН за осигуряване на проводимост на речните легла поради натрупани наносни отложения, които създават риск от наводнения.

Прилагането на мярката ще има средносрочно (за периода на действие на ПУРБ) положително въздействие върху воднозависими видове птици и местообитанията им в защитената зона.

Прилагането ѝ ще намали в значителна степен потенциални кумулативни въздействия от този тип дейности.

5.27. Защитена зона “Пирин” (BG0000209)

В границите на защитената зона е определена за изпълнение 1 структурна мярка, а именно:

- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите.

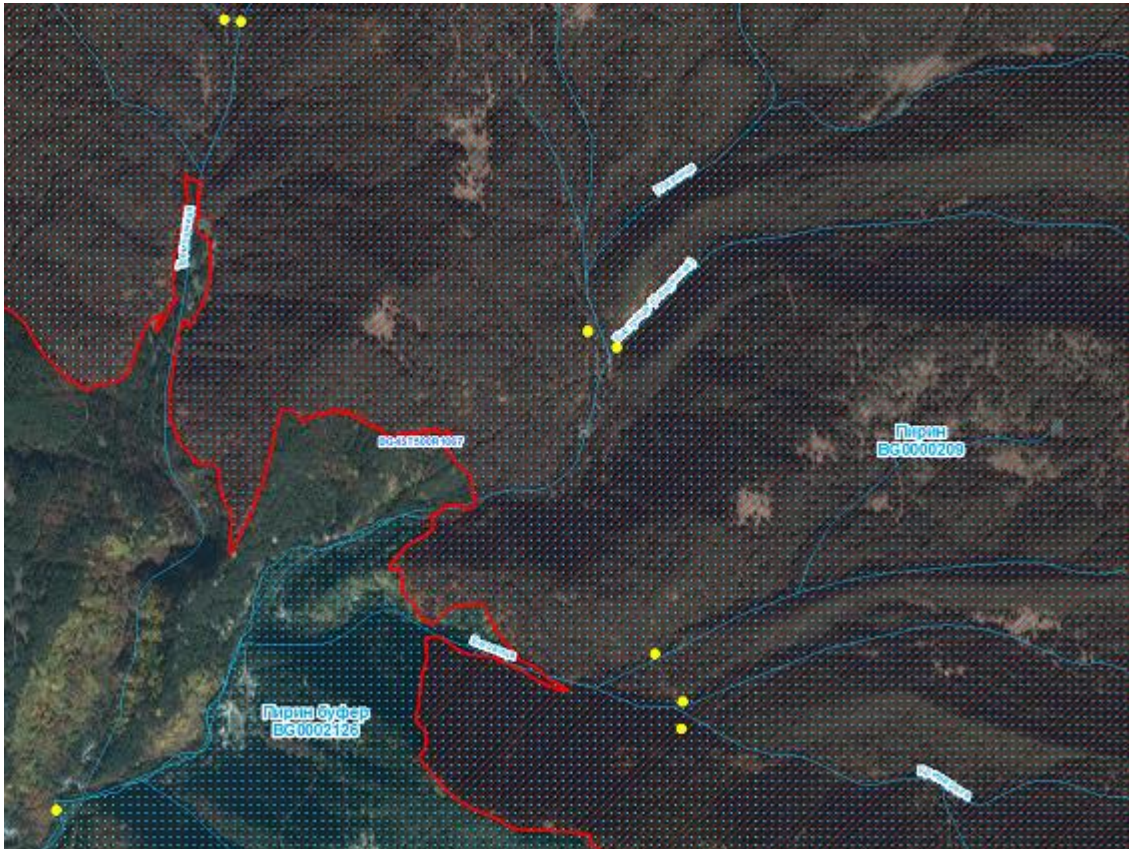
Мярката е предвидена за водни тела с кодове BG4ME800R087, BG4ST200R075, BG4ST500R1067.

5.27.1. Въздействия върху видовете и техните местообитания

За BG4ST500R1067

Предвидената мярка за „осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите“ чрез „реконструкция на изградени рибни проходи в съответствие с изискванията на Наредбата за изискванията към рибните проходи, до издаването и ръководството на ФАО“ е свързана с изградени рибни проходи на съществуващи 7 ВЕЦ – 2 бр. на р. Санданска Бистрица с координати 23°24'34.957"E 41°41'7.954"N и 23°24'41.347"E 41°41'6.224"N; 3 бр. на р. Беговица с координати 23°24'48.962"E 41°40'27.006"N, 23°24'53.864"E 41°40'21.154"N, 23°24'54.72"E 41°40'21.181"N и 2 бр. на р. Тремошница в точки с координати 23°23'31.061"E 41°41'45.62"N, 23°23'34.167"E 41°41'46.361"N

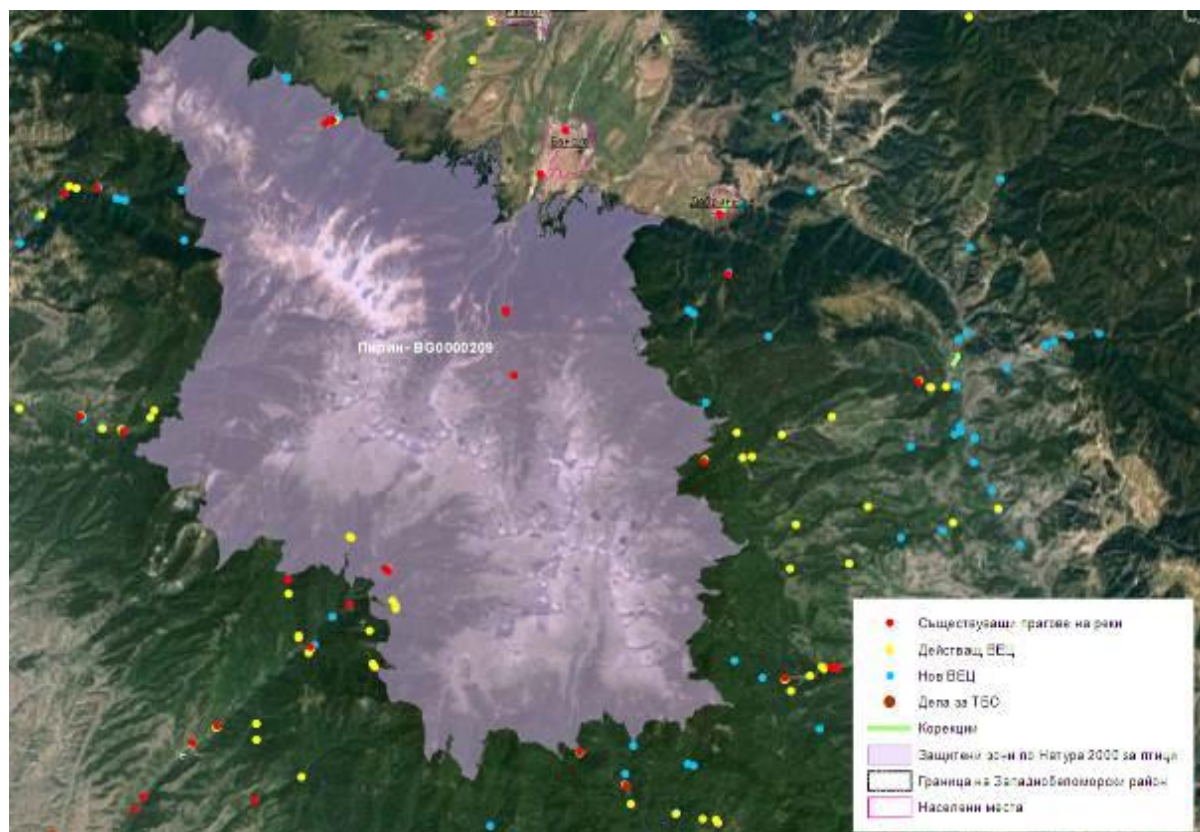
Описаните ВЕЦ попадат и в границите на НП “Пирин“ и са в горски местообитания.

Потенциални, но незначителни отрицателни въздействия, свързани с увреждане на гнездови биотопи по време на СМР през размножителния период, както и безпокойство и прогонване поради присъствие на хора, техника и др. се очакват предимно върху постоянни и гнездящо-прелетни врабчоподобни и хищни видове, птици предмет на опазване. Въздействията върху мигриращите птици, за които конкретната територия предоставя подходящи биотопи, ще бъдат незначителни поради локалния обхват.

5.27.2.Кумулативни въздействия

В ЗЗ има съществуващи натоварвания от съществуващи ВЕЦ, съществуващи прагове на реки.

Кумулативните въздействия от тези натоварвания в съчетание с идентифицираните от предвидените в ПУРБ структурни мерки се определят като незначителни. Освен това за намаляване на хидроморфологичния натиск върху реките в ПоМ на ПУРБ е въведена мярка за „Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките“. Свързана е с въвеждане на ограничения за „недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водоземания и др.)“ във водните тела определени като или попадащи в зони за защита на водите.

Мярката е с обхват всички повърхностни водни тела, в частта им попадаща в границите на защитената зона. За водно тяло BG4ST500R050, мярката е за целия водосбор, вкл. извън границите на ЗЗ.

Съгласно чл. 118 ж, ал. 2 на Закона за водите „не се разрешава изземване на наносни отложения от водните обекти с изключение на река Дунав и водохранилищата, както и в случаите по чл. 140.“ Изключенията (случаите) по чл. 140 са свързани със защитата от вредното въздействие на водите и прилагане на мерки за предотвратяване и ограничаване на щетите, нанесени от природните наводнения, провеждани в съответствие с плановете за управление на риска от наводнения. Те включват изграждане и поддържане на диги, корекции на реки и дерета и други хидротехнически и защитни съоръжения, дейности за защита на водосборните басейни от водна ерозия, поддържане проводимостта на речните легла. В тази връзка потенциални кумулативни въздействия биха могли да настъпят при осъществяване на мерки и дейности от ПУРН за осигуряване на проводимост на речните легла поради натрупани наносни отложения, които създават риск от наводнения.

Прилагането на мярката ще има средносрочно (за периода на действие на ПУРБ) положително въздействие върху воднозависими видове птици и местообитанията им в защитената зона.

Прилагането ѝ ще намали в значителна степен потенциални кумулативни въздействия от този тип дейности.

5.28. Защитена зона “Долна Козница” (BG0002100)

В границите на защитената зона са определени за изпълнение 2 структурни мерки, а именно:

- Мерки за недопускане или контрол на замърсяването от урбанизирани зони, транспорт и изградена инфраструктура.
- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия

Мерките са предвидени за 1 ВТ с код BG4ST700R021.

5.28.1. Въздействия върху видовете и техните местообитания

Мярката за недопускане или контрол на замърсяването от урбанизирани зони, транспорт и изградена инфраструктура е свързана със закриване на депо за битови отпадъци, което не отговаря на нормативните изисквания. Депото е разположено в западната преиферна част на ЗЗ. Не се очакват значителни отрицателни въздействия върху видове птици, предмет на опазване, от дейностите по закриването му.

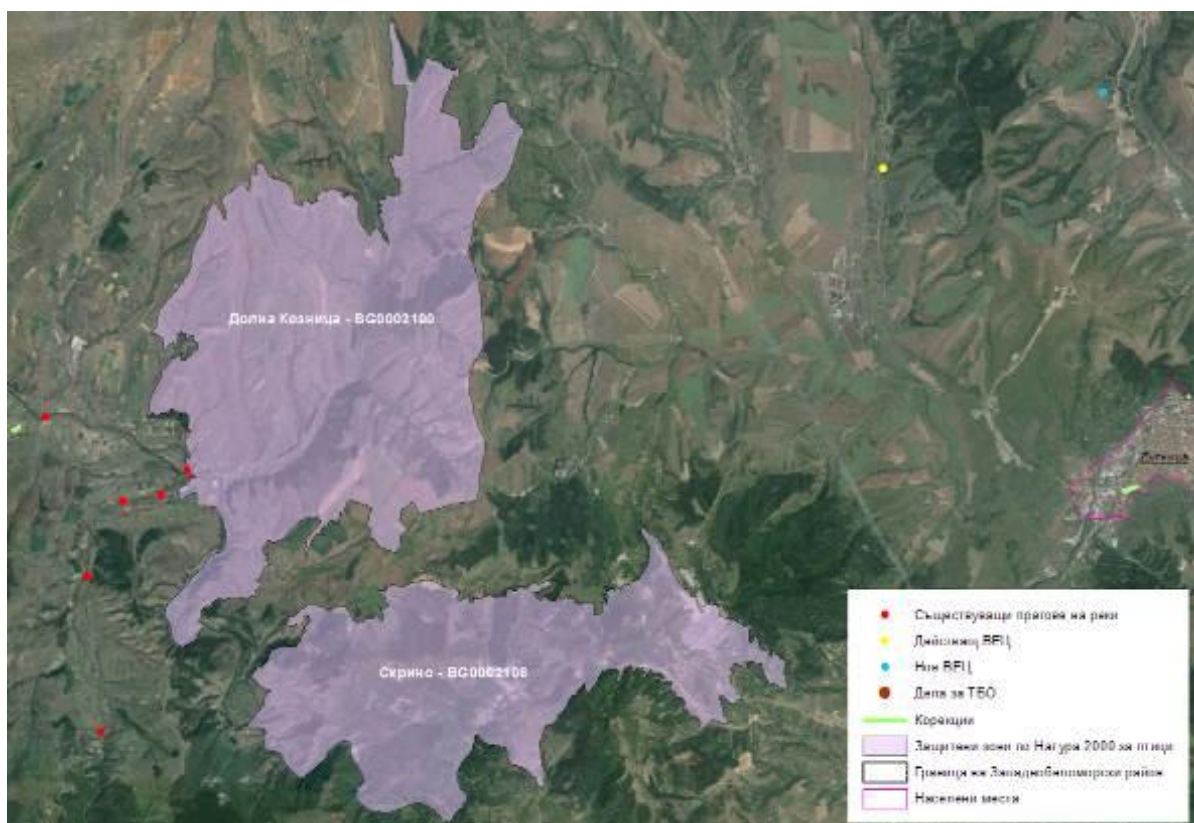
Мярката за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия е с изцяло положителна насоченост по отношение постигане екологичните цели за

водните тела и природозащитните цели на защитената зона. Насочена е за целия водосбор. Водното тяло обхваща периферната западна част на 33.

Въпреки това са възможни известни отрицателни въздействия, в случай на реализиране на СМР през размножителния период на водни и водолюбиви птици – видове, свързани с повърхностните води или видове, които са свързани със зависими от водата хабитати през някои от етапите от жизнения си цикъл. По тази причина е предложена съответна смекчаваща потенциалните отрицателни въздействия мярка.

5.28.2. Кумулативни въздействия

В 33 няма съществуващи натоварвания, освен депо за ТБО в периферната западна част на 33, за което е предвидената мярка.

Не се очакват кумулативни въздействия.

Освен това за намаляване на хидроморфологичния натиск върху реките в ПоМ на ПУРБ е въведена мярка за „Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките“. Свързана е с въвеждане на ограничения за „недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водоземания и др.)“ във водните тела определени като или попадащи в зони за защита на водите.

Мярката е с обхват всички повърхностни водни тела, в частта им попадаща в границите на защитената зона.

Съгласно чл. 118 ж, ал. 2 на Закона за водите „не се разрешава изземване на наносни отложения от водните обекти с изключение на река Дунав и водохранилищата, както и в случаите по чл. 140.“ Изключенията (случаите) по чл. 140 са свързани със защитата от вредното въздействие на водите и прилагане на мерки за предотвратяване и

ограничаване на щетите, нанесени от природните наводнения, провеждани в съответствие с плановете за управление на риска от наводнения. Те включват изграждане и поддържане на диги, корекции на реки и дерета и други хидротехнически и защитни съоръжения, дейности за защита на водосборните басейни от водна ерозия, поддържане проводимостта на речните легла. В тази връзка потенциални кумулативни въздействия биха могли да настъпят при осъществяване на мерки и дейности от ПУРН за осигуряване на проводимост на речните легла поради натрупани наносни отложения, които създават риск от наводнения.

Прилагането на мярката ще има средносрочно (за периода на действие на ПУРБ) положително въздействие върху воднозависими видове птици и местообитанията им в защитената зона.

Прилагането ѝ ще намали в значителна степен потенциални кумулативни въздействия от този тип дейности.

5.29. Защитена зона “Мелнишки пирамиди” (BG0002072)

В границите на защитената зона е определена за изпълнение 1 структурна мярка, предвидена за водно тяло с код BG4ST500R069, а именно:

- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия.

5.29.1. Въздействия върху видовете и техните местообитания

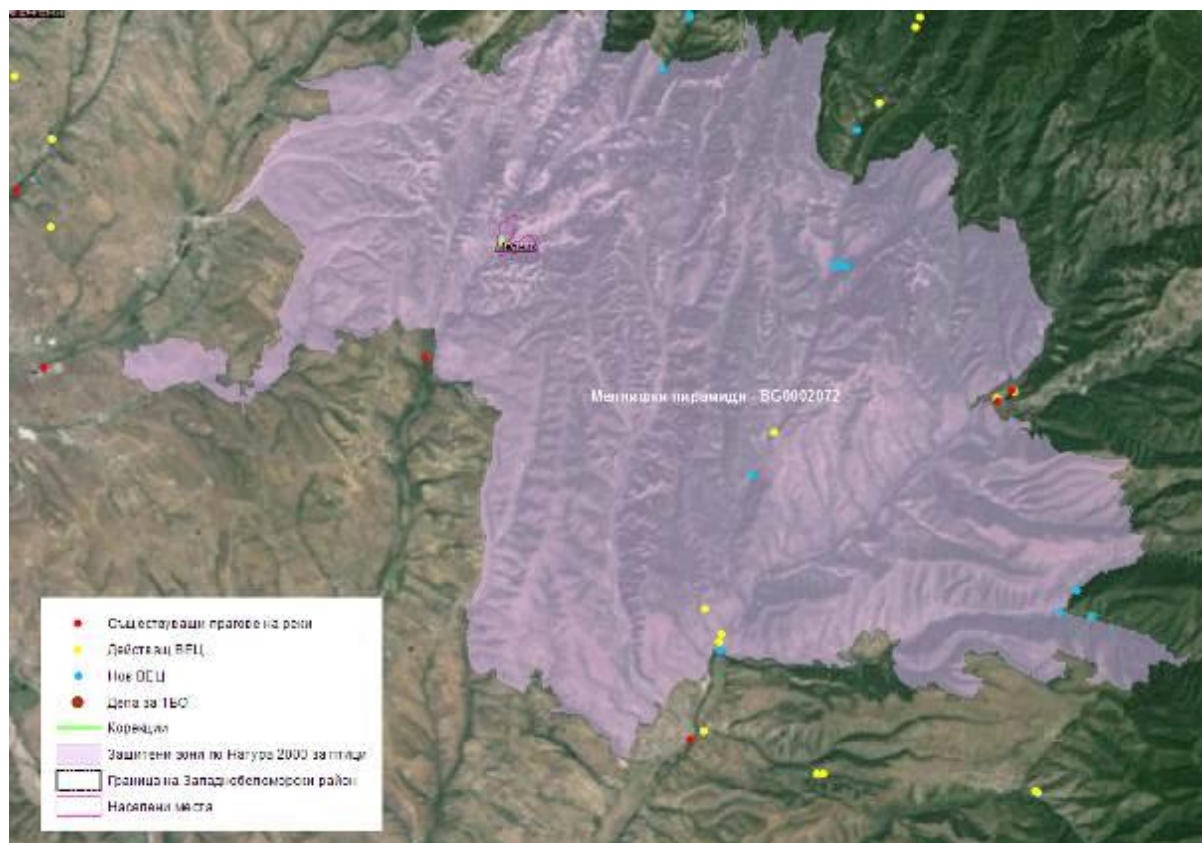
За ВТ BG4ST500R069 обхватът на прилагане на мярката е за целия водосбор.

Мярката е с изцяло положителна насоченост по отношение постигане екологичните цели за водните тела и природозащитните цели на защитената зона.

Въпреки това са възможни известни отрицателни въздействия, в случай на реализиране на СМР през размножителния период на водни и водолюбиви птици – видове, свързани с повърхностните води или видове, които са свързани със зависими от водата хабитати през някои от етапите от жизнения си цикъл. По тази причина е предложена съответна смекчаваща потенциалните отрицателни въздействия мярка.

5.29.2. Кумулативни въздействия

В ЗЗ има съществуващи натоварвания от съществуващи ВЕЦ, както и нови такива.

Кумулативните въздействия от тези натоварвания, в съчетание с идентифицираните от предвидените в ПУРБ структурни мерки, се определят като незначителни.

Освен това за намаляване на хидроморфологичния натиск върху реките в ПоМ на ПУРБ е въведена мярка за „Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките“. Свързана е с въвеждане на ограничения за „недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водоземания и др.)“ във водните тела определени като или попадащи в зони за защита на водите.

Мярката е с обхват всички повърхностни водни тела, в частта им попадаща в границите на защитената зона.

Съгласно чл. 118 ж, ал. 2 на Закона за водите „не се разрешава изземване на наносни отложения от водните обекти с изключение на река Дунав и водохранилищата, както и в случаите по чл. 140.“ Изключенията (случаите) по чл. 140 са свързани със защитата от вредното въздействие на водите и прилагане на мерки за предотвратяване и ограничаване на щетите, нанесени от природните наводнения, провеждани в съответствие с плановете за управление на риска от наводнения. Те включват изграждане и поддържане на диги, корекции на реки и дерета и други хидротехнически и защитни съоръжения, дейности за защита на водосборните басейни от водна ерозия, поддържане проводимостта на речните легла. В тази връзка потенциални кумулативни въздействия биха могли да настъпят при осъществяване на мерки и дейности от ПУРН за осигуряване на проводимост на речните легла поради натрупани наносни отложения, които създават риск от наводнения.

Прилагането на мярката ще има средносрочно (за периода на действие на ПУРБ) положително въздействие върху воднозависими видове птици и местообитанията им в защитената зона.

Прилагането ѝ ще намали в значителна степен потенциални кумулативни въздействия от този тип дейности.

6. Смекчаваци мерки

За предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от разглеждания ПУРБ върху защитените зони се предлагат следните мерки:

6.1. Общи

1. Всички инвестиционни предложения или проекти по ПУРБ, за които се изисква ОВОС/ЕО (по реда на глава шеста на ЗООС) и оценка на степента на въздействие с предмета и целите на опазване на защитени зони (по реда на ЗБР) да се одобряват по реда на съответния специален закон само след произнасяне с акт за съгласуване от компетентните органи по околна среда и при съобразяване с препоръките от извършените оценки, както и с условията в съответния акт.

2. За всички структурни мерки, свързани с интервенции върху:

- речни течения и водни обекти или интервенции в съседство с тях (залесяване, отводняване и т.н.), които попадат на територията на защитени зони за местообитанията или
- интервенции във водосбора на речни течения, преминаващи през защитени зони за местообитанията и с потенциал да повлияят индиректно участъците от речните течения в границите на защитените зони,

при изготвяне на конкретни проекти и ИП да се взема предвид информацията за разпространение на природни местообитания и местообитания на видове от Директива 92/43/ЕС в резултат от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на проект Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ с цел избягване на засягането им.¹

3. При изграждане на съоръжения за осигуряване на непрекъснатостта на реката (рибни проходи, байпаси и др.) да се използват най-добри практики за осигуряване на максимална ефективност и минимизиране на въздействията.

4. За всички водни тела, чието екологично състояние е определено като по-ниско от добро да се въведе рестриктивен режим при издаване на нови и подновяване на стари разрешителни за водоползване, недопускащ влошаване на природозащитното състояние на видове или природни местообитания, предмет на опазване в защитените зони, както следва:

- Неразрешаване на водовземане от водни тела, когато това водовземане

¹ Информацията е публична и налична за национално ниво и на ниво защитени зони.

може да влоши екологичното им състояние и/или е предпоставка за влошаване на природозащитното състояние на водозависими природни местообитания и/или местообитания на видове, предвид натиска от водовземания.

- Въвеждане на условия в разрешителните по реда на ЗВ за осигуряване на функционалната свързаност на водното тяло по отношение на фрагментиращи структури, функциониращи без съоръжения за осигуряване на непрекъснатост и проходимост на реката или с неефективни такива.
- Въвеждане на условия при издаване на разрешителни за изграждане на ВЕЦ и при преразглеждане на разрешителни за ВЕЦ да бъде осигурено техническо решение и план за регулирано и контролирано отстраняване на дънни утайки от задбаражното езеро и забрана за изпускане на такива в речните течения.

5. За постигане на целите за добро екологично и химично състояние на водите и същевременно предотвратяване влошаването на природозащитното състояние на водозависимите видове и природни местообитания, предмет на опазване в защитените зони:

- Въвеждане на забрани или ограничаване на дейности, водещи до негативна промяна на количествените и качествените показатели на водите.
- Рибностопанските дейности да се разрешават след съгласуване с компетентните органи с цел недопускане влошаване на природозащитното състояние на видовете и местообитания, предмет на опазване в защитените зони.
- Забрана за зарибяване с хищни риби на водоеми, обитавани от южен гребенест тритон, освен ако зарибяването не е необходимо като консервационна мярка.
- Налагане на ограничения за прочистване на растителност във водоеми, обитавани от южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*), като не се допуска прочистване на повече от 1/2 от водоема и то само в периода, когато във водата е малко вероятно да има тритони (възрастни или ларви) - като правило месец септември.

6. Реализацията на всички дейности в рамките на ПУРБ да бъде съобразена с режимите на ЗЗ, постановени със заповедите за обявяването и плановете за управлението им и с режимите на ЗТ, постановени със ЗЗТ, заповедите за обявяването и плановете за управлението им.

7. Предвидената в ПУРБ мярка за „изменение или прекратяване на разрешителни за водовземане от повърхностни води, в резултат от преразглеждането им“ (предвидена за водно тяло BG4ST200R075, попадащо в границите на ЗЗ „Среден Пирин – Алиботуш (BG0001028) и ЗЗ „Пирин“ (BG0000209)) да бъде заложена и за останалите повърхностни водни тела, попадащи изцяло или частично в границите на защитени зони в РБУ.

8. Използваната в Раздел 7 от ПУРБ формулировка „...в частта от защитената зона, с установени (картирани) местообитания и биологични видове, за които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване“ да бъде редактирана навсякъде в ПУРБ, като от нея отпаднат думите „установени (картирани)“.

6.2. Специфични

1. За мерките, свързани с осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места:

- По отношение на природни местообитания:
 - Избор на място за изграждане и заустване на ГПСОВ извън границите на природни местообитания, предмет на опазване в зоната - За защитена зона “Долна Места” (BG0000220);
 - Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места с цел подобряване състоянието на природно местообитание 3260 - За защитена зона “Земен” (BG0001012);
- По отношение на бозайници
 - Избягване засягането на стари / хралупести дървета, използвани за убежища / укрития на прилепите - За защитени зони “Долна Места” (BG0000220), “Река Места” (BG0001021) и “Родопи - Западни” (BG0001030);
- По отношение на земноводни и влечуги
 - Екологосъобразна организация на дейностите – къс срок за изпълнение извън периодите на хибернация и размножаване на видовете земноводни и влечуги, предмет на опазване в зоната - За защитени зони “Долна Места” (BG0000220), “Река Места” (BG0001021) и “Родопи - Западни” (BG0001030)
- По отношение на безгръбначни
 - Предварителни проучвания за наличие на местообитания на вертиго в планираната точка на заустване на ПСОВ. При установяване на такива избор на ново място за заустване, където не се засягат местообитания на вертиго - За защитена зона “Долна Места” (BG0000220)
- По отношение на птици
 - При определянето на местоположението и проектирането на ГПСОВ да се потърсят алтернативни решения с цел намаляване на отрицателните въздействия, като решения за модулни станции с наземно или подземно изпълнение, без да се налага изграждането на обслужваща сграда - За защитени зони “Западни Родопи” (BG0002063), “Места” (BG0002076) и “Кресна” (BG0002003);
 - Точно маркиране на маршрутите за подходите към строителните петна на терена, за да се предотврати допълнителното унищожаване на

растителност и нарушаване на прилежащи терени - За защитени зони “Западни Родопи” (BG0002063), “Места” (BG0002076) и “Кресна” (BG0002003);

- Строителните работи да се извършват извън размножителния сезон на повечето видове птици, който е от април до юни, за да се избегне тяхното безпокойство, прогонване и компрометиране на гнезденето. Подходящо е строителните дейности да започнат рано на пролет (м. февруари - март) или есен (септември – октомври), когато птиците все още не са заели гнездови и размножителни територии - За защитени зони “Западни Родопи” (BG0002063), “Места” (BG0002076), “Кресна” (BG0002003) и “Кочериново” (BG0002099);
- Да се предвидят и маркират местата за временно депониране на материали от изкопните дейности, които да са извън границите на защитената зона и да са на максимално възможно разстояние от водния обект - За защитени зони “Западни Родопи” (BG0002063), “Места” (BG0002076) и “Кресна” (BG0002003);
- Да се предвидят и маркират местата за временно складиране на строителните материали, които да не са извън границите на строителната площадка или да не засягат естествени природни местообитания - За защитени зони “Западни Родопи” (BG0002063), “Места” (BG0002076) и “Кресна” (BG0002003);
- Трасетата на водопровода и ел. захранването да са в сервитутите на съществуващите полски и др. пътища, линейни обекти на техническата инфраструктура - За защитени зони “Западни Родопи” (BG0002063), “Места” (BG0002076) и “Кресна” (BG0002003);

2. За мерките, свързани с възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия:

- По отношение на природни местообитания:
 - При дейностите по възстановяване на речното дъно да не се допуска засягане на природно местообитание 91E0. - за защитена зона „Конявска планина“ (BG0000298);
 - Да се предвидят дейности за възстановяване и защита на речните брегове от ерозия, включващи биологична рекултивация с растителни видове, формиращи ПМ 91E0. – за защитена зона “Река Места” (BG0001021), „Конявска планина“ (BG0000298);
 - Да не се допуска довив на инертни материали при риск от засягане на приоритетно местообитание 91E0. – за защитена зона “Река Места” (BG0001021).
 - Дейностите по възстановяване на речното дъно да не се извършват в границите на потенциалното разпространение на природно местообитание 7220*.- За защитена зона “Земен” (BG0001012);
- По отношение на бозайници
 - Екологосъобразна организация на дейностите по възстановяване и защита

на речните брегове и речното корито от ерозия – към срок за изпълнение извън размножителния период на видрата (март – юли) - За защитени зони “Долна Места” (BG0000220), “Земен” (BG0001012), “Кресна - Илинденци” (BG0000366), “Конявска планина” (BG0000298), “Осоговска планина” (BG0001011), “Рупите - Струмешница” (BG0001023), “Скрино” (BG0001013) и “Среден Пирин - Алиботуш” (BG0001028);

- Избягване засягането на стари / хралупести дървета, използвани за убежища / укрития на прилепите - За защитени зони “Долна Места” (BG0000220), “Земен” (BG0001012), “Кресна - Илинденци” (BG0000366), “Конявска планина” (BG0000298), “Осоговска планина” (BG0001011), “Река Места” (BG0001021), “Рупите - Струмешница” (BG0001023) и “Скрино” (BG0001013);

- По отношение на земноводни и влечуги

- Екологосъобразна организация на дейностите – към срок за изпълнение извън периодите на хибернация и размножаване на видовете земноводни и влечуги, предмет на опазване в зоната - За защитени зони “Долна Места” (BG0000220), “Земен” (BG0001012), “Кресна - Илинденци” (BG0000366), “Конявска планина” (BG0000298), “Осоговска планина” (BG0001011), “Острица” (BG0001375), “Река Места” (BG0001021), “Рупите - Струмешница” (BG0001023), “Скрино” (BG0001013) и “Среден Пирин - Алиботуш” (BG0001028);

- По отношение на безгръбначни

- Избор на подходящо място за изграждане и заустване на ПСОВ с цел избягване на засягането на местообитания на *Dioszeghyana schmidtii* и *Unio crassus* - За защитени зони “Рупите - Струмешница” (BG0001023)

- По отношение на птици

- Изготвяне на проекти за възстановяване на СМВТ паралелно с планове за управление на защитените зони, в които тези тела попадат и консултирането им със заинтересованите страни и обществеността - За защитени зони “Места” (BG0002076), “Кресна” (BG0002003), “Рупите” (BG0002098), “Пирин буфер” (BG0002126) и “Мелнишки пирамиди” (BG0002072);
- Строителните работи да се извършват извън размножителния сезон на повечето видове птици, който е от април до юни, за да се избегне тяхното безпокойство, прогонване и компрометиране на гнезденето. Подходящо е строителните дейности да започнат рано на пролет (м. февруари - март) или есен (септември – октомври), когато птиците все още не са заели гнездови и размножителни територии - За защитени зони “Пирин буфер” (BG0002126) и “Долна Козница” (BG0002100);

6. За мерките, свързани с осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите

- По отношение на природни местообитания:

- При дейностите по изграждане на съоръжения за осигуряване на непрекъснатостта на реката да се избягва засягане на природно

местообитание 91E0 и 6220 – за защитена зона „Долна Места (BG0000220) и на местообитания 92A0, 92D0 и 91E0 – за ЗЗ „Кресна-Илинденци (BG0000366), 91E0 – за “Конявска планина” (BG0000298), “Кършалево” (BG0000294), Огражден - Малешево” (BG0000224), “Осоговска планина” (BG0001011) и „Среден Пирин – Алиботуш“ (BG0001028);- 91D0 – за ЗЗ „Река Места“ (BG0001021)

- По отношение на бозайници
 - Екологосъобразна организация на дейностите по осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите – към срок за изпълнение извън размножителния период на видрата (март – юли) - За защитени зони “Кършалево” (BG0000294), “Огражден - Малешево” (BG0000224), “Осоговска планина” (BG0001011), “Пирин” (BG0000209) и “Среден Пирин - Алиботуш” (BG0001028) и “Среден Пирин - Алиботуш” (BG0001028);
- По отношение на земноводни и влечуги
 - Екологосъобразна организация на дейностите – към срок за изпълнение извън периодите на хибернация и размножаване на видовете земноводни и влечуги, предмет на опазване в зоната - За защитени зони “Кършалево” (BG0000294), “Огражден - Малешево” (BG0000224), “Осоговска планина” (BG0001011), “Пирин” (BG0000209), “Река Места” (BG0001021), “Рила” (BG0000495), “Рилски манастир” (BG0000496), “Родопи - Западни” (BG0001030) и “Среден Пирин - Алиботуш” (BG0001028);
- По отношение на растения
 - При реализация на мярката за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите да се избягва засягане на местообитания на карпатска тоция - За защитена зона “Рилски манастир” (BG0000496);
- По отношение на птици
 - Строителните работи да се извършват извън размножителният сезон на повечето видове птици, които е от април до юни, за да се избегне тяхното безпокойство, прогонване и компрометиране на гнезденето. Подходящо е строителните дейности да започнат рано на пролет (м. февруари - март) или есен (септември – октомври), когато птиците все още не са заели гнездови и размножителни територии - За защитени зони “Места” (BG0002076), “Кресна” (BG0002003), “Славянка” (BG0002078), “Пирин буфер” (BG0002126), “Рила” (BG0000495), “Рилски манастир” (BG0000496), “Осогово” (BG0002079) и “Пирин” (BG0000209).
- По отношение на риби:
 - Да се заложи мярка за осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите – за защитена зона „Скрино“ (BG0001013)

7. Специфични мерки за конкретни защитени зони, произтичащи пряко от

предлаганите в ПУРБ мерки:

- Преразглеждане на разрешителното за водоползване с условие за изграждане на пречиствателно съоръжение за водите за ВЕЦ, реализиран на стената на язовир „Пчелина“, с цел подобряване състоянието на природно местообитание 3260. – за защитена зона „Земен“ (BG0001012)
- Премахване на налични сметища на брега и в коритото на реката с цел подобряване състоянието на природно местообитание 3140 - за защитена зона “Земен” (BG0001012);
- Предвид неблагоприятното – лошо състояние на ПМ 91E0 в защитена зона „Кресна – Илинденци“ (BG000366), свързано с промяна на водния режим и наличие на мВЕЦ се препоръчва допълнителна мярка: Преразглеждане на разрешителните за водоползване в частта за водните количества, осигуряващи екологичния минимум в реката, в т.ч. ограничаване на правото на ползване в периоди на маловодие.

8. Алтернативни решения

7.1. Нулева алтернатива

Нулевата алтернатива представлява съществуващото състояние, т.е. текущото състояние на аспектите на околната среда без прилагане на ПУРБ. При тази опция се очаква статусът на видовете и природните местообитания, предмет на опазване в разглежданите в настоящата оценка защитени зони да остане непроменен или да претърпи промени в хода на неповлияното си от ПУРБ развитие под въздействието на останалите фактори (природни и антропогенни), които оказват влияние върху тях.

7.2. Предлагани алтернативи

Предлаганата алтернатива е прилагането на ПУРБ с предвидени в него мерки за смекчаване на въздействията върху защитените зони и предмета на опазване в тях.

8. Остатъчни въздействия

След прилагане на смекчаващите мерки за минимизиране на ефекта от предвижданията на ПУРБ не се очаква да има остатъчно въздействие върху природните местообитания и животинските и растителни видове, предмет на опазване в разглежданите защитени зони.

Като цяло не се очаква да бъде значително засегната структурната и функционална цялост на разглежданите защитени зони при реализиране на мерките, предвид ограничения им обхват и област на действие във всяка отделна защитена зона и в частта от мрежата, попадаща на територията на РБУ.

9. Компенсирани мерки

В контекста на прилагане на ПУРБ в неговата цялост не се налагат компенсирани мерки.

10. Трансгранични въздействия

Предвид целите на ПУРБ, насочени към дългосрочно устойчиво управление на водите, основано на висока степен на защита на водната среда, т.е. постигане на добро състояние, като се въвежда принципът за предотвратяване на допълнително влошаване на състоянието, не се очакват негативни трансгранични въздействия.

11. Заключение

„План за управление на речните басейни (ПУРБ) в Западноромански район за басейново управление на водите 2016-2020г.“ няма да окаже значително негативно въздействие върху защитени зони от НЕМ „Натура 2000“, в територията на Западноромански РБУ. Степента на отрицателно въздействие се оценява като ниска.

Няма да се нарушат значително структурата и параметрите на местообитанията, растителните и животински популации. Няма да има въздействие върху природозащитните цели и целостта на защитената зона.

При реализацията ПУРБ не се очакват значими негативни въздействия върху функционалната цялост на защитените зони в обхвата на Западноромански район за басейново управление на водите.

Приложението на предвидените в ПУРБ мерки, включително и изпълнението на заложените от предишния планов период, ще имат по-скоро положително въздействие върху предмета и целите на опазване на защитените зони и ще допринесат за постигане на благоприятно природозащитно състояние на видовете и местообитанията, свързани с водните тела.

ПУРБ е допустим за защитените територии (ЗТ) по смисъла на закона за защитените територии (ЗЗТ) при спазване изискванията на ЗЗТ, режимите за опазване на ЗТ съгласно заповедите за обявяването им и плановете за тяхното управление.

Не се очаква дейностите по реализацията на ПУРБ да предизвикат негативно въздействие върху биологичното разнообразие в съседни региони и в трансграничен аспект.

Заключение: Предвидените дейности и мерки на актуализирания ПУРБ за Западноромански РБУ са съвместими с предмета и целите на опазване на защитените зони от НЕМ „Натура 2000“.

12. Приложения

Неразделна част от настоящия доклад са следните приложения:

- Приложение 1: Методи на изследване, прогноза и оценка, източници на информация, трудности при събирането на информация
- Приложение 2: Програма от мерки, заложи в ПУРБ
- Приложение 3: Картен материал
- Приложение 4: Документи по чл.9 от Наредбата за ОС

Приложение 1
Методи на изследване,
прогноза и оценка,
източници на
информация, трудности
при събирането на
информация

1. Методи на изследване, прогноза и оценка

Определянето на вида на очакваните въздействия от ПУРБ е направено за всяка зона от мрежата Natura 2000, предмет на тази оценка. Очакваните въздействия върху засегнатите природни местообитания или видове, предмет на опазване в зоните, са оценени поотделно или в групи с еднакви екологични/биологични характеристики, обуславящи еднаква степен на въздействието.

При оценката е взета предвид информацията от стандартните формуляри за зоните и наличната информация от извършеното национално картиране на защитените зони в България. По отношение на защитените зони за птиците за база са ползвани публикуваните в Държавен вестник заповеди за тяхното обявяване.

Стандартните формуляри на зоните включват списък на видове в категорията "други важни видове". Това са видове с относително висока адаптивна способност и благоприятно състояние, които са относително широко разпространени в страната. Тези видове се срещат и се размножават в зоната, но не са от значение за нейното функциониране и поради тази причина не са предмет на опазване. Оценката на вероятните въздействия от ПУРБ се съсредоточава върху видовете, обект на опазване. Това са видове, включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР).

За ПУРБ са оценени следните типове въздействия:

- първични и вторични (преки и косвени) – в зависимост от това дали въздействията са резултат от пряко взаимодействие между предвижданията на ПУРБ и дадено местообитание/вид, предмет на опазване в ЗЗ, или не;
- краткосрочни, дългосрочни и постоянни - в зависимост от времевия обхват;
- локални и регионални - в зависимост от териториалния обхват;
- кумулативни – вкл. с други планове, проекти и инвестиционни предложения.
- Степента на въздействие е оценена на база следните характеристики:
- Пространствения обхват на дадено въздействие (например отношение на площта на местообитанията - предмет на опазване, която ще се увреди, спрямо тяхната площ в дадената защитена зона, съгласно чл. 32, ал. 2 на ЗБР);
- Времевия обхват (продължителност на въздействието);
- Интензитет на въздействието (например нива на шум и др.)

За някои въздействия не могат да се приложат конкретни стойности/параметри. В такива случаи оценката е субективна и се основава на опита на експертите и добрата практика. При всеки такъв случай в доклада са описани конкретният подход и мотивите за определяне на конкретната степен на въздействието.

За оценка на пространствения обхват на въздействията са прилагани скали, разработени предвид конкретните засегнати местообитания. За местообитанията на видове са разработени 2 скали (за трайна и за временна загуба), тъй като при тях възстановяването може да настъпи за много кратко време – например местообитание, загубено в резултат на безпокойство/шумово замърсяване възстановява своите изходни качества в момента на прекратяване на въздействието. При потенциалните въздействия върху природните местообитания такова моментно възстановяване не се очаква, поради

което всички въздействия се оценяват на базата на обща скала. Пряката загуба на местообитания е изчислявана за цялата предвиждана за бъдещо развитие / промяна площ на принципа на най-лошия сценарий.

Таблица 1.1. Скала за оценка на загубата на природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони

№	Категория	природни местообитания	местообитания на видове	
		Загуба, %	Трайна загуба, %	Временна загуба, %
1	Незначителна	0-0.29	0-0.49	0-1.99
2	Умерена	0.3-0.49	0.5-0.99	2-4.99
3	Висока	0.5-0.99	1-1.99	4.99-14.99
4	Значителна	над 1%	над 2%	над 15%

Принципно за първите 2 категории въздействието се отчита като такова без значителна степен на отрицателно въздействие, а за останалите две – с висока или значителна степен на отрицателно въздействие. Имайки предвид спецификата на местообитанията и видовете (способност за възстановяване, чувствителност и др.), както и характера/продължителността на въздействията, по експертна оценка се допускат и изключения от тези заключения с конкретна обосновка.

За целите на ОС и за точно и пълно определяне на степента на въздействие на предложените инвестиционни мерки в ПУРБ е разработена методика за оценка, която се базира на детайлно анализиране на предполагаемите засегнати площи от реализацията на конкретни проекти.

След извършване на експертна оценка, за всички типове мерки са определени различни по размер буферни зони на въздействие.

По отношение на мерки за недопускане или контрол на замърсяването от урбанизирани зони, транспорт и изградена инфраструктура, които са фокусирани върху изпълнение на проекти за закриване на общинските депа за битови отпадъци, които не отговарят на нормативните изисквания, не е прилаган унифициран буфер, а е извършена оценка върху реалните граници на обектите и съответните им зони на въздействие. Отново в реални граници са разглеждани и мерките за рекултивация на участъци засегнати от добив на инертни материали.

Мерките за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия се изразяват се в дейности по възстановяване на естественото състояние на речното дъно и са насочени към самите водни обекти. Оценката е извършена в обхвата на водното тяло и прилежащата брегова зона, като ширината на разглежданата зона на въздействие зависи от големината на съответният воден обект.

При мерките за Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места, изразяващи се в изграждане, реконструкция или модернизация на ГПСОВ, когато няма обект в реални граници, е приета зона на въздействие с диаметър 200 метра.

При разглеждане на мерките за Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите включващи дейности по изграждане и реконструкция на рибни проходи, байпаси и корекция на прагове е приета зона на въздействие с диаметър 30м.

Съгласно принципа на предпазливостта оценката на предполагаемите въздействия върху защитените зони е направена на база на най-лошия сценарий, при който се засяга цялата площ от т.нар. зона на въздействие.

В случаите, когато се установи, че ПУРБ ще окаже значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване в зоните, се предлагат смекчаващи мерки за намаляване или избягване на въздействието. Следвайки принципа на предпазливостта, най-добрите международни практики и с цел максимално запазване на естественото състояние на ЗЗ, смекчаващи мерки са предложени и за въздействия с по-малка степен на значимост.

За прогноза и оценка на въздействията върху ЗЗ за местообитанията е използвана и анализирана следната информация:

- ГИС модел от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза 1“ и публикуваните за ЗЗ доклади на <http://natura2000.moew.government.bg/>
- Сателитни изображения от Google Earth, Digital Globe към април 2014 г.
- Литературни източници

За прогноза и оценка на въздействията върху ЗЗ за птиците е използвана и анализирана следната информация:

- Сателитни изображения от Google Earth, Digital Globe към април 2014 г.
- База данни КОРИНЕ земно покритие 2012 г.
- Литературни източници
- Уеб ГИС на МРРБ, вкл ортофото изображения от 2011 г., очертавания на физически блокове и др.

2. Литературни източници

Abadjiev, S., Beshkov, S. (2007) Prime Butterfly Areas in Bulgaria. Pensoft Publishers, Sofia-Moscow, 222 pp.

European Commission, Environment DG. 2001. Assessment of plans and projects significantly affecting Natura 2000 sites. Methodological guidance on the provisions of Article 6 (3) and (4) of the Habitats Directive 92/43/EEC.

Shurulinkov P., Stoyanov G., Komitov E., Daskalova G., Ralev A. 2012. Contribution to the knowledge on distribution, number and habitat preferences of rare and endangered birds in Western Rhodopes Mts. Southern Bulgaria. Strigiformes and Piciformes. – Acta zoologica bulgarica, 64 (1): 43-56

Shurulinkov P., A. Ralev, G. Daskalova, N. Chakarov (2007) Distribution, numbers and habitat of Pigmy Owl, *Glauclidium passerinum* in Rhodopes Mts (S-Bulgaria). *Acrocephalus*, 28(135): 159-163

- Shurulinkov P., G. Stoyanov, E. Komitov, G. Daskalova, A. Ralev (2012) Contribution to the knowledge on distribution, number and habitat preferences of rare and endangered birds in Western Rhodopes Mts. Southern Bulgaria. Strigiformes and Piciformes. Acta zoologica bulgarica., 64(1): 43-56
- Бешков, В., К. Нанев. 2002. Земноводни и влечуги в България. Pensoft, София-Москва, 1-120.
- Бешков, В., Шипобедрена сухоземна костенурка, TestudograecaiberaPallas, 1814. Червена книга на Република България. Том II - Животни. <http://e-coddb.bas.bg/rdb/bg/vol2/Tegraeca.html>
- Бешков, В., Шипоопашата сухоземна костенурка, TestudohermanniboettgeriMojsisovics, 1889. Червена книга на Република България. Том II - Животни. <http://e-coddb.bas.bg/rdb/bg/vol2/Teherman.html>
- Бисерков, В., Гусев, Ч., Попов, В., Хибаум, Г., Русакова, В., Пандурски, И., Узунов, Й., Димитров, М., Цонев, Р. & Цонева, С. (ред.). Под печат. Червена книга на Република България. Т. 3. Природни местообитания. ИБЕИ-БАН, МОСВ, София.
- Делипавлов Д., Попова М., Ковачев И., Терзийски Д. & Чешмеджиев И. 2003. Определител на растенията в България. Земиздат.
- Зингстра, Х., Ковачев, А., Китнаес, К., Цонев, Р., Димова, Д. & Цветков, П. (ред.) 2009. Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за типове природни местообитания и видове по НАТУРА 2000 в България. Изд. Българска фондация Биоразнообразие. София: 265-269
- Информационна система за защитени зони от екологична мрежа Натура 2000. <http://natura2000.moew.government.bg/>
- Кавръкова, В., Димова, Д., Димитров, М., Цонев, Р., Белев, Т. & Раковска, К. (ред.) 2009. Ръководство за определяне на местообитанията от европейска значимост в България. Второ преработено и допълнено издание. София, Световен фонд за дивата природа, Дунавско-Карпатска програма и федерация "ЗЕЛЕНИ БАЛКАНИ": 131.
- Карапеткова, М., М. Живков, К. Александрова-Колеманова. 1993. Сладководните риби на България.-В: "Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие", 515-546.
- Карапеткова, М., М. Живков. 1995. Рибите в България. - Гея Либрис, София, 247 стр.
- Костадинова, И., М. Граматиков (ред.). 2007. Орнитологично важни места в България и Натура 2000. БДЗП, Природозащитна поредица, Книга 11. София, БДЗП.
- Нанкинов Д., С. Симеонов, Т. Мичев, Б. Иванов 1997. Фауна на България, т.26, Aves, БАН, София
- Пеев, Д., Владимирова, В., Петрова, А., Анчев, М., Темникова, Д., Денчев, Ц., Ганева, А. & Гусев, Ч. (ред.) 2012. Червена книга на Р България. Т. 1. Растения и гъби.
- Петров, Б. 2008. Прилепите - методика за изготвяне на оценка за въздействието върху околната среда и оценка за съвместимост. Наръчник за възложители и експерти в областта на околната среда. Нац. природонаучен музей - БАН, 88 стр.
- Пешев Д, Ц. Пешев, В. Попов 2004. Фауна на България. т.27 Mammalia. БАН, София.

Плачийски Д., С. Николов, Г. Попгеоргиев, С. Аврамов, К. Вълчев, П. Шурулинков, К. Ангелова, Г. Даскалова (2015): План за действие за глухаря (*Tetrao urogallus*) в България за периода 2016 – 2025 г. София, БФБ и МОСВ: 105 с.

Попов В., А. Седефчев 2003 Бозайниците в България. Определител. Библиотека Витоша.

Попов, В, А. Седефчев. 2003. Бозайниците в България. Определител. И-во "Витоша", 291 с.

Шурулинков, П., Г. Даскалова, С. Аврамов, Д. Плачийски, Г. Попгеоргиев, Г. Герджиков, К. Ангелова (2015): План за действие за трипръстия кълвач (*Picoides tridactylus*) в България (2016-2025 г.). София, БФБ: 55 стр.

Шурулинков, П., Г. и др. (2015): План за действие за белогърб кълвач (*Dendrocopos leucotos*) в България (2016-2025 г.). София, БФБ: 73 стр

Янков П. /ред./ Атлас на гнездещите птици в България. БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 10

3. Трудности при събиране на необходимата информация

Основните трудности при събирането на необходимата информация са свързани с локализацията на предвидените в ПоМ на ПУРБ мерки.

Приложение 2

Програма от мерки, заложени в ПУРБ

Код на водното тяло	Наименование на мярката
BG4ME700R092	Осигуряване на подходящо пречистване на производствени отпадъчни води
BG4ST500R068	Издаване на забрана за издаване на нови разрешителни за МВЕЦ на водопровод за питейно-битово водоснабдяване след ПСПВ
BG4DO135R1118	Ограничаване на замърсяването на повърхностните води
BG4ME100R113	Намаляване и предотвратяване на замърсяването с устойчиви органични замърсители/приоритетни вещества
BG4ME400R112	Ограничаване на замърсяването на повърхностните води
BG4ME700L1009	Намаляване и предотвратяване на замърсяването с устойчиви органични замърсители/приоритетни вещества
BG4ME700R090	Ограничаване на замърсяването на повърхностните води
BG4ME800R084	Намаляване и предотвратяване на замърсяването с устойчиви органични замърсители/приоритетни вещества
BG4ME800R1185	Ограничаване на замърсяването на повърхностните води
BG4ME900R080	Намаляване и предотвратяване на замърсяването с устойчиви органични замърсители/приоритетни вещества
BG4ME900R1078	Ограничаване на замърсяването на повърхностните води
BG4ST200R076	Намаляване и предотвратяване на замърсяването с устойчиви органични замърсители/приоритетни вещества
BG4ST200R077	Ограничаване на замърсяването на повърхностните води
BG4ST300R073	Намаляване и предотвратяване на замърсяването с устойчиви органични замърсители/приоритетни вещества
BG4ST400R1072	Ограничаване на замърсяването на повърхностните води
BG4ST500L1006	Намаляване и предотвратяване на замърсяването с устойчиви органични замърсители/приоритетни вещества
BG4ST500R066	Ограничаване на замърсяването на повърхностните води
BG4ST500R1041	Намаляване и предотвратяване на замърсяването с устойчиви органични замърсители/приоритетни вещества
BG4ST600L1007	Ограничаване на замърсяването на повърхностните води
BG4ST700R017	Намаляване и предотвратяване на замърсяването с устойчиви органични замърсители/приоритетни вещества
BG4ST700R019	Ограничаване на замърсяването на повърхностните води
BG4ST700R021	Намаляване и предотвратяване на замърсяването с устойчиви органични замърсители/приоритетни вещества
BG4ST800R016	Ограничаване на замърсяването на повърхностните води
BG4ST900L1001	Намаляване и предотвратяване на замърсяването с устойчиви органични замърсители/приоритетни вещества
BG4ST900L1012	Ограничаване на замърсяването на повърхностните води
BG4ST900R1009	Намаляване и предотвратяване на замърсяването с устойчиви органични замърсители/приоритетни вещества
BG4ST900L014	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници
BG4ST900L1008	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници
BG4ST900R1009	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници
BG4ST500R1030	Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места
BG4ST500R1043	Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места

BG4ME500R1109	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници
BG4ME700R092	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници
BG4ST600R1034	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници
BG4ST600R1036	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници
BG4DO135R121	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води
BG4ME500R108	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води
BG4ME700R091	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води
BG4ME700R096	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води
BG4ME700R099	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води
BG4ME700R103	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води
BG4ME800R1085	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води
BG4ST400R071	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води
BG4ST500L1010	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води
BG4ST500R040	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води
BG4ST500R044	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води
BG4ST500R054	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води
BG4ST500R055	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води
BG4ST500R062	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води
BG4ST500R1051	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води
BG4ST600L1018	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води
BG4ST700R027	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води
BG4ST700R029	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води
BG4ST900R013	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води
BG4ST900R1007	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води
BG4DO135R11180	Осъществяване на контрол и превенция срещу замърсяване с химични, биологични, бързо разпадащи се, лесно разградими и силно сорбируеми вещества, както и по дейности, водещи до намаляване на ресурсите на водоизточника и други дейности, водещи до влошаване качествата на добиваната вода и/или състоянието на зоната за защита на водите, предназначена за питейно-битово водоснабдяване
BG4DO600R11200	Осъществяване на контрол и превенция срещу замърсяване с химични, биологични, бързо разпадащи се, лесно разградими и силно сорбируеми вещества, както и по дейности, водещи до намаляване на ресурсите на водоизточника и други дейности, водещи до влошаване качествата на добиваната вода и/или състоянието на зоната за защита на водите, предназначена за питейно-битово водоснабдяване
BG4DO600R11201	Осъществяване на контрол и превенция срещу замърсяване с химични, биологични, бързо разпадащи се, лесно разградими и силно сорбируеми вещества, както и по дейности, водещи до намаляване на ресурсите на водоизточника и други дейности, водещи до

	влошаване качествата на добиваната вода и/или състоянието на зоната за защита на водите, предназначена за питейно-битово водоснабдяване
BG4ST900R1205	Осъществяване на контрол и превенция срещу замърсяване с химични, биологични, бързо разпадащи се, лесно разградими и силно сорбируеми вещества, както и по дейности, водещи до намаляване на ресурсите на водоизточника и други дейности, водещи до влошаване качествата на добиваната вода и/или състоянието на зоната за защита на водите, предназначена за питейно-битово водоснабдяване
BG4ST500R047	Подобряване на контрола за химичното състояние на повърхностните води
BG4ST500R069	Подобряване на контрола за химичното състояние на повърхностните води
BG4ST500R050	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4DO135R1118	Осигуряване на екологичния отток
BG4DO600R1120	Осигуряване на екологичния отток
BG4ME900R1078	Осигуряване на екологичния отток
BG4ST500R1030	Осигуряване на екологичния отток
BG4ST500R1342	Осигуряване на екологичния отток
BG4ST700R1022	Осигуряване на екологичния отток
BG4ST700R021	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води
BG4ST900R1005	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води
BG4DO135R1118	Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите
BG4ME400R112	Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите
BG4ME700R092	Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите
BG4ME700R094	Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите
BG4ME700R100	Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите
BG4ME700R101	Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите
BG4ME700R1104	Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите
BG4ME800R084	Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите
BG4DO600L119	Оптимизиране на водовземаването с цел недопускане влошаване на състоянието на водите
BG4DO900L117	Оптимизиране на водовземаването с цел недопускане влошаване на състоянието на водите
BG4ST500L1004	Оптимизиране на водовземаването с цел недопускане влошаване на състоянието на водите
BG4ST500L1006	Оптимизиране на водовземаването с цел недопускане влошаване на състоянието на водите
BG4ST700L1002	Оптимизиране на водовземаването с цел недопускане влошаване на състоянието на водите
BG4ST900L014	Оптимизиране на водовземаването с цел недопускане влошаване на състоянието на водите
BG4ST900L1001	Оптимизиране на водовземаването с цел недопускане влошаване на състоянието на водите
BG4ST900L1005	Оптимизиране на водовземаването с цел недопускане влошаване на състоянието на водите
BG4ST900L1008	Оптимизиране на водовземаването с цел недопускане влошаване на състоянието на водите

BG4ST600R1032	Рекултивация на участъци засегнати от добив на инертни материали
BG4ST500R063	Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия
BG4ST500R1067	Издаване на забрана за издаване на нови разрешителни за МВЕЦ на водопровод за питейно-битово водоснабдяване след ПСПВ
BG4ME800R1088	Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите
BG4ME900R1081	Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите
BG4ST200R076	Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите
BG4ST500R068	Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите
BG4ST500R1041	Осигуряване на измерване на количеството повърхностните води
BG4ST500R1042	Осигуряване на измерване на количеството повърхностните води
BG4ST500R1142	Осигуряване на измерване на количеството повърхностните води
BG4ST500R1242	Осигуряване на измерване на количеството повърхностните води
BG4ST500R1542	Осигуряване на измерване на количеството повърхностните води
BG4ST600R038	Осигуряване на измерване на количеството повърхностните води
BG4ME700R097	Осигуряване на екологичния отток
BG4ST500R059	Осигуряване на екологичния отток
BG4ST500R064	Осигуряване на екологичния отток
BG4ST500R065	Осигуряване на екологичния отток
BG4ST500R070	Осигуряване на екологичния отток
BG4ST500R1041	Осигуряване на екологичния отток
BG4ST500R1042	Осигуряване на екологичния отток
BG4ST500R1046	Осигуряване на екологичния отток
BG4ST500R1056	Осигуряване на екологичния отток
BG4ST500R1067	Осигуряване на екологичния отток
BG4ST500R1142	Осигуряване на екологичния отток
BG4ST500R1242	Осигуряване на екологичния отток
BG4ST500R1542	Осигуряване на екологичния отток
BG4ST600R037	Осигуряване на екологичния отток
BG4ST600R038	Осигуряване на екологичния отток
BG4ST600R1031	Осигуряване на екологичния отток
BG4ST500R059	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ME900R082	Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите
BG4ME900R082	Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите
BG4ST200R077	Издаване на забрана за издаване на нови разрешителни за МВЕЦ на водопровод за питейно-битово водоснабдяване след ПСПВ

BG4G0001Pt1030	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници
BG4G00001T2035	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници
BG4G0001Pt1036	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници
BG4G00T2T3028	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници
BG4G00T1T2033	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници
BG4G00T1T2034	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници
BG4G1T1T2T3037	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници
BG4G001T2T3029	Опазване на водите от замърсяване с препарати за растителна защита
BG4G0001Pt1030	Опазване на водите от замърсяване с препарати за растителна защита
BG4G00001T2035	Опазване на водите от замърсяване с препарати за растителна защита
BG4G0001Pt1036	Опазване на водите от замърсяване с препарати за растителна защита
BG4G00T2T3028	Опазване на водите от замърсяване с препарати за растителна защита
BG4G00T1T2033	Опазване на водите от замърсяване с препарати за растителна защита
BG4G00T1T2034	Опазване на водите от замърсяване с препарати за растителна защита
BG4G1T1T2T3037	Опазване на водите от замърсяване с препарати за растителна защита
BG4G000000Q001	Изменение или отнемане на разрешителни за водовземане от подземни води, в резултат от преразглеждането им.
BG4G000000Q002	Изменение или отнемане на разрешителни за водовземане от подземни води, в резултат от преразглеждането им.
BG4G000000Q003	Изменение или отнемане на разрешителни за водовземане от подземни води, в резултат от преразглеждането им.
BG4G000000Q004	Изменение или отнемане на разрешителни за водовземане от подземни води, в резултат от преразглеждането им.
BG4G000000Q005	Изменение или отнемане на разрешителни за водовземане от подземни води, в резултат от преразглеждането им.
BG4G0000QN006	Изменение или отнемане на разрешителни за водовземане от подземни води, в резултат от преразглеждането им.
BG4G000000Q007	Изменение или отнемане на разрешителни за водовземане от подземни води, в резултат от преразглеждането им.
BG4G000000Q009	Изменение или отнемане на разрешителни за водовземане от подземни води, в резултат от преразглеждането им.
BG4G000000Q002	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за водовземане от подземни води с цел постигане на целите за водното тяло
BG4G0000QN006	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за водовземане от подземни води с цел постигане на целите за водното тяло
BG4G001QNPg010	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за водовземане от подземни води с цел постигане на целите за водното тяло
BG4G001PtPz025	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за водовземане от подземни води с цел постигане на целите за водното тяло
BG4G001PtPz125	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за водовземане от подземни води с цел постигане на целите за водното тяло
BG4G000000Q003	Прилагане на ОВОС при водовземане от подземни водни тела

BG4G000000Q007	Прилагане на ОВОС при водовземане от подземни водни тела
BG4G000000N011	Прилагане на ОВОС при водовземане от подземни водни тела
BG4G000000N013	Прилагане на ОВОС при водовземане от подземни водни тела
BG4G00001Pg238	Прилагане на ОВОС при водовземане от подземни водни тела
BG4G000000Q005	Проучване за установяване на замърсяване на повърхностни и подземни води
BG4G000000Q001	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници
BG4G000000N011	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници
BG4ST900R012	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST900L1012	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R050	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R1052	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R1048	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R1049	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST700R019	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST600R039	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST700R021	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST700R029	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST900R1009	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST900R013	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST900L014	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST900L1012	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST900R003	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST900R006	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST900R1009	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R1056	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R050	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R1051	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R1052	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R053	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R054	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R055	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R057	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R059	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките

BG4ME700R101	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ME700R100	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ME700R099	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ME700R097	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ME700R094	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST200R075	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST200R076	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST300R1074	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R1051	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R1052	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R054	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R055	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R059	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R061	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R062	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R063	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R068	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R069	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R070	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST300R1174	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R1151	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R1251	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R1152	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R1351	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R1156	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R1067	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ME700R11040	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ME500R11090	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ST500R1048	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките
BG4ME500R107	Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия
BG4ME700R097	Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите
BG4ME800R087	Осигуряване на екологичния отток
BG4ME900R082	Осигуряване на екологичния отток

BG4ST200R075	Осигуряване на екологичния отток
BG4ST300R073	Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия
BG4ST500R057	Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия
BG4ST500R063	Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия
BG4ST500R068	Осигуряване на екологичния отток
BG4ST500R069	Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия
BG4ST500R1043	Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места
BG4ST600R039	Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места
BG4ST600R1032	Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места
BG4ST600R1036	Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места
BG4ST600R1036	Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места
BG4ST700R021	Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия
BG4ST700R021	Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места
BG4ST700R1020	Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места
BG4ST800R016	Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места
BG4ST900R003	Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места
BG4ST900R011	Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места
BG4ST900R012	Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места
BG4ST900R015	Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия
BG4ST900R1005	Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места
BG4ST900R1009	Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия
BG4ST900R1009	Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места

СПИСЪК НА ЕКСПЕРТИТЕ, УЧАСВАЛИ В РАБОТНАТА ГРУПА ЗА ДОКЛАД ЗА ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ПУРБ НА ДУНАВСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ			
№	Експерт	образователна степен, научно звание	подпис
1	Нешо Хайнрих Чипев	професор - биолог, еколог	заличен по чл.2 от ЗЗЛД
2	Анна Стефанова Ганева	доктор на науките- биолог	заличен по чл.2 от ЗЗЛД
3	Раbia Абдула Суфи	доктор на науките - биолог, зоолог	заличен по чл.2 от ЗЗЛД
ДОПЪЛНИТЕЛНИ ЕКСПЕРТИ			
1.	Кирил Веселинов Василев	Главен асистент - ботаник	заличен по чл.2 от ЗЗЛД
2.	Надя Николаева Цветкова	ГИС - експерт	заличен по чл.2 от ЗЗЛД
3.	Васил Петров Василев	ГИС - експерт	заличен по чл.2 от ЗЗЛД
4.	Катя Анчева	Природни местообитания и видове - експерт	заличен по чл.2 от ЗЗЛД
5.	Младен Граматиков	Видове - експерт	заличен по чл.2 от ЗЗЛД
6.	Ваня Ченова	Природни местообитания - експерт	заличен по чл.2 от ЗЗЛД
7.	Димитър Зердев	ГИС - експерт	заличен по чл.2 от ЗЗЛД